

(Foreløpig utgave)

Finansdepartementet

Prop. 111 S

(2011-2012)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i
statsbudsjettet 2012

(Foreløpig utgave)

Finansdepartementet

Prop. 111 S

(2011-2012)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2012

*Tilråding fra Finansdepartementet 15. mai 2012,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

Innhold

Innhold

1	1 Hovedinnholdet i proposisjonen.....	5
1.1	Rammer for finanspolitikken.....	5
1.2	Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett	7
1.3	Statsbudsjettets stilling	14
1.4	Anmodningsvedtak	17
2	Forslag under det enkelte departement.....	18
2.1	Utenriksdepartementet	18
2.2	Kunnskapsdepartementet	24
2.3	Kulturdepartementet	34
2.4	Justis- og beredskapsdepartementet.....	41
2.5	Kommunal- og regionaldepartementet	56
2.6	Arbeidsdepartementet	60
2.7	Helse- og omsorgsdepartementet.....	81
2.8	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.....	92
2.9	Nærings- og handelsdepartementet.....	104
2.10	Fiskeri- og kystdepartementet.....	124
2.11	Landbruks- og matdepartementet.....	130
2.12	Samferdselsdepartementet	134
2.13	Miljøverndepartementet	141
2.14	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.....	147
2.15	Finansdepartementet	157
2.16	Forsvarsdepartementet	164
2.17	Olje- og energidepartementet.....	175
	Forslag til vedtak.....	187
	Vedlegg:	
1.	Endringer etter saldert budsjett. Utgifter.....	216
2.	Endringer etter saldert budsjett. Inntekter.....	238

Prop. 111 S

(2011-2012)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2012

*Tilråding fra Finansdepartementet 15. mai 2012,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 1 Hovedinnholdet i proposisjonen

1.1 Rammer for finanspolitikken

Målene for den økonomiske politikken er arbeid til alle, en bærekraftig utvikling, økt verdiskaping, en mer rettferdig fordeling og styrking av velferdsordningene. De ulike delene av politikken må virke sammen for å oppnå dette.

Handlingsregelen åpner for å bruke mer enn forventet fondsavkastning i år med tilbakeslag, og mindre i år med høy aktivitet og press i økonomien. Denne handlefriheten ble benyttet til å dempe virkningene av finanskrisen. Etter tilbakeslaget under finanskrisen har det nå vært vekst i fastlandsøkonomien rundt det normale i ni kvartaler. Sysselsettingen har tatt seg godt opp. Ledigheten utgjør nå rundt 3¼ pst. av arbeidsstyrken. Dette er klart lavere enn gjennomsnittet for de siste 25 årene og langt under nivåene i de fleste andre industriland. Utfordringen framover er å ta vare på disse gode resultatene i en situasjon der usikkerheten i internasjonal økonomi er betydelig.

Aktiviteten i norsk økonomi har holdt seg godt oppe inn i 2012, til tross for svak utvikling i eksportmarkedene. For året sett under ett anslås veksten i fastlandsøkonomien å bli på linje med gjennomsnittet for de siste førti årene, og veksten kan gå ytterligere litt opp neste år. Arbeidsledigheten anslås å holde seg om lag på dagens nivå.

Selv om usikkerheten rundt den videre utviklingen i Europa fortsatt er betydelig, tilsier ikke utviklingen i norsk og internasjonal økonomi at det gjennomføres særskilte tiltak i revideringen av budsjettet for 2012.

Statsregnskapet for 2011 og annen ny budsjettinformasjon innebærer at anslagene for det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet er lavere enn lagt til grunn i fjor høst både for 2011 og 2012. Skatteanslagene er justert opp, mens anslaget for utgiftene, særlig i folketrygden, er justert ned. Av hensyn til kronekurs og konkurranseutsatt sektor har Regjeringen lagt opp til at økte inntektsanslag og reduserte utgiftsanslag i hovedsak benyttes til å styrke budsjettbalansen. Langsiktige hensyn knyttet til utgiftsøkningene som følger av en aldrende befolkning trekker i samme retning. Regjeringen har likevel funnet det riktig å foreslå utgiftsøkninger på noen særskilte områder, i det vesentlige hvor uforutsette hendelser tilsier det.

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Saldert budsjett 2012 var basert på et strukturelt, oljekorrigert underskudd på 122,2 mrd. kroner. Dette innebar en bruk av oljeinntekter som lå 2,4 mrd. kroner under forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Målt ved endringen i det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge, ga dette en budsjettimpuls på ¼ pst.

Ny informasjon om skatteinngangen trekker i retning av en oppjustering av anslaget for skatter og avgifter fra fastlandsøkonomien i 2012. Det legges nå til grunn et litt høyere underliggende nivå på sysselsettingen og et litt høyere langsiktig normalnivå for etterskuddsskattene. Anslaget for strukturelle skatter og avgifter i 2012 er derfor satt opp med 5½ mrd. kroner.

Regjeringens forslag til bevilgningsendringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2012 innebærer at utgiftene reduseres med 0,9 mrd. kroner, medregnet 0,1 mrd. kroner i økte utgifter som er fremmet for Stortinget tidligere i år, og at inntekter utenom skatter og avgifter reduseres med 0,4 mrd. kroner.

Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2012 anslås nå til 116,2 mrd. kroner, som er 6 mrd. kroner lavere enn i Nasjonalbudsjettet 2012. Forventet fondsavkastning i 2012 anslås nå til 132 mrd. kroner, som er en oppjustering på 8 mrd. kroner. Bruken av oljepenger anslås nå til å ligge 16 mrd. kroner under 4-prosentbanen.

Nedjusteringen av det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet er større for 2011 enn for 2012. Etterspørselsimpulsen for 2011 og 2012 sett under ett anslås litt lavere enn i fjor høst, mens budsjettet for 2012 isolert sett framstår som noe mer ekspansivt. Budsjettet anslås å gi en etterspørselsimpuls i 2012 tilsvarende ¾ pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge.

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet, der det bl.a. er korrigert for endringer i inntekter og utgifter som følge av konjunkturutviklingen, måler den underliggende bruken av oljeinntekter i budsjettet. Statsbudsjettets *oljekorrigerte budsjettunderskudd* tilsvarer den faktiske bruken av oljeinntekter og vil bli dekket ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond utland.

Det oljekorrigerte underskuddet i 2012 anslås nå til 111,7 mrd. kroner, mot 120,2 mrd. kroner i saldert budsjett 2012. Av reduksjonen på 8,6 mrd. kroner fra saldert budsjett, utgjør økte skatte- og avgiftsinntekter 7 mrd. kroner. Utenom skatter og avgifter reduseres inntektene med 3,2 mrd. kroner, mens utgiftene reduseres med 4,8 mrd. kroner. I anslaget for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet er det også tatt hensyn til nye anslag for renteinntekter og renteutgifter knyttet til statens kontantbeholdning og statsgjelden. For disse størrelsene og overføringen fra Statens pensjonsfond utland vil det eventuelt bli fremmet forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2012 til høsten.

Veksten i statsbudsjettets utgifter

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås nå til 3,1 pst. fra 2011 til 2012. I Nasjonalbudsjettet 2012 ble denne utgiftsveksten anslått til 2,1 pst. Økningen i anslaget for den reelle, underliggende utgiftsveksten skyldes særlig at utgiftene er nedjustert i regnskapet for 2011. Den nominelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås nå til 6,2 pst., mot 5,4 pst. i Nasjonalbudsjettet 2012.

Det vises til Meld. St. 2 (2011-2012) *Revidert nasjonalbudsjett 2012* for nærmere omtale av den økonomiske politikken mv., mens skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i Prop. 112 L (2011-2012) *Endringer i skatte- og avgiftsreglar mv.*

1.2 Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett

Etter saldert budsjett for 2012 er det fremmet forslag for Stortinget om tilleggsbevilgninger på 141 mill. kroner for å dekke merutgifter knyttet til rettssaken etter angrepene 22. juli 2011, tilrettelegging av soningsforholdene for den tiltalte og investeringer i Politiets sikkerhetstjeneste. Det er også fremmet en proposisjon om reindriftsavtalen 2012/2013, men de utgiftsøkningene som her foreslås, veies opp av tilsvarende utgiftsreduksjoner.

Utenom petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og bevilgninger på poster som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet, fremmes det nå forslag som innebærer at utgiftene reduseres med 1 mrd. kroner og inntektene reduseres med 0,4 mrd. kroner.

Tabell 1.1 Forslag om bevilgningsendringer fremmet etter salderingen av statsbudsjettet for 2012 og anslagsendringer som inngår i den strukturelle, oljekorrigerte budsjettbalansen.¹

	mill. kroner
<i>Endrede utgifter og inntekter fremmet siden saldert budsjett 2012</i>	<i>141</i>
Rettssaken etter angrepene 22. juli 2011 mv.	141
Reindriftsavtalen 2012/2013, netto	0
+ <i>Utgiftsforslag som fremmes i denne proposisjonen</i>	<i>- 1 017</i>
Gjenanskaffelse av Hercules transportfly	720
Statsbygg, bl.a. sikringstiltak i regjeringskvartalet	571
Pensjonskostnader i offentlige og private helseinstitusjoner, netto	570
Refusjon barnevernsutgifter enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	381
Nye såkornfond	227
Testsenteret for CO ₂ -håndtering på Mongstad, lån	219
Ny forvaltning av eksportfinansieringsordningen	207
Jernbane – flom og ras, brannsikring og avsporinger	200
Geologisk kartlegging	160
Departementenes servicesenter, bl.a. vakt og sikring	150
Sikringstiltak Forsvarsdepartementets bygninger	148
Skjønnsmidler til kommunene og fylkeskommunene etter ekstremvær	145
Miljøtiltak	144
Riksveger – flom og ras, Oslofjordtunnelen mv.	140
Barnehager, kontantstøtteomleggingen	122
Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	116
Tiltakspakke treforedling	100
Ofofbanen, investeringer i Narvikterminalen og Fagerneslinjen	100
ODA-godkjente flyktningutgifter	- 106

	mill. kroner
Statens lånekasse, overføringer	- 107
Utlendingsdirektoratet, anslagsendringer færre asylankomster mv.	- 110
Investeringsstilskudd til omsorgsboliger mv.	- 151
Arbeidsmarkedstiltak, endret betalingspraksis	- 157
EUs rammeprogram for forskning	- 169
Rentekompensasjonsordningene under KRD	- 389
Testsenteret for CO ₂ -håndtering på Mongstad, lånebetjening og drift	- 419
Tilskudd til Statens pensjonskasse	- 651
Nødnett, forlenget utbyggingstid	- 1 297
Anslagsendringer i folketrygden	- 3 323
Andre endringer, netto	1 442
- <i>Inntektsforslag som fremmes i denne proposisjonen, utenom renter</i>	- 386
Oljedirektoratet, salg av seismiske data	594
Pensjonskostnad offentlige helseforetak, driftskredittrammen	370
Kommunalbanken AS, tilbakeholdt utbytte	- 194
Testsenteret for CO ₂ -håndtering på Mongstad, innbetaling av avdrag	- 341
Salg av klimakvoter, redusert kvotepris	- 500
Utbytte fra selskaper under NHDs forvaltning	- 878
Andre forslag, netto	563
- <i>Anslag strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge mv.</i>	5 477
= <i>Endring i det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet</i>	5 966

Kilde: Finansdepartementet

¹ Petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og bevilgninger som inngår i korreksjonene ved beregningen av den strukturelle budsjettbalansen er holdt utenom.

Regjeringen foreslår å gjenanskaffe et Hercules transportfly til erstatning for flyet som gikk tapt i ulykken i Nord-Sverige tidligere i år. Dette krever en bevilgningsøkning på 720 mill. kroner.

Sikringstiltak i regjeringskvartalet samt leie og tilpasning av midlertidige lokaler i etterkant av angrepene 22. juli 2011 tilsier en bevilgningsøkning til Statsbygg på 455 mill. kroner. Det foreslås også økte utgifter til ulike kurantprosjekter, bl.a. igangsetting av Ørje Tollsted og prosjektering av Framsenteret, med 130 mill. kroner. Samlet sett foreslås bevilgningen til Statsbygg økt med 571 mill. kroner.

Utgiftsbevilgningene til de regionale helseforetakene foreslås netto økt med 570 mill. kroner grunnet økte pensjonskostnader. Anslaget for pensjonskostnad i offentlige helseforetak i 2012 forelå i januar, og øker med 2 100 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012. I tråd med etablert opplegg for håndtering av pensjonskostnader for de offentlige helseforetakene foreslås det at basisbevilgningene økes med 2,1 mrd. kroner og at økningen motsvares av tilsvarende nedsettelse av driftskredittrammen. Det innebærer at økningen i driftskredittrammen i saldert budsjett 2012 på 1 730 mill. kroner reverseres, og at det stilles krav om ytterligere nedbetaling av driftskreditt på 370 mill. kroner som føres som økte inntekter. Pensjonskostnadene til private helseinstitusjoner som har avtale med de regionale helseforetakene, øker også. Det foreslås å øke basisbevilgningene til de regionale helseforetakene med 200 mill. kroner for å sette dem i stand til å håndtere pensjonskostnadene til private institusjoner med avtale.

Utgiftene til refusjon av de kommunale barnevernsutgiftene til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger foreslås økt med 381 mill. kroner. Både antallet barn under refusjonsordningen og utgiftene per barn har vist seg å være betydelig høyere enn tidligere antatt.

Regjeringen foreslår å opprette to nye landsdekkende såkornfond i 2012 for å investere i nye innovative og internasjonalt konkurransedyktige bedrifter. Fondene skal ha en gjennomsnittlig størrelse på om lag 500 mill. kroner og finansieres ved egenkapital med 50/50-fordeling mellom private og staten. Det foreslås en bevilgning på 227 mill. kroner, hvorav 149 mill. kroner er en avsetning for å dekke eventuelle statlige tap på den investerte egenkapitalen, 75 mill. kroner gir risikoavlastning for de private investorene og 3 mill. kroner gjelder forvaltningen av fondene. I tillegg foreslås det en bevilgning på 425 mill. kroner til egenkapital til såkornfondene, som ikke vil inngå i den strukturelle, oljekorrigerte budsjettbalansen.

Det foreslås å øke utgiftene til investering i testsenteret for CO₂-håndtering på Mongstad med 219 mill. kroner, delvis som følge av nye anslag for investeringskostnaden for senteret og delvis som følge en forskyvning av kostnader fra 2011 til 2012. Samtidig foreslås det å redusere utgiftene til drift og betjening av lån med 419 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig at testsenteret er forsinket med tre måneder og først vil komme i

drift i september 2012. Forsinkelsen har også konsekvenser på inntektssiden, jf. egen omtale.

Stortinget har gitt Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å utgiftsføre utgifter uten bevilgning til overgangsordningen og arbeidet med å etablere en ny permanent statlig enhet for eksportfinansiering. Den nye enheten skal etter planen være operativ fra 1. juli i år. Det legges opp til at ordningen bruttobudsjetteres og at lånene står på statens balanse. Driften av det nye selskapet skal dekkes gjennom tilskudd fra staten. For overgangsordningen anslås utgiftene til 96 mill. kroner. Til etablering av den nye statlige eksportfinansieringsenheten foreslås en bevilgning på til sammen 111 mill. kroner, som omfatter tilskudd til drift, utgifter til interimsstyret og investeringer i IKT og annet utstyr.

Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning på 200 mill. kroner til drift og vedlikehold av jernbane. Flom og ras på ulike banestrekninger, og en brann på Hallingskeid stasjon, medførte omfattende skader i 2011. I tillegg er det avdekket behov for brannverntiltak i Oslo-tunnelen, mens avsporinger bl.a. ved Dombås har gjort det nødvendig å gjenoppbygge en del infrastruktur.

Regjeringen foreslår 160 mill. kroner i økt bevilgning til geologisk kartlegging i nordområdene. Geologisk kartlegging i Barentshavet nordøst vil bli gjennomført for å ivareta Norges interesser etter delelinjeavtalen med Russland. Det skal også gjennomføres geologisk kartlegging ved Jan Mayen.

Utgiftene til vakt og sikring i departementene er økt etter angrepet 22. juli 2011. Dette skyldes i hovedsak at departementene er spredt på flere steder enn før. Sammen med økte driftsutgifter gjør dette at bevilgningen til Departementenes servicesenter foreslås økt med til sammen 150 mill. kroner.

Etter angrepet på regjeringskvartalet 22. juli 2011 flyttet Statsministerens kontor inn i Forsvarsdepartementets bygning ved Akershus festning. Deler av Forsvarsdepartementet og Forsvarsstaben måtte flytte ut til andre lokaler i nærheten. Utgiftene til de bygningstekniske og sikkerhetsmessige tilpasningene som flyttingen nødvendiggjør, foreslås dekket med en bevilgning på 148 mill. kroner i 2012.

Regjeringen vil bidra til å dekke ekstraordinære utgifter etter uværet "Dagmar" og annet ekstremvær, og foreslår derfor å øke skjønntilskuddet til kommunene og fylkeskommunene med 145 mill. kroner.

Det foreslås bevilgninger på 144 mill. kroner til ulike miljøtiltak over Miljøverndepartementets budsjett. Av dette gjelder 78 mill. kroner gjennomføring av nasjonalparkplanen og 36 mill. kroner tiltak for bevaring av villaksen. Videre foreslås det en bevilgning på 23 mill. kroner til fornyelse av jordobservatoriet i Ny-Ålesund på Svalbard.

Riksvegnettet ble påført betydelige skader etter flom og ras i forbindelse med stormene rundt årsskiftet 2011/2012. Det er også behov for mer omfattende tiltak enn antatt i Oslofjordtunnelen etter brannen der i juni 2011, særlig for å bedre sikkerheten i tunnelen. I tillegg kommer sikkerhetstiltak på vegnettet. Til sammen foreslås en tilleggsbevilgning til vegformål på 140 mill. kroner.

Når kontantstøtten fra 1. august avvikles for toåringer og styrkes for ettåringer, ventes etterspørselen etter barnehageplasser samlet sett å øke med om lag 1 550 flere plasser enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012. Det foreslås at kompensasjonen til kommunene i 2012 økes med 122 mill. kroner.

Utgiftene til ordningen for statsgaranti for lønnskrav ved konkurs foreslås økt med 116 mill. kroner. Behovet for bevilgningsøkningen skyldes restansenedbygging, mens antall konkurser forventes å bli om lag på samme nivå i 2012 som i 2011.

Det fremmes forslag om bevilgninger på til sammen 100 mill. kroner til tiltak for treforedlingsindustrien. Av dette gjelder 50 mill. kroner tiltak for å bidra til utvikling av nye produkter og produksjonsmetoder over Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Det foreslås økte bevilgninger til forsknings- og innovasjonsprogrammer, nye inkubatorer og styrket nettverksaktivitet for å få fram gode treforedlingsprosjekter. Videre foreslås det at 50 mill. kroner skal gå til infrastrukturtiltak for å forbedre tilgjengeligheten til skogressursene over Landbruks- og matdepartementets budsjett. Bygging av tømmerkaier, taubaner, og vedlikehold av etablerte skogsbilveier skal bidra til å redusere kostnader og øke leveringssikkerheten til industrien.

Gruveselskapene som benytter Ofotbanen har fra 2013 behov for å øke volumet av malmtransport på banen. Det er derfor nødvendig å gjennomføre kapasitetsøkende tiltak på jernbanestrekningen. Tiltakene forutsettes finansiert gjennom anleggsbidrag og statlige bevilgninger. Det foreslås en bevilgningsøkning på 100 mill. kroner til utgifter under Jernbaneverket i 2012 til formålet.

Enkelte flyktningtiltak i Norge kan klassifiseres som ODA-godkjent utviklingshjelp. Dette gjelder tiltak under Kunnskapsdepartementet, Justisdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, jf. egne omtaler av barnevernsutgifter for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger og bevilgninger under Utlendingsdirektoratet. Samlet sett reduseres de ODA-godkjente flyktningutgiftene i 2012 med 106 mill. kroner, i hovedsak på grunn av nedjusterte anslag for antall asylankomster og antall asylsøkere i mottak. Disse midlene foreslås omdisponert innenfor uendret bistandsramme, med blant annet økte bevilgninger til nødhjelp i Sahel-regionen og andre katastrofeutsatte områder, samt støtte til energisamarbeid.

Overføringene i Statens lånekasse for utdanning foreslås redusert med 107 mill. kroner. Nedjustert renteanslag gir reduserte utgifter til rentestønad, mens restansenedbygging og økte avsetninger til konverteringsfondet som følge av flere studenter, trekker i motsatt retning.

Bevilgningene under Utlendingsdirektoratet reduseres med til sammen 110 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak nedjusterte anslag for antall asylankomster og antall asylsøkere i mottak.

Bevilgningen til investeringstilskudd for omsorgsboliger og sykehjemsplasser foreslås redusert med 151 mill. kroner på grunn av mindreforbruk av tilsagnsrammen i 2011.

Antallet plasser på arbeidsmarkedstiltak opprettholdes på om lag 71 200 plasser. For flere av tiltakene endres imidlertid betalingspraksisen fra 1. juli 2012, slik at bevilgningsbehovet reduseres med 157 mill. kroner i 2012 mot en tilsvarende økning i 2013.

Bevilgningen til EUs rammeprogram for forskning foreslås redusert med 169 mill. kroner. Endringen skyldes lavere kontingent enn tidligere anslått og at anslaget for eurokursen er nedjustert.

Nedjusterte renteanslag gjør at bevilgningene til rentekompensasjonsordningene under Kommunal- og regionaldepartementet foreslås redusert med til sammen 389 mill. kroner. Av dette gjelder 219 mill. kroner ordningen for skole- og svømmeanlegg, 150 mill. kroner ordningen for omsorgsboliger og sykehjemsplasser og 21 mill. kroner ordningen for kirkebygg. Investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kirkebygg foreslås økt med 300 mill. kroner, til en samlet ramme på 450 mill. kroner for 2012. Dette medfører økte utgifter på 0,3 mill. kroner i 2012.

Det foreslås å redusere tilskuddet til Statens pensjonskasse med 651 mill. kroner. Premieinntektene mv. er oppjustert med 457 mill. kroner, noe som særlig skyldes høyere lønnsvekst i 2011 og flere årsverk, som har ført til økt premiegrunnlag. Lavere vekst i utbetalte pensjoner gjør at disse nedjusteres med 194 mill. kroner.

Planlagt ferdigstillelse for nødnett trinn 2 er nå 2015, mot opprinnelig 2013. Den forlengede utbyggingstiden tilsier at utgiftene i 2012 blir 1,3 mrd. kroner lavere enn ventet, og det foreslås at bevilgningen reduseres tilsvarende.

På bakgrunn av oppdaterte anslag foreslås bevilgningene til folketrygdens ytelser nedjustert med 3,3 mrd. kroner sammenliknet med det som ble anslått i saldert budsjett. Lavere sykefravær bidrar til at utgiftene til sykepenges nedjusteres med 2,6 mrd. kroner. Lavere sykefravær reduserer også overgangen til arbeidsavklaringspenger fra sykepenges. Samtidig forventes en uvanlig høy overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon. Dette skyldes at mange arbeidsavklaringspengemottakere som tidligere har mottatt tidsbegrenset uførestønning, hadde overgangsvedtak som gikk ut ved årsskiftet 2011/2012. Samlet nedjusteres utgiftene til arbeidsavklaringspenger med 3,2 mrd. kroner, mens utgiftene til uførepensjon oppjusteres med 0,6 mrd. kroner. Utgiftene til alderspensjon oppjusteres med 1,8 mrd. kroner, hovedsakelig fordi flere enn ventet i aldersgruppen 62-66 år tar ut alderspensjon. Utgiftene til foreldrepenger ved fødsel oppjusteres med 0,8 mrd. kroner. Dette skyldes blant annet at merutgiftene til utvidelse

av foreldrepengeperioden og fedrekvoten i 2009 og 2011 viser seg å bli høyere enn tidligere antatt.

Det ble i 2011 besluttet at seismiske data fra områdene utenfor Lofoten skulle legges ut for salg som datapakker. Inntektene fra salget er per utgangen av april 594 mill. kroner, og det foreslås at inntektsbevilgningen økes tilsvarende.

De økte pensjonskostnadene i offentlige helseforetak foreslås håndtert i tråd med etablert opplegg ved at driftskredittrammen settes ned tilsvarende økningen i basisbevilgningene, jf. egen omtale av utgiftsendringen. Dette gir en samlet nedsettelse av driftskredittrammen i 2012 på 370 mill. kroner.

I forbindelse med forslaget om kapitalutvidelse i Kommunalbanken AS foreslås det at aksjeutbyttet for 2012 holdes tilbake. Dette gir en inntektsreduksjon på 194 mill. kroner.

Forsinkelsen for testsenteret på Mongstad innebærer at det kun vil bli betalt avdrag på lånet for tre måneder i 2012. Inntektene foreslås derfor satt ned med 341 mill. kroner. Inntektsreduksjonen blir motsvart av tilsvarende reduserte utgifter til lånebetjening.

Prisen på klimavoter er nå vesentlig lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett for 2012, da anslått kvotepris var 110 kroner per kvote. På usikkert grunnlag foreslås det å legge til grunn en kvotepris på 60 kroner per kvote. Inntektene fra salget av klimavoter reduseres tilsvarende, med 500 mill. kroner. Nedjusteringen av kvoteprisen gir seg også utslag i at utgiftene til kjøp av klimavoter reduseres med 50 mill. kroner.

Utbytteinntektene fra selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning foreslås redusert med til sammen 878 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak lavere utbytteinntekter fra DNB ASA og Statkraft SF, hvor inntektene til staten reduseres med henholdsvis 1 108 mill. kroner og 728 mill. kroner. I tillegg er utbytteinntektene fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S, Eksportfinans ASA og Cermaq ASA redusert. Utbyttene fra blant andre Telenor ASA og Yara International ASA øker.

De enkelte forslagene er nærmere omtalt i kapittel 2 i denne proposisjonen.

1.3 Statsbudsjettets stilling

Statsbudsjettets stilling etter forslagene i denne proposisjonen og endrede anslag for skatter, avgifter og renter på statens gjeld og kontantbeholdning framgår av tabell 1.2 og 1.3.

I saldert budsjett 2012 ble det oljekorrigerte budsjettunderskuddet anslått til 120,2 mrd. kroner. De samlede budsjettendringene hittil i år, medregnet endrede anslag for skatter og avgifter, renter på statens gjeld og kontantbeholdning, samt forslag om bevilgningsendringer i denne proposisjonen, innebærer at det oljekorrigerte underskuddet i 2012 nå anslås til 111,7 mrd. kroner. Dette er 8,6 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett.

Økte skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge bidrar isolert sett til å redusere det oljekorrigerte underskuddet med 7 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett. Renteutgiftene på statsgjelden og renteinntekter av kontantbeholdningen på statens foliokonto i Norges Bank anslås å bli lavere, hvilket bidrar til å styrke budsjettbalansen med 1,9 mrd. kroner. Videre reduseres renteinntektene med 1,8 mrd. kroner som følge av forslag i denne proposisjonen. Dette gjelder blant annet reduserte renteinntekter på utlån fra Husbanken, boliglånsordningen i Statens pensjonskasse og Statens lånekasse for utdanning. Samlet bidrar således endrede renteutgifter og renteinntekter til å redusere det oljekorrigerte budsjettunderskuddet med 0,1 mrd. kroner. Det fremmes ikke bevilgningsforslag om endrede anslag på renteutgifter på statsgjelden og renteinntekter av kontantbeholdningen på statens foliokonto i Norges Bank i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2012.

Utenom renter, petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og skatter og avgifter bidrar bevilgningsendringer i denne proposisjonen til reduserte inntekter på 0,4 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett. Dette skyldes blant annet at inntektene fra salg av klimakvoter reduseres med 0,5 mrd. kroner og at utbytteinntektene reduseres med 1,1 mrd. kroner. Videre øker inntektene fra salg av seismiske data med 0,6 mrd. kroner, mens inntekter fra helseforetakenes nedbetaling av driftskreditter øker med 0,4 mrd. kroner.

På utgiftssiden innebærer de samlede bevilgningsendringene hittil i år, medregnet forslag om tilleggsbevilgninger i denne proposisjonen, reduserte utgifter på 1,9 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett. Dette er medregnet 0,1 mrd. kroner i økte utgifter som er fremmet for Stortinget tidligere i år. I beløpet på 1,9 mrd. kroner inngår også reduserte dagpengeutgifter med 1 mrd. kroner. Økte utgifter til petroleumsvirksomheten på 1 mrd. kroner og endrede anslag på renteutgifter på statsgjelden er imidlertid holdt utenom.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten anslås nå til 377,7 mrd. kroner, som er 26 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett. Oppjusteringen har sammenheng med at oljeprisanslaget er økt med 75 kroner til 650 kroner per fat.

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland. Det tilbakeføres så midler fra fondet til statsbudsjettet til å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet slik at statsbudsjettet bringes i balanse.

Nettoavsetningen i Statens pensjonsfond utland anslås nå til 266,1 mrd. kroner i 2012, mot 231,4 mrd. kroner i saldert budsjett. I tillegg anslås samlede renteinntekter og utbytte i Statens pensjonsfond til 115,2 mrd. kroner, hvorav 108,8 mrd. kroner fra utenlandsdelen av fondet. Medregnet renter og utbytte på fondets kapital forventes det nå et samlet overskudd i Statens pensjonsfond på 381,3 mrd. kroner.

Fondets kapital anslås til 3 971 mrd. kroner ved utgangen av 2012, hvorav utenlandsdelen av fondet anslås å utgjøre 3 834 mrd. kroner. En endelig fastsettelse av

tilbakeføringen til statsbudsjettet fra Statens pensjonsfond utland vil bli foretatt i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2012 til høsten.

Tabell 1.2 Statsbudsjettets utgifter og inntekter utenom lånetransaksjoner. Mill. kroner

	Regnskap for 2011	Saldert budsjett 2012	Anslag på regnskap for 2012
<i>1. Statsbudsjettets stilling</i>			
A Statsbudsjettets inntekter i alt	1 223 525	1 237 501	1 268 318
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	372 242	376 693	403 727
A.2 Inntekter utenom petroleumsvirksomhet	851 283	860 808	864 591
B Statsbudsjettets utgifter i alt	952 121	1 006 058	1 002 267
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	21 439	25 002	26 002
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	930 682	981 055	976 264
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-79 399	-120 247	-111 674
+ Overført fra Statens pensjonsfond utland	84 158	120 247	111 674
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	4 758	0	0
<i>2. Statens pensjonsfond</i>			
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond utland	350 804	351 691	377 725
- Overført til statsbudsjettet	84 158	120 247	111 674
+ Renteinntekter og utbytte i Statens pensjonsfond	103 004	114 300	115 200
= Overskudd i Statens pensjonsfond	369 650	345 743	381 251
<i>3. Statsbudsjettet og Statens pensjonsfond samlet</i>			
Overskudd	374 408	345 743	381 251

Kilde: Finansdepartementet

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse etter overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statskassens finansieringsbehov bestemmes dermed av statsbudsjettets lånetransaksjoner. Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov anslås nå til -47,2 mrd. kroner, som er 10,7 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett, jf. tabell 1.3.

Tabell 1.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov. Mill. kroner

	Regnskap for 2011	Saldert budsjett 2012	Anslag på regnskap for 2012
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten</i>			
Utlån, aksjetegning mv.	105 533	95 539	108 179
- Tilbakebetalinger	83 301	153 402	155 375
- Statsbudsjettets overskudd	4 758	0	0
= Netto finansieringsbehov	17 474	-57 863	-47 196
+ Gjeldsavdrag	46 150	0	0
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	63 624	-57 863	-47 196

Kilde: Finansdepartementet

1.4 Anmodningsvedtak

I denne proposisjonen omtales følgende anmodningsvedtak:

Anmodningsvedtak nr. 177, 9. desember 2011 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen i 2012 sette av 3 mill. kroner fra UDIs driftsbudsjett til å opprette en informasjonsordning for au pairer.»

Anmodningsvedtak nr. 76, 1. desember 2011 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen om å bidra til at det utarbeides et bredt virkemiddelapparat for kommuner i arbeidet med å bekjempe 1 % klubbene.»

Anmodningsvedtak nr. 686, 17. juni 2011 (Helse- og omsorgsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen utrede videre de økonomiske og administrative konsekvensene og raskt komme tilbake til Stortinget med et forslag om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse for brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som gjelder i dag (jf. Innst. 424 L).»

2 Forslag under det enkelte departement

2.1 Utenriksdepartementet

Programområde 02 Utenriksforvaltning

Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av sikkerhetsutviklingen i Syria og Nigeria, i tillegg til tilstedeværelse i Libya, er det for 2012 ytterligere behov for pansrede biler, verneutstyr og beredskapssamband ved disse utenriksstasjonene. Dette er nødvendig for å beskytte utenriktjenestens ansatte og besøkende. Det anses ikke hensiktsmessig å avgi biler og utstyr fra andre utenriksstasjoner. Det vil heller ikke være formålstjenlig å flytte samband og verneutstyr mellom stasjoner.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 4 mill. kroner til anskaffelse av nødvendig utstyr til sikkerhetstiltak i utenriktjenesten.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Norsk tvistesak i WTO om EUs forbud mot omsetning av selprodukter

Norge ba WTO om å nedsette et tvisteløsningspanel for å avgjøre om EUs omsetningsforbud for selprodukter strider mot WTO-regelverket. WTO opprettet et slikt panel (felles for Norge og Canada) 21. april 2011. Av ulike årsaker ble partene (EU, Canada og Norge) i juni 2011 enige om å utsette prosessen med utvelgelse av panellister i saken, og saksgangen har derfor ikke vært som opprinnelig forventet. Norges advokater har likevel arbeidet med å forberede saken, slik at Norge skal være klare når prosessen settes i gang igjen, ventelig i løpet av sommer/høst 2012.

I forbindelse med RNB 2011 ble det bevilget 5 mill. kroner til dekning av advokatutgifter mv. Nye anslag viser at det er behov for midler også i 2012.

Totalt vil det påløpe utgifter på om lag 7 mill. kroner i 2012, hvorav 1,9 mill. kroner dekkes av overført bevilgning fra 2011.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,1 mill. kroner til dekning av utgifter i forbindelse med norsk tvistesak i WTO om EUs forbud mot omsetning av selprodukter.

Kap. 103 Regjeringens fellesbevilgning for representasjon

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringens representasjonsanlegg

Det er behov for å øke driftsbevilgningen til regjeringens representasjonsanlegg, herunder til å oppgradere presserom og kjøkken. Bevilgningen foreslås økt med 3,5 mill. kroner.

Kongeparets fødselsdager

Feiringen av kongeparets fødselsdager med festforestilling og utearrangement medfører noen ekstrautgifter til sikkerhetstiltak og tilgjengeliggjøring for allmenheten.

Bevilgningen til formålet foreslås derfor økt med 2 mill. kroner.

Det foreslås samlet sett en bevilgningsøkning på 5,5 mill. kroner under kap. 103

Regjeringens fellesbevilgning for representasjon.

Programområde 03 Internasjonal bistand

Innenfor programområde 03 Internasjonal bistand foreslås det omfordelt 135,3 mill. kroner, jf. nærmere omtale nedenfor.

Reduserte bevilgninger som foreslås motsvart av bevilgningsøkninger til andre tiltak er i hovedsak knyttet til reduserte utgifter under kap. 167 Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA).

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 72 Demokratistøtte/partier, kan overføres

Det var i 2011 et mindreforbruk på posten på 4,5 mill. kroner, hvilket dels skyldtes at samlet søknadsbeløp kun utgjorde 65 pst. av bevilgningen og dels at søknadene ikke var av god nok kvalitet.

Deler av utgiften i 2012 kan således dekkes av overføringen av ubrukt bevilgning fra 2011. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 4 mill. kroner.

Post 77 Utnvekslingsordninger gjennom Fredskorpset, kan overføres

I 2008 begynte Utenriksdepartementet å støtte et mor/barn helseprosjekt i Malawi. Formålet med prosjektet var å spesialutdanne leger for å redusere dødeligheten blant mødre og barn på sykehuset, samt etablere utdanning av kirurger i Malawi ved hjelp av utsendte spesialister fra Norge. Fredskorpset overtok ansvaret for dette prosjektet fra ambassaden i Lilongwe i 2010 uten særskilt bevilgningsøkning til formålet.

Det foreslås å øke bevilgningen til Fredskorpset med 5 mill. kroner.

Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter

Post 70 Naturkatastrofer, kan overføres

Flere land i Sahel står overfor en ny matvarekrise. Ifølge FN og humanitære hjelpeorganisasjoner kan opptil 12 millioner mennesker bli rammet av matvarekrisen og hjelpen må komme tidsnok for å avverge en humanitær krise. Ifølge FNs konsoliderte appeller er behovet i Sahel så langt beregnet til USD 686 mill. FN-organisasjonene oppfordrer fortsatt alle givere til å øke sine bidrag. Norge har allerede bidratt med 50 mill. kroner som følge av matvarekrisen. På grunn av omfanget av krisen er det behov for å øke bevilgningen på posten. I tillegg til nødhjelp vil den foreslåtte bevilgningsøkningen

kunne nyttes til økt satsing på forebygging av humanitære kriser i Sahel, og til nødhjelp i andre katastrofeutsatte områder.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 25 mill. kroner.

Post 71 Humanitær bistand, kan overføres

Det er betydelige humanitære behov knyttet til ulike politiske kriser, herunder bl.a. i Syria, Jemen og Sahel-regionen, jf. bl.a. omtale under post 70.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 22 mill. kroner.

Post 72 Menneskerettigheter, kan overføres

Bevilgningen på posten er i hovedsak disponert. I lys av utviklingen i Midtøsten og Nord-Afrika er det behov for økt innsats for menneskerettighetsforkjempere og demokratiltak.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 9 mill. kroner.

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 71 Faglig samarbeid, kan overføres

Det er behov for økt tilskudd til klimasamarbeid med Kina, samt til regjeringens satsing på fornybar energi i utviklingssamarbeidet. I tillegg er det behov for økt bevilgning til evalueringsvirksomhet på denne posten.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 19,3 mill. kroner.

Kap. 167 Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Nye beregninger tilsier at det vil bli en nedgang i utgiftene til flyktningtiltak i Norge (ODA) i 2012 på 106,3 mill. kroner.

Det vises for øvrig til omtale av ordningene under hhv. Justisdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 106,3 mill. kroner.

Kap. 168 Kvinner og likestilling

Post 70 Kvinner og likestilling, kan overføres

Det er behov for økt støtte til menneskerettighetstiltak for kvinner og hjelp til ikke-diskriminering av seksuelle minoriteter, støtte til kvinneprosjekter og sivilt samfunn i sårbare stater.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5 mill. kroner.

Kap. 170 FN-organisasjoner mv.

Post 76 Tilleggsmidler via FN-systemet mv., kan overføres

Det foreslås økt støtte til FNs kontor for koordinering av bistand (UN DOCO, United Nations Development Operations Coordination Office). Formålet er å fremme et viktig element i FN-reformprosessen, som skal befeste at FN har en tydelig leder på landnivå, ved å styrke FNs stedlige representants kontor. Midlene skal finansiere ekstra personellressurser til kontoret til FNs stedlige representant for å styrke strategisk planlegging, evaluering/overvåkning, koordinering og informasjon.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 25 mill. kroner.

Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner

Post 70 Verdensbanken, kan overføres

Det er overført om lag 4 mill. kroner i ubrukt bevilgning fra 2011 til 2012 på posten. Som følge av dette er det rom for å omdisponere tilsvarende beløp i 2012 til andre tiltak.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 4 mill. kroner.

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Det er overført om lag 21 mill. kroner i ubrukte bevilgninger fra 2011 til 2012 på posten. Som følge av dette er det rom for å omdisponere tilsvarende beløp i 2012 til andre tiltak.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 21 mill. kroner.

Post 72 Samfinansiering via finansinstitusjoner, kan overføres

Ordningen med samfinansiering er det viktigste redskapet for direkte påvirkning av både innhold og innretning av Verdensbankens og regionalbankenes virksomhet på nærmere bestemte områder. Norge har over mange år brukt samfinansieringen strategisk og bidratt til endringer på sentrale områder i Verdensbanken, ikke minst innenfor miljø og likestilling. Samfinansiering er en måte å samarbeide med utviklingsbankene på om prioriterte tema.

I 2012 vil ren energi prioriteres, både i Verdensbanken og i Asiabanken. SREP (Scaling Up Renewable Energy in Low Income Countries) er ett av klimafondene under CIF (Climate Investment Funds) i Verdensbanken. Programmet skal fremme og demonstrere at investeringer i fornybar energi som vind, sol, biomasse og små vannkraft (opptil 10 MW) kan gi tilfredsstillende tilgang til energi og grunnlag for inntektsgivende arbeid.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 25 mill. kroner.

Andre saker

IMFs låneordninger for lavinntektsland

I løpet av de siste årene har IMF solgt om lag 1/8-del av sin gullbeholdning. Inntektene fra salget tilhører medlemslandene og skal plasseres i et investeringsfond. Den årlige avkastningen fra fondet skal utgjøre medlemslandenes betaling for den generelle rådgivings- og overvåkningsvirksomheten til IMF. Den gunstige gullprisen førte til at de samlede inntektene ble høyere enn lagt til grunn. På bakgrunn av dette besluttet IMF-styret i februar 2012 å sette av 700 mill. SDR (Special Drawing Rights) av overskuddsinntektene fra salget, tilsvarende om lag 6,3 mrd. kroner med valutakursen 7. mai 2012, til å finansiere rentesubsidier til IMFs låneordninger for lavinntektsland med betalingsbalanseproblemer.

Inntektene fra gullsalget er medlemslandenes felles eiendom. Det juridiske rammeverket knyttet til midlene skal forhindre en overføring av midler direkte til ordninger som er forbeholdt en avgrenset del av medlemskretsen. Som en pragmatisk løsning er det derfor lagt opp til at midlene skal tilbakeføres til medlemslandene med en intensjon om at det enkelte land samtykker til at et beløp tilsvarende deres andel kan benyttes som subsidiemidler til IMFs låneordninger for lavinntektsland. IMFs vedtak om slik tilbakeføring er imidlertid betinget av at medlemslandene samlet sett samtidig gir tilsagn om støtte til låneordningene for lavinntektsland tilsvarende minst 90 pst. av de samlede midlene.

Norges andel er 5,54 mill. SDR, tilsvarende om lag 50 mill. kroner. Norges andel inngår i Norges Banks valutareserver og tilbakeføres derfor til Norges Bank. Videre må det innhentes samtykke fra Stortinget til å forplikte seg til utbetaling av tilsvarende beløp i framtidige år.

Det foreslås at Stortinget gir sitt samtykke til at Utenriksdepartementet i 2012 kan gi tilsagn til IMF om at inntil 5,54 mill. SDR kan benyttes til IMFs låneordninger for lavinntektsland, jf. forslag til romertallsvedtak. Utbetalingene vil skje i takt med innmeldt behov fra Verdensbanken.

Global Green Growth Institute (GGGI)

Det følger av Klimakonvensjonen at medlemslandene bør utarbeide nasjonale lavutslippsstrategier, også utviklingsland. Global Green Growth Institute (GGGI) er en strategisk partner i det internasjonale arbeidet med å fremme slike nasjonale utviklingsplaner som ivaretar miljø- og klimahensyn, såkalt grønn økonomi. GGGI tilbyr faglige tjenester og rådgivning innen utvikling og iverksetting av planer for bærekraftig økonomisk vekst.

Instituttet etablerer seg nå som en internasjonal organisasjon og inviterer stater inn som medlemmer. Norge er invitert til å tiltre som medlem fra starten av. Andre medlemmer inkluderer Danmark, Australia, Storbritannia, Japan, Etiopia, Kasakhstan og Mexico.

GGGI bidrar til utvikling av nasjonale lavutslippsstrategier bl.a. i utviklingsland. I land Norge samarbeider med gjennom klima- og skoginitiativet, eksempelvis Etiopia og Indonesia, oppfattes GGGI som nyttig nasjonalt. Det norsk-britiske klimapartnerskapet med Etiopia, som ble inngått i Durban i desember i fjor, er blant annet basert på den nasjonale lavutslippsstrategien utviklet av den etiopiske regjeringen i nært samarbeid med GGGI.

Samarbeid mellom utviklingsland og industriland kan blant annet bestå av at industriland finansierer relevante klimatiltak etterspurt av utviklingsland, samtidig som utviklingsland demonstrerer vilje til å bidra til å påta seg forpliktelser for reduserte utslipp.

Det er ikke tatt stilling til økonomisk bidrag til organisasjonen. Størrelse på og innretning av bidrag er frivillig og fastsettes av det enkelte medlem. Eventuelt norsk bidrag vil dekkes innenfor gjeldende bistandsramme.

Det foreslås at Stortinget gir sitt samtykke til at Norge tiltrer Global Green Growth Institute som medlem, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.2 Kunnskapsdepartementet

Kap. 200 Kunnskapsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli 2011 og påfølgende flytting til nye lokaler medfører merutgifter for Kunnskapsdepartementet. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 4 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,1 mill. kroner. Bevilgningsøkningen er blant annet knyttet til arbeidet med en ny stortingsmelding om forskningspolitikken.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 64 Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere

Tilskuddet bevilges på basis av antall barn i grunnskolepliktig alder i mottak og omsorgssentre høsten 2011 og våren 2012. I tillegg kan tilskuddet benyttes til å gi grunnskoleopplæring til unge asylsøkere i aldersgruppen 16 til 18 år som ikke har slik opplæring fra før. På bakgrunn av lavere belegg enn antatt i saldert budsjett 2012 foreslås det å redusere bevilgningen med 1,3 mill. kroner.

Post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra med finansiering til fylkeskommunene slik at det blir gitt grunnskoleopplæring til innsatte og løslatte som ikke har fullført grunnskole, og videregående opplæring til innsatte og løslatte som har rett til og ønsker slik opplæring.

Det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i 2012. Den økte bevilgningen skal gå til opplæringskostnader forbundet med en utvidelse av soningskapasiteten ved Hustad fengsel, samt til opplæring tilnyttet prosjekter med egne soningsenheter for barn og unge. Dette er soningsforhold utenfor de ordinære fengslene, og det er behov for å øke bevilgningen til formålet slik at disse elevene får en opplæring som er bedre tilpasset deres forutsetninger og behov.

Post 74 Tilskudd til organisasjoner

I 2012 foreslås det å gi tilskudd til de samme organisasjonene som har fått støtte tidligere år, jf. Prop. 1 S (2011–2012). I tillegg foreslås det å gi tilskudd til Fellesrådet for kunstfagene i skolen med medlemsorganisasjoner, som omtalt i Prop. 1 S (2011–2012), Samarbeidsforum for estetiske fag med medlemsorganisasjoner, Seanse, Landslaget for mat og helse i skolen og Redd barna.

Det vil bli vurdert å legge om ordningen fra 2013 ved at midlene kunngjøres i sektoren og fordeles etter søknadsbehandling.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Morsmålsopplæring

Morsmal.no er en digital læringsressurs som gjør det mulig for elever å bruke morsmålet uavhengig av om skolene har tilgjengelige morsmåls lærere eller ikke, slik at barn og elever kan dra nytte av sin samlede språkkompetanse. Det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til utvikling av nettstedet og utvikling av kartleggingsprøver i grunnleggende norsk og i ulike språk for minoritetsspråklige elever.

Utvikling av nasjonale prøver – merverdiavgiftspliktig tjeneste

Skattedirektoratet har kommet frem til at utbetalingene fra Utdanningsdirektoratet til statlige sentre og universiteter for utvikling av nasjonale prøver må anses som vederlag for en avgiftspliktig tjeneste. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 7 mill. kroner til dekning av merverdiavgift ved kjøp av tjenestene.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 12 mill. kroner.

Annet

Kunnskapsdepartementet vil i 2012 tildele et mindre tilskudd til *Landsforeningen for lesbiske og homofile* til arbeid med kompetanse om homofili i skolen. *Sex og politikk - Foreningen for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter* vil få 1 mill. kroner i 2012 til utvikling av undervisningsmateriell og til kompetanseheving om seksualitet, for å bidra til at det utvikles et godt tilrettelagt materiale om disse problemstillingene til bruk i skolen.

Det vil i 2012 også bli gitt mindre tilskudd til *Filosofi-OL* og til *Musikk i Skolen* til arrangementet Barnas klimakonferanse.

LO og *NHO* vil i 2012 få et mindre tilskudd til arbeid med informasjon til elever ved yrkesfaglige utdanningsprogram om overgangen fra skole til arbeidsliv, mens *Ungt Entreprenørskap Norge* vil få 1 mill. kroner i driftsstøtte. *WorldSkills Norway* vil få 1 mill. kroner til gjennomføring av norsk deltakelse i internasjonale yrkeskonkurranser. *NHO Telemark* vil få et mindre tilskudd til prosjektet *Fra talent til fagarbeider* i 2012.

Kunnskapsdepartementet vil i forbindelse med budsjettforslaget for 2013 vurdere endringer i bruk av de ulike postgruppene under kap. 226.

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Kap. 3225, post 04 justeres med utgangspunkt i bevilgningsbehovet for tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere, jf. kap. 225, post 64. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner. Bevilgningsbehovet øker samtidig som

bevilgningsbehovet på kap. 225, post 64 går ned fordi forutsetningen om andelen som kommer fra ODA-godkjente land er økt fra 93,5 pst. til 95 pst.

Kap. 227 Tilskudd til særskilte skoler

Post 74 (Ny) Tilskudd til Signo og Briskeby

Det vises til omtale under kap. 228, post 75 og kap. 230, post 01. Skolene Signo og Briskeby er nå godkjent etter privatskoleloven og vil få tilskudd per elev etter de satser som gjelder for private skoler for funksjonshemmede elever. Dette tilskuddet vil bli vesentlig lavere enn det skolene har fått til drift under kap. 230, post 01. I Meld. St. 18 *Læring og fellesskap* viser Kunnskapsdepartementet til at opplæringen ved Signo og Briskeby er kostnadskreven og at det tas sikte på å gi et ekstra tilskudd til skolene utover det de har rett på etter privatskoleloven. På den måten kan midler til skoledrift opprettholdes på om lag samme nivå som i dag. Det foreslås på denne bakgrunn å flytte 17,5 mill. kroner fra kap. 230, post 01 til kap. 227, post 74. Midlene som flyttes tilsvarende differansen mellom tilskuddet etter privatskoleloven og det skolene tidligere har fått til skoledrift. Tilskuddet som gis til skolene over kap. 227, post 74 vil bli underlagt samme krav som midlene skolene får etter privatskoleloven. Det vil si at skolene må følge privatskoleloven og økonomiforskriften til privatskoleloven i anvendelsen av dette tilskuddet. Det ekstra tilskuddet utgjør om lag 14,6 mill. kroner til Signo og om lag 2,8 mill. kroner til Briskeby. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 17,5 mill. kroner på posten mot en tilsvarende reduksjon på kap. 230, post 01.

Kap. 228 Tilskudd til private skoler mv.

Post 72 Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, overslagsbevilgning

Bårdar Akademiet AS har blitt godkjent som fagskole og følger dermed fagskoleloven. Det foreslås derfor at tilskuddet til denne skolen flyttes fra kap. 228, post 72 til kap. 276, post 72 Annen fagskoleutdanning. Overgangen til fagskolekapitlet gjøres gjeldende fra 1. juli 2012. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 6 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 276, post 72.

Westerdals Høyskole AS og NISS Høyskole AS har fått akkreditert flere høyskoleutdanninger. Disse høyskoleutdanningene skal etter en overgangsperiode som startet 1. juli 2011, erstatte dagens tilbud etter voksenopplæringsloven ved Westerdals School of Communication AS, Norsk lydscole AS, Film- og TV-akademiet AS og Oslo Kunstfagskole AS. I statsbudsjettet for 2012 er det flyttet budsjettmidler fra kap. 228, post 72 til kap. 260, post 70 for det første studieåret. Det legges opp til at høyskoleutdanningene ved Westerdals Høyskole AS og NISS Høyskole AS ut budsjettåret 2012 kan få tilskudd til opptak av nye kull høsten 2012 over kap. 228, post 72, ettersom overgangsperioden mellom tilbud etter voksenopplæringsloven og fullt utbygde høyskoletilbud ikke er fullført.

Post 75 Private skoler for funksjonshemmede elever, overslagsbevilgning

Hørselshemmedes landsforbund og Stiftelsen Signo har fått godkjenning etter privatskoleloven for henholdsvis Briskeby og Signo. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 10,3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 230, post 01. Det vises til omtale under kap. 227, post 74 og kap. 230, post 01.

Kap. 230 Kompetansesentre for spesialundervisning

Post 01 Driftsutgifter

Det vises til omtale under kap. 227, post 74 og kap. 228, post 75. Skoledriften ved Briskeby og Signo skal ikke lenger finansieres over kap. 230, post 01. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 27,8 mill. kroner.

Kap. 231 Barnehager

Post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler, overslagsbevilgning

Foreløpig rapportering fra fylkesmennene viser at forventet etterslep av søknader om tilskudd til midlertidige lokaler er større enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012. Det foreslås derfor at bevilgningen på posten økes med 10 mill. kroner.

Kap. 252 EUs program for livslang læring

Post 70 Tilskudd

Det foreslås å redusere bevilgningen med 25,9 mill. kroner, hovedsakelig som følge av endringer i kontingent og valutakurs.

Kap. 255 Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.

Post 71 Falstadsenteret

Høsten 2011 kjøpte Statsbygg Kommandantboligen på Falstad. Gjennom en leieavtale stilles bygget til disposisjon for Falstadsenteret. Senteret vil benytte bygget til å fremme kunnskap om demokrati, menneskerettigheter og fangehistorie fra andre verdenskrig. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner for å dekke økningen i Falstadsenterets husleieutgifter.

Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 01

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner grunnet endringer i gjennomføring av enkelte prosjekter.

Kap. 276 Fagskoleutdanning

Post 72 Annen fagskoleutdanning

Flytting av tilskudd til Bårdar Akademiet AS

Det vises til omtale under kap. 228, post 72 om flytting av tilskudd til Bårdar Akademiet AS til kap. 276, post 72. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 228, post 72.

Det Tverrfaglige Kunstinstitutt

I statsbudsjettet for 2012, jf. Innst. 12 S (2011–2012) og Prop. 1 S (2011–2012) fremgår det at bevilgningen på posten omfatter tilskudd til fagskoler med godkjente utdanningstilbud i fag som kunst og film, design, kristent livssyn, byggfag og jordbruk. Dette er skoler som tidligere lå under kap. 6A i privatskoleloven. I 2012 har Kunnskapsdepartementet innenfor rammen på posten i tillegg gitt tilsagn om tilskudd på om lag 1,7 mill. kroner til Det Tverrfaglige Kunstinstitutt.

Kap. 280 Felles enheter

Post 50 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning

Norge inngikk i 2010 en avtale om utdanningssamarbeid med Russland. I avtalen omtales en ordning for gjensidig utveksling av inntil 30 studenter per år med stipend fra vertslandet. Det finnes flere norske stipendordninger som er åpne for russiske studenter som studerer i Norge. Innretningen til disse ordningene tilfredsstiller imidlertid ikke avtalens vilkår. For å oppfylle norske forpliktelser, er det derfor behov for annen finansiering av stipender til russiske studenter som kommer til Norge i 2012 og 2013.

Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) har fått tildelt 6 mill. kroner til høyere utdanningssamarbeid med Latin-Amerika. Regjeringen foreslår å omdisponere 1,5 mill. kroner av midlene til den omtalte stipendordningen for russiske studenter. SIU vil også ha ansvar for å forvalte stipendordningen for russiske studenter.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler

Post 01 Driftsutgifter, kan benyttes under post 70

Studieplasser

Søkingen til høyere utdanning gjennom Samordna opptak viser en vekst på 6,65 pst. fra 2011 til 2012. I tillegg er det økt søking til lokale opptak. Framskrivninger av den demografiske utviklingen sammenholdt med andelen som tar høyere utdanning i ulike årskull indikerer at søkingen vil være god også i årene framover. Samfunnet har behov for kompetanse i årene framover. Det er blant annet behov for større utdanningskapasitet innenfor fagområdene realfag og teknologi, helse- og sosialfag og lærerutdanning. Dette er også fagområder med stor økning i søkertallene.

På bakgrunn av dette foreslår Regjeringen 37,1 mill. kroner i 2012 til opprettelse av om lag 1 000 nye studieplasser ved universiteter og statlige og private høyskoler. Ved fordeling av midlene til institusjonene vil Kunnskapsdepartementet ta hensyn til områder der det er påviste behov, rekrutteringsgrunnlag og opptakskapasitet. I tillegg kommer

utgifter til studiestøtte gjennom Statens lånekasse for utdanning, jf. omtale under kap. 2410.

Post 73 Tilskudd til internasjonale programmer

Det foreslås å øke bevilgningen med 3,2 mill. kroner, grunnet oppdaterte kontingentkrav og endrede valutakursforutsetninger.

Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 16,6 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes oppdaterte kontingentkrav og endrede valutakursforutsetninger.

Post 73 EUs rammeprogram for forskning, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 168,6 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes oppdaterte kontingentkrav og endrede valutakursforutsetninger.

Post 74 Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 2,1 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes oppdaterte kontingentkrav og endrede valutakursforutsetninger.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,1 mill. kroner for å dekke administrative utgifter i forbindelse med innføring av gradert sykestipend til studenter som er 50 pst. eller mer sykmeldt. Det foreslås å videreføre ordningen ut 2012. Se nærmere omtale av forslaget under post 70.

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Det foreslås å øke bevilgningen med 64,3 mill. kroner grunnet flere støttemottakere enn anslått i saldert budsjett 2012. I tillegg øker bevilgningsbehovet med 13,2 mill. kroner som følge av forslaget om å opprette 1 000 nye studieplasser fra høsten 2012, jf. omtale under kap. 281, post 01.

Som følge av innføring av gradert sykestipend og foreslått videreføring av ordningen ut 2012, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner. Gradert sykestipend medfører lavere behov for avsetning til konverteringsfondet ettersom flere søkere mottar sykestipend istedenfor basisstøtte. Se nærmere omtale av forslaget under post 70.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 76,9 mill. kroner

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

I Prop. 24 S (2011–2012) Endringer i statsbudsjettet for 2011 under Kunnskapsdepartementet, ble det foreslått en ettårig ordning for undervisningsåret 2011/12 med gradert sykestipend for elever og studenter som er sykmeldt 50 pst. eller mer. Ordningen ble iverksatt på bakgrunn av at berørte etter angrepet 22. juli 2011 ville kunne bli delvis sykmeldte og ikke være i stand til å studere på fulltid. Ordningen gjelder også andre elever og studenter som blir delvis sykmeldte. Det ble varslet at Regjeringen ville komme tilbake med bevilgningsbehov i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2012. Sykestipend innvilges i etterkant av sykdomsperioden og utgiftene knyttet til undervisningsåret 2011/12 påløper hovedsakelig i 2012. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 10,6 mill. kroner til tiltaket i 2012.

Regjeringen foreslår videre at ordningen videreføres ut kalenderåret 2012. Utgiftene til videreføring på post 70 påløper i 2013, men videreføringen medfører også noe endret bevilgningsbehov i 2012 på kap. 2410, postene 01 og 50, samt kap. 5310, post 93.

Antall mottakere av grunnstipend, bostipend og stipend til søkere med nedsatt funksjonsevne eller funksjonshemming er lavere enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2012. Det er også en observert nedgang i antall mottakere av foreldrestipend, mens utgiftene til forsørgerstipend ser ut til å øke noe. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 44,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 33,9 mill. kroner.

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Det foreslås å øke bevilgningen med 48,7 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak økte utgifter til skolepenger og reisestøtte i utlandet som følge av flere studenter i utlandet.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Det foreslås å redusere bevilgningen med 303,2 mill. kroner grunnet lavere rentenivå enn anslått i saldert budsjett 2012. Bevilgningsbehovet øker med 0,3 mill. kroner som følge av forslaget om å opprette 1 000 nye studieplasser fra høsten 2012, jf. omtale under kap. 281, post 01.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 302,8 mill. kroner.

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Det foreslås å øke bevilgningen med 132 mill. kroner. Merbehovet skyldes i hovedsak at Lånekassen i 2012 vil ta igjen forsinkelser fra 2011 i behandlingen av saker om ettergivelse. I tillegg er det en markert økning i utgifter til ettergivelse av utdanningslån på grunn av varig uførhet i 2012.

Post 74 Tap på utlån

Det foreslås å redusere bevilgningen med 27,5 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes i hovedsak nedgang i antall saker som overføres permanent til Statens innkrevingsentral (SI).

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Bevilgningsbehovet til nye utlån øker som følge av flere studenter enn anslått i saldert budsjett 2012. Lavere rentenivå enn tidligere anslått medfører reduserte påløpte og innbetalte renter. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen med 94 mill. kroner.

Bevilgningsbehovet øker med 40 mill. kroner som følge av forslaget om å opprette 1 000 nye studieplasser fra høsten 2012, jf. omtale under kap. 281, post 01.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 54 mill. kroner.

Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning

Post 89 Purregebyrer

Det foreslås å redusere bevilgningen med 4,8 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes at andelen av påløpte purregebyrer som blir innbetalt er lavere enn anslått i saldert budsjett 2012.

Post 90 Redusert lån og rentegjeld

Det foreslås å redusere bevilgningen med 327,3 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes i hovedsak lavere anslag for innbetalte avdrag og renter enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2012.

Det foreslås å øke bevilgningen med 10,6 mill. kroner som følge av innføring av gradert sykestipend, jf. omtale under kap. 2410, post 70.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 316,7 mill. kroner.

Post 93 Omgjøring av studielån til stipend

Omgjøring av lån til stipend er høyere enn tidligere anslått. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 119,8 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,5 mill. kroner som følge av innføring og videreføring av gradert sykestipend ut 2012. Se omtale under kap. 2410, post 70.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 119,2 mill. kroner.

Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Post 80 Renter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 087,5 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes i hovedsak lavere rentenivå enn anslått i saldert budsjett 2012.

Bevilgningsbehovet øker med 0,3 mill. kroner som følge av forslaget om å opprette 1 000 nye studieplasser fra høsten 2012, jf. omtale under kap. 281, post 01.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1 087,1 mill. kroner.

Andre saker

Flytting av NVH og VI til Ås - orientering til Stortinget om økt kostnadsanslag

På bakgrunn av St.prp. nr. 30 (2007–2008) besluttet Stortinget å samorganisere Norges veterinærhøgskole (NVH) og Universitet for miljø og biovitenskap (UMB) på Ås og å samlokalisere Veterinærinstituttet (VI) med det nye universitetet, jf. Innst. S. nr. 176 (2007–2008). På bakgrunn av Stortingets vedtak ba Kunnskapsdepartementet i januar 2008 Statsbygg om å starte arbeidet med planlegging og prosjektering av nye bygg for det nye universitetet og VI.

Stortingets vedtak innebar også at samorganiseringen av NVH og UMB skulle ledes av et interimstyre med tillit og legitimitet i alle de etablerte fagmiljøer. Interimstyret leverte sin innstilling 1. mars 2010. På bakgrunn av innstillingen oppnevnte Kunnskapsdepartementet et fellesstyre som skal treffe beslutninger om det nye universitetets samlede mål, strategier og organisering. Fellesstyret har som mål at den organisatoriske sammenslåingen skal være ferdig i god tid før et nybygg for det nye universitetet og VI står klart. Fellesstyret har imidlertid forutsatt at samorganisering skjer etter at startbevilgning til nybygg er vedtatt.

I St.prp. nr. 30 (2007–2008) var de kostnadsanslag som forelå for det nye universitetet, beregnet ut fra en arealramme for UMB/NVH på 50 000 kvadratmeter og for VI på 11 500 kvadratmeter, totalt 61 500 kvadratmeter. Arealrammen som nå ligger til grunn for arbeidet med forprosjektet er på 63 100 kvadratmeter for det nye universitetet og VI til sammen. Som følge av smittevern hensyn har det også vist seg at Senter for husdyrforskning (SHF), som består av avanserte driftsbygninger for landbruk, må relokaliseres i nye bygg et annet sted på Ås.

Det foreløpige kostnadsoverslaget som det ble vist til i St.prp. nr. 30 (2007–2008), var på om lag 2,4 mrd kroner, basert på anslått styringsramme. Dette tilsvarer om lag 3,2 mrd. 2012-kroner. Styrings- og kostnadsramme for forprosjektet vil bli beregnet ved ferdigstilling av forprosjektet som nå er under utarbeidelse. Disse rammene skal også kvalitetssikres av ekstern kvalitetssikrer på tilsvarende måte som for andre byggeprosjekter. Regjeringen har imidlertid allerede fått gjennomført kostnadsanalyser i forbindelse med det utarbeidede skisseprosjektet. Det foreløpige kostnadsoverslaget for hele det nye anlegget, dvs. for både det nye universitetet og VI, er på 4,7 mrd. 2012-kroner. Av dette utgjør SHF inntil 310 mill. kroner. Inkluderes usikkerhetsavsetninger, øker de foreløpige anslagene fra 4 mrd. 2012-kroner, basert på det foreløpige kostnadsoverslaget i St.prp. nr. 30 (2007–2008), til 5,2 mrd. 2012-kroner. Regjeringen har lagt dette til grunn for det videre arbeidet. I tillegg kommer utstyrbevilgninger.

Endrede internasjonale standarder innebærer at de faglige kravene til laboratorier, kadaverhåndtering og smittevern er vesentlig høyere enn det som ble lagt til grunn i St.prp. nr. 30 (2007–2008). Nye standarder er bl.a. en konsekvens av krav til sikker håndtering av sykdommer som svinepest, munn- og klauvsvyke, fugleinfluensa og GMO (genmodifiserte organismer). Nye standarder bidrar vesentlig til økte kostnader, og er også hovedgrunnen til at SHF må flyttes. I tillegg medfører økte krav til universell utforming, energibruk, miljø mv. også økte kostnader.

Metningsdykkerutdanning ved Høgskolen i Bergen

Et tilbud om fagskoleutdanning i metningsdykking skulle etter planen etableres ved Høgskolen i Bergen, jf. bl.a. omtale i St.prp. nr. 63 (2003-3004). Prosjektet har pågått over flere år, og per i dag er det totalt investert 70,5 mill. kroner av 119,5 mill. kroner, som er anslått totalkostnad. Stortinget ble i St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Prop. 1 S (2009-2010) orientert om at investeringen i ny dykkerlekter hadde blitt dyrere enn opprinnelig planlagt. Overskridelsene skyldes i all hovedsak ekstraordinære utgifter knyttet til oppgradering av dykkerlekteren. I Prop. 1 S (2011-2012) ble Stortinget orientert om at Kunnskapsdepartementet har bedt Høgskolen i Bergen i samarbeid med oljeselskapene om å finne en løsning på den nødvendige restfinansieringen. Dette har ikke ført fram. Investeringskostnadene og anslåtte driftskostnader ved igangsetting av utdanningen har også vist seg å bli uforholdsmessig høye. På denne bakgrunn foreslås det ikke å bevilge ytterligere midler til utdanningen. Det igangsettes arbeid med en avvikling av prosjektet.

2.3 Kulturdepartementet

Kap. 300 Kulturdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Ulike administrasjonsoppgaver

Kulturdepartementets utgifter knyttet til Norges formannskap i Nordisk Ministerråd i 2012, utgifter til kjøp av tjenester i forbindelse med utredninger på litteraturfeltet, samt utgifter til arbeidet med stortingsmeldingen om visuell kunst er i 2012 bevilget under kap. 320, post 79. Det foreslås at utgiftene til ovennevnte tiltak på til sammen 2,2 mill. kroner i stedet bevilges under kap. 300, post 01.

Nasjonale ettårsmarkeringer etter hendelsene 22. juli 2011

Regjeringen legger opp til at det skal arrangeres nasjonale markeringer på ettårsdagen etter angrepene mot regjeringskvartalet i Oslo og Arbeidernes Ungdomsfylkings sommerleir på Utøya 22. juli 2011. Kulturdepartementet skal koordinere arbeidet med disse arrangementene, og departementets utgifter i forbindelse med markeringene er beregnet til 1 mill. kroner. Det vises for øvrig til omtale under kap. 314, post 01 nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 300 Kulturdepartementet, post 01 Driftsutgifter økes med til sammen 3,2 mill. kroner.

Kap. 314 Kultur og samfunn

Post 01 (Ny) Driftsutgifter

Nasjonale ettårsmarkeringer etter hendelsene 22. juli 2011

Det vises til omtale under kap. 300, post 01 ovenfor. Kulturdepartementet skal ha ansvaret for et utendørs kveldsarrangement som direktesendes på fjernsyn. NRK Aktivum vil i samarbeid med NRK være produsent for kveldsarrangementet og fjernsynsoverføringen av dette. Kostnader knyttet til produksjon, overføring mv. er anslått til 17,5 mill. kroner.

I tillegg kommer utgifter til leie av sted, praktisk assistanse fra utleier og strømkostnader knyttet til kveldsarrangementet, samt utgifter til Kulturdepartementets koordinering av arbeidet med øvrige nasjonale ettårsmarkeringer, jf. omtale under kap. 300, post 01 ovenfor. Disse utgiftene på til sammen 1 mill. kroner er foreslått bevilget under kap. 300, post 01.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 314 Kultur og samfunn, post 01 Driftsutgifter økes med 17,5 mill. kroner.

Post 75 Kultur i inkluderende arbeidsliv

Det vises til forslag om bevilgningsøkninger på til sammen 5,5 mill. kroner til *Den kulturelle nistepakka* under kap. 323, post 01 og kap. 326, post 01. Det foreslås at

utgiftsøkningen på til sammen 5,5 mill. kroner dekkes gjennom tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 314 Kultur og samfunn, post 75 Kultur i inkluderende arbeidsliv.

Post 79 Ymse kultur og samfunnsformål

Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn

På Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets (BLD) budsjett bevilges det midler til en tilskuddsordning for barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn under kap. 857 Barne- og ungdomstiltak, post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn. Ordningen skal bidra til å bedre oppvekst- og levekårene i større bysamfunn. Det foreslås å øke bevilgningen til tiltaket med 5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 857, post 60.

Det foreslås at bevilgningsøkningen på BLDs budsjett dekkes gjennom følgende bevilgningsreduksjoner på Kulturdepartementets budsjett: 2,9 mill. kroner under kap. 314, post 79, 1,4 mill. kroner under kap. 315, post 79 og 0,8 mill. kroner under kap. 320, post 79.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 314 Kultur og samfunn, post 79 Ymse kultur og samfunnsformål reduseres med 2,9 mill. kroner.

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 79 Ymse frivillighetsformål

Det vises til omtale under kap. 314 Kultur og samfunn, post 79 Ymse kultur og samfunnsformål ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 315 Frivillighetsformål, post 79 Ymse frivillighetsformål reduseres med 1,4 mill. kroner.

Post 84 (Ny) Tilskudd til Ungdoms-OL

Stortinget har gitt fullmakt til å gi tilsagn om statsgaranti og et samlet statlig tilskudd på 232 mill. kroner til ungdoms-OL på Lillehammer i 2016, jf. Prop 153 S (2010-2011) og Innst. 33 S (2011-2012).

I proposisjonen er det lagt opp til at tilskuddet skal utbetales i perioden 2013-2016, med følgende fordeling i det enkelte budsjettår: 50 mill. kroner i 2013, 60 mill. kroner i 2014, 90 mill. kroner i 2015 og 32 mill. kroner i 2016. Beløpene skal konsumprisjusteres fra 2010 fram til det aktuelle budsjettår. Det går fram av proposisjonen at den årlige utbetalingen er avhengig av framdriften i prosjektet.

For å dekke driftsutgifter til oppstart av prosjektet er det behov for at 8,6 mill. kroner av statstilskuddet utbetales allerede i 2012. En bevilgning på 8,6 mill. kroner i 2012 innebærer kun en justering av utbetalingstakten, og ikke en endring av det samlede statstilskuddet på 232 mill. kroner.

I tråd med proposisjonen er det stiftet et aksjeselskap, Lillehammer Ungdoms-OLs Organisasjonskomité AS (LYOGOC), som skal ha ansvaret for å planlegge og

gjennomføre ungdoms-OL. Selskapets styre er oppnevnt og rekruttering av administrativt nøkkelpersonell pågår. Det er viktig å komme raskt i gang med arbeidet med å tiltrekke seg bidrag fra sponsorer mv. I løpet av året skal det også opprettes et kontor for organisasjonen, og det vil påløpe kostnader knyttet til møter, styrevirksomhet mv.

Det foreslås en bevilgning på 8,6 mill. kroner under kap. 315 Frivillighetsformål, ny post 84 Tilskudd til ungdoms-OL.

Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Midler til ulike tiltak

Regjeringen har nedsatt en komité for å utrede nasjonale minnesmerker etter hendelsene 22. juli 2011. Utgifter til komiteens arbeid i 2012 er 0,3 mill. kroner. Utgifter til komité- og juryarbeid i forbindelse med Ibsen-prisen og Arne Nordheim-prisen på 0,1 mill. kroner er bevilget under kap. 320, post 79.

Utgiftene til ovennevnte tiltak på til sammen 0,4 mill. kroner bør bevilges under kap. 320, post 01, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 320, post 79.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 320 Allmenne kulturformål, post 01 Driftsutgifter økes med 0,4 mill. kroner.

Post 79 Til disposisjon, kan nyttes under post 01

Det vises til omtalene under kap. 300, post 01, kap. 314, post 79 og kap. 320, post 01 ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 320 Allmenne kulturformål, post 79 Til disposisjon reduseres med til sammen 3,4 mill. kroner.

Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom

Post 01 Driftsutgifter

Kunst i offentlige rom (KORO) ble i etterkant av hendelsene 22. juli 2011 engasjert av Departementenes servicesenter (DSS) og Statsbygg til å ivareta arbeidet med uthenting og sikring, konservering og restaurering av kunsten i regjeringskvartalet. De samlede merutgiftene til dette oppdraget er på 1,8 mill. kroner i 2012.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 01 Driftsutgifter økes med 1,8 mill. kroner.

Post 50 Kunst i offentlige rom

Monument over Christian Frederik

Christian Frederik spilte en viktig rolle i de begivenheter og prosesser som ledet fram til Eidsvollsforsamlingen og Grunnloven i 1814, og han ble Norges første folkevalgte

konge. Regjeringen legger opp til at det reises et monument over Christian Frederik i forbindelse med Grunnlovsjubileet 2014.

Det tas sikte på å gjennomføre arbeidet med å realisere et slikt monument i perioden 2012-2014. Prosjektets samlede kostnad er anslått til 5 mill. kroner. Kunst i offentlige rom (KORO) vil ha det overordnede ansvaret for prosjektgjennomføringen. For å dekke kostnader til etablering av kunstutvalg, prosjektadministrasjon og kunstnerkonkurranse, er det behov for 0,4 mill. kroner i 2012.

I tillegg er det behov for å øke tilsagnsfullmakten under kap. 322, post 50 med 4,6 mill. kroner, slik at KORO kan inngå nødvendige kontrakter for arbeidet etter 2012 for å sikre at monumentet blir ferdig til Grunnlovsjubileet 2014.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 50 Kunst i offentlige rom økes med 0,4 mill. kroner, og at tilsagnsfullmakten under kap. 322, post 50 økes med 4,6 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 323 Musikkformål

Post 01 Driftsutgifter

Som en oppfølging av Meld. St. 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering og deltaking* legges det opp til å etablere tiltaket Den kulturelle nistepakka i 2012. Målet med tiltaket er å legge til rette for at flere får et profesjonelt kunst- og kulturtilbud gjennom arbeidsplassen eller på andre arenaer der man befinner seg i dagliglivet. Rikskonsertene og Nasjonalbiblioteket vil ha ansvaret for å forvalte ordningen. Det er behov for om lag 5,5 mill. kroner til tiltaket i 2012, fordelt med 1,7 mill. kroner til Rikskonsertene under kap. 323, post 01 og 3,8 mill. kroner til Nasjonalbiblioteket under kap. 326, post 01.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 323 Musikkformål, post 01 Driftsutgifter økes med 1,7 mill. kroner.

Det vises til omtale under kap. 314 Kultur og samfunn, post 75 Kultur i inkluderende arbeidsliv ovenfor.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Den kulturelle nistepakka

Det vises til omtale under kap. 314 Kultur og samfunn, post 75 Kultur i inkluderende arbeidsliv og kap. 323 Musikkformål, post 01 Driftsutgifter ovenfor. Det er behov for å øke bevilgningen til Nasjonalbiblioteket med 3,8 mill. kroner for å dekke utgifter til tiltaket Den kulturelle nistepakka.

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek

Under kap. 326 Språk-, litteratur og bibliotekformål, post 78 Ymse faste tiltak er det bevilget midler til inkluderings tiltak på bibliotek- og litteraturområdet, bl.a. knyttet til

oppfølging av Meld. St. 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering og deltaking*. Det er behov for 1 mill. kroner under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 01 Driftsutgifter til Norsk lyd- og blindeskriftbiblioteks arbeid med å tilrettelegge for aviser i lydformat. Økningen kan dekkes ved tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 326, post 78.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 326, post 01 økes med til sammen 4,8 mill. kroner.

Post 78 Ymse faste tiltak

Det vises til omtale av Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 01 Driftsutgifter ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 78 Ymse faste tiltak reduseres med 1 mill. kroner.

Kap. 329 Arkivformål

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 3329 Arkivformål, post 02 Inntekter ved oppdrag nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 329 Arkivformål, post 21 Spesielle driftsutgifter økes med 9,5 mill. kroner.

Kap. 3329 Arkivformål

Post 02 Inntekter ved oppdrag

Norsk helsearkiv er en interimorganisasjon som organisatorisk er en del av Arkivverket. Fram til Norsk helsearkiv er etablert i nye lokaler på Tynset blir interimorganisasjonen finansiert med tilskudd fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). Størrelsen på tilskuddet fra HOD for 2012 var ikke avklart i tide til at det kunne innarbeides i Prop. 1 S (2011-2012) for Kulturdepartementet.

Tilskuddet fra HOD for 2012 er nå fastsatt til 9,5 mill. kroner. Det legges opp til at tilskuddet inntektsføres på kap. 3329, post 02. Inntektene skal dekke tilsvarende økte utgifter til drift av Norsk helsearkiv under kap. 329, post 21, jf. omtale ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 3329 Arkivformål, post 02 Inntekter ved oppdrag økes med 9,5 mill. kroner.

Kap. 334 Film- og medieformål

Post 01 Driftsutgifter

Det foregår flere større utredningsarbeider på mediefeltet. Utredningene skal bidra til arbeidet med å tilpasse virkemidlene til en endret medievirkelighet. Arbeidet medfører et

behov for å øke bevilgningen under kap. 334, post 01 med 1 mill. kroner. Det foreslås at økningen dekkes ved tilsvarende reduksjon under kap. 334, post 79.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 334 Film- og medieformål, post 01 Driftsutgifter økes med 1 mill. kroner.

Post 79 Til disposisjon

Det vises til omtale under kap. 334 Film- og medieformål, post 01 Driftsutgifter ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 334 Film- og medieformål, post 79 Til disposisjon reduseres med 1 mill. kroner.

Andre saker

Forsikringsansvar ifm. Munch-jubileet

I 2013 er det 150 år siden Edvard Munch ble født. I den forbindelse samarbeider Nasjonalmuseet og Munch-museet om jubileumsutstillinger med verk av kunstneren. Også andre norske museer er involvert i arbeidet og vil trolig bli benyttet som utstillingsarenaer i løpet av jubileumsåret. Kunstverkene som skal lånes ut mellom institusjonene representerer store verdier. Det er viktig at det legges til rette for gode rammebetingelser mellom institusjonene og eierne som muliggjør utlånene til disse utstillingene.

Stortinget har i saldert budsjett 2012 samtykket i at Kongen i 2012 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner. Denne fullmakten gjelder kun utenlandske utstillinger. I forbindelse med Munch-jubileet 2013 er det behov for å inngå avtaler om forsikringsansvar for kunstverk i norsk eie, og at slike avtaler inngås allerede i 2012.

Det foreslås at ovennevnte fullmakt utvides til også å gjelde kunstverk i norsk eie, jf. forslag til romertallsvedtak.

Presisering av omtale av kap. 320 Allmenne kulturformål, post 01 Driftsutgifter

I Prop. 1 S (2011-2012) for Kulturdepartementet er omtalen av hvilke utgifter bevilgningen under denne posten skal dekke ved en feil ikke kommet med.

Bevilgningen under kap. 320, post 01 skal dekke lønns- og driftsutgifter for Norsk kulturråd, inkludert sekretariatsfunksjonene, samt en del kostnader knyttet til utredninger, kulturstatistikk og andre oppgaver i departementets regi.

Meld. St. 10 (2011-2012) Kultur, inkludering og deltaking

Regjeringen har lagt fram en stortingsmelding om kultur, inkludering og deltaking i kulturlivet. Under kap. 320 Allmenne kulturformål, post 78 Ymse faste tiltak er det bevilget 5,5 mill. kroner til oppfølging av meldingen. Kulturdepartementet legger opp til at midlene fordeles på følgende måte:

- 1 mill. kroner til en aspirantordning for kunstinstitusjoner. Ordningen skal være underlagt Norsk kulturråd.
- 0,5 mill. kroner til et treårig forsøks- og utviklingsprosjekt for publikumsutvikling i utvalgte institusjoner. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Norsk teater- og orkesterforening, Norsk publikumsutvikling og Norsk kulturråd.
- 2 mill. kroner til en ordning med elevbesøk i utvalgte institusjoner. Ordningen gjennomføres i samarbeid Norsk teater- og orkesterforening.
- 0,5 mill. kroner til Rådet for folkemusikk og folkedans for å utvikle større kulturelt mangfold innen norsk dans.
- 0,5 mill. kroner til tegnspråketeater i regi av Teater Manu.
- 1 mill. kroner til en ordning for utvikling av amatørteater som inkluderingsarena i regi av Norsk teaterråd.

2.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Kap. 61 Høyesterett

Post 01 Driftsutgifter

Dommerlønninger

Lønnsjustering for høyesterettsdommere fastsettes av Stortinget. Med virkning fra 1. oktober 2011 ble lønnen regulert, jf. Innst. 168 S (2011-2012) *Innstilling fra Stortingets presidentskap om regulering av lønnen for Høyesteretts medlemmer*. Lønnsjusteringen blir fastsatt for sent til at virkningen kan innarbeides i budsjettforslag for påfølgende år.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 61, post 01 med 1,9 mill. kroner.

Skader på Høyesteretts hus

Høyesterett fikk i 2011 en tilleggsbevilgning på 0,3 mill. kroner til dekning av de bygningsmessige skadene på Høyesteretts hus etter angrepene 22. juli 2011, jf. Prop. 154 S (2010–2011) *Tilleggsbevilgninger i statsbudsjettet 2011 i forbindelse med angrepene mot regjeringskvartalet og på Utøya* og Innst. 21 S (2011–2012). Utgiftene har blitt høyere enn antatt, blant annet til reparasjon av møbler og gardiner. Det er derfor behov for ytterligere 0,5 mill. kroner til utbedring av skadene på Høyesteretts hus.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 61, post 01 med 0,5 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 61, post 01 med 2,4 mill. kroner.

Kap. 400 Justisdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Engangsutgifter etter 22. juli

I 2012 vil det påløpe engangsutgifter for Justis- og beredskapsdepartementet som er en direkte følge av angrepet i regjeringskvartalet 22. juli 2011. Utgiftene er blant annet knyttet til sikkerhetsrelaterte tiltak og digitalisering av skadet papirarkiv. Ny informasjon tilsier at det er behov for å øke bevilgningen til departementet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 400, post 01 med 11 mill. kroner.

Etablering av embetsvakt og døgnbemannet sivilt situasjonssenter

For å styrke Justis- og beredskapsdepartementets evne til krisehåndtering er det besluttet å opprette et døgnbemannet sivilt situasjonssenter, jf. omtale under kap. 452. Som ledd i etableringen av senteret legges det opp til at det skal være en vaktordning for ansatte i IKT-enheten i Justis- og beredskapsdepartementet. I tillegg foreslås det å etablere en ordning med embetsvakt i departementet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 400, post 01 med 1,6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 452, post 01.

Omdisponering fra Kontoret for voldsoffererstatning

I 2012 er det bevilget 25 mill. kroner under kap. 472 *Kontoret for voldsoffererstatning, post 01 Driftsutgifter* til midlertidig nedbygging av beholdningene og behandling av søknader etter angrepene 22. juli 2011. Økt kapasitet ved Kontoret for voldsoffererstatning har medført økt ressursbruk knyttet til oppfølging for Justis- og beredskapsdepartementet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at bevilgningen under kap. 400, post 01 økes med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 472, post 01, jf. omtale under kap. 472, post 01.

Arbeid med returavtaler

Erfaringsmessig bidrar inngåelse av returavtaler til å redusere antall ankomster og øke antall returer for utlendinger som har fått endelig avslag på asylsøknad. For å oppnå en best mulig samlet innretning av budsjettet knyttet til returer og returarbeid, foreslås det å omdisponere midler til opprettelse av en ny stilling til returarbeid i Justis- og beredskapsdepartementet. Forslaget vil bedre muligheten for inngåelse av nye returavtaler.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at bevilgningen under kap. 400, post 01 økes med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 490, post 72, jf. omtale under kap. 490, post 72.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 400, post 01 med 14,6 mill. kroner.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

Post 01 Driftsutgifter

Dommerlønninger

Det vises til omtale under kap. 61, post 01. Lønnsjusteringer for embetsdommere i tingrettene og lagmannsrettene fastsettes bl.a. på grunnlag av lønnen til høyesterettsdommere, som fastsettes av Stortinget. Lønnsjusteringen blir fastsatt for sent til at virkningen kan innarbeides i budsjettforslaget for påfølgende år. Virkningen av lønnsoppgjøret for embetsdommere i tingrettene og lagmannsrettene for perioden 1. oktober 2011 til og med 31. desember 2012 utgjør 23,3 mill. kroner.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 410, post 01 med 23,3 mill. kroner.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441, post 01

Investeringer i Politiets sikkerhetstjeneste

Det er behov for å øke bevilgningen til Politiets sikkerhetstjeneste (PST) med 21 mill. kroner knyttet til investeringer og utviklingskostnader innen områdene cybersikkerhet, kommunikasjonskontroll, spaning og tilgang til Schengenlandenes visumdatabase (VIS) i 2012.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen til PST under kap. 440, post 01 med 21 mill. kroner.

Utgifter i forbindelse med ettårsmarkeringer av 22. juli 2011

Det vil bli gjennomført flere ettårsmarkeringer etter hendelsene 22. juli 2011. Bl.a. vil det bli arrangert markering ved regjeringskvartalet, minnegudstjenester og et arrangement i regi av Arbeidernes Ungdomsfylking (AUF) på Utøya. Arrangementene medfører merutgifter for Oslo politidistrikt og Nordre Buskerud politidistrikt. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 0,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 441, post 01 og kap. 451, post 01.

Økt antall returer

Regjeringen ønsker at personer som ikke oppfyller vilkårene for opphold i landet skal kunne returneres raskt. Rask retur av utlendinger med endelig avslag på asylsøknaden har stor betydning for asylinstituttets legitimitet. Gjeldende måltall for antall tvangsreturer i 2012 er 4 600. Det foreslås å øke måltallet for tvangsreturer med 150 til 4 750 i 2012, samt øke innsatsen mot personer med tilknytning til det åpne rusmiljøet og lengeværende personer med ulovlig opphold i Norge.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 7,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 21 og kap. 441, post 01.

Omdisponering - IKT-satsing

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 36,6 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 441, post 01. Beløpet er knyttet til Oslo politidistrikts del av IKT-satsingen i politiet, jf. omtale under kap. 441, post 01.

Omdisponering – utgifter knyttet til nødnett

Oslo politidistrikts andel av politiets utgifter knyttet til nødnett basert på antall nødnettabonnementer utgjør 22,4 mill. kroner i 2012. Utgiftene belastes kap. 440, post 01. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 22,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 441, post 01, jf. omtale under kap. 441, post 01.

Omdisponering - Utrykningspolitiet

Utrykningspolitiet (UP) får hvert år utbeordrede mannskaper fra politidistriktene. Oslo politidistrikt har selv en avdeling som ivaretar trafikksikkerhetsarbeidet i hovedstaden. Oslo politidistrikt og UP har inngått en samarbeidsavtale som skal føre til bedre trafikksikkerhetsarbeid i og rundt Oslo. Som følge av avtalen skal utbeordringer fra Oslo politidistrikt til UP avvikles, og fem stillinger som tidligere var øremerket til trafikksikkerhetsarbeidet i Oslo politidistrikt overføres til UP i løpet av en treårsperiode.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at bevilgningen under kap. 440, post 01 økes med 1,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 441, post 01, jf. omtale under kap. 441, post 01.

Omdisponering - Den høyere påtalemyndighet

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 440, post 01 med 4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 445, post 01, jf. omtale under kap. 445, post 01.

Økte utgifter mot økte inntekter fra refusjoner

Justis- og beredskapsdepartementet har fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 440, post 01 tilsvarende merinntekter under kap. 3440, post 02. På bakgrunn av regnskapstall de siste årene og forventet utvikling, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 50 mill. kroner og tilsvarende økning av inntektene under kap. 3440, post 02, jf. omtale under kap. 3440, post 02.

Økte utgifter mot økte salgsinntekter

Justis- og beredskapsdepartementet har fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 440, post 01 tilsvarende merinntekter under kap. 3440, post 03. På bakgrunn av regnskapstall de siste årene og forventet utvikling, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 og kap. 3440, post 03 med 10 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3440, post 03.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 145,6 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det vises til omtale av økt antall returer under kap. 440, post 01. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 440, post 21 med 4,7 mill. kroner.

Post 72 (Ny) Tilskudd til Det mosaiske trossamfund

Det foreslås at Det mosaiske trossamfund (DMT) tildeles et engangstilskudd til enkelte tiltak for fysisk sikring av dører og vinduer og oppgradering av utvendig overvåking og sikkerhetsgjerd. Det understrekes at støtten er av engangskaraktter, og at det er objekteiers eget ansvar å ivareta indre sikkerhet.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det å bevilge 7,2 mill. kroner under kap. 440, ny post 72 Tilskudd til Det mosaiske trossamfunn.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten

Post 02 Refusjoner

Inntekter under kap. 3440, post 02 har i hovedsak sammenheng med forskuddsbetalte utgifter under kap. 440, post 01 i forbindelse med privatbetalte oppdrag og refusjoner for oppdrag i internasjonale fredsoperasjoner hvor norsk politi deltar. På bakgrunn av regnskapstall de siste årene og forventet utvikling, foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3440, post 02 med 50 mill. kroner og tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 440, post 01, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Post 03 Salgsinntekter

Under kap. 3440, post 03 regnskapsføres inntekter fra innbytte og salg av utskiftede kjøretøy m.m., samt inntekter fra Politiets data- og materielltjenestes (PDMT) fra salg av spesialutstyr til politidistriktene, kriminalomsorgen, tollvesenet mv. Som følge av høyere salgsinntekter de siste årene og forventet økning også i 2012, foreslås det å oppjustere bevilgningen på kap. 3440, post 03 med 10 mill. kroner og en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 440, post 01, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Post 06 Gebyr – utlendingssaker

Fra 20. mai 2012 innføres Schengen-standardiserte oppholdskort. Det foreslås i den forbindelse å innføre et gebyr på 300 kroner for utstedelse av oppholdskort ifm. tap av kort eller ønske om å erstatte oppholdsetikettene.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 3440, post 06 med 0,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490, post 01.

Kap. 441 Oslo politidistrikt

Post 01 Driftsutgifter

Utgifter i forbindelse med ettårsmarkeringer av 22. juli 2011

Det vises til omtale av ettårsmarkeringer av 22. juli 2011 under kap. 440, post 01. Arrangementene medfører merutgifter for Oslo politidistrikt og det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 441, post 01 med 0,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 01 og kap. 451, post 01.

Økt antall returer

Det vises til omtale av økt antall returer under kap. 440, post 01 og post 21. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 441, post 01 med 3,6 mill. kroner.

Omdisponering - IKT-satsing

Det vises til omtale av omdisponering knyttet til IKT-satsingen under kap. 440, post 01. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 441, post 01 med 36,6 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 440, post 01.

Omdisponering – utgifter knyttet til nødnett

Det vises til omtale av omdisponering knyttet til nødnett under kap. 440, post 01. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 441, post 01 med 22,4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 440, post 01.

Omdisponering - Utrykningspolitiet

Det vises til omtale av omdisponering knyttet til Utrykningspolitiet under kap. 440, post 01. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 441, post 01 med 1,4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 440, post 01.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 441, post 01 med 56,3 mill. kroner.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Post 01 Driftsutgifter

Sakstifanget og -porteføljen ved statsadvokatembetene er blitt mer ressurskrevende, særlig knyttet til alvorlige straffesaker. For at den høyere påtalemyndighet skal kunne gjennomføre nødvendige arbeidsoppgaver i forbindelse med straffesaksbehandlingen, er det behov for økt bevilgning til å dekke utgifter til overtid og reiser for aktorater som utføres av statsadvokatene.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen på kap. 445, post 01 med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 440, post 01, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap

Post 01 Driftsutgifter

I forbindelse med ettårsmarkeringer av hendelsene 22. juli 2011 skal det bl.a. avholdes to arrangementer på Utøya. I tilknytning til disse arrangementene vil det påløpe merutgifter på om lag 1,8 mill. kroner under Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Utgiftene er bl.a. knyttet til busstransport, fergetransport, redningsskøyte og bryggeanlegg.

Det foreslås på bakgrunn av ovennevnte å øke bevilgningen under kap. 451, post 01 med 1,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 01 og kap. 441, post 01.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Post 01 Driftsutgifter

For å styrke Justis- og beredskapsdepartementets evne til krisehåndtering er det besluttet å opprette et døgnbemannet sivilt situasjonssenter i departementet. Senteret legges til Krisestøtteenheten (KSE) og vil være en del av denne enheten. Situasjonssenteret skal være operativt fra 1. juli 2012, og skal bidra til at Regjeringen holdes informert om relevante sivile beredskapshendelser og kriser.

KSE får et særlig ansvar for kompetansehevende tiltak i form av kurs og øvelser for krisehåndtering i departementene. Som ledd i etableringen økes bemanningen i KSE.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 452, post 01 økt med 9,9 mill. kroner, jf. også omtale under kap. 400, post 01.

Kap. 3452 Sentral krisehåndtering

Post 01 (Ny) Diverse inntekter

Justis- og beredskapsdepartementet har fått tilbakebetalt 5,6 mill. kroner fra Statsbygg for arbeid som skulle utføres i tilknytning til Krisestøtteenheten og Justis- og beredskapsdepartementet i H-blokka. Som et resultat av angrepet i regjeringskvartalet 22. juli 2011 vil midlene ikke bli benyttet som planlagt. Det foreslås at de tilbakeførte midlene inntektsføres på en ny inntektspost under kap. 3452.

Det foreslås en bevilgning på 5,6 mill. kroner under kap. 3452, ny post 01.

Kap. 455 Redningstjenesten

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Stortinget har vedtatt at det som del av prosjektet for anskaffelsen av nye redningshelikoptre skal inngås en ny tjenestekjøpsavtale med to store helikoptre på Svalbard fra april 2014, jf. Prop. 146 S (2010-2011) *Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013-2020* og Innst. 82 S (2011-2012). Det er i den forbindelse behov for ny hangarkapasitet på Svalbard. På grunn av kort sesong for byggearbeider på Svalbard må grunnarbeider utføres sommeren 2012, slik at selve byggingen kan skje sommeren 2013.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 455, post 45 med 14 mill. kroner.

Kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon

Justis- og beredskapsdepartementet varslet Stortinget i Prop. 1 S (2011-2012) om eventuelle endringer i bevilgningsbehovet i 2012 og for påfølgende utbyggingsår for nødnett. Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har oppnådd enighet med leverandøren om forlengelse av utbyggingstiden med ett år og ferdigstilling innen

utgangen av 2015, i tråd med ekstern kvalitetssikrers opprinnelige anbefaling. Trinn 2 er planlagt gjennomført i fem faser som vist i nedenstående tabell.

Fase	Område/politidistrikt	Ferdig utbygget
1	Hedmark, Vestoppland, Gudbrandsdalen	Ultimo 2013
2	Øvre Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder	Medio 2014
3	Rogaland, Haugaland, Hordaland, Sogn og Fjordane	Primo 2015
4	Sunnmøre, Nordmøre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag	Medio 2015
5	Helgeland, Salten, Midtre Hålogaland, Troms, Vest-Finnmark, Øst-Finnmark	Ultimo 2015

Justis- og beredskapsdepartementet godkjente overføringen av kontrakten og leverandøransvaret for utbygging av nødnett fra Nokia Siemens Networks Norge AS til Motorola Solutions Norway AS i januar 2012. Motorola har leveranser av nødkommunikasjonssystemer som sin kjernevirksomhet, og er en av verdens ledende leverandører innen dette området. DNK viderefører sitt ansvar for utbyggingen av landsdekkende nødnett.

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av at utbyggingstiden for trinn 2 økes med ett år, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 456, post 01 med 269,6 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Som følge av at utbyggingstiden for trinn 2 økes med ett år, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 456, post 45 med 1 027,2 mill. kroner.

Kap. 3456 Direktoratet for nødkommunikasjon

Post 01 Brukerbetaling

Inntektene på posten består av brukerbetaling fra nødetatene for tilgang til nødnett. Som følge av at utbyggingstiden for trinn 2 økes med ett år, tar det lenger tid før brukerne kommer inn i nødnett og betaler abonnementsavgift. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen under kap. 3456, post 01 med 37,9 mill. kroner.

Post 02 Refusjoner

Det påløper driftsutgifter for nødnett som skal viderefaktureres etatene. Med færre brukere som kommer inn i nødnett i 2012 enn opprinnelig lagt til grunn, reduseres utgifter til linjeleie til kommunikasjonssentraler og andre driftsutgifter for kommunikasjonssentraler som skal refunderes. Det foreslås på den bakgrunn å nedjustere bevilgningen under kap. 3456, post 02 med 13,2 mill. kroner.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker bl.a. utgifter til salær og reise- og kostgodtgjørelse til forsvarere, bistandsadvokater, tolker og sakkyndige som er oppnevnt i retten i den enkelte sak eller av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 466, post 01 med 30 mill. kroner.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 70 Fri sakførsel

Bevilgningen på posten skal gå til dekning av utgifter til advokat m.m. i saker hvor det helt eller delvis er innvilget fri sakførsel etter reglene i loven om fri rettshjelp.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 470, post 70 med 10 mill. kroner.

Post 71 Fritt rettsråd

Bevilgningen på posten skal gå til dekning av utgifter til advokat og rettshjelper i saker hvor det helt eller delvis er innvilget fritt rettsråd etter reglene i lov om fri rettshjelp.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 470, post 71 med 15 mill. kroner.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Post 01 Tilkjente saksomkostninger m.m.

Saksomkostninger som er tilkjent staten i inntektsføres under denne posten. På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 3470, post 01 med 1 mill. kroner.

Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgivning for kriminalitetsofre

Post 01 Driftsutgifter

Det vises til omtale av omdisponering fra Kontoret for voldsoffererstatning under kap. 400, post 01. Det foreslås at bevilgningen på kap. 472, post 01 reduseres med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 400.

Kap. 490 Utlendingsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Redusert saksbehandlingstid i Utlendingsdirektoratet

Saksbehandlingstid har betydning for ventetiden for de som skal bosettes i Norge og varigheten av oppholdet i Norge til de som skal returnere til hjemlandet. Regjeringen

foreslår en økning av bevilgningen under kap. 490, post 01 for å kunne redusere saksbehandlingstiden i Utlendingsdirektoratet (UDI), også i saker som omhandler barn.

UDI har de senere årene hatt økte driftskostnader knyttet til IKT. Dette skyldes blant annet internasjonale krav om økt tilgjengelighet og gamle systemløsninger som er kostbare å drifte og vedlikeholde. I tillegg påløper det merutgifter for store prosjekter som bl.a. innføring av oppholdskort, som det ikke er tatt høyde for i saldert budsjett 2012. Videre vil det påløpe merutgifter til utstedelser av oppholdskort ved tap av kort mv. som dekkes av gebyrinntekter, jf. omtale under kap. 3440, post 06.

For å redusere saksbehandlingstiden, samtidig som det tas høyde for økte utgifter til IKT mv., foreslås det å øke bevilgningen under kap. 490, post 01 med 30 mill. kroner.

Utgifter knyttet til Datasystemet for utlendings- og flyktningsaker (DUF)

Det forventes økte driftsutgifter og inngåelse av nye vedlikeholdsavtaler mv. knyttet til IKT-systemer som også benyttes av de øvrige virksomheter innenfor utlendingsforvaltningen. Dette medfører høyere DUF-relaterte kostnader og refusjoner fra andre brukere av systemet innenfor utlendingsforvaltningen. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2,5 mill. kroner og tilsvarende økning av inntektene under kap. 3490, post 05.

Informasjonsordning for au pairer

For å opprette en informasjonsordning for au pairer foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 490, post 01 med 2,5 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 490, post 71, jf. omtale under kap. 490, post 71.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 490, post 01 med 30 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak

Bevilgningen på posten dekker statens utgifter til drift av mottak for asylsøkere og flyktninger.

Gjeldende bevilgning på posten er basert på et gjennomsnittlig belegg i mottak på 16 530 beboere, hvorav 360 i mottak for enslige mindreårige asylsøkere. Oppdaterte prognoser viser at det kan ventes et belegg i mottak på om lag 15 740 beboere, hvorav 280 i mottak for enslige mindreårige asylsøkere. Nedgangen i prognosene for belegg i mottak har bl.a. sammenheng med at prognosen for antall asylsøkere i 2012 er redusert fra 11 000 til 10 000. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen under kap. 490, post 21 med 100,8 mill. kroner.

Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Bevilgningen på posten dekker utgiftene UDI har til tolking og oversettelse i forbindelse med saksbehandlingen av asylsaker. Som følge av at prognosen for antallet asylankomster i 2012 er redusert fra 11 000 til 10 000 asylsøkere, vil det bli gjennomført færre intervjuer og avgis færre egenerklæringer enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett for 2012. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 490, post 22 med 5 mill. kroner.

Post 45 EFFEKT-programmet

Det er foretatt en ny usikkerhetsanalyse for arbeidet med utvikling av nye IKT-løsninger for utlendingsforvaltningen (EFFEKT-programmet) som viser at det bare er om lag 50 pst. sannsynlighet for at gjestående del av programmet kan gjennomføres innenfor gjeldende kostnadsramme. Årsaken til dette er bl.a. høyere leverandørkostnader enn det som tidligere er lagt til grunn, utsettelse i det sentrale prosjektet for Schengenlandenes visumdatabase (VIS) og at UTSYS (saksbehandlingssystemet for politiets utlendingsenhet) har blitt dyrere enn planlagt.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at Justis- og beredskapsdepartementet kan overskride bevilgningen under kap. 490, post 45 med inntil 12,3 mill. kroner mot tilsvarende innsparing under kap. 440, post 01 og kap. 490, post 01, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak

Oppdaterte prognoser viser et lavere gjennomsnittlig belegg i mottak enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2012, og også et lavere antall beboere i mottak for enslige mindreårige asylsøkere. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 490, post 60 med 10,7 mill. kroner.

Post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak

Bevilgningen på posten dekker utgiftene til økonomiske ytelser til asylsøkere og flyktninger som bor i mottak. Som følge av at det forventes færre asylsøkere til Norge og færre beboere i mottak enn det som er lagt til grunn for saldert budsjett 2012, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 490, post 70 med om lag 24,8 mill. kroner.

Post 71 Tilskudd til aktivitetstilskudd for barn i mottak mv.

Anmodningsvedtak nr. 177, 9. desember 2011 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen i 2012 sette av 3 mill. kroner fra UDIs driftsbudsjett til å opprette en informasjonsordning for au pairer.»

Det vurderes som mest hensiktsmessig å opprette en tilskuddsordning hvor frivillige organisasjoner kan søke om midler til informasjonstiltak overfor au pairer. På det grunnlag foreslås det å øke bevilgningen under kap. 490, post 71 med 2,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 490, post 01. Det foreslås også at formålet med

bevilgningen under kap. 490, post 71 utvides til å inkludere tilskudd til en informasjonsordning for au pairer. Det foreslås å benytte 0,5 mill. kroner til administrasjon i UDI i forbindelse med etableringen av ny informasjonsordning.

Det fremmes samtidig forslag om at Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger knyttet til en informasjonsordning for au pairer over kap. 490, post 71, jf. forslag til romertallsvedtak. Det muliggjør inngåelse av toårige avtaler og gir potensielle tilskuddsmottakere mulighet til å planlegge med en noe lengre tidshorisont.

Post 72 Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, kan overføres

Det vises til omtale av arbeid med returavtaler under kap. 400, post 01. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 490, post 72 med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 400, post 01.

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

På bakgrunn av oppdaterte prognoser er anslaget for reiseutgifter per person noe nedjustert. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 490, post 75 med 0,6 mill. kroner.

Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet

Post 03 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 3490, post 03 med 0,6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490, post 75.

Post 04 Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 3490, post 04 med 43,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490, post 21, 60 og 70.

Post 05 Refusjonsinntekter

Refusjoner knyttet til Datasystemet for utlendings- og flyktningsaker (DUF)

Det vises til omtale av utgifter knyttet til Datasystemet for utlendings- og flyktningsaker (DUF) under kap. 490, post 01. På grunn av økte kostnader relatert til DUF forventes det økte refusjoner fra de øvrige virksomheter innenfor utlendingsforvaltningen. Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 3490, post 05 økes med 2,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490, post 01.

Refusjoner fra Yttergrensefondet

UDI har to godkjente prosjektavtaler knyttet til Yttergrensefondet i forbindelse med innføring av nye oppholdskort og utvikling av visumsystemer som fant sted i 2011. Godkjente prosjektavtaler knyttet til disse prosjektene er på til sammen 5,5 mill. kroner, og det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 3490, post 05 økes med tilsvarende beløp.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 3490, post 05 økt med 8 mill. kroner.

Kap 491 Utlendingsnemnda

Post 01 Driftsutgifter

For å forhindre at asylsøkere uten rett til opphold blir værende uforholdsmessig lenge i Norge og at ventetiden i mottak for de som skal bosettes blir lang, er det viktig med rask saksbehandling i utlendingsforvaltningen. For å redusere den samlede saksbehandlingstiden er det nødvendig å øke bemanningen og gjennomføre IKT-tiltak for å bedre saksavviklingen i Utlendingsnemnda.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 491, post 01 med 15 mill. kroner.

Andre saker

Forslag til rettelse i Prop. 1 S (2011-2012) Svalbardbudsjettet

Det foreslås å endre «Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2012» § 4 slik:

§ 4 Avrundingsreglar

Ved utredning av skatt skal formue og inntekt avrundast nedover til næraste heile krone.

Orientering om utsatt ikrafttredelse av datalagringsdirektivet

Stortinget har vedtatt at datalagringsdirektivet skal gjennomføres i norsk rett, jf. Prop. 49 L (2010-2011) og Innst. 275 L (2010-2011). Det har vært lagt til grunn at lovendringene skulle tre i kraft 1. juli 2012. Arbeidet med ikrafttredelse er ytterligere forsinket, i hovedsak som følge av at spørsmålet om størrelsen på kostnadene knyttet til datalagring og fordelingen av disse mellom staten og tilbyderne ikke er avklart. Dette er en forutsetning for ikrafttredelse av datalagringsdirektivet. Det tas sikte på å fremme et lovforslag for Stortinget om kostnadsfordeling i løpet av høstsesjonen 2012, med sikte på ikrafttredelse av lovendringene som gjennomfører datalagringsdirektivet i 2013.

Modernisering av Sivilforsvaret

Sivilforsvaret er en statlig forsterkningsressurs underlagt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og er regionalt organisert i 20 distrikter. Sivilforsvarets operative kapasitet er innsatsgrupper som er øvet, utstyrt og ledet for å gi

operativ støtte til nød- og beredskapsetatene og andre instanser med primæransvar for håndtering av ulykker og spesielle hendelser.

Moderniserings- og omstillingsbehovet i Sivilforsvaret ble omtalt i St.meld. nr. 22 (2007-2008) Samfunnssikkerhet - samvirke og samordning. Stortingsmeldingen omtalte et samlet investeringsbehov på i alt 162 mill. kroner. DSB har prioritert anskaffelse av ny innsatsbekledning, og vil ved utgangen av 2012 ha anskaffet 9 000 skallbekledninger (uniformer). Det gjenstår noen investeringer før målet i St.meld. nr. 22 (2007-2008) er oppfylt.

Omstillingstiltakene i Sivilforsvaret, jf. St.meld. nr. 22 (2007-2008), gjennomføres som planlagt. Samlokalisering av skolevirksomheten er gjennomført og Sivilforsvarets operative styrke er redusert fra 10 000 til 8 000 mannskap. Salg av Sivilforsvarets eiendomsmasse pågår, logistikkjenesten er effektivisert og Sivilforsvarets sentrallager er etablert. Det er foretatt betydelige reduksjoner i antall ansatte i Sivilforsvaret. Det antas at gevinster av omstillingen kan realiseres fra 2014.

Justis- og beredskapsdepartementet vil våren 2012 legge frem en ny melding til Stortinget om samfunnssikkerhet. Sivilforsvarets samfunnsoppdrag og konsept vil i den forbindelse bli omtalt.

Merknad ifm. Stortingets behandling av Prop. 135 L (2010–2011) Barn og straff

I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 135 L (2010-2011) *Barn og straff* ble det gitt følgende merknad, jf. Innst. 83 L (2011-2012):

”Komiteen viser videre til at det vil kunne tenkes situasjoner der det ikke er mulig eller ønskelig at barnet plasseres i ungdomsenhet. For eksempel kan dette være tilfelle hvor en større gjeng begår en rekke alvorlige lovbrudd, og der kapasiteten i ungdomsenhetene sprenges. Barnets særlige behov skal ivaretas også i disse tilfellene, og komiteen anmoder regjeringen om på egnet måte gi Stortinget informasjon om dette i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2012. Komiteen viser for øvrig til proposisjonen og begrunnelsen gitt i denne.”

Justis- og beredskapsdepartementet viser til at det for å bedre forholdene for barn i fengsel er under etablering to særskilte ungdomsenheter for unge lovbryttere, underlagt kriminalomsorgen. En enhet åpnet i Bergen i 2009 i midlertidige lokaler, og det arbeides med å etablere et mer permanent bygg. Videre arbeider departementet også med etablering av en tilsvarende enhet på Østlandet, jf. Prop. 1 S (2011–2012) for Justis- og beredskapsdepartementet.

Det er etablert et tverretattlig team ved ungdomsenheten i Bergen som skal påse en flerfaglig tilnærming til barnas behov og sikre at relevante forvaltningsmyndigheter følger opp den innsatte både under og etter straffegjennomføring. Fra våren 2012 består teamet av lederen av ungdomsenheten, en psykolog og en barnevernsansatt. I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 135 L (2010–2011) er det også vedtatt andre

lovendringer som skal ivareta barns særskilte behov i fengsel. Bl.a. er det vedtatt prioritering av unge i soningskøen, plikt til å vurdere innsettelse i fengsel med lavere sikkerhetsnivå, plikt til å vurdere om vilkår for straffegjennomføring med elektronisk kontroll er til stede og forbud mot utelukkelse som disiplinærsanksjon for mindreårige.

Oppfølging av anmodningsvedtak

Anmodningsvedtak nr. 76, 1. desember 2011 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen om å bidra til at det utarbeides et bredt virkemiddelapparat for kommuner i arbeidet med å bekjempe 1 % klubbene.»

I Meld. St. 7 (2010-2011) *Kampen mot organisert kriminalitet - en felles innsats* gjør Regjeringen rede for hvilke utfordringer og kriminalitetsproblemer som knytter seg til de såkalte 1 % MC-klubbene i Norge. Regjeringen varsler i meldingen at det er en prioritert oppgave å treffe egnede tiltak mot denne kriminalitetsformen. Regjeringen går i meldingen også inn for å forsterke samarbeidet mellom politiet og kommunene i bekjempelsen av ulike former for organisert kriminalitet. Kommunene møter betydelige utfordringer når 1 % klubber enten tar sikte på å søke tilhold i eller allerede er etablert i lokalsamfunnet. Under Stortingets behandling av meldingen ble det gitt bred tilslutning til Regjeringens forslag om innsats mot organisert kriminalitet.

Justis- og beredskapsdepartementet har innledet et samarbeid med Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) og KS (Kommunesektorens organisasjon). Det er bl.a. nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Justis- og beredskapsdepartementet, politiet, KRÅD og KS som er gitt i mandat å utarbeide en veileder for kommunene som skal være til hjelp og støtte i arbeidet med å bekjempe kriminalitet begått av medlemmene av 1 % klubber.

Veilederen, som etter planen skal foreligge innen 1. juli 2012, vil gi en innledende og grundig beskrivelse av MC-kriminaliteten som utfordring for kommunene. Dernest skal veilederen gi en oversikt over hvilke rettslige virkemidler som står til kommunenes disposisjon for å hindre etablering av klubber og klubblokaler i lokalmiljøet. Veilederen vil også gi en anvisning på hvordan kommunene kan og bør samarbeide nært med politi og andre relevante aktører for å begrense klubbmedlemmenes handlingsrom mest mulig der klubber allerede er etablert.

2.5 Kommunal- og regionaldepartementet

Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Departementet har fått mulighet til å søke på stilling som nasjonal ekspert i Europakommisjonens DG Regio. Den nasjonale eksperten vil bli knyttet til enheten som arbeider med Interreg og EUs Østersjøstrategi. Norge har deltatt i Interreg-samarbeidet i 15 år. Stillingen vil styrke mulighetene for tidlig dialog og påvirkning på EUs regionalpolitikk. Ansettelse forventes å skje sommeren 2012.

For å finansiere stillingen foreslås det å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 552, post 72.

Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping

Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling

Meløy kommune har utfordringer i forbindelse med nedleggelse av to hjørnesteinsbedrifter, REC Wafer Norway (oktober 2011) og vedtak i styret i REC (mars 2012) om nedleggelse av REC Wafer Mono. Kommunal- og regionaldepartementet har mottatt en søknad kommunen om omstillingsmidler.

Kommunen oppfyller kriteriene for ekstraordinær omstillingsstøtte. Sysselsettingen i kommunen forventes redusert med om lag 20 pst. som følge av nedleggelsene. Nærmere 650 arbeidsplasser av totalt 3 200 i kommunen antas å bli lagt ned. Det vil derfor være en krevende og langvarig jobb å skape tilsvarende nye arbeidsplasser. Dersom en ikke lykkes med en god omstilling, kan dette føre til utflytting fra kommunen eller kraftig økning i langtidsledigheten. Begge deler vil ha konsekvenser for kommunen.

Det foreslås å øke bevilgningen i 2012 med 50 mill. kroner til omstillingsarbeid i Meløy kommune. Midlene vil overføres til Nordland fylkeskommune, som får ansvaret for bruken av midlene i samarbeid med bl.a. kommunen og Innovasjon Norge.

Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 500, post 01. Bevilgningen på kap. 552, post 72 foreslås redusert med 0,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 500, post 01.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Omlegging av kontantstøtteordningen

I saldert budsjett 2012 ble rammetilskuddet til kommunene økt med 91,9 mill. kroner.

Som følge av nye beregninger der det antas at flere toåringer vil etterspørre barnehageplasser enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2012, forventes behovet for barnehageplasser i 2012 å bli større enn tidligere antatt. Det er anslått et nettobehov på 2 705 flere barnehageplasser som følge av omleggingen, det vil si om lag 1 540 flere plasser enn anslått i saldert budsjett 2012. Det foreslås derfor at rammetilskuddet til kommunene økes med 122 mill. kroner i 2012 for å ta høyde for endret behov for barnehageplasser. Helårsvirkningen i 2013 utgjør 292,6 mill. kroner.

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572, post 64

Ekstremværet Dagmar i desember 2011 rammet spesielt Vestlandet hardt. Ved ødeleggelse på kommunal og fylkeskommunal infrastruktur gir Kommunal- og regionaldepartementet en delvis kompensasjon for ekstraordinære utgifter. På bakgrunn av dette foreslås det å øke kap. 571, post 64 Skjønnstilskudd med 145 mill. kroner.

Kap. 580 Bostøtte

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

I Prop. 1 S (2011–2012) er innslagspunktet for progressiv opptrapping av egenandelen i bostøtten for unge uføre ved en feiltagelse oppgitt til 192 000 kroner. Riktig beløp skal være 193 000 kroner. Feilen har ingen budsjettmessig konsekvens, da det korrekte innslagspunktet er benyttet ved beregningen av bevilgningsbehovet på posten.

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 61 Husleietilskudd

Bevilgningen på posten er på 3,4 mill. kroner. Husleietilskudd gis til beboere i tidligere husleiregulerte boliger i Oslo og Trondheim. Ved utgangen av 2011 var det ingen som hadde søkt om tilskudd i Trondheim. Ordningen med husleietilskudd til beboere i Trondheim kommune er derfor avviklet.

I 2011 utbetalte staten om lag 2,4 mill. kroner i tilskudd til mottakere i Oslo. Prognosene tilsier at utbetalingene vil være på samme nivå for 2012. Med utgangspunkt i dette foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner til 2,4 mill. kroner i 2012.

Kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg

Post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, kan overføres

Basert på nye renteanslag for 2012 foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 218,5 mill. kroner, fra 764,5 mill. kroner til 546 mill. kroner.

Post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Bevilgningen på posten er på 69,2 mill. kroner. Basert på nye renteanslag for 2012 foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 20,7 mill. kroner.

Per 1. februar 2012 var investeringsrammen på 150 mill. kroner for 2012 fullt ut disponert, og det foreligger per 1. mai 2012 i tillegg søknader for 90 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å utvide investeringsrammen med 300 mill. kroner i 2012, til en samlet ramme på 450 mill. kroner. På bakgrunn av dette er det nødvendig å øke bevilgningen på kap. 582, post 61 med 0,3 mill. kroner.

Samlet foreslås det en bevilgning på 48,8 mill. kroner, tilsvarende en reduksjon på 20,5 mill. kroner fra saldert budsjett.

Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

Basert på nye renteanslag for 2012 foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 150,2 mill. kroner, fra 1 253,7 mill. kroner til 1 103,5 mill. kroner.

Post 64 Investeringstilskudd, kan overføres

Bevilgningen på posten er på 1 071,9 mill. kroner. Behovet for utbetaling i 2012 for tilsagn gitt i 2011 ble ifm. saldert budsjett 2012 beregnet ut fra en tilsagnsramme for 2011 på 1 555,4 mill. kroner til nye tilsagn, jf. Prop. 65 S (2010-2011). Innenfor denne tilsagnsrammen var det rom for å gi tilsagn til 2 000 omsorgsboliger og sykehjemsplasser i 2011. Ifm. nysalderingen av 2011-budsjettet ble tilsagnsrammen nedjustert til 995 mill. kroner til nye tilsagn og 325 mill. kroner til etterbetalinger til kommuner som fikk oppjustert sine tilsagn som følge av Prop. 65 S (2010-2011). Anslaget tok høyde for tilsagn til 1 300 omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Det ble i 2011 gitt tilsagn til 1 230 omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

Samlet ble det gitt nye tilsagn for 800,8 mill. kroner og etterbetalt 377,2 mill. kroner i 2011. Mindreforbruket av tilsagnsrammen for 2011 fører til at bevilgningsbehovet på posten for 2012 reduseres med 151 mill. kroner.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten fra 1 071,9 mill. kroner til 920,9 mill. kroner. Videre foreslås det å nedjustere tilsagnsfullmakten på posten fra 2 290,2 mill. kroner til 1 762 mill. kroner.

Kap. 2412 Husbanken

Post 90 Lån fra Husbanken

Nye renteanslag for 2012 fører til at bevilgningsbehovet på posten reduseres med 60 mill. kroner i 2012. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten fra 16 192 mill. kroner til 16 132 mill. kroner.

Kap. 2427 Kommunalbanken AS

Post 90 Aksjekapital

For å gjenopprette tillit i markedene la den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) den 26. oktober 2011 fram en plan for oppkapitalisering av europeiske banker. Planen

innebærer at banker skal ha minimum 9 pst. ren kjernekapital. Finanstilsynet har meddelt at kravet gjøres gjeldende for norske banker, og har bedt bankene utarbeide en kapitalplan for hvordan kravet skal være oppfylt innen 1. juli 2012, inkludert eventuell innhenting av ny kapital. Kommunalbanken har fremmet en kapitalplan med anmodning om kapitalutvidelse for Kommunal- og regionaldepartementet.

Det foreslås å øke kap. 2427, post 90 med 924 mill. kroner. I tillegg foreslås det å styrke egenkapitalen ved at budsjettet utbytte på 194 mill. kroner for regnskapsåret 2011 ikke utbetales til eier, jf. kap. 5616, post 85. Kommunalbanken vil med dette oppnå en ren kjernekapitaldekning på 10,8 pst. Dette er over det generelle kravet om minimum 9 pst. ren kjernekapital, men i tråd med Finanstilsynets anbefalte kjernekapitaldekning for Kommunalbanken.

Kommunalbanken har hatt en sterk utlånsvekst de senere årene, noe som har lagt beslag på en stor egenkapital. Det legges til grunn at Kommunalbanken tilpasser sin virksomhet for å imøtekomme nye krav framover.

Kap. 5312 Husbanken

Post 11 Tilfeldige inntekter

Husbanken har i 2012 solgt to av tre gjenstående leiligheter som Husbanken overtok da Selskapet for innvandrere- og flyktningeboliger (SIFBO-leiligheter) ble avviklet. Dette har gitt salgsinntekter på 2,5 mill. kroner. Samtidig bortfaller leieinntektene på 180 000 kroner per år for disse leilighetene. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 2,3 mill. kroner for 2012, fra 0,5 mill. kroner til 2,8 mill. kroner.

Kap. 5615 Husbanken

Post 80 Renter

Nye renteanslag for 2012 fører til at bevilgningsbehovet på posten reduseres med 487 mill. kroner. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten fra 4 349 mill. kroner til 3 862 mill. kroner.

Kap. 5616 Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS

Post 85 Aksjeutbytte

Det vises til omtale under kap. 2427, post 90. Bevilgningen foreslås nedsatt med 194 mill. kroner.

2.6 Arbeidsdepartementet

Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Arbeidsdepartementet delfinansierer en oljemesse hvor norske myndigheter tilknyttet oljevirksomheten samarbeider om en felles stand. Midlene stilles til disposisjon for annen statlig virksomhet og foreslås derfor overført fra kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m., post 70 Tilskudd til post 21 Spesielle driftsutgifter.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på kap. 601, post 21 økes med 0,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 601, post 70.

Post 50 Norges forskningsråd

Det er foreslått opprettet et nytt forskningsprogram for praksisrettet forskning i regi av Norges forskningsråd for utvikling av helse- og velferdstjenestene og de helse- og sosialfaglige utdanningene, jf. Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd. Samspill i praksis. Programmet skal bidra til samarbeid mellom forskning, utdanning, praksis og brukere, samt til å styrke praksisbasert forskning og kunnskapsbasert praksis.

Arbeidsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet skal bidra til finansieringen av programmet med til sammen 11 mill. kroner, hvorav 5 mill. kroner foreslås bevilget over kap. 780 Forskning, post 50 Norges forskningsråd mv. på Helse- og omsorgsdepartementets budsjettområde.

Bevilgningen på kap. 601, post 50 foreslås økt med 6 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 621, post 63.

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på kap. 601, post 70 foreslås redusert med 0,5 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 601, post 21, jf. omtale under post 21 ovenfor.

Kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 45

Gjenstående usikkerhetsavsetning for IKT-pensjonsprogrammet i 2011 var 25,5 mill. kroner. Midlene er overført til 2012. Arbeidet med IKT-pensjonsprogrammet ble avsluttet i 2011. Det vil ikke være behov for å disponere disse midlene til formålet.

Bevilgningen på kap. 604, post 21 foreslås redusert med 25,5 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 21

IKT-moderniseringsprogrammet i Arbeids- og velferdsetaten

For 2012 er det bevilget 200 mill. kroner til Prosjekt 1 i IKT-moderniseringsprogrammet i Arbeids- og velferdsetaten. Bevilgningen ble gitt under forutsetning av at den eksterne

kvalitetssikringen ga grunnlag for at det kunne fremmes forslag for Stortinget om godkjenning av kostnadsrammen og oppstart av Prosjekt 1.

Det er utarbeidet et sentralt styringsdokument for Programmet og for Prosjekt 1 med vedlegg og tilleggsdokumenter som er fremlagt for ekstern kvalitetssikring (KS2) i henhold til Finansdepartementets retningslinjer. Dokumentet beskriver et Program og et Prosjekt 1 basert på rammene og føringene gitt i KS1- rapporten. Prosjekt 1 planlegges med en varighet fra august 2012 til april 2015, dvs. ca. 2 ½ år oppdelt i fire leveranser. Første leveranse planlegges i oktober 2013. Prosjekt 1 skal levere systemløsninger blant annet for uføreordningen.

Ekstern kvalitetssikrer anbefaler at programmet og Prosjekt 1 gjennomføres i henhold til planene i styringsdokumentet. Det er ifølge kvalitetssikrer sannsynliggjort at programmets målsettinger kan oppnås innenfor den varighet og økonomiske ramme som er anbefalt i KS1. Ekstern kvalitetssikrer påpeker at Prosjekt 1 er stort og utfordrende og anbefaler derfor flere risikoreducerende tiltak som Arbeidsdepartementet vil følge opp i det videre arbeidet. Det vil bli lagt stor vekt på å utvikle gode prosedyrer for testing og pilotdrift i de ulike fasene av prosjektet. I tråd med anbefalingene i KS2 legges det opp til separate beslutningspunkter ved hver delleveranse, der Arbeidsdepartementet etter en teknisk, funksjonell og usikkerhetsmessig gjennomgang vurderer om framdriften er i tråd med forutsetningene og om prosjektet skal videreføres som planlagt.

Basert på estimater og usikkerhetsanalyser foretatt som del av KS2-vurderingen, er prosjektkostnadene for Prosjekt 1 totalt for hele prosjektperioden fra 2012 til 2015 beregnet til 1 750 mill. kroner som øvre ramme (kostnadsramme, P85), eller 1 510 mill. kroner i forventet kostnad (P50). I henhold til den tentative periodiseringen vil hovedtyngden av utgiftene i Prosjekt 1 påløpe i 2013 og 2014. I 2012 forventes utgifter i størrelsesorden 183,5 mill. kroner (P50).

Arbeidsdepartementet mener at forprosjektet og konklusjonene fra KS2-rapporten gir grunnlag for å starte opp Prosjekt 1 i henhold til de planer som nå foreligger.

Arbeidsdepartementet ber på dette grunnlag om Stortingets samtykke til å starte opp Prosjekt 1 i IKT-moderniseringsprogrammet i Arbeids- og velferdsetaten med en kostnadsramme på 1 750 mill. kroner inkludert usikkerhetsavsetning på 240 mill. kroner. Det vises til forslag til romertallsvedtak.

Basert på kostnadsberegningene fra KS2-rapporten er det ikke behov for endring av bevilgningen for 2012 på 200 mill. kroner.

Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Forvaltningsansvaret for helserefusjoner

Forvaltningsansvaret for helserefusjoner ble overført fra Arbeids- og velferdsetaten til Helsedirektoratet fra 1. januar 2009. Overføringen av oppgaver har skjedd gradvis.

Helsedirektoratet har også i 2012 overtatt nye oppgaver fra Arbeids- og velferdsetaten. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen redusert med 4,3 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 720, post 01.

Elektronisk dialog med arbeidsgiver (EDAG)

Regjeringen foreslår en ny, felles ordning for arbeidsgiveres innrapportering til Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og Statistisk sentralbyrå (SSB) av opplysninger om arbeidstakeres ansettelses- og inntektsforhold m.m., Elektronisk dialog med arbeidsgiver (EDAG). Det vises til omtale under kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter. Formålet med den nye ordningen er i første rekke å forenkle arbeidsgivers innrapportering ved at arbeidsgiver ikke skal måtte levere de samme opplysninger flere ganger. På denne bakgrunn foreslås driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten økt med 3 mill. kroner i 2012.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 605, post 01 redusert med 1,3 mill. kroner.

Kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Bevilgningene på postene foreslås redusert med til sammen 651 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 612, post 01 foreslås redusert med 644 mill. kroner, og bevilgningen på kap. 612, post 70 foreslås redusert med 7 mill. kroner.

Reduksjonen skyldes følgende anslagsendringer:

- Anslåtte inntekter fra medlemsinnskudd og arbeidsgiverpremie oppjusteres med 457 mill. kroner. Av dette skyldes om lag 300 mill. kroner økte premieinntekter fra arbeidsgiverne og 157 mill. kroner økt medlemsinnskudd. Økningen i budsjetterte premieinntekter skyldes at det faktiske premiegrunnlaget har økt som følge av lønnsvekst og flere årsverk.
- Anslåtte utbetalinger til alders-, uføre- og etterlattepensjon nedjusteres med 194 mill. kroner. Reduksjonen skyldes nedjustering av veksten i pensjoner fra 3,1 pst. til 2,2 pst. og lavere utbetalinger i 2011 enn tidligere lagt til grunn.

Kap. 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Bevilgningen på postene 01 og 70 omfatter en teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av antatt pensjonspremie for ikke-premiebetalende virksomheter. Det er foretatt en oppdatert beregning av bevilgningsbehovet på grunnlag av nye estimerte premier for ikke-premiebetalende virksomheter per 31. desember 2011.

Bevilgningen på kap. 613, post 01 foreslås økt med 97 mill. kroner, og bevilgningen på kap. 613, post 70 foreslås økt med 1 mill. kroner.

Kap. 614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Den avtalefestede boliglånsordningen for statsansatte og andre medlemmer av Statens pensjonskasse administreres av Statens pensjonskasse. Anslagene for boliglånsordningen er usikre og påvirkes av flere faktorer, som blant annet utlånsrammen per låntaker, rentenivået og utviklingen i boligmarkedet.

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten omfatter utgifter knyttet til administrasjon av boliglånsordningen. Anslaget for posten er basert på samme volumforutsetninger som for post 90 Utlån.

Bevilgningen på kap. 614, post 01 foreslås økt med 2 mill. kroner.

Post 90 Utlån, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1 400 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2012. Oppjusteringen skyldes at anslaget for utbetalte lån per uke er økt fra 220 i saldert budsjett til 240 nå. Økningen må ses i sammenheng med at boliglånsrenten i Statens pensjonskasse for tiden er gunstig sammenlignet med gjennomsnittlig markedsrente. Statens pensjonskasse hadde ved inngangen til 2012 en restanse på om lag 3 500 ubehandlede søknader. Tilgangen av søknader er nå så stor at saksbehandlingstiden øker, og antall saker som behandles er begrenset oppad av tilgjengelig saksbehandlingskapasitet. Anslaget er basert på forventet saksbehandlingskapasitet i 2012.

Kap. 3614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Post 01 Gebyrinntekter, lån

Bevilgningen på posten gjelder innbetaling av gebyrer fra lånetakerne i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse. Anslaget er basert på samme volumforutsetninger som for kap. 614, post 90 og kap. 3614, post 90 .

Bevilgningen på kap. 3614, post 01 foreslås økt med 2 mill. kroner.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Bevilgningen på posten omfatter innfrielse og avdrag samt tilbakeføring av opptjente renter ved inngangen til året. Bevilgningen foreslås økt som følge av oppjustert anslag for innfrielse på 100 mill. kroner, avdrag på ordinære løpende lån på 200 mill. kroner og ekstraordinære avdrag på 100 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 3614, post 90 foreslås økt med 400 mill. kroner.

Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Post 80 Renter

Bevilgningen på posten gjelder innbetaling av renter fra lånekundene i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse. Det legges nå til grunn en effektiv rentesats på 2,5 pst. mot tidligere 3,5 pst. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 441 mill. kroner.

Kap. 615 Yrkesskadeforsikring

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til yrkesskadeutbetalinger og Statens pensjonskasses kostnader ved å administrere yrkesskadeordningen. Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner. Økningen skyldes at utbetalte erstatninger i 2011 ble høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012. Videre er beregnet avgift til Arbeids- og velferdsetaten i 2012 høyere enn tidligere lagt til grunn. Avgiften beregnes og betales på etterskudd basert på faktiske erstatningsutbetalinger.

Kap. 3615 Yrkesskadeforsikring

Post 01 Premieinntekter

Bevilgningen på posten gjelder innbetaling av premie på yrkesskadeforsikring. Det er foretatt en oppdatert beregning basert på premiegrunnet for 2011 justert for beregnet effekt av nye premiesatser for 2012. Det er videre tatt hensyn til forventet etterfakturering av premie for tidligere år.

Bevilgningen på kap. 3615, post 01 foreslås økt med 4 mill. kroner.

Kap. 616 Gruppelivsforsikring

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til gruppelivsutbetalinger og Statens pensjonskasses kostnader ved å administrere gruppelivsordningen.

Bevilgningen på kap. 616, post 01 foreslås økt med 17 mill. kroner. Anslaget er satt lik utbetalte erstatninger i 2011.

Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering

Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, kan overføres

HUSK (Høgskole- og universitetssosialkontor) har vært et femårig nasjonalt forsøk med nye samarbeidsformer mellom forskning, utdanning, praksis og brukere i sosialtjenesten. Forsøket ble finansiert med midler fra Arbeidsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. HUSK ble som planlagt avsluttet i 2011, men arbeidet med å styrke samarbeid og kobling mellom forskning, utdanning, praksis og brukere, samt å

styrke praksisbasert forskning og kunnskapsbasert praksis, videreføres, jf. Prop. 1 S (2011-2012) for Arbeidsdepartementet.

I Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd. Samspill i praksis foreslår Regjeringen å etablere et forskningsprogram i regi av Norges forskningsråd for å utvikle helse- og velferdstjenestene og de helse- og sosialfaglige utdanningene. Forskningsprogrammet skal, som det tidligere HUSK-forsøket, bidra til samarbeid og kobling mellom forskning, utdanning, praksis og brukere, herunder praksisbasert forskning og kunnskapsbasert praksis, jf. omtale under kap. 601, post 50.

Bevilgningen på kap. 621, post 63 foreslås redusert med 6 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 601, post 50.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Bevilgningen på posten er på 7 274,5 mill. kroner og gir rom for å gjennomføre et gjennomsnittlig nivå på om lag 71 200 tiltaksplasser i 2012.

Utsiktene for arbeidsmarkedet i 2012 er om lag som lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2012. Arbeidsledigheten, målt ved Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse (AKU), anslås å holde seg stabil på 3,3 pst. av arbeidsstyrken i 2012. Dette er uendret fra anslaget i fjor høst. Regjeringen foreslår derfor å opprettholde det vedtatte tiltaksnivået for ledige i 2012. Anslått antall personer med nedsatt arbeidsevne med behov for arbeidsrettet bistand er nå noe lavere enn nivået som ble lagt til grunn i fjor høst. Usikkerheten i dette anslaget er fortsatt stor, og i lys av dette foreslår Regjeringen at tiltaksnivået for 2012 også for denne gruppen gjennomføres som tidligere vedtatt. Dette innebærer at tiltaksnivået på totalt om lag 71 200 plasser fra saldert budsjett 2012 opprettholdes.

Det er behov for å øke tilsagnsfullmakten for regnskapsmessig etterslep for aktivitet i 2012 som kommer til utbetaling i 2013 med 157,1 mill. kroner til 933,9 mill. kroner. Dette medfører et tilsvarende redusert bevilgningsbehov i 2012 på 157,1 mill. kroner. Tiltaksnivået for 2012 endres ikke med dette; det er kun utbetalingen til tiltak som forskyves. Forskyvningen av utgiftene skyldes endret betalingspraksis for tiltakene arbeidspraksis, avklaring og varig tilrettelagt arbeid i skjermet sektor som får virkning fra 1. juli 2012.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen redusert med 157,1 mill. kroner til 7 117,5 mill. kroner. Det vises også til forslag til romertallsvedtak om tilsagnsfullmakt på posten.

Kap. 635 Ventelønn

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Det ventes noe økt tilgang til ventelønnsordningen i 2012 sammenlignet med de senere årene, som følge av planlagt nedbemanning ved to omsorgssentre for enslige mindreårige

asylsøkere. Samtidig fortsetter utviklingen med høy avgang fra ordningen, hovedsakelig grunnet høy alder blant mottakerne. Samlet sett legges det til grunn et marginalt høyere antall mottakere enn i saldert budsjett 2012.

På bakgrunn av regnskapstall for 2011 legges det nå til grunn en noe høyere gjennomsnittlig ytelse per mottaker enn i saldert budsjett 2012. På bakgrunn av dette anslås utbetalingene av ventelønn til om lag 140 mill. kroner i 2012. Dette innebærer en økning på 7 mill. kroner på kap. 635, post 01.

Bevilgningen på kap. 635, post 01 foreslås økt med 7 mill. kroner.

Kap. 3635 Ventelønn mv.

Post 01 Refusjon statlig virksomhet mv.

Refusjonsandelen for ventelønnsutbetalinger avhenger av antallet nye mottakere med fullt refusjonskrav, og av sammensetningen av avgangen fra ordningen fremover. På bakgrunn av forventninger om en svak økning i refusjonsgraden fremover, legges det til grunn en gjennomsnittlig refusjonsgrad på 34 pst. for 2012, mot 26 pst. i saldert budsjett. Dette vil medføre en økning i refusjonsinntektene i 2012 fra 40 mill. kroner til 48 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 3635, post 01 foreslås økt med 8 mill. kroner.

Post 85 Innfordring av feilutbetaling av ventelønn

Bevilgningen er på 1,5 mill. kroner i 2012. På bakgrunn av den forventede økningen i utbetalinger til ventelønn foreslås bevilgningen på kap. 3635, post 85 økt med 0,2 mill. kroner.

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen til Arbeidstilsynet til forsterket innsats overfor utsatte deler av arbeidslivet.

Arbeidstilsynet har blant annet trappet opp tilsynet med arbeidsforholdene i virksomheter som driver med utleie og innleie av arbeidskraft. Tilsynene har så langt hatt en bred tilnærming og det er gitt en rekke pålegg på ulike områder, herunder problemer knyttet til sosial dumping.

Arbeidstilsynet skal gi veiledning og informasjon om den foreslåtte tiltakspakken for likebehandling av innleid arbeidskraft (som omhandler blant annet solidaransvar, innsynsrett og opplysningsplikter) som skal bidra til reell likebehandling. Arbeidstilsynet skal dessuten føre tilsyn med den foreslåtte bestemmelsen om drøftingsplikt om bruk av innleie i virksomheten.

Bevilgningen på kap. 640, post 01 foreslås økt med 5 mill. kroner.

Kap. 642 Petroleumstilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Driften av Petroleumstilsynets kantine ble avvirket med virkning fra 1. februar 2012. Det foreslås at bevilgningen på kap. 642 Petroleumstilsynet, post 01 Driftsutgifter reduseres med 2,5 mill. kroner i 2012, jf. omtale under kap. 3642, post 06.

Bevilgningen på kap. 642, post 01 foreslås redusert med 2,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 3642, post 06.

Kap. 3642 Petroleumstilsynet

Post 06 Refusjoner/ymse inntekter

Driften av Petroleumstilsynets kantine ble avvirket med virkning fra 1. februar 2012. Inntekter fra salg i kantinen er ment å dekke tilsvarende utgifter ved innkjøp av mat og råvarer som utgiftsføres på kap. 642, post 01.

Bevilgningen på kap. 3642, post 06 foreslås redusert med 2,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 642, post 01.

Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten omfatter tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. etter sjømannspensjonsloven § 15, samt tilskudd som skal dekke trygdens underskudd i henhold til statsgarantien.

Som følge av anslagsendringer på posten nedjusteres bevilgningsbehovet med 26 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak oppjustering av anslaget for avgiftsinntekter, som følge av oppjustering av inntektsgrunnlaget og gjennomsnittlig antall arbeidstakere det betales avgift for. Anslaget for trygdens underskudd reduseres tilsvarende.

Administrasjonsutgifter for Pensjonstrygden for sjømenn inngår i denne posten, og er på 38,7 mill. kroner i 2012. For årene 2009-2011 er det ikke innarbeidet prisjustering på administrasjonsbudsjettet. Det foreslås at administrasjonsbudsjettet økes med 0,6 mill. kroner for å kompensere for manglende prisjustering for disse årene.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 664, post 70 redusert med 25,4 mill. kroner.

Kap. 2470 Statens pensjonskasse

Post 24 Driftsresultat

Bevilgningen på kap. 2470, post 24 foreslås redusert med 7,9 mill. kroner, fra et negativt resultatkrav på 52,1 mill. kroner i saldert budsjett 2012 til et negativt resultatkrav på 44,2 mill. kroner. Forslaget består av følgende elementer:

Post 24.1 Driftsinntekter

Driftsinntektene foreslås økt med 2 mill. kroner som følge av økt volum på låneområdet. Det vises til nærmere omtale under kap. 614 og 3614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse.

Post 24.2 Driftsutgifter

Driftsutgiftene foreslås økt med 2 mill. kroner som følge av økt volum på låneområdet.

Post 24.3 Avskrivninger

Avskrivningsutgiftene foreslås redusert med 11,2 mill. kroner. Reduksjonen skyldes at slutførte aktiveringer i 2011, som inngår i avskrivningsgrunnlaget i 2012, ble lavere enn tidligere forutsatt.

Post 24.4 Renter av statens kapital

Renter av statens kapital foreslås økt med 0,9 mill. kroner. Økningen skyldes oppdatert beregningsgrunnlag for 2012. Denne økningen oppveies delvis av at investeringene i 2011, som inngår i avskrivningsgrunnlaget for 2012, ble lavere enn forutsatt i saldert budsjett 2012.

Post 24.6 Til reguleringsfond

I saldert budsjett 2012 ble det ved en feil lagt til grunn en svekkelse av reguleringsfondet på 2,4 mill. kroner. Det foreslås nå at denne svekkelsen reverseres.

Kap. 2541   Dagpenger

Post 70   Dagpenger, overslagsbevilgning

Anslagsendring

I 2011 var de samlede utbetalingene til dagpenger 11 112 mill. kroner. I saldert budsjett 2012 er dagpengebevilgningen på 11 540 mill. kroner, tilsvarende en økning på om lag 4 pst. sammenlignet med utbetalingene i 2011.

Utviklingen til og med mars 2012 viser en nedgang i utbetalingene på om lag 576 mill. kroner, eller 15 pst., sammenlignet med samme periode i 2011. Reduksjonen skyldes færre stønadstilfeller hittil i 2012 og lavere utbetaling av ferietillegg. Andelen ledige med dagpenger er også redusert hittil i 2012. Samlet innebærer disse endringene en nedjustering av dagpengeanslaget med 1 040 mill. kroner.

Særregel om redusert krav til tap av arbeidstid for rett til dagpenger for permitterte i fiskeindustrien

De midlertidige utvidelsene i dagpenge- og permitteringsregelverket innført i forbindelse med finanskrisen ble reversert fra 1. januar 2012. Blant annet ble kravet om redusert arbeidstid for rett til dagpenger under permittering økt fra 40 til 50 pst.

Før utvidelsene i dagpenge- og permitteringsregelverket i 2009 hadde permitterte i fiskeindustrien følgende særregel: Kravet til arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger under permittering var 40 pst. de første ti dagene av permitteringen. Særregelen var ment å kompensere for at fiskeindustrien er unntatt fra lov om lønnsplikt under permittering, slik at permitterte i denne bransjen har lavere kompensasjon de første dagene av permitteringsperioden enn permitterte i bransjer med lønnsplikt. Permitterte i andre bransjer mottar lønn i tilsvarende periode.

Etter at kravet til arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger under permittering ble økt fra 40 til 50 pst. fra 1. januar 2012, har spørsmålet om å kompensere permitterte i fiskeindustrien for unntaket fra lønnsplikten igjen blitt aktualisert. Den tidligere særregelen for fiskeindustrien var administrativt krevende. Det foreslås derfor nå en noe enklere regel, ved at kravet om arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger under permittering reduseres fra 50 til 40 pst. i hele permitteringsperioden i fiskeindustrien med virkning fra 1. juli 2012. Merutgiftene anslås til om lag 4 mill. kroner i 2012 på kap. 2541, post 70.

Bevilgningen på kap. 2541, post 70 foreslås samlet redusert med 1 036 mill. kroner.

Kap. 5705 Refusjon av dagpenger

Post 01 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs

Bevilgningen er på 50 mill. kroner. Arbeids- og velferdsetaten forskutterer dagpenger til personer som blir omfattet av konkurs. Inntektene på denne posten er refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs. Det er vanligvis et etterslep fra åpnede konkurser til faktisk innbetalte refusjoner av dagpenger.

Antall konkurser anslås å ligge på om lag samme nivå i 2012 som i 2011. Økt opptjeningsgrunnlag tilsier imidlertid en økning i bevilgningen.

Bevilgningen på kap. 5705, post 01 foreslås økt med 10 mill. kroner.

Post 03 Refusjon for dagpenger fra EØS-land

Bevilgningen er på 6 mill. kroner. Arbeids- og velferdsetaten utbetaler dagpenger til EØS-borgere med dagpengerrettigheter fra andre EØS-land mens de søker arbeid i Norge. Arbeids- og velferdsetaten søker i etterkant om refusjon av sitt utlegg fra den enkeltes hjemland. Prognoser tilsier at refusjonene i 2012 vil bli lavere enn forutsatt i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 5705, post 03 foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten dekker statens utgifter i henhold til loven om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs. Formålet med loven er å sikre utbetaling av krav på lønn og annet vederlag for arbeid i tjenesteforhold som ikke dekkes pga. arbeidsgivers konkurs.

Utbetalingene gjennom lønnsgarantiordningen er sterkt konjunkturavhengige, og det er først og fremst antall konkurser på landsbasis, antall ansatte som omfattes og lønnsnivået for disse som påvirker de samlede utbetalingene. Økonomien i det enkelte bo har også stor betydning for utbetalingene og mulighetene for innkreving av dividende. Utover dette vil svingninger i restansesituasjonen i NAV Lønnsgaranti påvirke de årlige utgiftene.

Utviklingen i antall konkurser var om lag stabil fra 2010 til 2011. Det har vært noe sterkere nedbygging av antall saker til behandling enn tidligere lagt til grunn. For 2012 venter NAV Lønnsgaranti at antall konkurser vil være om lag på samme nivå som i 2010 og 2011, mens det forventes en fortsatt nedbygging av antall saker til behandling. På bakgrunn av forventet nedbygging av restanser økes anslaget for utgifter i 2012 til 700 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 2542, post 70 foreslås økt med 116 mill. kroner.

Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs

Post 02 Dividende

Dividenden (den delen av statens lønnsgarantiutbetalinger det er dekning for i konkursboet) har til en viss grad sammenheng med endringer i utbetalingene, samt den generelle økonomiske situasjonen i boene. Innbetalingene relaterer seg både til innværende og tidligere års utbetalinger. Det er et betydelig etterslep i innkreving av dividenden i forhold til utbetalingene.

Utviklingen i dividendeinngangen er usikker. NAV Lønnsgaranti anslår en dividende på 150 mill. kroner for 2012. Det er en nedgang på 14,2 pst. i forhold til regnskapet for 2011, og en økning på 10 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2012.

Bevilgningen på kap. 5704, post 02 foreslås økt med 10 mill. kroner.

Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Post 70 Overgangsstønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 2 522 mill. kroner. Utgiftene til overgangsstønad anslås nå til 2 482 mill. kroner i 2012. Utgiftsreduksjonen skyldes at det forutsettes en større nedgang i antallet mottakere av overgangsstønad enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2620, post 70 foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Post 76 Forskuttering av underholdsbidrag

Bevilgningen er på 860 mill. kroner. Antall mottakere i 2012 ser ut til å bli lavere enn tidligere antatt. I saldert budsjett 2012 ble det lagt til grunn en nedgang i antall mottakere på 3 pst. fra 2011 til 2012, mens reduksjonen nå anslås til 4,5 pst. Videre ble utgiftene i 2011 lavere enn forventet, noe som gir et lavere inngangsnivå i 2012 enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2620, post 76 foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Kap. 5701 Diverse inntekter

Post 73 Refusjon fra bidragspliktige

Bevilgningen er på 405 mill. kroner. Anslagene for refusjonsinntekter som legges til grunn på denne posten utarbeides på bakgrunn av det beløp som forventes utbetalt i bidragsforskudd på kap. 2620, post 76 i samme periode. Utgiftene på kap. 2620 post 76 anslås å bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012.

Bevilgningen på kap. 5701, post 73 foreslås redusert med 21 mill. kroner.

Kap. 2650 Sykepenger

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 33 050 mill. kroner. Regnskapstall viser at det folketrygdefinansierte sykefraværet per sysselsatt falt med 4,4 pst. fra 2010 til 2011, mot antatt 2 pst. i saldert budsjett 2012. Det innebærer at nivået på sykepengeutgiftene ved inngangen til 2012 ble lavere enn tidligere anslått. Det legges nå til grunn en nedgang i det folketrygdefinansierte sykefraværet på 5 pst. i 2012 mot antatt nullvekst i saldert budsjett. Økt sysselsettingsvekst og redusert lønnsvekst påvirker også anslaget noe.

Bevilgningen på kap. 2650, post 70 foreslås redusert med 2 350 mill. kroner.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 830 mill. kroner. Det legges nå til grunn en nedgang i det folketrygdefinansierte sykefraværet blant selvstendige på 7 pst. i 2012 mot antatt 5 pst. i saldert budsjett. Videre er sysselsettings- og lønnsvekstforutsetningene endret noe.

Bevilgningen på kap. 2650, post 71 foreslås redusert med 240 mill. kroner.

Post 75 Feriepenger av sykepenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 815 mill. kroner. Utgiftene til sykepenger for arbeidstakere i 2011 ble lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012.

Bevilgningen på kap. 2650, post 75 foreslås redusert med 35 mill. kroner.

Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger

Post 70 Arbeidsavklaringspenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 37 850 mill. kroner. Gjennomsnittlig antall mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) i 2011 ble noe lavere enn lagt til grunn for saldert budsjett 2012. Det legges nå til grunn om lag 168 000 mottakere i 2012, en nedjustering på 12 000 mottakere fra saldert budsjett. Nedjusteringen skyldes hovedsakelig økt overgang til uførepensjon, samt redusert tilgang til AAP fra sykepengeordningen som følge av redusert sykefravær.

Bevilgningen på kap. 2651, post 70 foreslås redusert med 3 165 mill. kroner.

Kap. 2655 Uførhet

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 21 965 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 270 mill. kroner. Oppjusteringen følger primært av forventninger om ekstraordinært høy overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon. Mange AAP-mottakere som tidligere har mottatt tidsbegrenset uførestønad hadde overgangsvedtak som gikk ut ved årsskiftet 2011/2012.

Bevilgningen på kap. 2655, post 70 foreslås økt med 270 mill. kroner.

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 34 390 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 290 mill. kroner. Oppjusteringen følger primært av forventninger om ekstraordinært høy overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon, jf. omtale under post 70 ovenfor.

Bevilgningen på kap. 2655, post 71 foreslås økt med 290 mill. kroner.

Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Post 74 Tilskudd til biler

Bevilgningen er på 783,5 mill. kroner. Bevilgningen foreslås redusert med 63 mill. kroner.

Anslagsendring

Regnskapstallene for de siste månedene i 2011 og hittil i år viser lavere utbetalinger til tilskudd til bil enn lagt til grunn for saldert budsjett 2012. Saksinngangen har vært fallende og andelen avslag har økt noe. Utgiftene i 2012 anslås som følge av dette å bli 63,5 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Endringer i forskrift om stønad til motorkjøretøy

Reglene for gjenanskaffelse, jf. forskrift om stønad til motorkjøretøy § 8 3. ledd, foreslås presisert slik at det kan gis gjenanskaffelse for kjøretøy i gruppe 1 etter åtte år uavhengig av hvor mange kilometer kjøretøyet har gått. Presiseringen anslås å øke utbetalingene til

stønad til bil i gruppe 1 med om lag 2 mill. kroner i 2013. Det legges til grunn en halvårseffekt i 2012 på 1 mill. kroner.

Reglene for gjeldsoppgjør, jf. forskriftens § 15, foreslås presisert slik at Arbeids- og velferdsetaten kan kreve tilbakebetalt verdiforringelse som følge av manglende service, reparasjon og vedlikehold i henhold til gjeldsdokumentene. Presiseringen anslås å gi reduserte utgifter til stønad til bil på 1 mill. kroner per år. Det legges til grunn en halvårseffekt i 2012 på 0,5 mill. kroner.

De foreslåtte endringene i forskrift om stønad til motorkjøretøy anslås samlet å gi økte utgifter på 0,5 mill. kroner i 2012.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 2661, post 74 redusert med 63 mill. kroner.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

Bevilgningen er på 2 728 mill. kroner. Utgiftene til hjelpemidler har de siste årene variert mye. På bakgrunn av utviklingen høsten 2011 og hittil i år anslås utgiftene å bli 38 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012.

Nye anslag for effekten av sortimentsendringer fra 2012

I saldert budsjett 2012 ble det presisert hva som er å anse som et hjelpemiddel i folketrygdlovens forstand, jf. Prop. 1 S (2011-2012) for Arbeidsdepartementet og Innst. 15 S (2011-2012). Dette innebar at enkelte små hjelpemidler som er vanlige i befolkningen og rimelige å anskaffe selv, ble fjernet fra sortimentet. Innsparingseffekten ble opprinnelig anslått til om lag 2 mill. kroner. Nye anslag viser at innsparingen som følge av sortimentsavgrensningen vil bli om lag 12 mill. kroner. Dette er ivaretatt i det nye utgiftsanslaget på posten.

Bevilgningen på kap. 2661, post 75 foreslås redusert med 38 mill. kroner.

Kap. 2670 Alderdom

Fra 1. januar 2011 kan alderspensjon fra folketrygden tas ut helt eller delvis fra 62 år, og fritt kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting av pensjonen. Årlig pensjon blir høyere jo senere den tas ut.

Folketrygdens utgifter påvirkes over tid i liten grad av om pensjonen tas ut før eller etter 67 år, siden reglene for uttak av alderspensjon er nøytralt utformet. Imidlertid har folketrygdens årlige utgifter til alderspensjon blitt mindre forutsigbare enn tidligere, siden tidspunktet for uttak av alderspensjon nå er et selvstendig valg for den enkelte.

Samlet foreslås en oppjustering av anslagene på kap. 2670 på 1 750 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak flere pensjonister under 67 år. Antallet pensjonister under 67 år i 2012 ser ut til å bli betydelig høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Ved utgangen av 2011 var det 35 850 mottakere av alderspensjon i alderen 62-66 år. For 2012 legges det nå til grunn gjennomsnittlig 51 800 pensjonister under 67 år. Dette er 10 300 flere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012.

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 50 860 mill. kroner. Anslaget for gjennomsnittlig antall mottakere av grunnpensjon i 2012 oppjusteres fra 733 615 i saldert budsjett til 744 920, mens anslått gjennomsnittlig grunnpensjon i 2012 nedjusteres noe.

Gjennomsnittlig antall alderspensjonister under 67 år med grunnpensjon i 2012 justeres opp fra 41 500 i saldert budsjett til 51 800. Utgiftene til grunnpensjon for alderspensjonister under 67 år anslås å utgjøre 2 749 mill. kroner av den totale bevilgningen på posten. I saldert budsjett 2012 ble tilsvarende utgifter anslått å utgjøre 2 235 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 2670, post 70 foreslås økt med 530 mill. kroner.

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 89 200 mill. kroner. Anslaget for gjennomsnittlig antall mottakere av tilleggspensjon i 2012 oppjusteres fra 694 800 i saldert budsjett til 705 810. Anslått gjennomsnittlig tilleggspensjon i 2012 oppjusteres også noe.

Gjennomsnittlig antall alderspensjonister under 67 år med tilleggspensjon justeres opp fra 41 500 i saldert budsjett til 51 800. Utgiftene til tilleggspensjon for alderspensjonister under 67 år anslås å utgjøre 7 366 mill. kroner av den totale bevilgningen på posten. I saldert budsjett 2012 ble tilsvarende utgifter anslått å utgjøre 5 983 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 2670, post 71 foreslås økt med 1 730 mill. kroner.

Post 73 Sært tillegg, pensjonstillegg mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 5 950 mill. kroner. Det legges til grunn gjennomsnittlig 165 710 personer med sært tillegg i 2012, mot 179 795 i saldert budsjett. Gjennomsnittlig sært tillegg nedjusteres noe.

Bevilgningen på kap. 2670, post 73 foreslås redusert med 510 mill. kroner.

Kap. 2680 Etterlatte

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 315 mill. kroner. Både antall mottakere og gjennomsnittlig ytelse i 2012 anslås å bli litt lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2680, post 70 foreslås redusert med 45 mill. kroner.

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 095 mill. kroner. Både antall mottakere og gjennomsnittlig ytelse i 2012 anslås å bli litt lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2680, post 71 foreslås redusert med 52 mill. kroner.

Kap. 3600 Arbeidsdepartementet

Post 96 (Ny) Aksjer

Avvikling av KITH AS

KITH AS er et senter for standardisering eid av Helse- og omsorgsdepartementet (70 pst.), Arbeidsdepartementet (10,5 pst.) og KS (19,5 pst.). Det er vedtatt at virksomheten skal avvikles som aksjeselskap, og gjennom en virksomhetsoverdragelse i sin helhet innlemmes i Helsedirektoratet, jf. Prop. 120 S (2010-2011) og Innst. 420 S (2010-2011). Egenkapitalen per i dag vil være om lag 5 mill. kroner.

Det foreslås 0,5 mill. kroner til inntektsføring av kontantinnbetaling til statskassen i etterkant av avvikling av KITH AS i 2012, jf. omtale under kap. 3700 Helse- og omsorgsdepartementet, post 96 Aksjer.

Statens aksjebeholdning for KITH AS forvaltet av Arbeidsdepartementet er per 31. desember 2010 bokført med 0,9 mill. kroner i kapitalregnskapet, jf. Meld. St. 3 (2010-2011). Differansen mellom bokført verdi og kontantinnbetaling for aksjeposten blir avskrevet mot konto for forskyvning av balansen.

Det foreslås en bevilgning på 0,5 mill. kroner på kap 3600, (ny) post 96.

Andre saker

Forsøk med arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd

Regjeringen vil iverksette et forsøk med tilskudd til arbeidsgivere som ansetter personer med nedsatt arbeidsevne. Målgruppen for tiltaket er mottakere av arbeidsavklaringspenger. Unge skal prioriteres. Målet er blant annet at flere unge skal kunne få en varig forankring i arbeidslivet etter en periode på tiltak. Erfaringer viser at god oppfølging av både deltaker og arbeidsgiver betyr mye for å lykkes. Aktiv oppfølging vil derfor være en del av forsøket, og det vil være aktuelt å prøve ut ulike former for oppfølging. Arbeidsgivere og arbeidstakere skal følges tettere opp enn i eksisterende tiltak. Aktuelle tiltak vil være tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver, å koordinere samarbeid med for eksempel hjelpemiddelsentral og andre hjelpeinstanser, vurdere bruk av kompletterende virkemidler, og sikre god kommunikasjon med bedriften om arbeidsmiljø, progresjon for deltaker og tilpasninger underveis.

Tiltaksdeltakerne skal kunne jobbe hel- eller deltid i inntil tre år og vil være midlertidig ansatt i denne perioden.

Lønnen vil som regel være høyere enn nivået på arbeidsavklaringspenger, slik at tiltaksdeltakerne kommer bedre ut økonomisk ved å delta i forsøket. Arbeidsgiver får dekket deler av lønnskostnadene. Tiltaket skal utformes innenfor en kostnadsnøytral ramme. Reduksjonen i utgiftene til arbeidsavklaringspenger skal dels gå til tilskudd til arbeidsgiver, dels til oppfølging av arbeidsgiver og tiltaksdeltaker.

Forsøket starter opp i 2013 og vil gå over fem år. Det legges opp til 300 deltakere det første året og en øvre ramme på 500 deltakere.

Det arbeides nå med den nærmere utformingen av forsøket. Det vil blant annet bli tatt stilling til i hvilke fylker prosjektet skal igangsettes. Hensynet til å sikre en god evaluering vil også legge føringer for utformingen av forsøket. Evalueringen vil ha som mål å gi svar på effekten på overgangen til arbeid av å delta på et slikt lønnstilskudd og om det kan ha noen uønskede bieffekter.

Styrking av fylkesmannsembetenes virksomhet innenfor sosialtjenesteområdet

I Soria Moria II heter det at Regjeringen vil vurdere en ordning med velferdsombud som skal dekke NAV, sosialtjenesten og helsetjenesten. Regjeringen har foretatt en slik vurdering, og kommet til at en ikke vil foreslå å etablere et velferdsombud.

For at et eventuelt velferdsombud skal kunne fungere effektivt og etter intensjonen kreves det lokal organisering. En slik organisering, for eksempel med kontorer i hvert fylke, vil kreve betydelige ressurser til etablering og drift. Et ombud vil likevel bare ha mulighet til å bistå et mindretall av arbeids- og velferdsforvaltningens brukere. Det kan også føre til at mange henvendelser som kunne vært rettet direkte til forvaltningen, vil bli kanalisert gjennom ombudet med betydelig ressursspille både for bruker, ombudet og forvaltningen. Et velferdsombuds sakstilgang vil ikke være representativ for tilstanden i arbeids- og velferdsforvaltningen.

De lovfestede rettssikkerhetsordningene i arbeids- og velferdsforvaltningen er bedre utbygd enn på de fleste andre forvaltningsområder, blant annet ved adgangen til å få saker prøvd i Trygderetten. Klager på sosialtjenestens vedtak får en uavhengig behandling hos fylkesmannen. Arbeids- og velferdsforvaltningen har alminnelig veiledningsplikt innenfor sitt saksområde. Brukere som omfattes av den offentlige rettshjelpsordningen har krav på bistand, blant annet til å sette opp anke til Trygderetten.

Sivilombudsmannen har i dag en viktig rolle som ombud overfor blant annet brukere av arbeids- og velferdsforvaltningen. Saker fra arbeids- og velferdsforvaltningen ligger innenfor kjerneområdet for Sivilombudsmannens kompetanse og ansvarsområde, og utgjør en vesentlig del av ombudsmannens saksportefølje. For ytterligere å styrke brukernes rettssikkerhet fikk Helsetilsynet i 2010 i oppgave å føre tilsyn med de sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Arbeids- og velferdsetaten har nå gjort det vesentlig enklere å fremme serviceklager på nav.no, og det er opprettet en felles mottaks- og koordineringsfunksjon for serviceklager. Ordningen bidrar til en bedre oppfølging av den enkelte klage, og gir etaten oversikt over omfang og typer av serviceklager, samt hvor i organisasjonen det er svikt. Dermed får etaten et bedre grunnlag for å sette inn relevante forbedringstiltak.

Høy kvalitet i arbeids- og velferdsforvaltningens saksbehandling er den viktigste faktoren for brukernes materielle rettssikkerhet. Arbeids- og velferdsetaten har siden 2009 gradvis

bedret kvaliteten i ytelsesforvaltningen, samtidig som saksbehandlingstidene generelt har gått ned.

Regjeringen vil ikke foreslå å etablere et velferdsombud som skal dekke NAV, sosialtjenesten og helsetjenesten. Regjeringen mener det likevel er grunn til å vurdere ordninger for å sikre bedre informasjon om tjenester, ytelser og saksbehandling ved NAV-kontorene. Dette gjelder særlig overfor brukerne av det kommunale tjenesteområdet i arbeids- og velferdsforvaltningen, som er en særlig sårbar gruppe. Regjeringen vil derfor etablere et forsøk ved tre fylkesmannsembeter med styrking av embetenes virksomhet innenfor sosialtjenesteområdet, for eksempel gjennom å utbygge systemrettet og individrettet råd og veiledning. Formålet med forsøket vil være å øke rettssikkerheten og bedre servicen overfor brukere av kommunale sosialtjenester. Forsøket er planlagt å løpe over to år, med oppstart tidlig i 2013. Det vil bli gitt en nærmere redegjørelse for forsøket, og opplegg for evalueringen av dette, i statsbudsjettet for 2013.

Yrkesskadereform

Ordningene for økonomisk kompensasjon ved yrkesskader og yrkessykdommer i Norge er generelt gode. Det er samtidig bred enighet om at dagens system har enkelte klare svakheter som gjør at det ikke lenger er tidsmessig. Regjeringen ønsker derfor å endre dagens yrkesskadeordning. Det redegjøres her for hovedtrekkene i reformen. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med et konkret lovforslag i vårsesjonen 2013.

Overordnede målsettinger

Forslaget til en ny ordning på yrkesskadeområdet er todelt:

- Slå sammen dagens to regelverk i én lov og samle den administrative behandlingen i ett spor.
- Et mer rettferdig og tidsmessig yrkessykdomsregelverk.

Forslaget innebærer en betydelig forenkling av regelverket. To regelverk forenes i én lov, og juridisk og medisinsk spisskompetanse på et komplisert område samles. I tillegg vil én uavhengig enhet i offentlig regi treffe vedtak om erstatning etter ny lov. I forhold til en ordning hvor de enkelte forsikringsselskapene avgjør erstatningssakene, bidrar dette til økt likebehandling og forutberegnelighet, slik at arbeidstakerne sikres rettigheter i samsvar med regelverket. Den nye ordningen vil samlet sett trygge skadelidtes rettigheter.

Forslaget inneholder også en ”sikkerhetsventil” ved at sykdommer som ikke er inkludert på yrkessykdomslisten på visse vilkår skal kunne godkjennes som yrkesskade. Forslaget vil videre gi grunnlag for en mer tidsmessig utvikling på yrkessykdomsområdet, ved at partene i arbeidslivet involveres i oppdatering av yrkessykdomslisten i tråd med ny forskning.

Ny yrkesskadeordning balanserer på denne måten ulike interesser og kryssende hensyn som må ivaretas. Samtidig svarer ordningen på de utfordringene vi står overfor med et arbeidsliv i rask forandring.

Synspunkter fra høringsinstanser

Regjeringens forslag til ny yrkesskadeordning var på høring med frist 12. mars 2009. Et flertall av høringsinstansene støttet forslaget, men de mest sentrale organisasjonene i arbeidslivet hadde vesentlige innvendinger. De sentrale organisasjonene på arbeidstakersiden ønsket en ordning hvor vedtak som Arbeids- og velferdsetaten treffer i yrkesskadesaker skal binde forsikringsselskapets utbetaling av erstatning, eller at yrkesskadeområdet samles helt i Arbeids- og velferdsetaten. Flere av organisasjonene mente forslaget til nytt regelverk var for stramt, og at arbeidstakerne gjennom forslaget ikke vil få en tilstrekkelig dekning for sykdommer de kan bli påført i arbeidet. Sentrale organisasjoner på arbeidsgiversiden ønsket en løsning som innebærer at yrkesskadesakene fortsetter som en forsikret ordning, der oppgjørene håndteres av forsikringsselskapene, mens yrkessykdommene kan håndteres i en ikke-forsikret "pay-as-you-go" ordning som administreres av en mindre enhet i eller under Arbeids- og velferdsetaten. Arbeidsgiversiden var videre av den oppfatning at forslaget til nytt regelverk var for liberalt med hensyn til hvilke sykdommer som kan godkjennes som yrkessykdom. De var særlig kritiske til forslaget om en "sikkerhetsventil" som skal gjelde alle sykdommer. Forsikringsnæringens Hovedorganisasjon ønsket en løsning hvor yrkesskader og yrkessykdommer gjøres opp i forsikring, og finansieres fondert, men at det opprettes en offentlig kontroll- og kompetanseenhet som skal kontrollere selskapene. I den videre dialogen har det ikke lyktes å samle organisasjonene om én løsning. Etter Regjeringens syn er det likevel nødvendig å få avklart saken.

Høringssvarene er tilgjengelige på Arbeidsdepartementets hjemmeside:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ad/dok/hoeringer>

Ny organisering

I modellen for en framtidig yrkesskadeordning legges det opp til å etablere en arbeidsskadeenhet som skal behandle yrkesskadesaker. Dette skal være et uavhengig forvaltningsorgan underlagt Arbeidsdepartementet og med et styre oppnevnt av departementet. Partene i arbeidslivet og forsikringsnæringen skal være representert i styret.

Arbeidsskadeenheten skal behandle og avgjøre krav om erstatning etter ny lov. Enheten skal ta stilling til godkjennesspørsmålet, og utmåle erstatning for økonomisk og ikke-økonomisk (medisinske men) tap. Forvaltningslovens bestemmelser skal gjelde for saksbehandlingen. Videre foreslås det at arbeidsskadeenheten får et ansvar for å gjøre relevant informasjon på yrkesskadeområdet tilgjengelig, samt et ansvar for statistikk på området.

Forsikringselskapene skal avgjøre saker som gjelder dekning av utgifter til medisinsk behandling og tingskader forårsaket av arbeidsulykke. I tillegg skal de beregne og innkreve forsikringspremie fra arbeidsgiver, samt utbetale erstatninger i henhold til arbeidsskadeenhetens vedtak.

Nytt yrkessykdomsregelverk

I en ny ordning forutsettes det videreført et system med liste over yrkessykdommer som kan likestilles med yrkesskade. Dette har flere fordeler. Det gir enklere saksbehandling, bedre mulighet for styring med yrkessykdomsområdet og kontroll med kostnadene, og større forutberegnelighet for aktørene i arbeidslivet. Hvilke konkrete sykdommer som skal stå på en ny yrkessykdomsliste er ikke en del av reformforslaget, men vil bli behandlet som en egen sak. Det vises til at et offentlig utvalg i sin innstilling NOU 2008: 11 Yrkessykdommer har lagt fram forslag til en ny yrkessykdomsliste.

Yrkessykdomslisten skal i utgangspunktet inneholde alle sykdommer som ut i fra anerkjent forskning på sammenhenger mellom arbeid og sykdom kan settes i sammenheng med yrket. Det vil bli utarbeidet regler med forskningsbaserte kriterier for at sykdommer skal kunne tas opp på listen.

Det foreslås nye årsaks- og bevisregler for sykdommer som står på yrkessykdomslisten, i tråd med forslaget som ble sendt på høring i desember 2008. Det innebærer at skadelidte får godkjent en sykdom som yrkessykdom der følgende kan sannsynliggjøres; sykdommen er inkludert på yrkessykdomslisten, påvirkningen på arbeidsplassen omfattes av listen, denne påvirkningen har skadeevne og symptomene har oppstått i rimelig tid etter påvirkningen. Er disse vilkårene oppfylt, anses sykdommen som en yrkessykdom med mindre det kan sannsynliggjøres at den har andre og mer nærliggende årsaker (snudd bevisbyrde).

For å gjøre regelverket rettferdig og tilstrekkelig fleksibelt, skal listesystemet kombineres med en "sikkerhetsventil" som skal gjelde for alle typer sykdommer. Gjennom denne skal sykdommer som ikke står på yrkessykdomslisten, etter en individuell vurdering i den enkelte sak, likevel kunne godkjennes som yrkessykdom. Det foreslås innført særskilte årsaks- og bevisregler for sykdommer som kan godkjennes etter "sikkerhetsventilen". Her må skadelidte bevise årsakssammenhengen mellom skadelig påvirkning fra arbeidsmiljøet og sykdommen. Den nærmere lovmessige utformingen vil bli drøftet og lagt fram i lovproposisjonen.

For bedre å fange opp merrisikoen ved personløft, foreslås det innført regler om "plutselig løfteskade". Disse skal gjelde for visse typer akutte fysiske skader forårsaket av løft av person, uten krav til arbeidsulykke. Det må være årsakssammenheng mellom løftet og skadefølgen.

Tidsmessig yrkessykdomsordning - forskning

Regjeringen legger opp til at det etableres et permanent, rådgivende utvalg (arbeidssykdomsutvalg) som underlegges den nye arbeidsskadeenheten. Utvalgets

hovedoppgaver skal være å utrede, vurdere og foreslå endringer av yrkessykdomslisten, initiere forskning, herunder ny forskning på sykdommer som så langt har vært vanskelig forskbare eller i yrker dominert av kvinner, og være oppdatert på internasjonal kunnskap på fagområdet. Utvalget skal også gi råd i enkeltsaker behandlet etter ”sikkerhetsventilen”. Utvalget skal bestå av medisinske eksperter, partene i arbeidslivet, representanter fra forsikringsnæringen og fra arbeidsskadeenheten. Sentrale aktører i arbeidslivet vil på denne måten kunne bidra løpende i utviklingen av yrkessykdomsområdet.

Finansiering av og kostnader knyttet til ny yrkesskadeordning

I dag finansierer arbeidsgiverne yrkesskadeordningen gjennom premieinnbetaling til forsikringsselskapene. I en ny yrkesskadeordning skal utgiftene fortsatt dekkes gjennom premien arbeidsgiverne betaler til forsikringsselskapene. Premien skal dekke erstatningsutbetalinger, drift av arbeidsskadeenhet og ankeinstans, forsikringsselskapenes utgifter knyttet til yrkesskadebehandling, refusjon til folketrygden og eventuelle utvidelser av regelverket. Arbeidsgiverfinansiering av en yrkesskadeordning gir viktige insentiver til forebygging av yrkesskader og yrkessykdommer. Regjeringen ser det derfor som riktig og nødvendig at en slik finansieringsmodell videreføres.

Kostnadsberegninger tilsier at selve etableringen av en arbeidsskadeenhet vil kunne beløpe seg til 170-200 mill. kroner, mens de årlige driftskostnadene (ved full operativ drift) vil bli om lag 150 mill. kroner. Forslaget til ny ordning forventes over noe tid å kunne gi en innsparing på om lag 150 årsverk i Arbeids- og velferdsetaten, som i dag forvalter folketrygdens yrkesskaderegelverk. Det legges til grunn at forsikringsnæringen avvikler saker etter yrkesskadeforsikringsloven, uten at virkningen av dette er nærmere anslått. Anslagene er usikre, og det må foretas nærmere beregninger i forbindelse med framlegging av en lovproposisjon. Årlige utgifter til yrkesskader og yrkessykdommer er på om lag 2,5 mrd. kroner for dagens to ordninger til sammen. Et flertall av sakstilfellene er yrkesskader. Det antas at forslaget til nye årsaks- og bevisregler for listesykdommer og en ny sikkerhetsventil for sykdommer som ikke står på listen, vil kunne medføre noe økte utgifter. Dette vil avhenge av hvordan regelverket blir praktisert.

En ny yrkesskadeforsikringslov bør evalueres etter at den er iverksatt. Evalueringen skal blant annet vurdere om den nye yrkesskadeordningen ivaretar likestillingshensyn og kostnader. Regjeringen er opptatt av at arbeidsgivers kostnader skal holdes innenfor forsvarlige rammer. Også ordningens kostnader bør derfor gjennomgå i en slik evaluering.

2.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Kap. 703 Internasjonalt samarbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med 2,6 mill. kroner mot at inntektsbevilgningen over kap. 3703, post 03, reduseres tilsvarende. Helse- og omsorgsdepartementet har tidligere mottatt kontantoverføring fra Utenriksdepartementet til dekning av driftsutgifter til forvaltning av tilskudd til samarbeidsprosjekter med Nordvest-Russland, Partnerskap under Den nordlige dimensjon og Barentssamarbeidet. I 2012 har Utenriksdepartementet gitt Helse- og omsorgsdepartementet fullmakt til å belaste kap. 118, post 01. Fullmakten erstatter kontantoverføringen, og bevilgningene foreslås endret som følge av dette.

Kap. 710 Nasjonalt folkehelseinstitutt

Post 01 Driftsutgifter

Det vises til Prop. 1 S (2011–2012) og Innst. 11 S (2011–2012). For at utgifter til nye faste oppgaver til rettsgenetiske tjenester blir bevilget i henhold til statens kontoplan, foreslås bevilgningen økt med 13,4 mill. kroner mot at bevilgningen over post 21 reduseres tilsvarende.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med 13,4 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 710, post 01 økes tilsvarende. Det vises til omtale under post 01.

Kap. 719 Annet folkehelsearbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med 0,6 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 719, post 60 økes tilsvarende. Flyttingen gjelder utviklingsrettet arbeid for å styrke det lokale folkehelsearbeidet, bl.a. fordi folkehelseloven er iverksatt fra 1. januar 2012.

For at budsjettering og regnskapsføring av tilskudd skal være i samsvar med bevilgningsreglementet foreslås bevilgningen økt med 0,5 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 719, post 70 reduseres tilsvarende. Flyttingen gjelder oppfølging av nasjonale strategier på smittevernområdet.

Post 60 Kommunitilskudd

Bevilgningen foreslås økt med 0,6 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 719, post 21 reduseres tilsvarende. Det vises til omtale under post 21.

Post 70 Smittevern

Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 719, post 21 økes tilsvarende. Det vises til omtale under post 21.

Kap. 720 Helsedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Elektronisk saksbehandlingssystem for Helfo

Bevilgningen foreslås økt med 4,3 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 605, post 01 reduseres tilsvarende. Bevilgningen skal dekke utgifter forbundet med utviklingen av det elektroniske saksbehandlingssystemet i Helsedirektoratet/Helfo (eSaks). Det er Nav som leverer IKT-tjenester innenfor helserefusjonsområdet. Innholdet i tjenestene mellom etatene og de økonomiske rammene for arbeidet er regulert i avtaler mellom Nav og Helsedirektoratet/Helfo.

Rettslig prøving av vedtak om tvungent psykisk helsevern

I 2008 fikk Helsedirektoratet i oppgave å avlaste Regjeringsadvokaten med prosessoppdrag i saker innenfor psykisk helsevern. Direktoratet og Regjeringsadvokaten har evaluert ordningen. Regjeringsadvokaten ønsker at Helsedirektoratet skal overta flere saker. Dette begrunnes med at antall saker har økt, domstolenes ønske om rask beramning av sakene, og at ressurser spares ved at man unngår å kjøpe tjenester fra private advokatselskaper. Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner til arbeidet.

Kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning

Post 71 Særskilte tilskudd

Det er staten som må dekke ev. erstatningsutbetalinger der pasientskader kan knyttes til bruk av svineinfluensasvaksinen Pandemrix. Norsk pasientskadeerstatning (NPE) behandler kravene om erstatningsutbetalinger på vegne av staten. NPE har per mars 2012 mottatt 35 krav fra barn som har utviklet narkolepsi. Det er så langt gitt medhold i 16 saker, hvorav 12 gjelder barn som har fått narkolepsi.

Det er usikkert hvor store de samlede erstatningsutbetalingene vil bli, og hvordan de vil fordeles på budsjettårene 2012 og 2013. Regjeringen vil komme tilbake til de bevilgningsmessige konsekvensene av saken i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2012 og i statsbudsjettet for 2013.

Kap. 732 Regionale helseforetak

Økte pensjonskostnader

Pensjonskostnaden legges til grunn ved fastsetting av basisbevilgningene til regionale helseforetak, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009). Etersom pensjonspremien kan avvike fra pensjonskostnaden det enkelte år, vil regionale helseforetak kunne ha tilstrekkelig, mer eller mindre likviditet til å betale de årlige pensjonspremiene. Etablert opplegg for håndtering av pensjoner for helseforetakene innebærer at eventuell overskuddslikviditet som følge av at pensjonspremien er lavere enn pensjonskostnaden skal brukes til å redusere driftskredittrammen, mens driftskredittrammen økes hvis pensjonspremien er høyere enn pensjonskostnaden.

Det er mange parametere som til sammen bestemmer størrelsen på pensjonskostnaden. Viktigst er forholdet mellom forventet framtidig avkastning av pensjonsmidler (diskonteringsrenten) og forventet framtidig lønnsvekst. Pensjonskostnaden for det enkelte år blir først kjent i januar i budsjettåret. Nye beregninger for 2012 tilsier en pensjonskostnad på 12,950 mrd. kroner for de regionale helseforetakene samlet. Dette er 2,1 mrd. kroner mer enn lagt til grunn i saldert budsjett 2012. I tråd med etablert opplegg for håndtering av pensjonskostnader foreslås det at basisbevilgningene økes med 2,1 mrd. kroner og at økningen motsvares av tilsvarende nedsettelse av driftskredittrammen. Dette foreslås håndtert ved at økningen i driftskredittrammen i saldert budsjett reverseres, jf. omtale under kap. 732, post 86, og at det settes ytterligere krav til nedbetaling av driftskreditt, jf. omtale under kap. 3732, post 86.

Endelig pensjonspremie blir først kjent i september eller oktober i budsjettåret. Dersom ny informasjon tilsier større endringer av de anslagene som nå er lagt til grunn, vil Regjeringen komme tilbake til saken.

Økningen fordeles som følger mellom basisbevilgningene til de regionale helseforetak, jf. omtale av de enkelte postene nedenfor:

- Kap. 732, post 72, økes med 1 134,4 mill. kroner.
- Kap. 732, post 73, økes med 397,5 mill. kroner.
- Kap. 732, post 74, økes med 301,3 mill. kroner.
- Kap. 732, post 75, økes med 266,8 mill. kroner.

Pensjonskostnadene for de private helseinstitusjonene som har avtale med de regionale helseforetakene øker også. Det foreslås å øke basisbevilgningene til regionale helseforetak med ytterligere 200 mill. kroner for å sette de regionale helseforetakene i stand til å håndtere pensjonskostnadene til private institusjoner med avtale.

Økningen fordeles som følger mellom basisbevilgningene til de regionale helseforetak, jf. omtale av de enkelte postene nedenfor:

- Kap. 732, post 72, økes med 108,0 mill. kroner
- Kap. 732, post 73, økes med 37,9 mill. kroner
- Kap. 732, post 74, økes med 28,7 mill. kroner
- Kap. 732, post 75, økes med 25,4 mill. kroner

Brystrekonstruksjon

Det foreslås å øke bevilgningen til de regionale helseforetakene med 50 mill. kroner i 2012 til styrking av tilbudet for pasienter som venter på brystrekonstruksjon med eget vev og med protese. Dette innebærer at ventetiden kan reduseres betydelig. Midlene fordeles mellom basisbevilgningene til regionale helseforetak, kap. 732, postene 72–75, og innsatsstyrt finansiering, jf. omtale under kap. 732, post 76.

Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten behandlet i 2010 spørsmålet om rekonstruktiv kirurgi etter brystkreft. Rådet konkluderte med at vurdering for rekonstruksjon skal tilbys kvinner som en del av behandlingsforløpet for brystkreft. Rådets konklusjon ligger til grunn for det nasjonale handlingsprogrammet for brystkreft som en arbeidsgruppe i Helsedirektoratet har sluttført. Arbeidsgruppen har avklart hvilken indikasjon som skal legges til grunn for rekonstruksjon, hvilken kompetanse som kreves, hvordan tilbudet bør organiseres, og hvilket pasientvolum som er nødvendig for at et sykehus skal ha et tilbud.

Tall fra regionale helseforetak viser at om lag 600 kvinner venter på brystrekonstruksjon med eget vev og om lag 800 kvinner venter på rekonstruksjon med protese, totalt om lag 1 400 kvinner. Brystrekonstruksjon med eget vev er en ressurskrevende og langvarig operasjon. Kostnadene for en operasjon med full rekonstruksjon med eget vev anslås til om lag 200 000 kroner. Kostnadene for en operasjon med protese anslås til om lag 30 000 kroner.

Økningen fordeles som følger mellom basisbevilgningene til de regionale helseforetak, jf. omtale av de enkelte postene nedenfor:

- Kap. 732, post 72, økes med 18,9 mill. kroner.
- Kap. 732, post 73, økes med 6,6 mill. kroner.
- Kap. 732, post 74, økes med 5,0 mill. kroner.
- Kap. 732, post 75 økes med 4,5 mill. kroner.

Post 70 Særskilte tilskudd

Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2010-2011) ble det bevilget 25 mill. kroner til et screeningprogram for å avdekke tykk- og endetarmskreft i tidlig sykdomsfase. Innenfor programmet er det behov for flere patologitjenester, økt opplæring av skopører og en følgeevaluering av pilotprosjektet. Det foreslås å omdisponere midler innenfor posten til dette formålet.

Lovarbeidet om særreaksjon for utilregnelige lovbrytere er utsatt, og det vil derfor ikke være behov for midler til utredning i spesialisthelsetjenesten til dette formålet.

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF

Bevilgningen foreslås økt med 1 134,4 mill. kroner for å sette Helse Sør-Øst RHF i stand til å håndtere økte pensjonskostnader i helseforetakene og 108 mill. kroner for å håndtere økte pensjonskostnader for private helseinstitusjoner med avtale. Det vises til omtale under kap. 732.

Bevilgningen foreslås økt med 18,9 mill. kroner til brystrekonstruksjon. Det vises til omtale under kap. 732.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 1 261,3 mill. kroner.

Post 73 Basisbevilgning Helse Vest RHF

Bevilgningen foreslås økt med 442 mill. kroner for å sette Helse Vest RHF i stand til å håndtere økte pensjonskostnader i helseforetakene og 37,9 mill. kroner for å håndtere økte pensjonskostnader for private helseinstitusjoner med avtale. Det vises til omtale under kap. 732.

Bevilgningen foreslås økt med 6,6 mill. kroner til brystrekonstruksjon. Det vises til omtale under kap. 732.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 442 mill. kroner.

Post 74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF

Bevilgningen foreslås økt med 301,3 mill. kroner for å sette Helse Vest RHF i stand til å håndtere økte pensjonskostnader i helseforetakene og 28,7 mill. kroner for å håndtere økte pensjonskostnader for private helseinstitusjoner med avtale. Det vises til omtale under kap. 732.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner til brystrekonstruksjon. Det vises til omtale under kap. 732.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 335 mill. kroner.

Post 75 Basisbevilgning Helse Nord RHF

Bevilgningen foreslås økt med 266,8 mill. kroner for å sette Helse Vest RHF i stand til å håndtere økte pensjonskostnader i helseforetakene og 25,4 mill. kroner for å håndtere økte pensjonskostnader for private helseinstitusjoner med avtale. Det vises til omtale under kap. 732.

Bevilgningen foreslås økt med 4,5 mill. kroner til brystrekonstruksjon. Det vises til omtale under kap. 732.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 296,7 mill. kroner.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering

Brystrekonstruksjon

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, postene 72–75.

Avregning for aktivitet i 2010

Bevilgningen foreslås økt med 10,2 mill. kroner. Helsedirektoratet har avdekket feil i avregningsgrunnlaget for aktivitet i 2010. Det er utbetalt 10,2 mill. kroner for lite utført aktivitet i 2010 sammenlignet med det som er lagt til grunn i Prop. 16 S (2011–2012). Beløpet fordeler seg med 7,7 mill. kroner til Helse Sør-Øst RHF og 2,6 mill. kroner Helse Vest RHF.

Aktivitet i 2011

I saldert budsjett 2011 var det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,1 pst. fra 2010 til 2011 med utgangspunkt i aktivitetstall for første tertial 2010. Endelig aktivitet i 2010 ble om lag 0,2 pst. lavere enn dette. Budsjettet for 2011 la derfor til rette for en aktivitetsvekst på om lag 1,3 pst. fra faktisk nivå 2010. Faktisk aktivitetstall for hele 2011 tilsier en aktivitetsvekst på 1,8 pst. sammenliknet med faktisk nivå i 2010. Dette er om lag som prognosen basert på aktivitetstall for andre tertial 2011, jf. Prop. 16 S (2011–2012) hvor bevilgningen for 2011 ble økt med 90 mill. kroner.

Analyser av tallgrunlaget for hele 2011 viser at enhetsprisen for 2011 på 36 968 kroner er satt 0,5 pst. eller 100 mill. kroner for lavt for antall DRG-poeng, og at bevilgningen derfor må økes tilsvarende. Dette er 0,25 pst. eller 50 mill. kroner høyere enn forutsatt etter 2. tertial 2011. Bevilgningen ble økt med 50 mill. kroner som følge av dette, jf. Prop. 16 S (2011–2012).

Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2011 i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2012, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling i enkeltsaker i avregningsutvalget. Eventuelle mer- eller mindreutbetalinger i 2011 vil på vanlig måte bli motregnet mot a kontoutbetalingene til de regionale helseforetakene for 2012.

Oppsummering

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 25,2 mill. kroner.

Post 82 Investeringsslån

I 2012 er det bevilget 300 mill. kroner av en total låneramme på 750 mill. kroner til investeringer i forbindelse med første fase av omstillingen ved Oslo universitetssykehus HF. Lånerammen på 750 mill. kroner skal betales ut i perioden 2012–2013.

Oslo universitetssykehus HF er samtidig i gang med utvikling av Aker som samhandlingsarena. For å sikre at nødvendige investeringer kan gjennomføres på Aker for å etablere gode samhandlingstiltak gis Helse Sør-Øst RHF anledning til å disponere til sammen inntil 75 mill. kroner i 2012 og i 2013 av den gitte lånerammen til investeringer på Aker.

Dette påvirker ikke samlet låneramme for første fase av omstillingen ved Oslo universitetssykehus HF, som fortsatt vil være 750 mill. kroner. Regjeringen vil komme tilbake på et senere tidspunkt med forslag til økt lånebevilgning.

Post 86 Driftskreditter

Bevilgningen foreslås redusert med 1 730 mill. kroner til null mot økning i basisbevilgningene til de regionale helseforetakene, jf. omtale av økte pensjonskostnader under kap. 732.

Kap. 734 Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 764, post 60 reduseres tilsvarende. Flyttingen gjelder pilotprosjekt for utilregnelige lovbrytere som begår vedvarende og grov samfunnsskadelig kriminalitet. Det foreslås å utvide det etablerte pilotprosjektet for å utvikle frivillige oppfølgingstiltak i samarbeid mellom helse- og justissektoren. I Prop. 1 S (2011–2012) ble det bevilget 12 mill. kroner til forberedelse og ev. gjennomføring av ny særreaksjon for slike lovbrytere. I høringsuttalelsene er det gitt uttrykk for stor motstand til lovforslaget. Arbeidet med å følge opp etterkontrollen av reglene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring er på dette punktet utsatt.

Kap. 761 Omsorgstjeneste

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner mot at bevilgningen over post 66 reduseres tilsvarende. Som ledd i oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 686, 17. juni 2011 skal Helsedirektoratet sette i gang prosjekter som gir økt kunnskap om brukerstyrt personlig assistanse. Det vises også til omtale i Prop. 1 S (2011–2012) under kap. 761, post 66.

Post 66 Brukerstyrt personlig assistanse

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner mot at bevilgningen over post 21 økes tilsvarende. Det vises til omtale under post 21.

Kap. 762 Primærhelsetjeneste

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 0,8 mill. kroner mot at bevilgningen over post 50 reduseres tilsvarende. Det vises til omtale under post 50.

Post 50 Samisk helse

Bevilgningen foreslås redusert med 7,4 mill. kroner mot at bevilgningen over post 21 økes med 0,8 mill. kroner og bevilgningen over post 70 økes med 6,6 mill. kroner. I forbindelse med flyttingen av tilskuddsmidler til Sametinget ble hele bevilgningen til samisk helse (13,2 mill. kroner) flyttet til post 50, jf. Prop. 1 S (2011–2012). Dette omfattet også deler av bevilgningen som ikke skal tildeles Sametinget, og som nå foreslås flyttet tilbake til post 21 og post 70.

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen foreslås økt med 6,6 mill. kroner mot at bevilgningen over post 50 reduseres tilsvarende. Det vises til omtale under post 50.

Kap. 763 Rustiltak

Post 72 Kompetansesentra mv.

Bevilgningen til kompetansesentra mv., samt samarbeid mellom forskning, utdanning, praksis og brukere, foreslås redusert med 5 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 780, post 50 økes tilsvarende. Det vises til omtale under kap. 780, post 50.

Kap. 764 Psykisk helse

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Evaluering av overgrepsmottak

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner mot at bevilgningen over post 73 reduseres tilsvarende. Helsedirektoratet er gitt i oppdrag å administrere en evaluering av landets overgrepsmottak. Oppdraget forutsetter kjøp av tjenester.

Oppfølging etter 22. juli

Bevilgningen foreslås økt med 18,5 mill. kroner. Helse- og omsorgsdepartementet har planlagt og gjennomført en rekke tiltak for å bidra til at rammede og berørte av angrepene 22. juli 2011 skal få best mulig oppfølging. Det gjennomføres fellessamlinger for etterlatte etter omkomne både etter hendelsene på Utøya og i regjeringskvartalet, samt samlinger for overlevende etter hendelsene på Utøya og deres nære pårørende. Samlingene medfører utgifter til reiser for deltakere og arrangør, til bevertning, overnatting og personell. Bevilgningen skal også dekke utgifter til helseberedskap i forbindelse med minnemarkeringen 22. juli 2012.

Det er videre behov for å styrke behandlingstilbudet til barn og unge som er utsatt for traumatiserende hendelser. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress samarbeider nå med de fem regionale ressursentrene for vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging om implementering av anbefalt behandlingsterapi overfor denne målgruppen. De regionale ressursentrene skal også følge opp kommunale kriseteam og koordinere oppfølgingsarbeidet etter 22. juli 2011.

Nasjonal og lokal støttegruppevirksomhet er et viktig bidrag for den enkelte berørte. Regjeringen vil legge til rette for aktiviteter til likemannsstøtte, informasjonsformidling og rettighetsarbeid.

Oppsummering

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 19,5 mill. kroner.

Post 60 Psykisk helsearbeid

Bevilgningen foreslås redusert med 6 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 734, post 21 økes tilsvarende, jf. omtale under kap. 734, post 21.

Post 73 Vold og traumatisk stress

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner. Det vises til omtale under post 21.

Kap. 780 Forskning

Post 50 Norges forskningsråd

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill kroner mot at bevilgningen over kap. 763, post 72 reduseres tilsvarende. Forslaget gjelder delfinansiering av et nytt forskningsprogram for praksisrettet forskning i regi av Norges forskningsråd for utvikling av helse- og velferdstjenestene og de helse- og sosialfaglige utdanningene, jf. Meld. St. 13 (2011–2012), *Utdanning for velferd, Samspill i praksis*. Programmet skal bidra til å styrke samarbeid og kopleing mellom forskning, utdanning, praksis og brukere, samt å styrke praksisbasert forskning og kunnskapsbasert praksis. Det vises også til forslag fremmet under kap. 601, post 50.

Kap. 781 Forsøk og utvikling mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner. Telenor er i ferd med å legge om det offentlige telenettet til en IP-basert plattform. Helseradionettet, som må være i funksjon til det nye nødnettet er ferdig utbygd i 2015, må bygges om til den nye teknologiske plattformen. Dette vil medføre økte utgifter til prosjektledelse, utvikling, testing og innføring av den nye løsningen. I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 16 S (2011–2012), ble det vedtatt en bestillingsfullmakt i 2011 på 20 mill. kroner til nødvendige anskaffelser. Det ble samtidig varslet at Regjeringen ville komme tilbake til bevilgningsmessig håndtering i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2012.

Kap. 2711 Spesialisthelsetjeneste mv.

Post 72 Tannlegehjelp

Regnskap for 2011 og utgiftsutviklingen hittil i 2012 tilsier at utgiftene i 2012 vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Dette skyldes at utenlandsbehandlingen som det i 2011 ble innført refusjonsordning for, ikke har medført lavere etterspørsel etter tannbehandling innenlands, samt økning i bruk av elektroniske direkteoppgjør som gir raskere innsending av krav. Bevilgningen foreslås økt med 81 mill. kroner.

Kap. 2751 Legemidler mv.

Post 70 Legemidler

Regnskap for 2011 og utgiftsutviklingen hittil i 2012 tilsier at utgiftene i 2012 vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Dette skyldes hovedsakelig at en sterk kronekurs har gitt lavere priser på legemidler i Norge enn forventet. Videre er det tatt opp nye virkestoff i trinnprisordningen som gjør at statens utgifter til refusjon av legemiddelutgifter reduseres. Bevilgningen foreslås redusert med 135 mill. kroner.

Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Post 70 Egenandelstak 1

Regnskap for 2011 og utgiftsutviklingen hittil i 2012 tilsier at utgiftene i 2012 vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Volumveksten for 2012 anslås lavere enn tidligere antatt. Bevilgningen foreslås redusert med 52,6 mill. kroner.

Kap. 2755 Helsetjeneste i kommunene

Post 70 Allmennlegehjelp

Regnskap for 2011 og utgiftsutviklingen hittil i 2012 tilsier at utgiftene i 2012 vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Volumveksten for 2012 anslås lavere enn tidligere antatt. Bevilgningen foreslås redusert med 114 mill. kroner i 2012.

Post 71 Fysioterapi

Regnskap for 2011 og utgiftsutviklingen hittil i 2012 tilsier at utgiftene i 2012 vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Volumveksten for 2012 anslås lavere enn tidligere antatt. Bevilgningen foreslås redusert med 130 mill. kroner.

Kap. 3700 Helse- og omsorgsdepartementet

Post 96 (Ny) Aksjer

Det foreslås bevilget 2,7 mill. kroner i aksjeutbytte knyttet til avvikling av selskapet Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS (KITH AS). Selskapet er et senter for standardisering eid av Helse- og omsorgsdepartementet (70,0 pst.), Arbeidsdepartementet (10,5 pst.) og KS (19,5 pst.). Fra 2012 er virksomheten i sin helhet innlemmet i Helsedirektoratet, jf. Prop. 120 S (2010–2011) og Innst. 420 S (2010–2011). Helsedirektoratet styrkes på denne måten med kunnskapsmiljø, ressurser og virkemidler for å ivareta sin myndighet til å fastsette obligatoriske standarder og sikre at de iverksettes.

På selskapets generalforsamling er det fattet vedtak om å starte avviklingen. Egenkapitalen på oppløsnings-/slettingstidspunktet i 2012 vil være om lag 5 mill. kroner. Helse- og omsorgsdepartementets eierandel vil utgjøre om lag 3,5 mill. kroner. Det foreslås at selskapets fordring på om lag 0,8 mill. kroner for Helsedirektoratets overtakelse av løsøre inngår i utbyttet, og at det resterende nettobeløp på om lag 2,7 mill. kroner betales inn til statskassen. Statens aksjebeholdning forvaltet av Helse- og omsorgsdepartementet er ført med om lag 5,3 mill. kroner i kapitalregnskapet. Differansen mellom bokført verdi og kontantinnbetaling for aksjeposten blir avskrevet mot konto for forskyvning i balansen.

Kap. 3703 Internasjonalt samarbeid

Post 03 Refusjon fra Utenriksdepartementet

Bevilgningen foreslås redusert med 2,6 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 703, post 21, reduseres tilsvarende. Det vises til omtale under kap. 703.

Kap. 3732 Regionale helseforetak

Post 86 Driftskreditter

Bevilgningen foreslås økt med 370 mill. kroner mot økning i basisbevilgningene til de regionale helseforetakene, jf. omtale av økte pensjonskostnader under kap. 732.

Andre saker

Beregningsutvalget for spesialisthelsetjenesten

Beregningsutvalget for spesialisthelsetjenesten ble opprettet i 2005 for en prøveperiode på tre år, jf. St.meld. nr. 5 (2003–2004) *Inntektssystem for spesialisthelsetjenesten*. Beregningsutvalget ble videreført etter en evaluering høsten 2007.

Beregningsutvalget har som formål å utarbeide et nøytralt faktagrunnlag om spesialisthelsetjenesten. Utvalget publiserer en årlig rapport om historisk aktivitet, produktivitet, økonomi og lønnsutvikling. Rapporten baserer seg på allerede tilgjengelige data. Beregningsutvalget skal gi en faglig tolkning av faktagrunnlaget som sammenstilles, og er et rådgivende organ for Helse- og omsorgsdepartementet.

Beregningsutvalget har hatt en viktig funksjon og bidratt til en mer helhetlig og standardisert presentasjon av tallmateriale om spesialisthelsetjenesten. Dette var særlig viktig i de første årene i sykehusreformen. Utvalgets rapport overlapper delvis Samdata-rapportene fra Helsedirektoratet. Rapporten bør videreføres i Samdata, og det foreslås at utvalget legges ned fra 2012.

Prioritet i Hernes institutt

I forbindelse med tidligere utbygging av Hernes Institutt mottok instituttet støtte fra Helse- og omsorgsdepartementet og det ble utstedt og tinglyst to skadesløsbrev på til sammen 5,9 mill. kroner. Hensikten med skadesløsbrevene er å sikre midlene for formålet ved eventuell avvikling. Helse- og omsorgsdepartementet har ved flere anledninger de siste årene veket prioritet for skadesløsbrev utstedt av, og tinglyst av rehabiliteringsinstitusjoner med moderniseringsbehov. Helse- og omsorgsdepartementet har besluttet å vike prioritet i Hernes institutt for å muliggjøre en mer omfattende oppgradering for å oppfylle krav til universell utforming, og å følge opp pålegg fra ulike myndigheter. Skadesløsbrevet vil få prioritet etter lånerammen til det samlede oppgraderingsprosjektet, i størrelsesorden om lag 145 mill. kroner.

2.8 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten er på 148,9 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 800, post 01 økes med 0,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 821, post 21, jf. nærmere omtale under kap. 821, post 21.

Kap. 821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres

Bevilgningen på posten er på 49 mill. kroner.

Det ble i 2011 igangsatt et pilotprosjekt med direkteplassering av 30 enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Det utbetales et ekstratilskudd på 62 785 kroner per barn til kommunene som deltar i prosjektet til ekstra utgifter til grunnskoleopplæring. Det er i saldert budsjett 2012 bevilget om lag 1,1 mill. kroner til pilotprosjektet over kap. 821, post 62. Det foreslås å flytte 0,8 mill. kroner fra kap. 821, post 21 til kap. 821, post 62, slik at det er foreslått bevilget totalt 1,8 mill. kroner til pilotprosjektet i 2012.

Et beregningsutvalg kartlegger hvert år kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger. I kartleggingen av kommunenes utgifter for 2011 skal beregningsutvalget, i tillegg til den ordinære kartleggingen, se spesielt på utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger. Den totale kostnaden for tilleggsoppdraget er 0,5 mill. kroner. Det foreslås å flytte 0,5 mill. kroner fra kap. 821, post 21 til kap. 821, post 70.

Det er behov for å ansette en person i arbeidet med oppfølging av handlingsplanene mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. Det foreslås å flytte 0,7 mill. kroner fra kap. 821, post 21 til kap. 800, post 01.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 821, post 21 med om lag 2 mill. kroner.

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Bevilgningen på posten er på 4 563,2 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 50,9 mill. kroner. Reduksjonen skyldes blant annet at andelen som utløser eldretilskudd og skoletilskudd har gått noe ned sammenlignet med saldert budsjett 2012. Det er også færre som utløser år 2-tilskudd enn det som lå til grunn for saldert budsjett. Dette skyldes at prognosene for asylankomster for 2011 var på 11 000 personer i saldert budsjett 2012, mens faktiske ankomster ble 9 053 personer.

Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er på 334,3 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen økes med 26,6 mill. kroner. Dette skyldes en økning i prognosen for antall enslige mindreårige flyktninger som utløser tilskudd sammenlignet med prognosen som lå til grunn for saldert budsjett 2012.

Post 62 Kommunale innvandrertiltak

Bevilgningen på posten er på 108,5 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 821, post 62 økes med 0,8 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 821, post 21, jf. nærmere omtale under kap. 821, post 21.

Post 70 Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging

Bevilgningen på posten er på 4,1 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 821, post 70 økes med 493 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 821, post 21, jf. nærmere omtale under kap. 821, post 21.

Kap. 3821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 01 Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er på 82,1 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til bosetting av overføringsflyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp.

Anslaget for antall overføringsflyktninger som blir bosatt i 2012 økes sammenlignet med saldert budsjett. Dette skyldes at 110 av de 250 ekstra overføringsflyktningene som Stortinget gjorde vedtak om i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2011, først blir bosatt i 2012.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3821, post 01 med 8 mill. kroner.

Post 02 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er på 13,1 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,2 mill. kroner som følge av en økning i antall enslige mindreårige flyktninger som blir bosatt sammenlignet med prognosen som lå til grunn for saldert budsjett 2012.

Kap. 822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Bevilgningen på posten er på 1 690,4 mill. kroner.

Anslaget for antall personer som utløser tilskudd for år 2 reduseres sammenlignet med det som lå til grunn for saldert budsjett 2012. I tillegg er prognosen for antall nye asylsankomster i 2012 justert ned fra 11 000 i saldert budsjett til 10 000.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 822, post 60 med 44,7 mill. kroner.

Kap. 3822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 01 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er på 116,6 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3822, post 01 med 12,9 mill. kroner som følge av en reduksjon i prognosen for antall nye asylsankomster i 2012 fra 11 000 til 10 000.

Kap. 840 Krisetiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten er på 5,7 mill. kroner. Det foreslås å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner, mot en økning på 1 mill. kroner på kap. 843, post 01 og 1 mill. kroner på kap. 846, post 70. Det vises til omtale under kap. 843, post 01 og kap. 846, post 70.

Post 70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under kap. 858, post 01

Som redegjort for i Prop. 1 S (2011-2012) og Prop. 19 S (2011-2012) er arbeidet med å etablere et landsdekkende tilbud til voldsutøvere forsinket. Dette skyldes blant annet usikkerhet rundt etablering av et tilbud i Bergen. Stiftelsen Alternativ til Vold (ATV) har vært i dialog med Bergen kommune om opprettelse av et ATV-kontor i Bergen. I denne forbindelse har Bergen kommune henvendt seg til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet med spørsmål om det statlige tilskuddet er leverandøruavhengig, dvs. om kommunen vil kunne motta statlig tilskudd uavhengig av hvem den inngår avtale med.

Etter Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets vurdering gir ikke Stortingets budsjettvedtak for 2012 grunnlag for en leverandøruavhengig tildeling av tilskuddet. Departementet er derfor innstilt på å videreføre ordningen med at det gis tilskudd til ATV. Dette innebærer at ATV har ansvar for å framforhandle samarbeidsavtaler om etablering og drift av ATV-kontorer med kommunene. ATV og Barne-, ungdoms- og familieetaten/familievernnet har samarbeidet om utvikling av et tilbud til voldsutøvere i

Finnmark. Et slikt samarbeid kan være et godt alternativ i regioner der det viser seg vanskelig å etablere ATV-kontorer i samarbeid med kommuner.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vil redegjøre for status og videre planer for etablering av et landsdekkende tilbud til voldsutøvere i Prop. 1 S (2012 -2013) for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Forsinkelsen i etablering av ATV-kontor fører isolert sett til et mindreforbruk på 1 mill. kroner på posten i 2012. Det foreslås at det innenfor rammen av den vedtatte bevilgningen gis tilskudd på inntil 1 mill. kroner til krisesenterorganisasjonene.

Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten er på 3,4 mill. kroner. Det er behov for oppdatering av IKT- og arkivsystemer hos sekretariatet til Likestillings- og diskrimineringsnemnda (LDN). LDN vil også ha merutgifter til flytting til nye lokaler i 2012.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 843, post 01 med 1 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 840, post 21.

Kap. 844 Kontantstøtte

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er på 1 223 mill. kroner. Utgiftene til kontantstøtte foreslås redusert til 1 200 mill. kroner i 2012. Dette skyldes hovedsakelig at anslått antall barn som mottar kontantstøtte er nedjustert fra saldert budsjett 2012. Anslått innsparing som følge av omleggingen av kontantstøtten fra 1. august 2012 er ikke endret.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 844, post 70 med 23 mill. kroner.

Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er på 15 030 mill. kroner. Utgiftene til barnetrygd foreslås redusert til 14 960 mill. kroner i 2012. Hovedårsaken til dette er en nedjustering av veksten i antall barn med barnetrygd sammenlignet med saldert budsjett 2012.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 845, post 70 med 70 mill. kroner.

Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 50

Bevilgningen på posten er på 28,4 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 846, post 21 med 1,9 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 846, (ny) post 60, jf. nærmere omtale under kap. 846, post 60.

Post 60 (Ny) Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor

Som varslet i Regjeringens handlingsplan for likestilling mellom kjønnene, "Likestilling 2014", utvikles et program for likestilte kommuner. Programmet har som formål å øke kompetansen og innsatsen for integrering av likestillingsperspektivet i kommunal politikk og tjenester. Som et ledd i programmet vil det bli gitt tilskudd til ulike tiltak i kommunal sektor. Det foreslås på denne bakgrunn å opprette en ny 60-post under kap. 846.

Det foreslås bevilget 1,9 mill. kroner på kap. 846, (ny) post 60, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 846, post 21.

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten er på 14,5 mill. kroner.

Av Prop. 1 S (2011-2012) for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet framgår det at det vil bli gitt driftstilskudd til Ressurscenter for menn på 4 mill. kroner i 2012. Beløpet er feil ettersom det ikke er tatt hensyn til prisomregning. Faktisk tilskudd i 2012 er på 4,3 mill. kroner.

I forbindelse med 100-årsjubileet for allmenn stemmerett i Norge i 2013 ønsker Regjeringen å gi tilskudd til ulike lokale aktiviteter. Formålet er å øke lokalt engasjement rundt viktige fellesverdier vårt demokrati er tuftet på: stemmerett, likestilling, representasjon og deltakelse.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 846, post 70 med 1 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 840, post 21.

Kap. 847 Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Bevilgningen på posten er på 26,5 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 847, post 21 med 8 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 847, (ny) post 72, jf. nærmere omtale under kap. 847, post 72.

Post 72 (Ny) Tilskudd

Tilskudd til generelle tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne ble i 2011 postert på kap. 847, post 21. For å sikre riktig postbruk foreslås det å opprette en ny post 72 under kap. 847.

Det foreslås bevilget 8 mill. kroner på kap. 847, (ny) post 72, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 847, post 21.

Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten er på 137,5 mill. kroner. Det har vært en vekst i innkomne saker til fylkesnemndene. Denne saksveksten har vært håndtert gjennom kostnadsreduserende tiltak og omprioriteringer. I tillegg ble fylkesnemndene gitt en rammeøkning i budsjettet for 2011, jf. forslag i Prop. 1 S (2010-2011) for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Det har likevel bygd seg opp restanser i fylkesnemndene, og saksbehandlingstiden er lang. Det foreslås derfor å opprette engasjementer som nemndsledere i 2012 for å redusere restansene i de mest utsatte fylkesnemndene.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 853, post 01 med 10 mill. kroner.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Bevilgningen på posten er på 79 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 854, post 21 med 3,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på post 60, jf. nærmere omtale under post 60.

Post 60 Kommunalt barnevern

Det er i saldert budsjett 2012 bevilget 290,4 mill. kroner på posten. Bevilgningen ble i saldert budsjett økt med 43,3 mill. kroner for å dekke utgifter til 70 nye stillinger i det kommunale barnevernet i 2012. Ettersom stillingene kun får budsjetteffekt i elleve måneder i 2012, foreslås det å bruke 3,6 mill. kroner til fylkesmennenes veilednings- og rådgivningsarbeid overfor kommunene.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 854, post 60 med 3,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 854, post 21.

Post 65 Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger

Det er bevilget 539 mill. kroner på posten. Bevilgningsbehovet ble anslått med utgangspunkt i en prognose på 993 barn i refusjonsordningen og en gjennomsnittlig utgift på 543 000 kroner per barn. Nye prognoser tilsier 1 445 barn i refusjonsordningen og en gjennomsnittlig utgift per barn på 637 000 kroner. Dette gir et totalt bevilgningsbehov på 920 mill. kroner i 2012.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 854, post 65 økes med 381 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet

Bevilgningen på posten er på 50,6 mill. kroner.

I Prop. 1 S (2011-2012) ble det flyttet tilskudd fra kap. 855, post 21 til kapittel 854, post 72. Prisjusteringsmidlene knyttet til tilskuddet på 1,3 mill. kroner ble imidlertid ikke flyttet i saldert budsjett.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 855, post 21.

Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 22 og post 60

Bevilgningen i saldert budsjett 2012 er på 3 433,5 mill. kroner. Det har over tid vært en høy klient- og utgiftsvekst i det statlige barnevernet. Det har samtidig vært en vridning bort fra de mest kostnadskrevene tiltakene, og Barne-, ungdoms- og familieetaten gjennomfører en rekke innsparingstiltak. Vridningen av tiltak er barnevernfaglig begrunnet. På bakgrunn av utviklingen i antall klienter og utgifter per tiltak hittil i år foreslås det å øke bevilgningen på posten med 50 mill. kroner i 2012.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten er på 27,1 mill. kroner. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 855, post 21 med 1,3 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 854, post 72, jf. nærmere omtale under kap. 854, post 72.

Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 01 Diverse inntekter

Bevilgningen i saldert budsjett 2012 er på 27,5 mill. kroner. Posten omfatter i hovedsak refusjoner for utlegg for kommunene i forbindelse med institusjonsplasseringer. Som følge av at tiltakssammensetningen blir endret fra institusjon til mer bruk av andre typer tiltak, forventes det en reduksjon i inntektene på posten.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 3855, post 01 reduseres med 10 mill. kroner.

Post 60 Kommunale egenandeler

Bevilgningen i saldert budsjett 2012 er på 899,4 mill. kroner. Anslaget over inntekter fra kommunale egenandeler ble i forbindelse med saldert budsjett beregnet på bakgrunn av forventet tiltakssammensetning i 2011 og 2012. Tiltakssammensetningen i 2011 er nå kjent. Klientveksten i barnevernet har i hovedsak kommet i tiltak der kommunene betaler lite eller ingen egenandel. Det foreslås derfor å redusere inntektene fra kommunale egenandeler.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 3855, post 60 reduseres med 27 mill. kroner.

Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 01 Driftsutgifter

Saldert budsjett på posten er 243,2 mill. kroner. Bevilgningen la til rette for 120 plasser i gjennomsnitt i omsorgssentrene og forutsatte dermed en betydelig reduksjon av kapasiteten i omsorgssentrene, fra 162 plasser ved utgangen av 2011 til 114 plasser ved utgangen av 2012.

Reduksjonen i antall plasser gjennomføres ved at omsorgssentrene ved Søyvik og Eidsvoll legges ned. Kriteriene som er lagt til grunn for nedleggelsene, er kvalitet i tjenestetilbudet, hensynet til ansatte, kommunesamarbeid og økonomi. Selv om to omsorgssentre legges ned i 2012, påløper det driftsutgifter tilsvarende drift av 162 plasser for store deler av året. Dette skyldes forpliktelser knyttet til kontraktsforhold med Statsbygg og inngåtte lønns- og arbeidsavtaler med ansatte ved omsorgssentrene. Forpliktelsene blir gradvis faset ut.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 856, post 01 økes med 11 mill. kroner.

Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Saldert budsjett 2012 på posten er på 173,2 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det er lagt til grunn at 74 pst. av utgiftene per utnyttet plass i omsorgssentre kan godkjennes som utviklingshjelp.

Saldert budsjett 2012 var basert på en forutsetning om et gjennomsnittlig belegg i omsorgssentrene på 120 plasser. Oppdaterte prognoser tilsier et gjennomsnittlig belegg på 80 plasser i 2012. Det foreslås i tråd med dette å redusere inntektsanslaget på kap. 3856, post 04 med 57,7 mill. kroner. ODA-godkjente utgifter kan kun rapporteres for faktisk bruk av plasser. Antallet plasser som ligger til grunn for forslaget om redusert anslag over ODA-godkjente utgifter, er derfor lavere enn det totale antall plasser som er lagt til grunn for bevilgningsforslaget på kap. 856, post 01.

Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres

I saldert budsjett 2012 er det bevilget 57,5 mill. kroner på posten. Ordningen Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn (storbyordningen) skal bidra til å bedre oppvekst- og levekårene i større bysamfunn. Midlene går til tiltak og prosjekter som retter seg mot barn, unge og familier berørt av fattigdomsproblemer samt utsatte ungdomsgrupper og ungdomsmiljøer i 23 bykommuner.

Kulturdepartementet (KUD) og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er enige om at KUD bidrar med ytterligere 5 mill. kroner til ordningen i 2012. Midlene skal

gå til et program for kultur i storbyordningen. Formålet er å bidra til at flere utsatte barn og unge får delta i kultur- og fritidsaktiviteter.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 857, post 60 med 5 mill. kroner, mot en tilsvarende samlet reduksjon på kap. 314 *Kultur og samfunn*, post 79 *Ymse kultur og samfunnsformål*, kap. 315 *Frivillighetsformål*, post 79 *Ymse frivillighetsformål* og kap. 320 *Allmenne kulturformål*, post 79 *Til disposisjon*.

Kap. 2530 Foreldrepenger

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er på 15 575 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 760,3 mill. kroner. Utgiftene til foreldrepenger ved fødsel ble om lag 300 mill. kroner høyere i 2011 enn lagt til grunn for saldert budsjett 2012, slik at inngangsnivået i 2012 nå er høyere. I 2009 og 2011 ble fedrekvoten forlenget med hhv. fire og to uker og foreldrepengeperioden med hhv. to uker og en uke. Videre ble arbeidsavklaringspenger ved innføringen i 2010 gyldig opptjeningsgrunnlag for foreldrepenger. Merutgiftene knyttet til disse utvidelsene ventes samlet å bli om lag 300 mill. kroner høyere i 2012 enn lagt til grunn for saldert budsjett. Resten av økningen skyldes vekst i andelen med rett til foreldrepenger samt at utbetalingsgrunnlaget til foreldrene øker.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 2530, post 70 med 760,3 mill. kroner.

Andre saker

Tildeling av tilskudd

Barne-, likestillings- og inkluderingsministeren har i brev av 22. mars 2012 til Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité orientert om enkelttilskudd gitt av departementet i 2011.

Listen nedenfor viser tilskuddsmottakere i 2012 hvor navnet på mottakeren ikke kommer klart frem av budsjettproposisjonen for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet for 2012.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ønsker på denne måten å informere Stortinget om hvordan disse tilskuddsmidlene planlegges fordelt i 2012. Tilskuddene går i hovedsak til videreføring av pågående tiltak og prosjekter.

Enkelte tilskudd utbetales fra andre poster enn tilskuddsposter. I statsbudsjettet for 2013 vil Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslå å flytte midler slik at postbruken blir i tråd med regelverket.

Kapittel/post	Mottaker	Tiltak
840/70	Forandringsfabrikken/ utsattmann.no	Utvikling og drifting av nettsted
840/70	Kirkens Bymisjon	Lauras hus - Botiltak til ofre for menneskehandel
846/70	Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)	Prosjekt om likeverd - arbeid med homofile og lesbiske asylsøkere og innvandrere
846/70	Forum for kvinner og utviklingsspørsmål (FOKUS)	Reisestøtte til deltakelse under FNs kvinnediskrimineringskomites eksamineringen av Norge (CEDAW)
846/70	Blikk - Månedssavis for homser, lesber og biseksuelle	Støtte til skole- og bibliotekdistribusjon av Blikk
846/70	Skeiv ungdom	Tilskudd til ulike prosjekter og aktiviteter for å bedre livskvaliteten for lhbt-ungdom
846/70	Forum for kvinner og utviklingsspørsmål (FOKUS)	Samarbeidsavtale mellom Fokus og BLD
846/70	European Society of Family Relations v/ Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (Nova) og Institutt for samfunnsforskning (ISF)	Tilskudd til europeisk konferanse om familieforskning
846/70	KILDEN Informasjonssenter for kjønnsforskning	Drift av nettportalen Gender equality
846/70	KILDEN Informasjonssenter for kjønnsforskning	Tilskudd til prosjektet Org.base.no
846/70	Juridisk rådgiving for kvinner (JURK)	Utarbeidelse av rettighetsinformasjon til kvinner med innvandrerbakgrunn
846/70	Senter for kunnskap og likestilling (KUN)	Tilskudd til gjennomføring av samisk mannskonferanse
846/70	Senter for tverrfaglig kjønnsforskning, UiO	Tilskudd til gjennomføring av mannsforskningskonferanse
846/70	Likestillingscenteret på Hamar	Utarbeidelse av knutepunktsinformasjon for mentorordninger
846/70	Ungdomslaget Lysbøens	Prosjekter på fødestedet til Gina Krog (del

	akademigruppe	av Stemmerettsjubileet 2013)
846/70	Foreningen! les - Ideell paraplyorganisasjon som arbeider for å fremme og stimulere til lesing særlig blant barn og unge	Bidra til bruk av debattbok for ungdom (Stemmerettsjubileet 2013)
846/70	Den Nationale Scene	Oppsetning med arbeidstittel ”Kvinner stemmer” (Stemmerettsjubileet 2013)
846/70	Reform - Ressurssenter for menn	Utarbeidelse av en barnebokantologi på oppdrag fra Nordisk ministerråd
846/70	Reform - Ressurssenter for menn	Prosjekt for å styrke kompetansen om fedre og likestilt foreldreskap i offentlig tjenesteyting
847/72	Helse Sørøst	Tiltak mot vold og overgrep mot utviklingshemmede
847/72	Rehabilitation International	Tilskudd til verdenskongress
847/72	Tidsskriftet Klar tale	Driftstilskudd. Forvaltes av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)
847/72	Stiftelsen Sor	Driftstilskudd. Forvaltes av Bufdir
847/71	Standard Norge	Standardiseringsprosjekter for universell utforming
847/71	KS - Kommunenes arbeidsgiver-, interesse- og medlemsorganisasjon	Samarbeidsprogram om tiltak for universell utforming i kommunesektoren
847/71	Norsk designråd	Tilskudd til nyskappingsprogrammet "Innovasjon for alle"
854/21	Bufdir/diakonhjemmet	Forebygge aggressiv adferd blant barn og unge
854/71	Oslo Røde Kors	Kontakttelefon mot tvangsekteskap v/Oslo Røde Kors Internasjonale Senter (ORKIS)
854/71	Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)	Prosjekter tvangsekteskap
854/71	PAG-stiftelsen - Paal-André Grindervuds stiftelse for barn av alkoholikere	Driftsstøtte

854/71	Oslo Røde Kors	Drift av dialogtilbud for barn og unge
854/71	Nasjonalt kunnskapssenter for vold og traumatisk (NKVTS)	Driftstilskudd
854/71	Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP)	Koordinering utviklingssentrene
854/71	Psykisk helsevern Levanger	Forsøk barnevern
854/71	Norsk barnevernlederorganisasjon (NOBO)	Driftstilskudd
854/71	Norsk Psykologiforening	Støtte til sakkyndig opplæring
857/21	BarneVakten	Tilskudd til prosjekter
857/21	Ungdom mot vold	Driftsstøtte
857/79	Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (Nova)	Kunnskapsdatabase om ungdomspolitiske forhold i medlemslandene (EKCYF)
857/79	Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)	Informasjon og veiledning overfor potensielle norske søkere om tilskudd fra EU-programmet Daphne

---

2.9 Nærings- og handelsdepartementet

Kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Ved behandlingen av Prop. 154 S og Innst. 21 S (2010-2011) Tilleggsbevilgninger i statsbudsjettet 2011 i forbindelse med angrepene mot regjeringsskvartalet og på Utøya, ble Nærings- og handelsdepartementets driftsbevilgning økt med 9,3 mill. kroner for å dekke ekstra kostnader til innflytting i nye lokaler og gjenanskaffelse av IKT-utstyr. Videre fikk departementet en bestillingsfullmakt på inntil 10 mill. kroner på statsbudsjettet for 2011.

NHD har etter 22. juli holdt til i to adskilte lokaler. Planleggingen av nye lokaler har tatt lengre tid enn antatt og bestillingsfullmakten ble derfor ikke utnyttet. NHD vil høsten 2012 flytte inn i nye lokaler. Utgifter til utstyrsanskaffelse, som ikke kan dekkes over ordinært budsjett for 2012, vil bli på 7 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 900 post 01 økt med 7 mill. kroner, fra 185,6 til 192,6 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås bevilget 1,5 mill. kroner til Nasjonalt senter for komposittkompetanse på Raufoss, jf. nærmere omtale under kap. 900 ny post 74 Tilskudd til Nasjonalt senter for komposittkompetanse. Forslaget foreslås dekket inn ved at bevilgningen under post 21 reduseres tilsvarende.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 900 post 21 redusert med 1,5 mill. kroner, fra 68,1 til 66,6 mill. kroner.

Post 22 (Ny) Utgifter til kontrollfunksjoner

Ved behandling av Prop. 34 S (2011-2012) Eksportfinansiering ga Stortinget NHD fullmakt til å utgiftsføre utgifter uten bevilgning til en ekstern kontrollfunksjon for alle eksportlån under den midlertidige eksportfinansieringsordningen. Bevilgningsbehovet vil avhenge av hvor mange låneavtaler som blir inngått og hvor omfattende og kompliserte låneavtalene er. Behovet er derfor vanskelig å anslå med sikkerhet.

Påløpte utgifter per utgangen av april 2012 var på 2,6 mill. kroner. Et foreløpig anslag for hele overgangsperioden er 6,5 mill. kroner. Anslaget inkluderer også eventuelle utgifter til juridisk bistand ved overføring av oppfølgingsansvaret for lån fra Nærings- og handelsdepartementet til det nye statlige selskapet Eksportkreditt Norge AS, jf. nærmere omtale under kap. 2429.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 6,5 mill. kroner under kap. 900 ny post 22. Det foreslås i tillegg at det gis fullmakt til å kunne overskride bevilgningen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 30 (Ny) Miljøtiltak Søve

Det vises til omtale av Søve gruver i Prop. 1 S (2011-2012) for Nærings- og handelsdepartementet. Staten påtok seg høsten 2010 å bekoste og gjennomføre opprydding etter virksomheten til statsaksjeselskapet AS Norsk Bergverk ved Søve gruver, som løsning på en tvist om dette med Telemark fylkeskommune.

Statens strålevern har gitt Nærings- og handelsdepartementet pålegg om å utarbeide en tidsplan for oppryddingen med frist høsten 2012. Det er ikke besluttet hvilken tiltaksløsning som skal velges, men det er klart at en løsning vil innebære at de mest radioaktive massene plasseres i egnet deponi.

Nærings- og handelsdepartementet har nå kommet godt i gang med forberedelsene, og har utlyst et oppdrag for kartlegging som forventes å gi et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om massene ved Søve. Departementet finner det naturlig å foreta en nærmere utredning av konkrete tiltak, før det utlyses et oppdrag for opprydding. Regjeringen foreslår derfor at det bevilges 5 mill. kroner for å bekoste utredningen av mulige tiltak. Det legges opp til at utredningen skal gjennomføres høsten 2012.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 5 mill. kroner under kap. 900 ny post 30.

Post 74 (Ny) Tilskudd til Nasjonalt senter for komposittkompetanse

Stiftelsen Nasjonalt senter for komposittkompetanse (NSK) på Raufoss ble registrert 13. november 2007. Opprettelsen var et ledd i arbeidet med kampflyanskaffelsen for å øke kunnskap om og anvendelse av komposittmaterialer i Norge. Senterets stiftelseskapital er nå brukt opp, og senteret er avhengig av ny kapital i en overgangsfase for å få etablert en permanent basis for framtidig drift. På denne bakgrunn foreslås en bevilgning på 1,5 mill. kroner. Det foreslås å dekke inn bevilgningen for 2012 ved å redusere bevilgningen under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter, tilsvarende. Tildelingen skal støtte senterets nasjonale rolle, som innebærer å spre kunnskap og kompetanse, særlig til små og mellomstore bedrifter. Dette innebærer blant annet å koble industribedrifter med de riktige kompetansemiljøene.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 1,5 mill. kroner under kap. 900 ny post 74.

Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Post 01 Driftsutgifter

I Prop. 1 S (2011-2012) for Nærings- og handelsdepartementet framgår det at endringer i aksjeloven vil medføre merarbeid i Brønnøysundregistrene, jf. Prop. 148 L (2010-2011) Endringer i aksjeloven mv.

Aksjelovens bestemmelse om minstekrav til egenkapital er endret fra 100 000 kroner til 30 000 kroner. Det ble registrert om lag 1 600 nye aksjeselskap i Brønnøysundregistrene i 2011. I inneværende år har antallet nyregistreringer av aksjeselskap økt med over 50 pst. Videre har antallet innmeldinger om kapitalnedsettelse til Foretaksregisteret økt med

om lag 50 pst. Det er forventet at inntkomsten vil fortsette etter hvert som selskapene avholder ordinære generalforsamlinger.

For Brønnøysundregistrene har endringene medført ekstra kostnader til saksbehandling, tilpasninger av saksbehandlersystem og elektronisk innrapporteringsløsning på til sammen 4,5 mill. kroner. Endringene har også medført økte inntekter, jf. kap. 3904 post 01.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 904 post 01 økt med 4,5 mill. kroner, fra 311,2 til 315,7 mill. kroner.

Post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres

Høsten 2011 gjennomførte Det Norske Veritas (DNV) en evaluering av Altinn II-programmet på oppdrag fra Nærings- og handelsdepartementet. Bakgrunnen var blant annet nedetiden i forbindelse med innlevering av selvangivelsen i 2011 og et behov for å etterprøve om Altinn tilfredsstillte kravene til en stabil og robust løsning.

Nærings- og handelsdepartementet har hatt en god dialog med Brønnøysundregistrene for å følge opp evalueringen. Evalueringen viser at det er behov for å forbedre den tekniske løsningen og påse at ikke mindre feil samles opp og blir vanskelige å håndtere. Testregimet i Altinn må også utvikles og forbedres. Det er viktig å gjennomføre analyser nå som kan gi grunnlag for valg av hensiktsmessige tiltak på lengre sikt. Det vil være behov for ekstern konsulentbistand for å bistå Brønnøysundregistrene med feilretting, ulike analyser og videre utvikling av løsningen.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 904 post 22 økt med 35,5 mill. kroner, fra 167,2 til 202,7 mill. kroner.

Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Post 01 Gebyrinntekter

Det vises til omtale under kap. 904 post 01. Endringene i aksjeloven medfører økte gebyrinntekter på om lag 50 mill. kroner i forbindelse med nyregistreringer og kapitalnedsettelse. Anslaget er usikkert og Nærings- og handelsdepartementet vil ved behov komme tilbake med oppdaterte inntektsanslag i høstens endringsproposisjon.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 3904 post 01 økt med 50 mill. kroner, fra 413 til 463 mill. kroner.

Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Post 31 Miljøtiltak Løkken, kan overføres

I statsbudsjettet 2012 er det bevilget 61,4 mill. kroner til pålagte forurensningsbegrensende tiltak etter tidligere gruvedrift på Løkken. Forslag til tiltak med tidsplan har vært på høring. På grunnlag av høringsuttalelsene er det behov for å sette i gang ytterligere vurderinger og beregninger. Direktoratet for mineralforvaltning med

Bergmesteren for Svalbard (DMF) vil vurdere og sammenligne alternative rensetekniske løsninger, og gi en begrunnet anbefaling om hvilken løsning som best vil oppfylle miljøkravene i pålegget fra KLIF på en kostnadseffektiv måte. Vurderingen skal etter planen slutføres i løpet av høsten 2012.

Den opprinnelige tidsplanen for prosjektet innebar at hoveddelen av arbeidene skulle gjennomføres i løpet av 2012 og 2013. Behovet for ytterligere vurderinger med bakgrunn i høringsrunden innebærer at tidsplanen må justeres, og arbeidene vil derfor tidligst kunne gjennomføres i 2013 og 2014. Kun mindre og nødvendige arbeid som uansett må gjennomføres før selve hovedarbeidet, vil bli gjennomført i 2012. Dette arbeidet og kostnadene for utredningen vil bli dekket av bevilgningen til formålet i 2011, som er overført til 2012.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 906 post 31 redusert med 61,4 mill. kroner, fra 61,4 mill. kroner til 0.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Post 50 Tilskudd

For å stimulere til økt FoU-virksomhet i treforedlingsindustrien foreslås det å øke bevilgningen til relevante programmer for næringen under Norges forskningsråd med 20 mill. kroner. Det foreslås 10 mill. kroner til å styrke det nye forskningsprogrammet BIONÆR, som skal utløse forskning og innovasjon for verdiskaping i norske biobaserte næringer, og 10 mill. kroner til det bedrifts- og innovasjonsrettede BIA-programmet. For å fremme omstilling i treforedlingsindustrien foreslås det å øremerke midlene til BIA-programmet til prosjekter i treforedlingsindustrien.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 920 post 50 økt med 20 mill. kroner, fra 1 360 til 1 380 mill. kroner.

Kap. 934 Internasjonaliseringstiltak

Ved behandlingen av Prop. 34 S og 42 S (2011-2012) om eksportfinansiering ga Stortinget NHD fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre utgifter og inntekter til overgangsordningen og arbeidet med etablering av en ny permanent statlig enhet for eksportfinansiering uten bevilgning. Det foreslås nå bevilgninger til formålet, som er omtalt på postene under dette kapitlet, under kap. 900 post 22 og under inntektskapittel 3934. Bevilgningsforslagene gjelder frem til det nye selskapet, Eksportkreditt Norge AS, er operativt.

Post 22 (Ny) Interimsstyre for statlig eksportfinansieringsordning, kan nyttes under kap. 2429, post 70

Nærings- og handelsdepartementet har opprettet et interimsstyre bestående av fire personer som har ansvar for å lede etableringen av Eksportkreditt Norge AS. Arbeidsmengden til interimsstyret er betydelig større enn normalt styrearbeid, og styret

får derfor en godtgjørelse basert på medgått tid. Det er innhentet ekstern bistand på fagspesifikke problemstillinger og områder hvor det er behov for avlastning. Det er blant annet innhentet juridisk og finansiell bistand, og bistand til innkjøp og utvikling av IKT-systemer og utstyr til det nye selskapet. Styrets budsjett for etableringen av selskapet er anslått til 22 mill. kroner, fordelt med 4 mill. kroner til direkte styrerelaterte utgifter og 18 mill. kroner til ekstern bistand.

Eksportkreditt Norge AS vil ha behov for IKT og annet utstyr, som kontormøbler, maskiner og rekvisita. Det er anslått at investeringsbehovet vil være i størrelsesorden 18 mill. kroner i første halvår 2012. Noen av investeringene vil kunne gjøres etter at Eksportkreditt Norge er etablert. Det foreslås derfor at bevilgningen også kan nyttes under kap. 2429 post 70. Det understrekes at de estimerte beløpene og tidspunkt for når utgiftene skal betales er usikre og vil avhenge blant annet av igangsatte anbudsprosesser.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning på til sammen 40 mill. kroner under kap. 934 ny post 22. Videre foreslås det at bevilgningen skal kunne nyttes under kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 70 Tilskudd, og at det gis fullmakt til å kunne overskride bevilgningen, jf. forslag til romertallsvedtak. Det foreslås også en fullmakt til at eiendeler for inntil 10 mill. kroner innkjøpt av interimsstyret kan overdras til selskapet.

Post 74 (Ny) Tilrettelegging av overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån

På bakgrunn av fullmakter fra Stortinget, jf. Prop. 34 S (2011-2012) og Innst. 138 S (2011-2012), og avtale inngått mellom Nærings- og handelsdepartementet og Eksportfinans ASA 21. desember 2011, får Eksportfinans betalt for å utføre tilretteleggingstjenester i en overgangsperiode inntil Eksportkreditt Norge AS er i virksomhet. Eksportfinans vil utføre det arbeidet selskapet tidligere har utført, men arbeidet gjøres på vegne av staten som er låntakers motpart i tilsagn og ved utbetaling av lån. Dette innebærer at Eksportfinans ivaretar kontakt med tredjeparter, søknadsbehandling, innvilgning, oppfølging og utbetaling av lån og ivaretar statens interesser som långiver. I henhold til avtalen har Eksportfinans også anledning til å innhente eksterne ressurser i sitt arbeid dersom dette er nødvendig for å gjennomføre avtalte oppdrag. For overgangsperioden er vederlaget anslått til totalt 80 mill. kroner, inkl. eksterne ressurser.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning på 80 mill. kroner under kap. 934 ny post 74. Det foreslås i tillegg at det gis fullmakt til å kunne overskride bevilgningen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 75 (Ny) Utgifter til overtakelse av lån

Staten har overtatt en rekke lån fra Eksportfinans ASA. Dette har blant annet omfattet lån som var under utbetaling fra forslaget om overgangsordningen ble lagt fram for Stortinget 18. november, og lån som skulle komme til utbetaling forholdsvis kort tid etter dette. For å sikre sømløs videreføring av tilbudet til næringslivet ble det i Prop. 34 S (2011-2012) foreslått at Eksportfinans kunne utbetale disse lånene, og at staten kunne

overta dem i ettertid. I tillegg har staten overtatt lån som har kommet til reforhandling av margin etter endt bindingstid. Ved overtakelse av lån påløper utgifter til juridisk bistand, gebyrer og transaksjonsutgifter. Avbruddskostnader (kansellering av rentesikring) for lån som overdras før endt marginbindingsperiode dekkes av NHD i sin helhet. Påløpte utgifter per utgangen av april 2012 var på 7,5 mill. kroner. Et anslag for samlet bevilgningsbehov er 9 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 9 mill. kroner under kap. 934 ny post 75. Det foreslås i tillegg at det gis fullmakt til å kunne overskride bevilgningen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 90 Lån til midlertidig statlig eksportfinansieringsordning for CIRR-kvalifiserte lån

Det er bevilget til sammen 40 mrd. kroner for 2011 og 2012. For overgangsperioden i 2012 (første halvår) er det per primo mai utbetalt 7 mrd. kroner, hvorav 4,5 mrd. kroner gjelder nye eksportlån. Det er anslått at det vil bli utbetalt lån for om lag 15 mrd. kroner totalt. Anslaget er usikkert. For omtale av lån for andre halvår 2012 vises det til kap. 2429 post 90.

Kap. 3934 (Nytt) Internasjonaliseringstiltak

Forvaltningen av lån som er gitt fra staten under overgangsordningen for eksportfinansiering vil overføres til Eksportkreditt Norge AS når selskapet er operativt. Gebyrinntekter, renteinntekter og avdrag knyttet til utlånene budsjetteres på dette kapitlet for første halvår 2012, og på kap. 5329 og 5629 for andre halvår 2012.

Post 70 Gebyrer fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån

Det anslås gebyrinntekter på 1 mill. kroner fra blant annet agentgebyrer hvis staten har rolle som agent i en lånefasilitet, administrasjonsgebyrer og arrangementsgebyrer.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning under nytt kap. 3934 post 70 på 1 mill. kroner.

Post 80 Renter fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån

Det anslås renteinntekter på 84 mill. kroner fra lån som enten er overtatt av eller gitt under overgangsordningen.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning under nytt kap. 3934 post 80 på 84 mill. kroner.

Post 90 Avdrag fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån

Det anslås innbetaling av avdrag på 370 mill. kroner fra lån som enten er overtatt av eller gitt under overgangsordningen.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning under nytt kap. 3934 post 90 på 370 mill. kroner.

Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 50 Innovasjon – prosjekter, fond

For å stimulere til økt FoU-virksomhet i treforedlingsindustrien foreslås det å bevilge 15 mill. kroner til landsdekkende innovasjonstilskudd og tapsfond for innovasjonslån. Målet er at flere innovasjons- og utviklingsprosjekter i treforedlingsbedrifter kan motta støtte.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 2421 post 50 økt med 15 mill. kroner, fra 233,2 til 248,2 mill. kroner.

Post 51 (Ny) Tapsfond, såkornkapitalfond

Nye såkornfond

I Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap – norsk statlig eierskap i en global økonomi, vises det til at kapitalen i de eksisterende såkornfondene i stor grad er investert i porteføljeselskaper eller satt av til forvaltning og oppfølgingsinvesteringer i disse selskapene. Det forventes dermed i liten grad nyinvesteringer i tiden framover. For å stimulere til økte investeringer i såkornfasen varslet Regjeringen i Meld. St. 22 (2011-2012) Verktøy for vekst – Innovasjon Norge og SIVA, et forslag om å etablere nye landsdekkende såkornfond, hvor staten bidrar med egenkapital og risikoavlastning.

Regjeringen planlegger å opprette inntil seks nye landsdekkende såkornfond som skal investere i nye innovative og internasjonalt konkurransedyktige bedrifter. Fondene skal kunne investere i såkorn- og oppstartsfasene, med mulighet for at de investerte midlene også kan brukes til internasjonaliserings- og omstillingsprosesser i disse bedriftene. Fondene investerer særlig i kunnskapsintensive og teknologisk tunge bedrifter.

Fondene fra første runde (opprettet i 1998-2000) har vist svakere resultater enn forventet. Det er samlet foretatt tapsnedskrivninger som overskrider det bevilgede tapsfondet på 25 pst. I Prop. 1 S (2011-2012) for Nærings- og handelsdepartementet legges det opp til at disse tapene bevilges når de er endelig konstatert. I innretningen og forvaltningen av såkornfondene som ble etablert i 2006 og 2007 er det tatt lærdom av tidligere erfaringer. Fondene er mer spesialiserte og større, og forvaltningen er både mer robust og profesjonell. Det er så langt ikke gjort tapsavsetninger på hovedstol utover tapsfond for fond opprettet etter 2006. På bakgrunn av erfaringene med de eksisterende såkornfondene foreslår Regjeringen en ny modell for innretning og budsjettering av de nye såkornfondene.

Det foreslås at fondene skal ha en gjennomsnittlig størrelse på om lag 500 mill. kroner og skal finansieres i form av egenkapital med 50/50-fordeling mellom private investorer og staten. Fondenes opprettelse er betinget av tilstrekkelig privat deltakelse. Totalt vil ordningen kunne tilføre såkornsegmentet 3 mrd. kroner, hvorav 1,5 mrd. kroner fra staten og 1,5 mrd. kroner fra private investorer. Risikoavlastningen fra staten foreslås satt til inntil 15 pst., jf. post 53 nedenfor. Hensikten med risikoavlastningen er å utløse privat kapital til investering i tidlig fase av bedrifters liv gjennom såkornfondene. Videre

foreslås det å bevilge et tapsfond tilsvarende 35 pst. av statens egenkapital for å dekke eventuelle statlige tap i ordningen. Hensikten med tapsfondet er å dekke tap som eventuelt vil bli realiserte når fondene avsluttes. Fondenes løpetid skal avklares i forhandlinger med private investorer, men begrenses oppad til 15 år. Fondene skal drives på markedsmessige vilkår. Innovasjon Norge skal forvalte statens interesser i den nye ordningen.

Fondenes satsingsområder vil bestemmes av fondsforvalternes kompetanse, men eksempelvis vil energi, miljøteknologi, marin sektor, IKT, bio- og helseteknologi og reiseliv, basert på erfaringer med dagens fond, være interessante områder. Fondenes forvaltning foreslås basert på forvalternes kompetanse og muligheten til å utvikle nye kompetente forvaltningsmiljøer. Det er et mål at det skal etableres såkornfond i alle landsdeler. Som varslet i Meld. St. 7 (2011-2012) Nordområdene – Visjon og virkemidler, skal et fond etableres i Nord-Norge.

Fondene bør opprettes gradvis, etter hvert som det reises privat kapital. Det foreslås at det bevilges midler til statlig deltakelse i to nye såkornfond i statsbudsjettet for 2012. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om bevilgning til flere fond i etterfølgende budsjettår. Den nye fondsordningen må avklares med EFTAs overvåkningsorgan ESA.

Til opprettelse av to nye fond foreslås det en bevilgning på 148,8 mill. kroner under post 51 for å dekke eventuelle realiserte tap på inntil 35 pst. av den statlige andelen av egenkapitalen foreslått under post 95 nedenfor. Midlene forutsettes plassert på fondskonto i Norges Bank inntil eventuelle tap realiseres. Betinget av Stortingets tilslutning vil Nærings- og handelsdepartementet og Innovasjon Norge innlede forhandlinger med potensielle private investorer om opprettelse av nye fond.

Tapsdekning eksisterende såkornfond

Såkornfondet SåkorninVest I AS ble avvirket høsten 2011 og slettet i Foretaksregisteret 29. desember 2011. Det følger av praksis etter konkursen i Såkorninvest Innlandet fra 2010 og forutsetningene som lå til grunn for tilbakeføring av ubrukte midler bevilget til å dekke tap på renter i budsjettet for 2012, jf. Prop. 1 S (2011-2012) for Nærings- og handelsdepartementet, at tap i såkornfondordningene foreslås bevilget når tapene er realisert.

Innovasjon Norge hadde totalt 63,77 mill. kroner utestående til selskapet ved avviklingen, fordelt med 44,2 mill. kroner i lån og 19,57 mill. kroner i renter. Av dette ble 1,82 mill. kroner tilbakebetalt og 11,05 mill. kroner er dekket av tidligere bevilget tapsfond, hvilket gir et netto bevilgningsbehov på 50,9 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på til sammen 199,7 mill. kroner under kap. 2421 ny post 51.

Post 53 (Ny) Risikoavlastning for nye såkornfond

For å utløse deltakelse og kapital fra private investorer foreslås det at staten bidrar med risikoavlastning ved opprettelsen av nye såkornfond. Risikoavlastningen settes til 15 pst. av statens bidrag. Hensikten med risikoavlastningen er å utløse privat kapital til investering i tidlig fase av bedrifters liv gjennom såkornfondene. Ved opprettelse av to såkornfond foreslås det en bevilgning på 75 mill. kroner i 2012. For nærmere omtale av fondene vises det til omtale under post 51 ovenfor. Midlene foreslås plassert på fondskonto i Norges Bank inntil det er aktuelt med utbetaling til investorer.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 75 mill. kroner under kap. 2421 ny post 53.

Post 70 Bedriftsutvikling og administrasjon

Innovasjon Norge skal forvalte statens interesser i den nye såkornfondordningen og skal blant annet forhandle med potensielle investorer om et utkast til rammeavtale for etablering av nye såkornfond. Dette medfører økte administrative oppgaver for Innovasjon Norge på om lag 3 mill. kroner i 2012, og tilsvarende beløp fremover til å forvalte ordningen.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 2421 post 70 økt med 3 mill. kroner, fra 311 til 314 mill. kroner.

Post 71 Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, kan overføres

For å stimulere til økt FoU-virksomhet i treforedlingsindustrien foreslås det å bevilge 5 mill. kroner til nettverksaktiviteter med utgangspunkt i det nasjonale treforedlingsmiljøet. Innovasjon Norge skal som et ledd i arbeidet med nettverket ha en mobiliseringsrolle for å foredle og få frem gode prosjekter, og en del av bevilgningen må gå til å dekke kostnader ved å ivareta denne rollen.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 2421 post 71 økt med 5 mill. kroner, fra 380,7 til 385,7 mill. kroner.

Post 95 (Ny) Egenkapital, såkornfond

Som omtalt under post 51 foreslår Regjeringen at det bevilges midler til statlig deltakelse i to nye såkornfond i 2012. Tidligere har statens bidrag til såkornfond bestått av ansvarlige lån og tapsfond. I de nye fondene foreslås det at staten bidrar med egenkapital. For å kunne opprette to nye fond foreslås det en bevilgning på 425 mill. kroner i 2012. I tillegg kommer midler til risikoavlastning som foreslås bevilget under post 53. Midlene foreslås plassert på fondskonto i Norges Bank inntil fondene etableres.

Den foreslåtte bevilgningen på 148,8 mill. kroner under kap. 2421 post 51 skal dekke eventuelle statlige tap på den investerte egenkapitalen.

På denne bakgrunn foreslås det en bevilgning under kap. 2421 ny post 95 på 425 mill. kroner.

Kap. 2426 SIVA SF

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Det foreslås å bevilge 5 mill. kroner til SIVA, øremerket til å opprette en industriinkubator på Herøya. En industriinkubator knyttes opp mot en stor industribedrift eller en samling av industribedrifter som er i en omstillingsfase og tilbyr rådgivning og ulike støttetjenester til miljøet rundt bedriftene. Industriinkubatoren vil være tilknyttet Herøya Næringspark, og skal bidra til bruk og videreutvikling av personellressurser og kompetanse i det tradisjonsrike industrimiljøet på Herøya. Satsingen skal ha en varighet på 3-5 år, og den foreslåtte bevilgningen skal dekke statens bidrag til finansiering i hele perioden.

For å stimulere til økt FoU-virksomhet i treforedlingsindustrien foreslås det å bevilge 10 mill. kroner for å opprette inntil to inkubatorer med base i lokale treforedlingsmiljøer. Satsingen skal ha en varighet på 3-5 år, og den foreslåtte bevilgningen skal dekke statens bidrag til finansiering i hele perioden.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 2426 post 70 økt med 15 mill. kroner, fra 44,5 til 59,5 mill. kroner.

Kap. 2429 (Nytt) Eksportkreditt Norge AS

Regjeringen har foreslått å opprette et nytt statlig selskap for eksportfinansiering, jf. Prop. 102 L (2011-2012). Det nye selskapet skal på vegne av staten forvalte den statlige eksportfinansieringsordningen ved å yte lån til eksportfinansiering i form av statssubsidierte CIRR-lån og CIRR-kvalifiserte markedslån på forretningsmessige vilkår. Selskapet skal etter planen være operativt fra 1. juli 2012. Forslag om bevilgninger til dette er omtalt under postene nedenfor og under inntektskapitlene 5329 og 5629.

Post 70 Tilskudd

Driftsbudsjettet til Eksportkreditt Norge AS skal dekke alle utgifter forbundet med administrasjon av selskapet og forvaltningen av utlånsvirksomheten. Selskapet vil ikke ha inntekter av utlånsvirksomheten. Det er lagt til grunn at Eksportkreditt Norge skal ha om lag 35 årsverk, og at IKT-drift, utvikling og tilpasninger av systemer kjøpes eksternt. Lønnsutgifter vil være i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse for de ansatte som blir med over fra Eksportfinans ASA (29 i alt). Interimsstyret har utarbeidet et forslag til budsjett for den nye virksomheten for andre halvår 2012.

Det er beregnet at selskapets driftskostnader i andre halvår 2012 vil utgjøre om lag 68 mill. kroner (inkl. mva). Den største utgiftsposten vil være styre- og personalkostnader, som er anslått til 31 mill. kroner. Enkelte av utgiftene vil kunne reduseres når selskapet kommer i ordinær drift. I tillegg er det anslått at det vil påløpe om lag 3 mill. kroner i investeringsutgifter i andre halvår 2012.

Eksportkreditt Norge vil i noen tilfeller være oppdragsgiver på andres vegne, for eksempel vil selskapet kunne engasjere eksterne jurister til å bistå i utarbeidelsen av låneavtaler på vegne av låntaker. Selskapet vil som oppdragsgiver motta faktura for arbeidet, men vil viderefakturere beløpet.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning under nytt kap. 2429 post 70 på 71 mill. kroner.

Post 90 Utlån

Eksportkreditt Norge AS skal forvalte den statlige eksportfinansieringsordningen på vegne av staten. Selskapet vil utbetale lån til kundene direkte fra statskassen. I 2012 vil utbetalingsbehovet følge av nye eksportlån som kommer til utbetaling i andre halvår 2012, og videreføring av hele eller deler av Eksportfinans ASAs lån som er i tråd med låneordningens formål og hvor marginbinding utløper i 2012 eller 2013. Slik videreføring kan skje ved at Eksportkreditt Norge refinansierer Eksportfinans' lån eller på annen måte overtar nevnte lån fra Eksportfinans. Overdragelse av lån fra Eksportfinans skal skje på kommersielle vilkår.

Anslått låneutbetaling i 2012 er 9,5 mrd. kroner, fordelt med 6,5 mrd. kroner til utbetalinger til låntaker og 3 mrd. kroner til overtakelse av lån fra Eksportfinans.

I likhet med den tidligere 108-avtalen legges det også opp til at alle lånesøkere som oppfyller kravene, vil få tilbud om lån, jf. forslag til romertallsvedtak.

På denne bakgrunn foreslås en bevilgning under nytt kap. 2429 post 90 på 10 mrd. kroner. Etersom størrelsen på utbetalingene er svært usikker og det er behov for en fleksibilitet for at lån overstiger dette, foreslås det i tillegg en fullmakt til å kunne overskride bevilgningen, men slik at samlede utlån ikke overstiger 40 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Det vises også til egen bevilgning til lån under overgangsordningen, jf. omtale under kap. 934 post 90.

Utlånsvirksomheten er organisert slik at staten tar forretningsmessig risiko for utlånsvirksomheten, herunder all valuta- og renterisiko. Ved innbetaling av avdrag under ordningen vil disse veksles til norske kroner etter gjeldende valutakurs. Kursen vil normalt være enten høyere eller lavere enn på utlånstidspunktet, og det vil oppstå valutakursgevinst og valutakurstap (agio/disagio) i norske kroner. Agio/disagio ved tilbakebetalinger budsjetteres ikke, men det legges opp til at denne blir regnskapsført uten bevilgning på post 89 under henholdsvis kap. 2429 og 5329, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette vil bli håndtert tilsvarende i den midlertidige ordningen.

Utlånene bokføres i statsregnskapet (kapitalregnskapet) til historisk kost og i norske kroner. Det gjøres ikke nedskrivning/oppskriving av lånene for urealisert valutatape eller valutagevinst.

Post 95 Egenkapital

Egenkapital er risikokapital og skal være en buffer for uforutsette hendelser og tap. Regjeringen foreslår i Prop. 102 L (2011-2012) Lov om Eksportkreditt Norge AS, at staten skal bære all risiko knyttet til utlånsvirksomheten til Eksportkreditt Norge AS. Dette vil redusere egenkapitalbehovet betydelig. Imidlertid vil selskapet selv bære ansvaret for driften og derigjennom være eksponert for en viss operasjonell risiko.

På denne bakgrunn foreslås det en bevilgning til egenkapital under nytt kap. 2429 post 95 på 5 mill. kroner. I tillegg foreslås det at eiendeler for inntil 10 mill. kroner innkjøpt av interimsstyret av midler som foreslås bevilget under kap. 934 post 22, overdras til selskapet, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 5329 (Nytt) Eksportkreditt Norge AS

Post 70 Gebyrer m.m.

For den statlige eksportfinansieringsordningen anslås det gebyrinntekter på 1 mill. kroner fra agentgebyrer hvis Eksportkreditt Norge AS har rolle som agent i en lånefasilitet, administrasjonsgebyrer og arrangementsgebyrer.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning på 1 mill. kroner under nytt kap. 5329 post 70.

Post 90 Avdrag på utestående fordringer

Avdragene fra utlånsvirksomheten til staten under eksportfinansieringsordningen betales direkte fra kunden. Disse vil følge fastsatte avdragsprofiler som normalt vil være halvårlige avdrag.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning under nytt kap. 5329 post 90 på 1,2 mrd. kroner.

Kap. 5629 (Nytt) Renter fra utlånsvirksomheten i Eksportkreditt Norge AS

Post 80 Renter

Renteinntektene fra utlånsvirksomheten under eksportfinansieringsordningen vil betales direkte fra kundene til statskassen, i likhet med avdragene.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 278 mill. kroner under nytt kap. 5629 post 80.

Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 87 (Ny) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA

Eksportfinans ASA inngikk i mars 2008 en avtale med selskapets største private aksjonærer som innebar at selskapet på nærmere angitte vilkår sikres mot verdifall i en definert portefølje av verdipapirer etter 29. februar 2008, innenfor en totalramme på 5 mrd. kroner. De øvrige aksjonærene ble i etterkant invitert til å delta i avtalen på

proratarisk basis. Garantiavtalen skjermer Eksportfinans mot ytterligere regnskapsmessige tap som følge av verdifall i verdipapirporteføljen. Den bidrar dermed til å beskytte egenkapitalen i selskapet. Med hjemmel i fullmakt fra Stortinget tiltrådte Nærings- og handelsdepartementet avtalen i juni 2008 med et garantiansvar begrenset oppad til 750 mill. kroner, som tilsvarer 15 pst. av den totale garantirammen, jf. St.prp. nr. 62 og Innst. S. nr. 308 (2007-2008).

Ifølge garantiavtalen er den enkelte garantist hvert år fra og med 2011 forpliktet til å foreta utbetaling til Eksportfinans av et beløp som tilsvarer garantistens andel av eventuelt verdifall på likviditetsporteføljen pr. utgangen av februar. På den annen side skal Eksportfinans foreta utbetaling til garantistene dersom det inntreffer verdistigning på porteføljen.

Per 29. februar 2012 utgjorde den urealiserte verdistigningen som dekkes av garantiavtalen 107,8 mill. kroner. Statens andel av dette utgjorde 16,2 mill. kroner.

Eksportfinans ASA utbetalte 16,2 mill. kroner til Nærings- og handelsdepartementet i mars 2012, i samsvar med ovennevnte avtalemessige forpliktelser og etter fullmakt fra Stortinget, jf. Prop. 1 S og Innst. 8 S (2011-2012). På dette grunnlag foreslås det å bevilge 16,2 mill. kroner under kap. 3950 ny post 87.

Kap. 5325   Innovasjon Norge

Post 50   Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning

Midler som Innovasjon Norge ikke har bundet opp ved tilsagn om lån, garantier eller tilskudd innen utgangen av et år, skal tilbakeføres til statskassen påfølgende budsjettår. Videre skal også annullerte eller reduserte tilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn er gitt, tilbakeføres. På grunnlag av regnskapet for 2011 for Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning vil det bli tilbakeført 11,6 mill. kroner i 2012. Tilbakeføringen følger i hovedsak av annullerte eller reduserte tilsagn i 2008.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5325 post 50 økt med 6,6 mill. kroner, fra 5 til 11,6 mill. kroner.

Post 70   Låne- og garantiprovisjoner

Innovasjon Norge skal betale en låneprovisjon på 0,4 pst. p.a. for innlån fra statskassen som benyttes til å finansiere utlånene under låneordningene. Provisjonssatsen for statens garantiansvar for innlånsmassen er også satt til 0,4 pst. p.a. Provisjonene beregnes og innbetales etter utgangen av året. Låne- og garantiprovisjon for 2011 som innbetales i 2012, ble på 53,9 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5325 post 70 redusert med 0,6 mill. kroner, fra 54,5 til 53,9 mill. kroner.

Post 91 (Ny) Tilbakeført kapital, såkornfond

Såkornfondene hadde ved utgangen av 2011 tilbakebetalt totalt 79 mill. kroner til Innovasjon Norge i henhold til listen under:

Dato for innbetaling	Fond	Beløp
31.12.07	Såkorninvest Sør AS	10 000 000
15.02.08	Såkorninvest Sør AS	5 000 000
10.05.10	Såkorninvest Nord AS	3 000 000
16.08.11	Såkorninvest Nord AS	10 000 000
02.06.08	ProVenture Seed AS	4 223 811
07.02.11	ProVenture Seed AS	10 442 075
19.08.11	ProVenture Seed AS	19 125 414
12.05.10	SåkorninVest II	17 159 858
	Sum	78 951 158

Tilbakebetalingene kommer som følge av avhendinger av porteføljeselskaper. Midlene har frem til nå stått på Innovasjon Norges ikke-rentebærende konto i Norges Bank fra det tidspunkt de ble tilbakebetalt, slik at rentene på disse midlene har tilfalt staten. Det er i utgangspunktet forutsatt at lånene til såkornfondene skal tilbakebetales etter 15 år, men det kan betales tilbake avdrag på tidligere tidspunkt. De tilbakebetalte avdragene skal tilbakeføres til statskassen. Det kan forventes flere innbetalinger til Innovasjon Norge fra såkornfondene som følge av de avtaler som foreligger for fondene. Disse midlene bør årlig tilbakeføres statskassen.

I tillegg skal lånet til SåkorninVest I AS på 44,2 mill. kroner gjøres opp og tilbakebetales til statskassen, jf. nærmere omtale av avviklingen av selskapet under kap. 2421 post 51.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 123,2 mill. kroner under kap. 5325 ny post 91.

Kap. 5326 SIVA SF

Post 95 (Ny) Tilbakeføring av kapitalinnskudd fra IT Fornebu Holding AS

SIVA ved SIVA Eiendom Holding AS (SEH) mottok i november 2010, som forvalter av statens eierinteresser i IT Fornebu Holding AS (ITFH, senere skiftet navn til IT Fornebu Properties AS) 40,77 mill. kroner i forbindelse med kapitalnedsettelse i ITFH.

Kapitalnedsettelsen ble gjort ved reduksjon av aksjenes pålydende. Staten eier 32,6 pst. av Fornebu-selskapet gjennom SEH AS. Midler til statens interesser i IT Fornebu er bevilget særskilt utenom SIVAs ordinære midler. Midlene som ble utbetalt fra ITFH til SIVA ble derfor gjennom Stortingets behandling av tilleggsbevilgninger og

omprioriteringer til statsbudsjettet våren 2011 (Prop. 120 S, jf. Innst. 420 S) vedtatt tilbakeført til staten.

Alle formalia knyttet til utbetaling fra SIVA til staten ved Nærings- og handelsdepartementet kunne imidlertid ikke gjennomføres i 2011. Prosessen er tidkrevende på grunn av at eierandelen ligger i SIVAs datterselskap SEH AS og innebærer overføring av midlene til morselskapet, kapitalnedsettelse i foretaksmøte, kreditorvarsel m.m. Denne prosessen vil bli gjennomført i 2012. Det foreslås derfor å gjenbevilge tilbakeføringen på 40,8 mill. kroner for 2012. Renter som har påløpt fra SIVA mottok tilbakeføringsbeløpet og fram til det tilbakebetales til statskassa, vil også bli innbetalt og inntektsført i statsregnskapet for 2012 på kap. 5605 post 83.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 40,8 mill. kroner under kap. 5326 ny post 95.

Kap. 5460 Garanti-instituttet for eksportkreditt

Post 50 (Ny) Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen

Den eldste SUS/Baltikum-ordningen opphørte i 2010. I forbindelse med RNB 2011 ble det vedtatt en bevilgning på 142 mill. kroner for tilbakeføring til statskassen fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen. Gjenstående beløp for ordningen er i dag 2,8 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 2,8 mill. kroner under kap. 5460 ny post 50.

Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge

Post 80 Renter på lån fra statskassen

På bakgrunn av reviderte renteanslag for resterende del av 2012 og faktiske renter på inngåtte lån som har hatt eller vil få renteforfall så langt i 2012 forventes statens renteinntekter på lån til Innovasjon Norge å bli betydelig lavere enn bevilgningen under posten.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5625 post 80 redusert med 140 mill. kroner, fra 490 til 350 mill. kroner.

Post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

Innovasjon Norges innovasjonslåneordning finansieres ved innlån fra statskassen, hvor renten følger statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes normalt av rentemarginen mellom innlån og utlån. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres statskassen påfølgende år. Netto rentemargin for 2011 med utbetaling i 2012 ble budsjettet til 3 mill. kroner. På grunn av en betydelig økning i lånerammer for 2009 og 2010 ble rentemarginen i 2011 langt større enn ventet.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5625 post 81 økt med 9,5 mill. kroner, fra 3 til 12,5 mill. kroner.

Post 83 (Ny) Tilbakeføring av renter fra såkornkapitalfond

SåkorninVest I AS er avviklet. I forbindelse med avviklingen hadde Innovasjon Norge et tap på renter tilknyttet fondet på 19,6 mill. kroner, jf. nærmere omtale under kap. 2421 post 51.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 19,6 mill. kroner under kap. 5625 ny post 83.

Post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Utbyttet fra lavrisikolåneordningen er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet, men begrenset oppad til statens gjennomsnittlige innlånsrente multiplisert med innskuddskapitalen på 619,8 mill. kroner. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. Administrasjonskostnadene ved ordningen blir dekket over rentemarginen. I tråd med tidligere praksis ligger det til grunn at en tilstrekkelig del av ordningens resultat blir holdt tilbake, for å sikre at en egenkapitalandel på 8 pst. opprettholdes. Årsresultatet for ordningen ble 63,4 mill. kroner i 2011. Av dette er 47,8 mill. kroner tilbakeholdt for å sikre en egenkapitalandel på 8 pst. Dette gir grunnlag for et utbytte for 2011, med utbetaling i 2012, på 15,6 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5625 post 85 økt med 0,6 mill. kroner, fra 15 til 15,6 mill. kroner.

Post 86 Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa

Årsresultatet for investeringsfondene for Nordvest-Russland og Øst-Europa ble på henholdsvis 0,3 mill. kroner og et underskudd på 1,6 mill. kroner. Utbyttet er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet for hvert av fondene. Utbyttet utgjør dermed 234 000 kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5625 post 86 redusert med 1,8 mill. kroner, fra 2 til 0,2 mill. kroner.

Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning

Post 85 Utbytte

Basert på nye opplysninger fra selskapene hvor Nærings- og handelsdepartementet forvalter statens eierinteresser foreslås utbytteanslaget for regnskapsåret 2011, med utbetaling i 2012, redusert med 877,8 mill. kroner.

For de børsnoterte selskapene DNB ASA og Cermaq ASA reduseres utbyttene med henholdsvis 1 108 og 31 mill. kroner, mens utbyttene øker fra Telenor ASA og Yara ASA med henholdsvis 154 og 1 094 mill. kroner. Også fra Aker Kværner Holding AS vil mottatt utbytte være høyere enn inneliggende anslag.

Utbyttet fra Statkraft SF reduseres med om lag 728 mill. kroner sammenlignet med anslaget i saldert budsjett. Dette skyldes et lavere utbyttegrunnlag enn tidligere lagt til grunn.

Det er ikke forutsatt utbytte fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S ettersom selskapet antas å få et negativt årsresultat for 2011. For å styrke selskapets kjernekapital vil det heller ikke bli tatt ut utbytte fra Eksportfinans ASA.

Det er forutsatt mindre økninger i utbyttene fra Entra Eiendom AS, Flytoget AS og Electronic Chart Centre AS og noe lavere utbytte fra Nammo AS og Norsk Eiendomsinformasjon AS.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen på kap. 5656 post 85 redusert med 877,8 mill. kroner, fra 13 180,5 til 12 302,7 mill. kroner.

Andre saker

Tiltak for treforedlingsindustrien

Skogbruk og trebasert industri har om lag 25 000 sysselsatte i Norge og er en viktig næring flere steder i landet. Deler av treforedlingsindustrien står i fare for å bli nedbygd med mindre det kommer fornyelse gjennom nye lønnsomme produkter og produksjoner. Flere treforedlingsbedrifter er lagt ned eller har måttet redusert bemanningen og gjennomført permitteringer det siste året.

På bakgrunn av dette foreslår Regjeringen å bevilge totalt 100 mill. kroner til ulike tiltak for norsk treforedlingsindustri. Det foreslås å bevilge 50 mill. kroner på Nærings- og handelsdepartementets budsjett og 50 mill. kroner på Landbruks- og matdepartementets budsjett. Bevilgningene skal gå til tiltak for økt bruk av forskning og utvikling i treforedlingsindustrien og en bedre forsyning av trevirke til norske bedrifter. På Nærings- og handelsdepartementets budsjett er tiltakene fordelt på budsjettposter under kap. 920 Norges forskningsråd post 50, kap. 2421 Innovasjon Norge postene 50 og 71 og kap. 2426 SIVA post 70. På Landbruks- og matdepartementets budsjett foreslås det å øke bevilgningen til blant annet infrastrukturtiltak i skogbruket på kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket post 71.

Tiltak for økt forskning i næringen

Bevilgningen til Norges forskningsråd foreslås økt med 20 mill. kroner for å stimulere til iverksetting av nye forskningsprosjekter, som kan bidra til utvikling av nye produkter, utnyttelse av nye råstoffer og nye produksjonsmetoder. 10 mill. kroner av midlene vil benyttes til å styrke det nye forskningsprogrammet BIONÆR og 10 mill. kroner til det bedrifts- og innovasjonsrettede BIA-programmet.

Flere innovative treforedlingsprosjekter

Det foreslås å øke Innovasjon Norges midler til landsdekkende innovasjonstilskudd og tapsfond for innovasjonslån med 15 mill. kroner, slik at flere innovasjons- og utviklingsprosjekter i treforedlingsbedrifter kan realiseres.

10 mill. kroner til nye inkubatorer

Regjeringen foreslår å bevilge 10 mill. kroner til SIVA for å opprette inntil to inkubatorer med base i lokale treforedlingsmiljøer. Inkubatorene skal stimulere til utvikling av vekstbedrifter rundt større industribedrifter og kompetansemiljøer. Inkubatorene tilbyr faglig rådgivning i forretningsutvikling, finansiering, kompetanse- og kapitalnettverk og administrative tjenester.

Nasjonalt nettverk med utgangspunkt i det norske treforedlingsmiljøet

Det foreslås en bevilgning på 5 mill. kroner til Innovasjon Norge til nettverksaktiviteter med utgangspunkt i det nasjonale treforedlingsmiljøet. Innovasjon Norge skal som en del av nettverket ha en mobiliseringsrolle i å få fram gode prosjekter fra næringen.

Tiltak for å forbedre industriens råstofftilgang

For å forbedre tilgjengeligheten til skogressursene og industriens råstofftilgang foreslås en bevilgningsøkning på 50 mill. kroner over Landbruks- og matdepartementets budsjett. Bevilgningen skal blant annet gå til taubaner, utbygging av tømmerkaier og vedlikehold av etablerte skogsbilveier. De foreslåtte tiltakene skal bidra til å redusere kostnader og øke leveringssikkerheten til industrien.

Kompensasjon av industriens indirekte kvotekostnader

Det reviderte kvotedirektivet pålegger EU-kommisjonen å utarbeide retningslinjer for statsstøtte for kompensasjon av utvalgte sektors indirekte kvotekostnader. Formålet med ordningen er å redusere faren for karbonlekkasje, det vil si at industri nedskalere sin aktivitet, legger ned eller lokaliserer seg i et annet land med svakere klimareguleringer, som følge av økte kraftpriser etter innføringen av kvotesystemet. Det er ventet at Kommisjonen vil legge fram slike retningslinjer i løpet av våren. Regjeringen følger saken tett, og arbeider aktivt overfor Kommisjonen for at retningslinjene skal ivareta norske hensyn. I innspill til Kommisjonen er det også vist til at Norge er opptatt av at retningslinjene ikke må utformes slik at de undergraver prissignalene i kvotesystemet og mulighetene for å få på plass en global klimaavtale.

Regjeringen vil innenfor rammene av EUs retningslinjer for statsstøtte etablere en ordning for kompensasjon av indirekte kvotekostnader i Norge, jf. retningslinjene som er under utarbeidelse i medhold av EUs reviderte kvotedirektiv artikkel 10a nr. 6.

Regjeringen vil komme tilbake til hvordan en norsk ordning skal avgrenses etter at innholdet i EUs retningslinjer er avklart. Regjeringen vil som en del av dette arbeidet blant annet vurdere hvilke type kraftkontrakter som skal omfattes av den norske

ordningen. Regjeringen vil ut fra en samlet vurdering ta stilling til hvilke avgrensninger som bør gjøres i forhold til det handlingsrom EUs retningslinjer gir åpning for.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS - Lunckefjellprosjektet

Styret i Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S (SNSK) vedtok i september 2010 en forretningsplan for kullgruve i Lunckefjell, og leverte samme måned en søknad om tillatelse til åpning til Sysselmannen på Svalbard. Selskapet utarbeidet en omfattende konsekvensutredning som sammen med søknaden ble sendt på høring vinteren 2010. Miljøverndepartementet bestemte i desember 2010 at søknaden skulle avgjøres av departementet og ikke av Sysselmannen. Sysselmannen sendte sin anbefaling om at SNSK får åpne kullgruve i Lunckefjell til Miljøverndepartementet i april 2011.

Over en periode på flere år har Svea-området vært gjenstand for en omfattende geologisk kartlegging. Resultatet av dette arbeidet har ifølge selskapet gitt god kunnskap om kullfeltene i området. Lunckefjells beliggenhet gjør det til naturlig etterfølger etter Svea Nord-gruven. Fjellet er nær utslaget av dagens gruve og muliggjør bruk av eksisterende infrastruktur i Svea. Oppstart i Lunckefjell er planlagt, slik at det sammenfaller med avslutningen av Svea Nord-gruven.

Alternativet til åpning av kullgruve i Lunckefjell er trolig en styrt avvikling av kulldriften på Svalbard i regi av SNSK innen ca. 2015.

Prosjektet krever ikke at eierne bidrar med kapital og er i utgangspunktet et investeringsvedtak som det ligger til styret å beslutte. For å muliggjøre kulldrift i Lunckefjell har selskapet anslått et investeringsbehov på om lag 1 mrd. kroner. Prosjektet representerer dermed en betydelig investering som er forbundet med relativt stor forretningsmessig og finansiell risiko og som får betydning for blant annet selskapets egenkapitalsituasjon og utbyttekapasitet. Dette er sentrale eierspørsmål som er bakgrunnen for at prosjektet fra selskapets side er forelagt Nærings- og handelsdepartementet som eier. Nærings- og handelsdepartementet varslet blant annet i Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap at det i sine vurderinger vil legge vekt på om prosjektet kan forventes å gi forretningsmessig avkastning.

Nærings- og handelsdepartementet engasjerte i juni 2011 Deloitte AS til å foreta en bedriftsøkonomisk vurdering av forretningsplanen for den nye gruve. Deloitte leverte sin rapport i november 2011. Rapporten viser positiv forventet avkastning gitt en risikostjustert diskonteringsrente.

Miljøverndepartementet ga i desember 2011 SNSK tillatelse til åpning av kullgruve i Lunckefjell etter svalbardmiljøloven. Med bakgrunn i de forretningsmessige vurderingene meddelte Nærings- og handelsdepartementet samme dag styret i SNSK at departementet ikke vil motsette seg selskapets planer for åpning av kullgruve i Lunckefjell.

Mesta Konsern AS – Avvikling av datterselskapet Mesta Entreprenør AS

Et enstemmig styre i Mesta Konsern AS besluttet i mars 2012 å gå inn for en styrt avvikling av det heleide datterselskapet Mesta Entreprenør AS. Mesta Entreprenør bygger infrastruktur som veier, broer, kaier, tunneler og banetraseer. Konsernets omsetning i 2011 var på 5,1 mrd. kroner, herav om lag 60 pst. fra det heleide datterselskapet Mesta Drift AS og om lag 25 pst. fra Mesta Entreprenør AS. Konsernet hadde ved utgangen av 2011 om lag 1 780 ansatte, derav om lag 1 090 i Mesta Drift og om lag 380 i Mesta Entreprenør.

Styret begrunnet sin beslutning blant annet med at det over lang tid har vært jobbet med å bedre lønnsomheten i Mesta Entreprenør, men at utsiktene til at dette datterselskapet kunne oppnå tilfredsstillende lønnsomhet i overskuelig framtid var usikre og at en videreføring av virksomheten ville innebære en stor finansiell risiko som kunne svekke mulighetene for lønnsomme satsninger i resten av konsernet. Mesta Konsern gir uttrykk for at selv om det norske anleggsmarkedet kan forventes å vokse de neste årene, så vil lønnsomheten generelt fortsatt være under sterkt press.

Nærings- og handelsdepartementet tok styrets beslutning til orientering. Mesta Konsern må løpende foreta tilpasninger for å bedre effektiviteten og øke konkurransekraften. Departementet forutsetter at alle slike prosesser gjennomføres i henhold til avtaleverk og i samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Investinor AS - Egenkapital

Gjennom Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2012 ble det vedtatt å tilføre Investinor AS ytterligere 1,5 mrd. kroner i investeringskapital i 2012. Det legges opp til at overføring av midlene skal skje gradvis, etter hvert som selskapet har behov for dem til investeringer og i tråd med aksjelovens bestemmelser. Dette er i tråd med vanlig bransjepraksis. Nærings- og handelsdepartementet legger derfor opp til å plassere midlene på en ikke-rentebærende konto i Norges Bank som forvaltes av Innovasjon Norge. Dette innebærer at overføringen til Investinor AS også kan finne sted etter 2012.

2.10 Fiskeri- og kystdepartementet

Kap. 1020 Havforskningsinstituttet

Post 01 Driftsutgifter

Som en følge av motorhavari på forskningsfartøyet ”Johan Hjort” ble det leid inn et erstatningsfartøy for å kunne gjennomføre vinterundersøkelsen i Barentshavet.

Vintertoktet var nødvendig for å oppfylle forpliktelsene som følger av protokollen fra Den norsk-russiske fiskerikommisjonen. Motorhavariet medførte utgifter til reparasjon på 3 mill. kroner og utgifter til leie av erstatningsfartøy på 8 mill. kroner.

Forskningsfartøyet ”G.O. Sars” måtte tas ut av drift en periode høsten 2011 på grunn av motorproblemer. Havforskningsinstituttet måtte derfor leie inn et erstatningsfartøy for å kunne gjennomføre økosystemtokt i Barentshavet. Det ble vedtatt en tilleggbevilgning på 5,1 mill. kroner i ny saldering av statsbudsjettet 2011 for å dekke disse utgiftene. Det har i tillegg vært utgifter på 3 mill. kroner i 2012 til reparasjon av motorene.

Samlede utgifter som skyldes motorhavariene utgjør 14 mill. kroner i 2012.

Havforskningsinstituttet vil dekke 2 mill. kroner ved interne omdisponeringer. Det fremmes på denne bakgrunn forslag om å øke bevilgningen på kap. 1020, post 01 med 12 mill. kroner for å dekke utgifter til reparasjoner og innleie av erstatningsfartøy.

Kap. 1050 Diverse fiskeriformål

Post 72 Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere

1,7 mill. kroner av bevilgningen til sikkerhetsopplæring for fiskere i 2011 ble ikke utbetalt. Det er påløpt utgifter til sikkerhetsopplæring for fiskere på 1,2 mill. kroner i 2011 som kommer til utbetaling i 2012. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1050, post 72 med 1,2 mill. kroner.

Kap. 1062 Kystverket

Post 01 Driftsutgifter

I statsbudsjettet for 2012 ble kap. 1062, post 01 redusert med 30 mill. kroner som følge av slutført vrakhåndtering. Bevilgningen til formålet var imidlertid gitt på kap. 1062, post 21. For å rette opp feilen foreslås det at bevilgningen på kap. 1062, post 01 økes med 30 mill. kroner og at bevilgningen på kap. 1062, post 21 reduseres tilsvarende.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det vises til omtale under kap. 1062, post 01 ovenfor. Det foreslås at bevilgningen på kap. 1062, post 21 reduseres med 30 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 1062, post 21 skal i utgangspunktet dekke mindre, statlige aksjoner mot akutt forurensning. De siste årene har det i tillegg vært særskilte bevilgninger til flere større, flerårige tiltak på posten, blant annet håndteringen av ubåtvraket U-864. Det foreslås derfor at kap. 1062, post 21 tilføres stikkordet ”*kan overføres*”.

I 2010 ble det ført utgifter for 34,9 mill. kroner til håndteringen av ”Murmansk” på kap. 1062, post 01, mens utgiftene skulle vært ført på kap. 1062, post 21. For å rette opp feilen foreslås det at stikkordet ”*kan nyttes under post 01*” tilføyes kap. 1062, post 21 i 2012, slik at inntil 34,9 mill. kroner av disponibel bevilgning på kap. 1062, post 21 kan disponeres på kap. 1062, post 01.

Kap. 1070 Samfunnet Jan Mayen og Loran-C

Post 01 Driftsutgifter

I 2011 ble 4,457 mill. kroner på kap. 1070 post 01 ikke utbetalt, i hovedsak som følge av manglende fakturering av 13 flytransporter til og fra Jan Mayen i 2011. Det ble overført 2,134 mill. kroner til 2012, tilsvarende 5 pst. av bevilgningen i 2011. Utgiftene til flytransporter kommer til utbetaling i 2012. Det fremmes derfor forslag om å øke bevilgningen på kap. 1070, post 01 med 2,323 mill. kroner.

Kap. 4020 Havforskningsinstituttet

Post 03 Oppdragsinntekter

I ny saldering av statsbudsjettet 2011 ble det vedtatt en tilleggsbevilgning til Havforskningsinstituttet på 15 mill. kroner på kap. 1020, post 21. Det var tilstrekkelig kontraktsfestede oppdragsinntekter til å dekke de økte utgiftene, men en del av inntektene blir først innbetalt i 2012. Det foreslås derfor en økning i oppdragsinntektene på kap. 4030, post 03 på 15 mill. kroner.

Andre saker

Fullmakt til salg av aksjer i Nord-Salten kraftlag

Kystverket er tildelt til sammen 759 aksjer i forbindelse med omdanning av andelslaget Nord-Salten Kraft til aksjeselskapet Nord-Salten Kraft AS. Aksjene utgjør en verdi på i underkant av 200 000 kroner. Aksjene er tildelt Kystverket, som tidligere kraftkunde, i forbindelse med omgjøringen fra andelslag til aksjeselskap, og utgjør ikke en strategisk eierpost. Det foreslås derfor at Fiskeri- og kystdepartementet kan gi Kystverket fullmakt til å selge aksjene i Nord-Salten Kraft AS, jf. forslag til romertallsvedtak.

Orienteringssaker

Utbedring av stormskader og prosjektendringer under Kystverket

Det er overført 219,4 mill. kroner på kap. 1062, post 30 til 2012. Av dette er 117,9 mill. kroner udisponert. Dette skyldes at ett prosjekt har utgått på grunn av lokale vedtak, mens andre prosjekter har forsinket framdrift eller har blitt rimeligere enn forutsatt.

Stormene ”Berit”, ”Dagmar” og ”Emil” i november og desember førte til skader på moloer på til sammen 78,5 mill. kroner og skader på navigasjonsinnretninger på til sammen 37,8 mill. kroner. Det vil være mulig å utbedre skader for 78,5 mill. kroner i 2012, fordelt med 48,5 mill. kroner til moloer og 30 mill. kroner til

navigasjonsinnretninger. Det er viktig at stormskadene utbedres så raskt som mulig for å unngå at skadene forverrer seg, med økte kostnader som resultat.

Etter utbedring av stormskader gjenstår det en udisponert overført bevilgning på 39,4 mill. kroner. I tillegg er det forsinkelser i arbeidet med Borg havn og utsatt oppstart av moloen i Breivikbotn som gjør at utgiftene i 2012 til disse prosjektene blir 50 mill. kroner mindre enn tidligere anslått. Samlet innebærer dette at 89,5 mill. kroner kan disponeres til andre prosjekter i 2012. Det vil derfor gjøres følgende endringer i forhold til uttrykt vedlegg i Prop. 1 S (2011-2012) for Fiskeri- og kystdepartementet (i mill. kroner):

Prosjekt	Kystverkets handlingsprogram	Utrykt vedlegg Prop. 1 S (2011-2012)	Disponering i 2012
Breivikbotn (molo)	Jf. Prop. 120 S (2010-2011)	35	5
Borg havn (utdyping og merking)	2010-2013 (249 mill. kroner)	50	30
Træna havn (utdyping)	Oppstart 2013 + 2014-2019 (234 mill. kroner)	33	60
Honningsvåg (molo)	2014-2019 (44 mill. kroner)	0	15,4
Haverskjærgrunn (utdyping og merking)	2014-2019 (310 mill. kroner)	0	37
Olstokvær (utdyping og merking)	2014-2019 (105 mill. kroner)	0	10
<i>Sum</i>		<i>118</i>	<i>157,4</i>

Vrakhåndtering

I statsbudsjettet 2011 ble det bevilget 30 mill. kroner til oppfølging av Kystverkets vrakrapport, der vrakene "Erich Giese", "Boardale" og "Neuenfels" var prioritert. Ved å bruke et fartøy som inngår i den statlige slepeberedskapen som plattform for tømningen, ble håndteringen av disse vrakene vesentlig rimeligere enn tidligere anslått. Det ble derfor inngått kontrakt for tømning av alle de tre vrakene.

Sommeren 2011 oppstod det en lekkasje fra vraket "Bittern" som Kystverket vurderte som nødvendig å håndtere raskt. Det ble antatt at også tømning av "Bittern" kunne gjennomføres innenfor bevilgningen til vrakhåndtering på 30 mill. kroner.

Tømningen av "Bittern" ble gjennomført høsten 2011. På grunn av tilleggsarbeid med fjerning av sedimenter som lå over vraket, ble utgiftene noe høyere enn forutsatt. Samlet kostnad for tømningen ble 9,7 mill. kroner. Tømning av ett av vrakene i Narvik ble

nesten fullført i 2011. På grunn av værforholdene måtte resten av arbeidet utsettes til 2012. Dette har ført til høyere utgifter enn forutsatt. Kystverket anslår nå utgiftene ved å tømme ”Erich Giese”, ”Neuenfels” og ”Boardale” til i underkant av 30 mill. kroner.

Dette innebærer at samlet kostnad for tømming av ”Bittern” og de tre vrakene som var prioritert i vrakrapporten blir inntil 39,7 mill. kroner. Overskridelsen blir dekket innenfor Kystverkets bevilgninger til beredskap mot akutt forurensning på kap 1062, postene 01 og 21 i 2012.

Videre arbeid med miljøtiltak ved vraket av ubåten U-864

Innledning

I Prop. 81 S (2009-2010) *Håndtering av ubåten U-864* uttalte Regjeringen at ”Målet med den videre oppfølgingen av U-864 er å redusere miljørisikoen knyttet til kvikksølvforurensningen.” Regjeringen la videre til grunn at det ble igangsatt en forstudie av ulike alternativer for miljøtiltak ved U-864, en såkalt konseptvalgutredning (KVU). Ved behandlingen av Dokument 8:144 S (2009-2010) sluttet Stortingets flertall seg til forslaget i Prop. 81 S (2009-2010).

I Prop. 120 S (2010-2011) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2011* ble det orientert om at Kystverkets konseptvalgutredning gjennomgikk ekstern kvalitetssikring. Det ble også orientert om at ekstern kvalitetssikrer så behov for at Kystverket gjorde en tilleggsvurdering av nye tiltaksalternativer, samt en ytterligere vurdering av risikoen ved tildekkingsalternativet i et langsiktig perspektiv. Det ble videre vist til at Kystverkets tilleggsutredning ville bli oversendt ekstern kvalitetssikrer høsten 2011, og at Regjeringen ville komme tilbake til saken på egnet måte etter at den eksterne kvalitetssikringen var gjennomført.

Kystverkets konseptvalgutredning

Kystverket har vurdert følgende alternative miljøtiltak:

- 0) Nullalternativet, som innebærer fortsatt overvåking.
- 1) Tildekking, som innebærer vraket og forurenset havbunn dekkes med rene masser, slik at all forurensningen isoleres i et deponi på vrakstedet.
- 2) Heving av vrak og tildekking av forurenset havbunn, som innebærer heving og landdeponering av vraket og last og mudring av minimum 2 500 m³ sedimenter, samt tildekking av forurenset havbunn,
- 3) Heving av last og tildekking av forurenset havbunn, som innebærer heving og landdeponering av last og mudring av minimum 2 500 m³ sedimenter, samt tildekking av forurenset havbunn.
- 4a) Heving av vrak og storskala mudring, som innebærer heving og landdeponering av vrak og last, samt mudring og landdeponering av ca. 270 000 m³ forurensete sedimenter.
- 4b) Heving av last og storskala mudring, som innebærer heving og landdeponering av og last, samt mudring og landdeponering av ca. 270 000 m³ forurensete sedimenter.

Kystverket har vurdert miljørisikoen for de ulike alternativene på kort sikt, dvs. miljørisikoen ved selve gjennomføringen, og på lang sikt, dvs. etter at tiltaket er gjennomført. Kystverket vurderer at alle alternativene, med unntak av nullalternativet, kan gi en tilfredsstillende reduksjon av miljørisikoen på lang sikt. Dette avhenger imidlertid av at selve gjennomføringen av tiltaket ikke medfører ytterligere uakseptabel spredning av forurensningen. Kystverket vurderer at gjennomføring av de ulike hevingsalternativene vil gi en vesentlig høyere risiko enn en tildekkingsoperasjon.

Kystverket vurderer at alternativ 1, tildekking vil gi en effektiv isolering av forurensningen og at tildekking er et permanent og evigvarende miljøtiltak. Siden dette alternativet vurderes å ha klart lavest risiko for ytterligere spredning av forurensning under gjennomføring, anbefaler Kystverket dette alternativet.

Ekstern kvalitetssikring

Kystverkets konseptvalgutredning er kvalitetssikret av Metier AS og Møreforskning Molde AS (heretter: kvalitetssikrer). Kvalitetssikrer vurderer at Kystverkets arbeid er gjort med stor faglig tyngde, og at høy grad av involvering og bruk av ulike offentlige etater og eksterne uavhengige spesialister har sikret arbeidet objektivitet.

Kvalitetssikrer slutter seg til Kystverkets vurdering av at alle alternativene, med unntak av nullalternativet, gir en tilfredsstillende målrealisering på lang sikt. Ekstern kvalitetssikrer vurderer at miljørisikoen på kort sikt, dvs. miljørisiko ved gjennomføringen, er størst for alternativene med et stort omfang av komplekse operasjoner.

Ekstern kvalitetssikrer anbefaler derfor alternativ 1, tildekking. Ekstern kvalitetssikrer framholder at anbefalingen er basert på et meget omfattende utredningsgrunnlag og fraråder videre utredning.

Valg av konsept for miljøtiltak ved vraket av U-864

I 2007 og 2008 foretok Kystverket en nærmere utredning av heving av vrak og last. Dette prosjektet gjennomgikk i 2009 en ekstern, uavhengig kvalitetssikring (kvalitetssikring 2 – KS2). Som redegjort for i Prop. 81 S (2009-2010) anså ekstern kvalitetssikrer at man ikke burde gå videre med hevingsprosjektet.

I tråd med Prop. 81 S (2009-2010) er det nå gjennomført en grundigere utredning i Kystverkets konseptvalgutredning av alternative hevingsløsninger, tildekking og kombinasjoner av heving og tildekking. Dette for å sikre at man etter konseptvalgutredningen hadde minst ett tilfredsstillende alternativ for håndtering av forurensningen.

Med bakgrunn i sakens særlige karakter er det gjennomført to åpne høringsmøter den 2. mai 2012, ett i Bergen og ett på Fedje. Regionale og lokale myndigheter, samt lokal aksjonsgruppe på Fedje ble invitert særskilt til å legge fram sine vurderinger av saken.

Fra regionalt og lokalt hold ble det særlig uttrykt bekymring for sikkerheten ved en tildekking i et langsiktig perspektiv.

Regjeringen mener de faglige vurderingene av miljørisikoen må være avgjørende for valg av miljøtiltak ved vraket av U-864, både på kort og lang sikt. Regjeringen ønsker på denne bakgrunn å gå videre med en forprosjektering av to mulige løsninger, nemlig tildekkingsalternativet og alternativet som omfatter heving av last og tildekking av forurenset havbunn.

I henhold til regimet for kvalitetssikring av store statlige prosjekter skal alle prosjekter med forventet prosjektkostnad på over 750 mill. kroner gjennomgå ekstern kvalitetssikring av styringsunderlaget og kostnadsoverslag (kvalitetssikring 2 – KS2) før prosjektet legges fram for Stortinget med forslag om bevilgning til gjennomføring. Ekstern kvalitetssikrer har i KS1 vurdert forventningsverdien for tildekkingsalternativet til 580 mill. kroner. Tilsvarende estimat for heving av last og tildekking av forurenset havbunn er på 1010 mill. kroner. Forprosjekteringen av de to alternativene vil derfor bli sendt til KS2, før Regjeringen konkluderer om hvilket alternativ som bør velges. Når KS2 foreligger, vil Regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

2.11 Landbruks- og matdepartementet

Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk

Bioforsk har vært en av initiativtakerne til etableringen av Rogaland Landbrukspark SA, men er foreløpig ikke medlem. Det er viktig for videreutviklingen av Bioforsk Vest Særheim å være integrert i det formaliserte og forpliktende samarbeidet i Rogaland landbrukspark, for å bidra til å samle og styrke den landbruksfaglige virksomheten på Særheim. Det foreslås at Bioforsk gis fullmakt til å kjøpe andeler i Rogaland landbrukspark, jf. forslag til bevilgning under post 96. Bevilgningen på kap. 1112, post 51 foreslås derfor redusert med 20 000 kroner.

Post 96 Andeler i Rogaland Landbrukspark SA (Ny)

Det foreslås at det opprettes en ny post under kap. 1112 som bevilges med 20 000 kroner til andelsinnskudd i Rogaland Landbrukspark SA, jf. omtale under kap. 1112, post 51 ovenfor.

Kap. 1115 Mattilsynet

Post 22 Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser

Staten inngikk høsten 2011 forlik med Overføringsavtalens Sikringsordning om reguleringsansvar for ansatte som hadde sluttet eller blitt pensjonister i 9 tidligere kommunale næringsmiddeltilsyn som gikk inn i Mattilsynet da dette ble etablert i 2004. Utbetaling i tråd med forliket ble gjort i desember 2011. Mattilsynet har anslått at helårseffekten for 2012 som følge av ansvaret staten har påtatt seg vil utgjøre 760 000 kroner i økt reguleringspremie. Bevilgningen på kap. 1115, post 22 foreslås derfor økt med 760 000 kroner for 2012.

Forliket høsten 2011 innebærer at bemanningen i alle tidligere kommunale næringsmiddeltilsyn må gjennomgå på samme måte som for de opprinnelige 9 tilsynene. Dette må gjøres for å avklare ansvaret for reguleringene og for å få beregnet etterbetaling, og vil gi økte forpliktelser for staten. Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til de budsjettmessige konsekvensene når kartleggingen er fullført.

Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 01 Driftsutgifter

Etter- og videreutdanningsfondet i landbruket er avviklet og restbeløpet er overført til Landbrukets utviklingsfond på kap. 1150, post 50. Statens landbruksforvaltning har hatt forvaltningsansvaret for fondet, og har belastet fondet med om lag 220 000 kroner til administrasjon. Dette er inntektsført på kap. 4143, post 01. Bevilgningen på kap. 1143, post 01 foreslås derfor redusert med 220 000 kroner, mot tilsvarende reduksjon av kap. 4143, post 01 nedenfor.

Kap. 1147 Reindriftsforvaltningen

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres

I henhold til konvensjon av 3. juni 1981 regulerer lov om reingjerder mellom Norge og Finland blant annet fremgangsmåten som skal benyttes når rein fra det ene landet er kommet over grensen til det andre. Under konvensjonens funksjonstid har det vært problemer med rein som har trukket over grensen. Dette har medført skader på jordbruksarealer og sammenblandinger med andre reinflokker. De siste årene har problemene i hovedsak vært at norsk rein har trukket over på finsk side.

Det er Fylkesmannen i Finnmark og Troms som formelt og etter konvensjonen er økonomisk ansvarlig for slike skader. Fylkesmannen har imidlertid ikke særskilt bevilgning til formålet. Utgiften foreslås derfor dekket over kap. 1147, post 45. Siden det er vanskelig å dokumentere eierforholdet til den enkelte rein har ikke Fylkesmannen fremmet regresskrav overfor reieneierne.

Årets erstatningskrav er av en helt annen størrelse enn tidligere, og utgjør om lag 1,75 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 1147, post 45 med 1 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 1147, post 82. Resterende bevilgningsbehov for å dekke erstatningene dekkes ved omprioriteringer innenfor posten.

Post 82 Radioaktivitetstiltak, kan overføres

Bevilgningen på kap. 1147, post 82 foreslås redusert med 1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1147, post 45.

Kap. 1148 Naturskade – erstatninger

Post 71 Naturskade, erstatninger, overslagsbevilgning

2011 var et år med mange ekstraordinære naturskadehendelser. Dette har resultert i anslagsvis 1 000 flere meldte naturskadesaker til styret for Statens naturskadefond enn normalt. De siste fem årene har det i snitt blitt utbetalt erstatning i 850 saker. Det foreslås en økning av bevilgningen på kap. 1148, post 71 på 13 mill. kroner til dekning av naturskader.

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapings- og klimatiltak i skogbruket m.m., kan overføres

Tiltakspakke for treforedlingsindustrien

Som følge av den vanskelige situasjonen for deler av norsk treforedlingsindustri, ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av blant andre Nærings- og handelsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet som skulle utarbeide en rapport om norsk treforedlingsindustri. Rapporten konkluderer med at det er behov for satsing på innovasjon og utvikling for å styrke treforedlingsindustriens konkurransekraft. Regjeringen har på denne bakgrunn utarbeidet et forslag til en tiltakspakke. Under

Landbruks- og matdepartementet er satsingen rettet mot å forbedre tilgjengeligheten til skogressursene og, i forlengelsen av dette, industriens råstofftilgang.

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 50 mill. kroner på Landbruks- og matdepartementets budsjett som skal nyttes til taubaner (10 mill. kroner), tømmerkaier (25 mill. kroner), forskning og innovasjon (5 mill. kroner) og vedlikehold av etablerte skogsbilveier (10 mill. kroner).

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1149, post 71 økes med 50 mill. kroner.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

Post 51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet

I forbindelse med jordbruksoppgjøret 2011 ble det varslet at trygdeavgiften for jordbruk, skogbruk og reindrift økes fra 7,8 prosent til 11 prosent med virkning fra 2012. Videre ble det bestemt at avsetningene til folketrygden på næringsavtalene skulle omdisponeres til inntektsgivende tiltak innenfor henholdsvis jordbruks- og reindrifftsavtalen. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1151, post 51 økes med 1,2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1151, post 79.

Post 79 Velferdsordninger, kan overføres

Bevilgningen på kap. 1151, post 79 foreslås redusert med 1,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1151, post 51. Reindrifftsutøvernes bruk av velferdsordningene på post 79 vil variere mellom år, og kan være vanskelig å forutsi. For å sikre en viss fleksibilitet foreslås det at posten tilføres stikkordet ”kan overføres”.

Kap. 4143 Statens landbruksforvaltning

Post 01 Driftsinntekter m.m.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 4143, post 01 med 220 000 kroner, jf. omtale under kap. 1143, post 01.

Kap. 4162 Statskog SF – forvaltning av statlig eierskap

Post 90 Avdrag på lån

På posten bevilges tilbakebetaling av det statlige lånet til Statskog SF på 475 mill. kroner som ble gitt i forbindelse med kjøpet av Orklas skogeiendommer i 2010. Det er i saldert budsjett 2012 bevilget 10 mill. kroner i avdrag, som er låneavtalens minimumsbeløp. Statskog har hatt inntekter fra salg av skog- og utmarkseiendommer (arronderingssalg) som foreslås benyttet til nedbetaling av lån. Med utgangspunkt i gjennomførte salg i 2011 og prognoser for salg i 2012 foreslås en økning av bevilgningen på kap. 4162, post 90 på 34 mill. kroner.

Kap. 5652 Renter og utbytte – Statskog SF

Post 80 Renter

På posten bevilges renter på lånet som Statskog SF fikk i forbindelse med kjøpet av Orklas skogeiendommer i 2010. Som følge av økt avdrag fra Statskog og lavere markedsrente foreslås det at bevilgningen på kap. 5652, post 80 reduseres med 3 mill kroner, til 21,9 mill kroner.

Kap. 5652 Renter og utbytte – Statskog SF

Post 85 Utbytte

Utkast til regnskap for 2011 viser at Statskog SFs resultat etter skatt er på 75,4 mill. kroner. Fratrullet salgsinntektene fra arronderingssalget på 21,9 millioner kroner, blir utbyttegrunnlaget for 2011 satt til 53,4 millioner, og bevilgningen på kap. 5652 post 85 foreslås økt med 35,1 mill kroner, til 40,1 mill kroner.

2.12 Samferdselsdepartementet

Kap. 1310 Flytransport

Post 70 Kjøp av innenlandske flyruter

Samferdselsdepartementet avholdt høsten 2011 en anbudskonkurranse for drift av regionale flyruter fra 1. april 2012. Det samlede kompensasjonskravet til kjøp av flyruter i 2012 ble lavere enn det som ble lagt til grunn i Prop. 1 S (2011-2012). Bevilgningen på kap. 1310, post 70 må derfor nedjusteres. Som følge av klager på vedtak om tildeling av kontrakter er det endelige bevilgningsbehovet for 2012 usikkert. Når det tas høyde for utgifter til midlertidige løsninger, ligger bevilgningsbehovet for 2012 an til å bli om lag 30 mill. kroner lavere enn bevilgningen i saldert budsjett 2012. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 1310 Flytransport, post 70 Kjøp av innenlandske flyruter reduseres med 30 mill. kroner.

Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m.

Ras- og flomskader på riksvegnettet

Riksvegnettet ble påført skader som følge av ras og flom i forbindelse med stormene ved årsskiftet 2011/2012. Det har vært behov for å gjennomføre en rekke vedlikeholdstiltak for å reparere skadene etter disse hendelsene. Totalt utgjør kostnadene som dekkes over post 23, om lag 80 mill. kroner. Disse kostnadene fordeler seg slik på det enkelte fylke:

Fylke	Mill. kr
Hordaland	27
Sogn og Fjordane	27
Sør-Trøndelag	7
Møre og Romsdal	7
Nordland	7
Aust-Agder	5
Sum	80

Automatisk trafikkontroll (ATK)

I dag er det flere bokser for automatisk trafikkontroll enn det er kameraer og fartsmålere. Utstyr må derfor flyttes manuelt, noe som er lite effektivt. Automatisk trafikkontroll er allerede prioritert innenfor budsjетtrammen, men ved å øke antallet ATK-punkter ytterligere vil trafikksikkerhetsgevinsten øke. Det foreslås derfor 10 mill. kroner til kjøp av nye kameraer og fartsmålere.

Avvikling av oblatordningen

Oblatordningen (kontrollmerkeordningen for kjøretøy) ble innført i 1993. Oblatene har fungert som bevis for betalt årsavgift og ansvarsforsikring, og for gjennomført periodisk kjøretøykontroll. Statens vegvesen har administrert ordningen. De administrative kostnadene har vært om lag 20 mill. kroner i året. Statens vegvesen har utviklet og tatt i bruk nye og mindre ressurskrevende kontrollmetoder som ikke var tilgjengelig da oblatordningen ble innført, og ordningen er besluttet avvirket fra og med 1. mai 2012.

Avvikling av oblatordningen vil effektivisere ressursbruken i Statens vegvesen. Samtidig vil arbeidet i Toll- og avgiftsetaten og Statens innkrevingsentral bli mer ressurskrevende. For Toll- og avgiftsetaten er det beregnet at de årlige utgiftene vil øke med om lag 3,8 mill. kroner, og at innkjøp av nytt kontrollutstyr vil medføre en engangsutgift på om lag 6 mill. kroner. For Statens innkrevingsentral er det beregnet at de årlige utgiftene vil øke med 1,5 mill. kroner. Samlet sett vil avvikling av oblatordningen medføre en innsparing.

Toll- og avgiftsetatens og Statens innkrevingsentralers merutgifter som følge av avviklingen foreslås dekket ved å overføre midler fra Statens vegvesen. For 2012 vil merutgiftene til sammen være 11,3 mill. kroner, mens de fra 2013 vil være 5,3 mill. kroner i året, jf. omtalen under Finansdepartementet.

Oppsummering

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., med 78,7 mill. kroner.

Post 29 Vederlag til OPS-prosjekter

Innbetalingen av bompenger til Bomselskapet E39 Øysand – Thamshamn har gått raskere enn ventet. Selskapet ønsker å innfri sine forpliktelser overfor OPS-selskapet raskere enn det som var forutsatt. Samlet bompengetilskudd og statlig bidrag i kontraktsperioden 2005-2030 skal holdes uendret. Det foreslås imidlertid en økt innbetaling av bompenger til OPS-selskapet i 2012 på 20 mill. kroner for prosjektet E39 Klett – Bårdshaug i Sør-Trøndelag. Dette vil føre til et tilsvarende mindrebehov for statlige midler i 2012. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1320 Statens vegvesen, post 29 Vederlag til OPS-prosjekter, med 20 mill. kroner og omdisponere dette beløpet til kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringer.

Post 30 Riksveginvesteringer

Brann i Oslofjordtunnelen

Etter brannen i Oslofjordtunnelen i juni 2011 er det nødvendig å gjennomføre tiltak for å bedre sikkerheten i tunnelen ved å etablere evakueringsrom. I tillegg er det behov for å installere ledelys som viser retningen i tunnelen. Kostnadene er beregnet til 40 mill. kroner.

Trafikksikkerhetstiltak

Det foreslås til sammen 30 mill. kroner til følgende trafikksikkerhetstiltak:

Prosjekt	Mill. kr
E8 Lavangsdalen, Troms, midtrekkverk	11
E18 Telemark grense – Østerholtheia, Aust-Agder, midtrekkverk	10
E39 Vest-Agder grense – Ålgård, Rogaland, veglys	9
Sum	30

Oppsummering

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringer, med 70 mill. kroner. Det vises også til omtale under post 29 Vederlag til OPS-prosjekter hvor det foreslås å omdisponere 20 mill. kroner til post 30 Riksveginvesteringer.

Post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene

Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene beregnes på samme måte som rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg ved at renten skal tilsvare den årlige effektive renten på flytende lån i Husbanken. I Prop. 1 S (2011-2012) var det lagt til grunn en årlig rente på 3,5 pst., mens det i Revidert nasjonalbudsjett 2012 legges til grunn en årlig effektiv rente på 2,5 pst. i 2012. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1320 Statens vegvesen, post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, med 50 mill. kroner.

Kap. 1350 Jernbaneverket

Post 23 Drift og vedlikehold

Jernbaneverket hadde i 2011 kostnader utover budsjetterte midler knyttet til flom, ras og brann på om lag 254 mill. kroner. Av dette kommer 140 mill. kroner til utbetaling i 2012. Utbetalingene gjelder nødvendige utbedringer av Dovrebanen, gjenoppbygging av Notodden stasjon, opprydding etter stormen Dagmar i desember og annet oppryddingsarbeid, samt gjenoppbygging av snøoverbygg på Hallingskeid etter brann og ras på Myrdal.

I forbindelse med branntilsyn i Oslo-tunnelen har Jernbaneverket fått pålegg om å gjennomføre brannverntiltak. Tiltakene i Oslo-tunnelen som må gjøres i 2012, er bl.a. installasjon av ny brannvannsledning, røykventilasjon (planlegging og prosjektering), brannskille på Nationaltheatret stasjon og reservestrømforsyning for nødllys.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1350 Jernbaneverket, post 23 Drift og vedlikehold, med 200 mill. kroner.

Post 30 Investeringer i linjen

Malmselskapene Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) og Northland Resources AB (NRAB) planlegger å øke volumet av malmtransport på Ofotbanen. For å legge til rette for å kjøre flere malmtog er det nødvendig å gjennomføre kapasitetsøkende tiltak på Ofotbanen. Jernbaneverket har forhandlet med LKAB og forhandler med NRAB om finansieringsløsninger for tiltak på Ofotbanen.

NRAB planlegger å starte opp ny malmtransport fra 2013/14. For å legge til rette for dette er det nødvendig å gjennomføre forsert vedlikehold samt oppgradering til 30 tonns aksellast på Fagerneslinja (toglinjen mellom Narvik stasjon og Narvik containerhavn). Det er også nødvendig med tilpasninger på Narvik containerhavn som utskipingshavn for NRAB.

Jernbaneverket har i forhandlinger med NRAB lagt til grunn at oppgradering av Fagerneslinja og tilpasninger på Narvik containerterminal dekkes av NRAB i form av anleggsbidrag på totalt 231 mill. kroner, da dette er tiltak som må gjennomføres ut fra transportbehovet til NRAB. Jernbaneverket vil selv dekke forsert vedlikehold av Fagerneslinja. Det foreligger hovedplan for de planlagte tiltakene med en samlet kostnadsramme på om lag 447 mill. kroner og en samlet styringsramme på om lag 392 mill. kroner.

Det foreslås å bevilge 100 mill. kroner på kap. 1350 Jernbaneverket, post 30 Investeringer i linjen, for å dekke Jernbaneverkets utgifter i 2012 til oppgradering av Fagerneslinja og tilpasninger på Narvik containerterminal.

Post 33 (Ny) Fysisk skille Jernbaneverket – BaneTele AS

Prosjektet fysisk skille Jernbaneverket - BaneTele AS ble satt i gang i forbindelse med statens salg av BaneTele AS til Ventelo AS våren 2009. Basert på anslag fra Jernbaneverket ble det forutsatt at nødvendige skjermingstiltak for å etablere et fysisk skille mellom Jernbaneverkets og BaneTeles utstyr i tekniske rom ville omfatte om lag 135 tiltak innenfor om lag 60 mill. 2009-kroner, jf. St.prp. nr. 67/Innst. S. nr. 355 (2008-2009). Prosjektet skulle etter planen gjennomføres fra sommeren 2009 og slutføres i 2011. I forbindelse med avslutningen av prosjektet er det avdekket behov for flere tiltak, samt økt arbeidsmengde på enkelte tiltak som var med i den opprinnelige planen. På denne bakgrunn har prosjektkostnadene økt med 26,4 mill. kroner.

For å kunne avslutte prosjektet i 2012 foreslås det bevilget 26,4 mill. kroner på kap. 1350 Jernbaneverket, post 33 Fysisk skille Jernbaneverket – BaneTele AS.

Kap. 1370 Posttjenester

Post 70 Kjøp av post- og banktjenester

I saldert budsjett 2012 er det bevilget 89 mill. kroner til kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester. I Prop. 1 S (2011-2012) for Samferdselsdepartementet ble det opplyst at departementet tok sikte på å legge fram forslag om endringer i Postens plikt til å tilby grunnleggende banktjenester i postnettet primo 2012. Det ble lagt til grunn at dette ville føre til en betydelig reduksjon i behovet for statlig kjøp av banktjenester i 2012 sammenliknet med nivået i 2011.

Gjennom arbeidet med Meld. St. 18 (2011-2012) *Virksomheten til Posten Norge AS* og Prop. 100 L (2011-2012) *Endringer i lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett* ble det klart at det ikke vil være mulig å oppnå den planlagte innsparingen for statlig kjøp i 2012. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1370 Posttjenester, post 70 Kjøp av post- og banktjenester med 90 mill. kroner.

Kap. 1380 Post- og teletilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Post- og teletilsynets driftsutgifter i 2012 vil bli lavere enn det som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2012. Dette skyldes i hovedsak lavere lønnsutgifter. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1380 Post- og teletilsynet, post 01 Driftsutgifter med 6,5 mill. kroner. Nivået på Post- og teletilsynets driftsutgifter ventes å være stabilt i årene framover.

Post 70 Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap

Det er behov for å foreta en engangsinvestering for å kunne innføre en ordning med prioritet i mobilnett. Formålet med en prioritetsordning er å kunne gi brukere med ansvar for samfunnsviktige oppgaver bedre tilgjengelighet i mobilnettene i en krisesituasjon hvor disse nettene er overbelastet. Det er særlig aktuelt ved lokale og regionale ulykker, strømutfall og uvær.

Ordningen er i første omgang ment å gjelde for offentlig telefonitjeneste. Ordningen bør dimensjoneres for inntil 10 000 brukere fordelt mellom nasjonal og regional kriseledelse, operative beredskapsaktører og diverse støttefunksjoner. En årsavgift betalt av prioritetsabonentene skal finansiere mobiltilbydernes driftskostnader for ordningen. Slik brukerbetaling vil kunne bidra til å holde antall prioriterte brukere på et akseptabelt nivå.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1380 Post- og teletilsynet, post 70 Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap økes med 30 mill. kroner.

Kap. 4380 Post- og teletilsynet

Post 01 Diverse gebyrer

Post- og teletilsynet er i hovedsak selvfinansierende. Dette medfører at tilsynets budsjetterte gebyrinntekter må reduseres med samme beløp som tilsynets driftsutgifter, jf. omtalen under kap. 1380, post 01. Det er tatt høyde for denne utgiftsreduksjonen ved beregning av gebyrer for 2012.

Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 4380 Post- og teletilsynet, post 01 Diverse gebyrer reduseres med 6,5 mill. kroner.

Kap. 5611 Aksjer i NSB AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2012 er det budsjettert med et utbytte fra NSB AS på 76 mill. kroner. Selskapets konsernresultat for regnskapsåret 2011 viser et negativt årsresultat på grunn av kostnadsført tap på rentesikring tilsvarende om lag 220 mill. kroner.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 5611 Aksjer i NSB AS, post 85 Utbytte, med 76 mill. kroner, slik at det ikke tas utbytte fra NSB AS i 2012.

Kap. 5618 Aksjer i Posten Norge AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2012 er det budsjettert med et utbytte fra Posten Norge AS på 156 mill. kroner. Selskapets konsernresultat (etter skatt) for regnskapsåret 2011 er på 373 mill. kroner. Gjeldende utbyttepolitikk innebærer at utbyttet fra selskapet i utgangspunktet skal være 50 pst. av konsernresultatet etter skatt. Dette tilsier et utbytte på 186 mill. kroner, som er 30 mill. kroner høyere enn i saldert budsjett 2012.

Av omtalen under kap. 1370, post 70 går det fram at det ikke vil være mulig å oppnå den budsjetterte innsparingen på 90 mill. kroner i 2012 knyttet til den planlagte omleggingen av Postens plikt til å tilby banktjenester i ekspedisjonsnett. Bevilgningen på kap. 1370, post 70 er derfor foreslått økt med 90 mill. kroner. Det foreslås at utgiftsøkningen i 2012 dekkes inn gjennom økt utbytte fra Posten Norge AS. Bevilgningen på kap. 5618 Aksjer i Posten Norge AS, post 85 Utbytte foreslås derfor økt med til sammen 120 mill. kroner. Forslaget innebærer et utbytte på om lag 74 pst. av selskapets konsernresultat etter skatt.

Kap. 5622 Aksjer i Avinor AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2012 er det budsjettert med et utbytte fra Avinor AS på 502 mill. kroner. Selskapets konsernresultat (etter skatt) for regnskapsåret 2011 er på 843,6 mill. kroner. Et utbytte i tråd med ordinær utbyttepolitikk for selskaper underlagt Samferdselsdepartementet tilsier et utbytte på 421,8 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 5622 Aksjer i Avinor AS, post 85 Utbytte reduseres med 80,2 mill. kroner.

Kap. 5623   Aksjer i Baneservice AS

Post 85   Utbytte

I saldert budsjett 2012 er det budsjettert med et utbytte fra Baneservice AS på 5,3 mill. kroner. For regnskapsåret 2011 har selskapet et negativt konsernresultat på grunn av avskrivning av verdiene i det svenske datterselskapet som leverer terminaltjenester.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 5623 Aksjer i Baneservice AS, post 85 Utbytte, med 5,3 mill. kroner slik at det ikke tas utbytte i 2012.

2.13 Miljøverndepartementet

Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås at 2,5 mill. kroner av bevilgningen på kap. 1400 post 21 til handlingsplaner for friluftslivet benyttes til å trekke inn lokale krefter som kommuner, interkommunale friluftsråd og frivillige organisasjoner i utarbeidelsen av planene. Det foreslås derfor at bevilgningen reduseres med 2,5 mill. kroner mot tilsvarende økninger i bevilgningene under kap. 1427 ny post 65 og post 74, jf. omtale nedenfor. Videre er det bevilget midler til sektorvise klimahandlingsplaner under kap. 1400 post 21, hvorav 0,5 mill. kroner foreslås benyttet under kap. 1400 post 76. Det vises til omtale nedenfor. Det foreslås for øvrig at bevilgningen på 3 mill. kroner på kap. 1400 post 22 overføres til post 21.

Summen av endringene medfører at bevilgningen på kap. 1400 post 21 foreslås videreført på samme nivå.

Post 22 Spesielle driftsutgifter knyttet til lokalt miljøvern og universell utforming, kan overføres

Det foreslås å slå sammen kap. 1400 post 21 og 22. Bevilgningen på post 22 foreslås derfor redusert med 3 mill. kroner.

Post 61 (Ny) Framtidens byer, kan overføres

Det foreslås å opprette en ny post 61 for Framtidens byer med en bevilgning på 19 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 1400 post 81. Midlene skal gå til prosjektet Framtidens byer og skal benyttes til de 13 deltakerkommunene i årlig støtte eller prosjektstøtte. Prosjektet har varighet til og med 2014. Bevilgningsforslaget omfatter tilskudd gitt til kommunene hittil i 2012, og tilskudd for resten av året.

Post 65 (Ny) Groruddalen, kan overføres

Det foreslås å opprette en ny post 65 for tiltak i Groruddalen med en bevilgning på 31 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 1400 post 75. Midlene går til Groruddalsatsingen og skal betales ut som tilskudd til Oslo kommune. Groruddalsatsingen varer fram til 2016. Bevilgningsforslaget omfatter tilskudd hittil i 2012, og tilskudd for resten av året.

Post 75 Miljøvennlig byutvikling, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1400 post 75 med 31 mill. kroner mot tilsvarende økning i bevilgningen under kap. 1400 ny post 65. Se omtale ovenfor.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen for å dekke økte utgifter til norsk deltakelse i arbeidet med FNs klimapanel 5. hovedrapport, og til å støtte en workshop under OECD om tilpasning til klimaendringer. Midlene må utbetales som tilskudd. Det foreslås derfor å

øke bevilgningen under kap. 1400 post 76 med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 1400 post 21. Se også omtale under kap. 1400 post 21.

Post 80 Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle, kan overføres, kan nyttes under post 22

Det foreslås å slå sammen kap. 1400 post 80 og 81. Bevilgningen på post 80 foreslås derfor redusert med 0,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning på post 81.

Post 81 Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1400 post 81 med 19 mill. kroner mot tilsvarende økning i bevilgningen under kap. 1400 ny post 61. Se omtale under kap. 1400 ny post 61. Det foreslås videre å slå sammen kap. 1400 post 80 og 81. Bevilgningen på post 81 foreslås derfor økt med 0,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på post 80. Samlet foreslås kap. 1400 post 81 redusert med 18,4 mill. kroner.

Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåking

Post 70 Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene

Norsk Polarinstitutt har hatt ansvar for driften av Zeppelinstasjonen i Ny-Ålesund på oppdrag fra Norsk institutt for luftforskning. Midler til dette er bevilget på Polarinstituttets budsjett. Fra 2012 skal Norsk institutt for luftforskning finansiere driften av Zeppelinstasjonen. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 1410 post 70 med 1,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 1471 post 01. Drift av Zeppelinstasjonen vil etter dette inngå i Miljøverndepartementets tilskudd til nasjonale oppgaver hos Norsk institutt for luftforskning.

Kap. 1426 Statens naturoppsyn

Post 01 Driftsutgifter

Statens naturoppsyn vil i 2012 få 0,4 mill. kroner mer i oppdragsinntekter enn budsjettet. Statens naturoppsyn har inngått en avtale med Statskog SF om å utføre oppsyn på arealer som Statskog SF kjøpte i 2010. Statens naturoppsyn får som følge av avtalen inntekter fra Statskog SF for å holde oppsyn med jakt og fiske på eiendommene. Kap. 1426 post 01 forelås økt med 0,4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 4426 post 01.

Post 31 Tiltak i naturreservat og utvalgte kulturlandskap i jordbruket, kan overføres

En rekke verneområdeskilt og informasjonstavler er skadde eller ødelagte som følge av orkanskader i verneområder langs kysten. Sjøppel har drevet i land og trær har blåst ned. Skadene er rapportert å være størst i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, og Nordland, med mer spredte skader i andre fylker. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 1426 post 31 økes med 3 mill. kroner til opprydding og utbedring av skader i flere verneområder langs kysten.

Kap. 1427   Direktoratet for naturforvaltning

Post 21   Spesielle driftsutgifter

Utgiftene til tiltak for bevaring av villaks i 2012 blir høyere enn anslått. På grunn av nye behandlingsopplegg i Lærdal og Vefsn, samt svingninger i værforhold og vannføring, har det vært vanskelig å anslå utgiftene til bekjempelse av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Videre er det usikkerhet rundt utgifter til nødvendig bevaring av fiskestammer og andre arter i genbanker mens behandlingene pågår. Den foreslåtte bevilgningsøkningen skal gå til bevaring av fiskestammer i genbank og andregangsbehandling av Vefsn- og Lærdalregionen. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1427 post 21 med 35,5 mill. kroner.

Post 34   Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres

Anslaget for de totale utgiftene til nasjonalparkplanen er uendret siden omtalen i Prop. 1 S (2011–2012) for Miljøverndepartementet, men utbetalingstakten har økt. En større del av erstatningsutbetalingene vil bli utbetalt i 2012 enn tidligere antatt. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1427 post 34 med 78,1 mill. kroner. Samtidig foreslås det å redusere tilsagnsfullmakten på posten med tilsvarende beløp, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 65   (Ny) Handlingsplaner for friluftslivet

Det foreslås å opprette en ny post 65 under kap. 1427 med en bevilgning på 2 mill. kroner til utarbeidelse av handlingsplaner for friluftslivet i regi av kommuner og interkommunale friluftsråd. Det foreslås en tilsvarende innsparing under kap. 1400 post 21, jf. omtale ovenfor.

Post 74   Tilskudd til friluftslivstiltak, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1427 post 74 med 0,5 mill. kroner til utbetaling av tilskudd til utarbeidelse av handlingsplaner for friluftslivet. Bevilgningen under kap. 1400 post 21 foreslås redusert tilsvarende. Se også omtale under kap. 1400 post 21.

Kap. 1429   Riksantikvaren

Post 01   Driftsutgifter

Forventede inntekter på kap. 4429 post 02 og post 09 er nedjustert med 3,9 mill. kroner. Kap. 1429 post 01 foreslås derfor redusert med 3,9 mill. kroner.

Kap. 1441   Klima- og forurensningsdirektoratet

Post 01   Driftsutgifter

Det tar lengre tid å gjennomføre sertifiseringsordningen for F-gasser enn tidligere antatt. Det er mottatt nye prognoser fra sertifiseringsorganet, og det foreslås at bevilgningen på

kap. 1441 post 01 nedjusteres med 5,5 mill. kroner. Dette medfører en tilsvarende nedjustering av kap. 4441 post 04.

Post 39 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79

Post 39 går til å dekke utgifter til undersøkelser og gjennomføring av oppryddingstiltak i grunn og sjøbunn som er forurenset med farlige miljøgifter. Posten dekker blant annet tiltak i vannområder med særskilte miljøutfordringer som Vansjø, Jæren og Haldenvassdraget. Prinsippet om at forurenser skal betale ligger til grunn for arbeidet med opprydding av forurenset sjøbunn. Så langt det er rimelig vil pålegg etter forurensningsloven bli benyttet som virkemiddel for å sikre opprydding i forurenset grunn og sjøbunn. Det vil likevel være ulike situasjoner der det er aktuelt at miljøforvaltningen dekker deler av utgiftene til undersøkelser, opprydding eller andre tiltak.

Formålet med postene 69 og 79 er det samme som for post 39. Bevilgningen foreslås fordelt på disse postene ut fra hvem som er mottaker av utbetalingene. Prinsippet om at forurenser skal betale ligger til grunn for alle postene. Forslaget om å dele opp bevilgningen på denne måten er en oppfølging av Riksrevisjonens merknader i Dok. 1 (2011-2012) og Innst. 211 S (2011-2012) fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen. Bevilgningen på kap. 1441 post 39 foreslås redusert med 41,1 mill. kroner. Postene 69 og 79 foreslås i sum økt tilsvarende.

Post 69 (Ny) Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79

Posten skal benyttes til å dekke utgifter som kommunene har til undersøkelse og gjennomføring av oppryddingstiltak i grunn og sjøbunn som er forurenset med farlige miljøgifter. I de prioriterte tiltaksplanområdene for forurenset sjøbunn vil ofte kommunen stå for forberedelse og gjennomføring av oppryddingstiltak. Posten skal benyttes til delfinansiering av oppryddingsprosjekter i kommunal regi, og hvor flere aktører er med på å finansiere tiltaket. Kommunen må normalt også selv bidra med midler. I perioden 2012/2013 er det ventet oppstart av oppryddingstiltak for sjøbunnen i Harstad og Trondheim havn i regi av kommunene. Post 69 foreslås opprettet med en bevilgning på 37,3 mill. kroner. Se også omtale under kap. 1441 post 39.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgning

Det er vanskelig å beregne hvor mye som vil bli levert inn av brukt gass og hvor mye som dermed kan sendes til destruksjon hvert år. På grunn av redusert kapasitet for destruksjon i 2011 vil tre tanker med gass som ble samlet inn i 2011, bli destruert og gjenstand for refusjon i 2012. Refusjonsbeløpet blir derfor ekstra høyt i 2012 og bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner.

Post 79 (Ny) Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69

Posten skal benyttes til å dekke utgifter som kommunale og interkommunale selskaper/bedrifter, private bedrifter og privatpersoner har til undersøkelser og gjennomføring av oppryddingstiltak i grunn og sjøbunn som er forurenset med farlige miljøgifter. Posten skal benyttes til delfinansiering av utrednings- og oppryddingskostnader. Prinsippet om at forurenser betaler ligger til grunn ved vurdering av om det skal gis tilskudd. I Tromsø er omfattende opprydding av forurenset sjøbunn i regi av Tromsø Havn KF godt i gang og vil bli avsluttet inneværende år. Posten foreslås opprettet med en bevilgning på 3,8 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 1441 postene 39 og 69.

Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 30 (Ny) Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, kan overføres

Jordobservatoriet i Ny-Ålesund er en del av et verdensomspennende forskningsnettverk som kartlegger bevegelser i jordoverflaten, jordas rotasjon og nøyaktige plassering i verdensrommet. Det globale nettverket sørger for at observasjonene gir et felles, stabilt utgangspunkt for målinger av landheving, klima, havnivå, flom, ras, jordskjelv og issmelting. Dette er også et referansegrunnlag for satellitters plassering i verdensrommet.

På grunn av teknologikrav og gamle deler må nåværende utrustning fornyes.

Gjennomføringen vil ta 5 år fra oppstart til ny antenne står klar. Deretter trengs tre års overlapp i målingene for å sikre tidsserier før den gamle infrastrukturen kobles ut. Spesialprodusert utstyr må bestilles og har flere års leveringstid. Det foreslås at kap. 1465, ny post 30 opprettes med en bevilgning på 23,1 mill. kroner for å igangsette anbud og bestilling. Samlede prosjektkostnader for hele perioden er på 219,1 mill. kroner og det foreslås derfor en bestillingsfullmakt på 196 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt

Post 01 Driftsutgifter

Fra 2012 skal Norsk institutt for luftforskning finansiere driften av Zeppelinstasjonen. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1471, post 01 med 1,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1410, post 70. Se omtale under kap. 1410 post 70.

Forskningsfartøyet RV Lance vil beholdes lengre i drift enn planlagt og det er behov for å gjennomføre ekstra vedlikehold. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1471 post 01 med 1,4 mill. kroner for å sikre videre drift av Lance.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I slutten av januar ble forskningsstasjonen Troll i Antarktis rammet av en kraftig orkan, og stasjonens mobile bomodul ble påført omfattende skader. I tillegg ble en større

plasthall på flyplassen ødelagt. Bevilgningen under kap. 1471 post 21 foreslås økt med 0,9 mill. kroner for å utbedre skadene.

Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond

Post 50 Overføring til Svalbard miljøvernfond

Grunnet nye estimater foreslås bevilgningen på kap. 1472 post 50 oppjustert med 0,55 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 5578 post 70 foreslås økt tilsvarende.

Kap. 4426 Statens naturoppsyn

Post 01 Ymse inntekter

Kap. 4426 post 01 forelås økt med 0,4 mill. kroner på grunn av økte oppdragsinntekter. Se omtale under kap. 1426 post 01.

Kap. 4429 Riksantikvaren

Post 02 Refusjoner og diverse inntekter

Forventede inntekter på posten er nedjustert og kap. 4429 post 02 foreslås redusert med 2,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1429 post 01.

Post 09 Internasjonale oppdrag

Forventede inntekter på posten er nedjustert og kap. 4429 post 09 foreslås redusert med 1,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1429 post 01.

Kap. 4441 Klima og forurensningsdirektoratet

Post 04 Gebyrer

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 5,5 mill. kroner. Se omtale under kap. 1441 post 01.

Kap. 5578 Sektoravgifter under Miljøverndepartementet

Post 70 Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond

Grunnet nye estimater foreslås bevilgningen på kap. 5578 post 70 oppjustert med 0,55 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 1472 post 50 foreslås økt tilsvarende.

I tillegg foreslås en økning på posten på 0,025 mill. kroner som en følge av at kap. 4472 Svalbard miljøvernfond post 70 Diverse inntekter utgår fra og med 2012-budsjettet. Ved en feil ble det ikke lagt inn en økning av inntektene under kap. 5578 post 70 i 2012-budsjettet.

Samlet foreslås derfor bevilgningen på kap. 5578 post 70 økt med 0,575 mill. kroner.

2.14 Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Post 01 Driftsutgifter

I 2012 er det planlagt en minnemarkering for etterlatte etter omkomne i regjeringskvartalet 22. juli 2011. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet skal ha ansvaret for minnemarkeringen, herunder dekke utgiftene til reise og opphold for de etterlatte. Utgiftene til dette anslås til 0,1 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1500, post 01 med 0,1 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Konseptvalgutredning og kvalitetssikring i tidligfase (KS1) for gjenoppbygging av regjeringskvartalet

Regjeringen har besluttet å gjennomføre en ordinær konseptvalgutredning (KVU) og kvalitetssikring i tidligfase (KS1) for gjenoppbygging av regjeringskvartalet. Arbeidet ble lyst ut 11. mai 2012.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5 mill. kroner, for å dekke utgifter til innkjøp av konsulenttjenester for utarbeidelse av KVU.

Inndekking - Gollegiella

Det vises til omtale av språkprisen *Gollegiella* under kap. 1534 Tilskudd til samiske formål, post 01 Driftsutgifter. Som inndekking for utgifter til tildeling av prisen, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1500, post 21 med 4,9 mill. kroner.

Kap. 1520 Departementenes servicesenter

Post 01 Driftsutgifter

Tiltak knyttet til angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli 2011

I saldert budsjettet 2012 er det bevilget 75,4 mill. kroner på posten til tiltak under Departementenes servicesenter (DSS) som følge av angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli. 2011. I Prop. 1 S (2011-2012) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet* ble det opplyst om at beløpet på 75,4 mill. kroner var et anslag med en del usikkerhetsmomenter og uavklarte forutsetninger.

Det er behov for ytterligere 24,5 mill. kroner til blant annet økt bemanning i DSS, for å ivareta vakt- og sikringsbehovet i regjeringskvartalet og i andre lokaler der departementene nå er lokalisert. For å ivareta behovet for vakthold er det i tillegg innleid vektere fra private selskaper. Utgiftene til slike vektertjenester er anslått til 55,9 mill. kroner i 2012.

Videre er det behov for en tilleggsbevilgning på 16 mill. kroner i 2012 til blant annet innkjøp av møbler og kontorutstyr, stabsfunksjoner i DSS, forvaltning av fellesarealer i departementenes lokaler, samt til lisenser og vedlikeholdskontrakter for fjerntilgang.

Som følge av angrepene mot regjeringskvartalet 22. juli 2011 er det behov for å øke bevilgningen på posten med til sammen 96,4 mill. kroner.

Andre endringer

Det foreslås samtidig å redusere bevilgningen på posten med 3,0 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 1520, post 22, for å dekke utgifter til husleie for fellesarealer i R6, jf. omtale under kap. 1520, post 22.

Videre foreslås det å øke bevilgningen på posten med 1,9 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1520, post 45, for å dekke driftsutgifter til ny vaktentral, jf. omtale under, kap. 1520, post 45. Den gamle vaktentralen var plassert i Høyblokken, og fikk betydelige skader 22. juli 2011. Den nye vaktentralen etableres i Møllergata 17 i løpet av 2012.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1520, post 01 med 95,3 mill. kroner.

Post 22 Fellesutgifter i regjeringskvartalet

Regjeringsbygg 6 (R6) skal gi nye kontorlokaler for Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. I tillegg vil DSS ha funksjoner i bygget som skal betjene hele regjeringskvartalet. Byggestart for R6 var i august 2009 og bygget forventes ferdigstilt i juni 2012.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3,0 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1520, post 01, for å dekke utgifter til husleie for fellesarealer i R6, jf. omtale under, kap. 1520, post 01.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Tiltak knyttet til angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli. 2011

Det er i saldert budsjettet 2012 bevilget 24,6 mill. kroner på posten til tiltak under DSS knyttet til angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli 2011. For å etablere nødvendig grunnsikring i regjeringskvartalet og i andre lokaler hvor departementene for tiden holder til, er det behov for en tilleggsbevilgning på 38,7 mill. kroner. Behovet gjelder teknisk utstyr som alarm, adgangskontroll, kortlesere, låser, og utstyr til TV-overvåking. Disse anskaffelsene er basert på anbefalinger fra Rådgivningsgruppen for sikkerhet.

Det er i tillegg behov 6,9 mill. kroner for å anskaffe tre nye vaktbiler, utstyr til TV-studio og plenumssal, samt utstyr til kantinedrift.

Videre er det behov for 11,5 mill. kroner til utbedring av dekningsgraden for nødnett, og til å etablere et gradert nettverk for alle departementene.

Som følge av angrepene mot regjeringskvartalet 22. juli 2011 er det behov for å øke bevilgningen på posten med til sammen 57,1 mill. kroner.

Andre endringer

Det foreslås samtidig å redusere bevilgningen på posten med 1,9 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 1520, post 01, for å dekke driftsutgifter til ny vaktentral, jf. omtale under, kap. 1520, post 01.

I budsjettet for 2012 er det satt av midler til å skifte ut dørlåser i regjeringskvartalet. Som følge av at prosjektet ble avviklet i 2011 (pga. angrepet 22. juli 2011) foreslås det at bevilgningen til tiltaket reduseres med 3,1 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1520, post 45 med 52,1 mill. kroner.

Kap. 4520 Departementenes servicesenter

Post 07 Parkeringsinntekter

I Prop. 1 S (2011-2012) var det lagt til grunn at det vil komme inntekter fra parkeringshuset i regjeringskvartalet. På grunn av angrepene mot regjeringskvartalet 22. juli 2011 vil slike inntekter bortfalle i 2012. Det foreslås derfor at bevilgningen på posten reduseres med 1,7 mill. kroner.

Kap. 1533 Samiske formål

Post 50 Sametinget

Engerdal kommune har siden 2007 blitt tildelt et årlig tilskudd til drift av Elgå skole over kap. 1534 Tilskudd til samiske formål, post 72 Samisk språk, informasjon m.m. Alle de sørsamiskspråklige elevene vil fra høsten 2012 bli overført til Engerdal barne- og ungdomsskole, og Engerdal kommune har vedtatt å legge ned skoledriften ved Elgå skole fra samme tidspunkt. Dette medfører at behovet for tilskudd til Elgå skole bortfaller. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet foreslår å bruke det frigjorte tilskuddsbeløpet til sørsamisk læremiddel- og terminologiutvikling. Ansvaret for terminologiutvikling er lagt til Sametinget.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen til Sametinget på kap. 1533, post 50 med 0,7 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1534, post 72, jf. omtale under kap. 1534, post 72.

Kap. 1534 Tilskudd til samiske formål

Post 72 Samisk språk, informasjon m.m.

Gollegiella

Den nordiske samiske språkprisen *Gollegiella* blir utdelt hvert andre år av Det nordiske embetsorganet for samiske spørsmål. Prisbeløpet utgjør om lag 0,1 mill. kroner.

Finansieringen av prisen rullerer mellom de nordiske landene og i 2012 skal Norge utbetale prisbeløpet.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner, til å dekke utgiftene til utdeling av prisen.

Sørsamisk læremiddel- og terminologiutvikling

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 1533, post 50, jf. omtale ovenfor.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1534, post 72 med 0,6 mill. kroner.

Kap. 1550 Konkurransetilsynet

Post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Over tid har saksmengden til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) økt vesentlig, samtidig som sakene har blitt mer komplekse. Saksstatistikken viser også at antall saker som avvises øker. Dette er saker som ikke egner seg til behandling i nemnda. Det brukes likevel mye ressurser på disse sakene, og det er derfor behov for tiltak som kan bidra til å redusere antallet slike klagesaker i KOFA.

I dag er klagegebyret for rådgivende saker et rettsgebyr på 860 kroner, mens det er gratis å klage på saker som omhandler ulovlige direkte anskaffelser. 7. mars 2012 sendte Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet et forslag om økte klagegebyrer i KOFA på høring. Høringen ble avsluttet 18. april 2012. Det kom inn 52 høringsuttalelser, hvorav 37 hadde merknader. Høringsinstansene deler seg stort sett i to grupper, der representantene for oppdragsgiversiden støtter forslaget om økning i gebyrer, mens representantene for leverandørsiden mener at forslaget om gebyrøkning bør vurderes i sammenheng med den øvrige gjennomgangen av KOFA. Flertallet av høringsinstansene er enig i at klagegebyret til KOFA bør økes. Enkelte mener også at det foreslåtte klagegebyret er for lavt. De fleste høringsinstansene er bekymret over for lang saksbehandlingstid. Dette tilsier at det er behov for å innføre tiltak som kan bidra til å redusere saksbehandlingstiden i KOFA.

I tråd med forslaget i høringsnotatet fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet foreslås det at klagegebyret for rådgivende saker settes til 8 000 kroner, og til 1 000 kroner for saker som gjelder ulovlige direkte anskaffelser. Det tas sikte på at de nye gebyrsatsene kan få virkning f.o.m. 1. juli 2012.

Det forventes at økte klagegebyrer vil føre til en viss reduksjon i antall saker. Det anslås at inntektene fra klagegebyrene vil bli om lag 1,0 mill. kroner i 2012, som følge av økte klagegebyrer. Det foreslås at inntekten fra klagegebyrene inngår som en del av finansieringen av KOFAs virksomhet.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 1,0 mill. kroner. Det foreslås videre at det opprettes en ny inntektspost under kap. 4550, post 04 *Klagegebyr*, som budsjetteres med 1,0 mill. kroner, jf. omtale under kap. 4550, postene 02 og (ny) 04.

I tillegg foreslås det at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i 2012 gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1550 *Konkurransetilsynet, post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser* mot tilsvarende merinntekter under kap. 4550 *Konkurransetilsynet, (ny) post 04 Klagegebyr*, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 4550 Konkurransetilsynet

Post 02 Ymse inntekter

Det vises til omtale under kap. 1550, post 23.

Bevilgningen på kap. 4550, post 02 Ymse inntekter gjelder i dag både gebyrinntekter som den klagende part må betale for å få behandlet saken i nemnda, og inntekter fra gebyr ilagt ved ulovlig direkte anskaffelser. Bevilgningen for 2012 er på 0,2 mill. kroner. Det foreslås at det opprettes en ny inntektspost under kap. 4550 – post 04 *Klagegebyr* – hvor gebyrene som den klagende part må betale for å få behandlet saken i nemnda skal bevilges.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 0,1 mill. kroner (halvårsvirkning) mot tilsvarende økning av kap. 4550, ny post 04, jf. omtale nedenfor.

Post 04 (Ny) Klagegebyr

Det foreslås at det bevilges 0,9 mill. kroner på posten som følge av økte gebyrinntekter, jf. omtale under kap. 1550, post 23. Videre foreslås det at det bevilges 0,1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av post 02. Samlet foreslås det en bevilgning på (ny) post 04 *Klagegebyr* på 1,0 mill. kroner.

Kap. 1580 Byggeprosjekt utenfor husleieordningen

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Prosjektering av samlokalisering av Norges Veterinærhøgskole (NVH) og Veterinærinstituttet (VI) med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) er i avslutningsfasen. For at forprosjektet for samlokalisering av universitetet, inkludert VI og et nytt Senter for husdyrforsøk skal kunne ferdigstilles som planlagt til oktober 2012, er det behov for å øke bevilgningen på posten med 50,5 mill. kroner. Samlet bevilgningsbehov til prosjekteringen i 2012 utgjør med dette 107,0 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 50,5 mill. kroner.

Kap. 1590 Kirkelig administrasjon

I forbindelse med markering av angrepene mot regjeringskvartalet og AUFs sommerleir på Utøya 22. juli 2011, vil det bli avholdt flere markeringer over hele landet 22. juli 2012. Det legges bl.a. opp til minnegudstjenester i Hole kirke og i Oslo domkirke, hvor

representanter fra myndighetene vil være til stede. Dagen vil også bli markert i gudstjenester over hele landet.

Post 01 Driftsutgifter

Kirkerådet vil utarbeide og sende ut materiell til alle menighetene i Den norske kirke i forbindelse med gudstjenestene. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner, for å dekke utgiftene til dette arbeidet.

Post 72 Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene

Det vil påløpe utgifter til opprigging av storskjerm og andre arrangementsutgifter til gudstjenesten i Hole kirke, samt ekstra vakthold og mediehandtering ved Oslo domkirke. Det legges også opp til utvidede åpningstider for domkirkene i forbindelse med markeringene.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner.

Kap. 2445 Statsbygg

Post 24 Driftsresultat

I saldert budsjett 2012 er bevilgningen på posten -434,0 mill. kroner. Dette innebærer et krav til driftsresultat for Statsbygg på 434,0 mill. kroner. Kravet til driftsresultat foreslås redusert som følge av økte driftsutgifter etter angrepet mot regjeringkvartalet 22. juli 2011. I tillegg foreslås enkelte andre budsjettjusteringer.

Økte driftsutgifter etter angrepet mot regjeringkvartalet 22. juli 2011

I saldert budsjett 2012 er det bevilget 130 mill. kroner til å dekke kostnader for Statsbygg som følge av angrepene mot regjeringkvartalet 22. juli 2011. Bevilgningen gjelder sikring og utbedringsarbeider i regjeringkvartalet, husleie for erstatningslokaler, og sikring av erstatningslokaler. Kostnadsanslagene som lå til grunn for bevilgningen i saldert budsjett 2012 ble foretatt kort tid etter 22. juli 2011 med betydelig usikkerhet, jf. Prop. 1 S (2011-2012) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet*.

Sikrings- og utbedringsarbeider i regjeringkvartalet

Angrepet mot regjeringkvartalet medførte betydelige skader på bygningsmassen i regjeringkvartalet. Fire av bygningene; H-blokken, S-blokken, Y-blokken og R4 fikk så store skader at de ikke kunne brukes som kontorer. De øvrige bygningene, G-blokken, R5, Grubbegata 1-3 og M19 fikk mindre skader, og er nå i all hovedsak tatt i bruk. Deler av Y-blokken og R4 er også tatt i bruk igjen, men benyttes fremdeles ikke som ordinære departementskontorer.

Sikrings- og utbedringsarbeidene har vist seg og være langt mer omfattende enn det som ble lagt til grunn i de tidlige kostnadsanslagene. Samlet kostnadsestimat utgjør nå 300 mill. kroner. Arbeidene ventes ikke ferdige før i 2013. Bevilgningsbehovet for 2012 er på

totalt 165 mill. kroner, mens det i saldert budsjett 2012 er avsatt 30 mill. kroner til arbeidene.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen på posten med 135 mill. kroner til sikrings- og utbedringsarbeider i regjeringskvartalet i 2012.

Husleie for erstatningslokaler

Det er inngått kontrakter om leie av erstatningslokaler for Nærings- og handelsdepartement, Kunnskapsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Olje- og energidepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Arbeidsdepartementet og Departementenes servicesenter, jf. Prop. 154 S (2010-2011) *Tilleggsbevilgninger i statsbudsjettet 2011 i forbindelse med angrepene mot regjeringskvartalet og på Utøya*. Statsbygg står som leietaker. Leiekontraktene innebærer at utleier skal foreta nødvendige brukertilpasninger, og at Statsbygg skal tilbakebetale utgiftene til brukertilpasninger over husleien som betales til utleier. Brukertilpasningene for Justis- og beredskapsdepartementet på Gullhaug torg og for Nærings- og handelsdepartementet i Kongensgt. 8/Kirkegt. 9 vil alene beløpe seg til om lag 300 mill. kroner totalt. Utgiftene til husleie i 2012 anslås nå til 234 mill. kroner, mens anslaget som lå til grunn for Prop. 1 S (2011-2012) var om lag 100 mill. kroner. Det hefter fortsatt en viss usikkerhet ved disse kostnadsanslagene, fordi brukertilpasningene ikke er ferdigstilte.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 133 mill. kroner for å dekke husleie for erstatningslokalene i 2012.

Sikring av erstatningslokalene

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har nedsatt en egen rådgivningsgruppe for sikkerhet, bestående av ekspertise fra Forsvarsbygg, Politiets sikkerhetstjeneste, Oslo politidistrikt, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Departementenes servicesenter og Statsbygg. Gruppen har vurdert hvilke sikkerhetsmessige tiltak som er nødvendige i aktuelle midlertidige departementslokaler. Anbefalte tiltak prosjekteres av Statsbygg, og de samlede kostnadene til sikring av erstatningslokalene er beregnet til om lag 250 mill. kroner. Arbeidet med sikringstiltak vil pågå også i 2013. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 187 mill. kroner til sikringstiltak i 2012.

Samlet bevilgningsbehov som følge av angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli 2011

Det samlede bevilgningsbehovet for 2012 som følge av angrepene mot regjeringskvartalet 22. juli 2011 utgjør 585 mill. kroner. I Prop. 1 S (2011-2012) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet* var behovet anslått til 130 mill. kroner. Dette innebærer et merbehov i 2012 på 455 mill. kroner.

Andre budsjettjusteringer på post 24

Det foreslås samtidig andre justeringer som påvirker kravet til driftsresultat på post 24. Disse justeringene er i hovedsak av teknisk karakter, og utgjør isolert en reduksjon på 9,0 mill. kroner. Blant årsakene til justeringene er nye anslag for husleieinntekter, justering

av avskrivninger, samt nedjustering av det ordinære vedlikeholdsbudsjettet. Sistnevnte skyldes at omfanget av ordinært vedlikehold i regjeringskvartalet blir mindre enn det som lå til grunn for bevilgningsforslaget i Prop. 1 S (2011-2012).

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 446,0 mill. kroner, fra -434,0 mill. kroner til 12,0 mill. kroner. Forslaget innebærer således et negativt krav til driftsresultat for Statsbygg i 2012.

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Regjeringen har besluttet at hovedtyngden av departementene også i framtiden skal lokaliseres i eksisterende regjeringskvartal. Videre legger Regjeringen opp til at det skal gjennomføres en ordinær konseptvalgutredning med etterfølgende ekstern kvalitetssikring, jf. omtale under kap. 1500, post 21. Innenfor bevilgningen på posten i saldert budsjett 2012 er det satt av 20 mill. kroner til å gjennomføre prosjekteringsarbeider etter angrepet mot regjeringskvartalet. Oppdaterte anslag for utgiftene i 2012 innebærer at bevilgningsbehovet til prosjektering av nytt regjeringskvartal reduseres med 20 mill. kroner i 2012.

Det foreslås videre 15 mill. kroner til prosjektering av modernisering av Ullersmo fengsel. Etter at prosjekteringen ved Ullersmo fengsel ble igangsatt har det blitt avdekket at byggene er i dårligere stand enn tidligere antatt. Dette medfører at det må avsettes 15 mill. kroner mer til arbeidet i 2012, dersom prosjekteringen skal kunne fullføres i tråd med planen.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 5,0 mill. kroner.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres

I saldert budsjett 2012 er det bevilget 168,4 mill. kroner på posten. Det er behov for å øke bevilgningen til både prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, blant annet til prosjektering av Framsenteret og igangsetting av bygging ved Ørje Tollsted.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 130,0 mill. kroner.

Andre saker

Nye lokaler for Miljøverndepartementet

Miljøverndepartementet er i dag lokalisert i Myntgata 2, som forvaltes av Forsvarsbygg. Lokalene er i utgangspunktet ikke godt egnet som departementslokaler, og det er behov for større utbedringer og oppgraderinger av lokalene. Regjeringen har tidligere lagt opp til at Miljøverndepartementet skulle flytte til R5 i regjeringskvartalet. På grunn av angrepet mot regjeringskvartalet 22. juli 2011 er innflyttingsplanene for R5 endret.

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet har vurdert alternativ lokalisering av Miljøverndepartementet. Det er inngått intensjonsavtale om å leie i Kongensgate

18/Kirkegata 21 i Oslo. Det er i avtalen tatt forbehold om Stortingets samtykke. Foreløpige beregninger av leiekostnadene tilsier en økning i årlig bevilgningsbehov på inntil 45 mill. kroner, men det er usikkerhet knyttet til anslaget. I tillegg vil det påløpe utgifter til sikring av lokalene. Basert på erfaringstall anslås utgiftene til sikring til 25-50 mill. kroner. Det er lagt til grunn en leieavtale på 10 år.

Forslaget om ny lokalisering av Miljøverndepartementet medfører ingen bevilgningsmessige konsekvenser for 2012. Regjeringen vil komme tilbake med forslag om nødvendige bevilgninger i forslaget til statsbudsjettet for 2013.

På bakgrunn av ovennevnte bes det om fullmakt til at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet kan forplikte seg til merutgifter på inntil 45 mill. kroner per år i 10 år f.o.m. 2013, til leie av lokaler for Miljøverndepartementet i Kongensgate 18/ Kirkegata 21, jf. forslag til romertallsvedtak.

Status for de skadde bygningene i regjeringskvartalet

Statsbygg engasjerte i november 2011 bygningstekniske sakkyndige til å gjøre en utvidet tilstandsvurdering av bygningene i regjeringskvartalet etter angrepet 22. juli 2011. Rapporten fra de sakkyndige konkluderer med at ingen av bygningene i regjeringskvartalet må rives som følge av skader i bæresystemene.

Konklusjonen fra tilstandsvurderingen for de mest skadede bygningene kan oppsummeres som følger:

- Ingen deler av H-blokkens primære bæresystem har fått ødelagt eller redusert bæreevne etter angrepet. Det er kun registrert mindre, helt overflatiske skader, uten betydning for byggets sikkerhet og bæreevne.
- Ingen deler av R4s primære bæresystem har fått ødelagt bæreevne etter angrepet. Det er registrert mindre skader, inkludert brannskader, som ikke er kritiske, men som bør repareres, og en del helt overfladiske skader og skrammer.
- Ingen deler av S-blokkens primære bæresystem har fått ødelagt bæreevne etter angrepet. Det er kun registrert mindre, overfladiske skader og skrammer.
- Ingen deler av Y-blokkens bæresystem har fått ødelagt bæreevne etter angrepet. Det er ikke registrert noen skader på bæresystemet.

Videre arbeid med gjenoppbygging av regjeringskvartalet

Det skal nå gjennomføres en konseptvalgutredning (KVU) som grunnlag for Regjeringens videre arbeid med rehabilitering av regjeringskvartalet. Det skal utredes ulike alternativer der hovedtyngden av departementene lokaliseres i regjeringskvartalet, herunder alternativer hvor også Miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet inngår.

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet kunngjorde anbudsgrunnlaget for konseptvalgutredningen 11. mai 2012, og det tas sikte på inngåelse av kontrakt med ekstern konsulent sommeren 2012. Arbeidet med konseptvalgutredningen vil pågå også i

2013. Konseptvalgutredningen skal deretter kvalitetssikres i henhold til Finansdepartementets ordning for kvalitetssikring av store statlige investeringer over 750 mill kroner (KS1).

På bakgrunn av konseptvalgutredningen og kvalitetssikringen, vil Regjeringen deretter ta stilling til valg av hovedkonsept for rehabiliteringen av regjeringskvartalet.

Rentekompensasjonsordningen for istandsetting av kirkebygg

Regjeringen foreslår å utvide investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kirkebygg med 300 mill. kroner i 2012, til en samlet ramme på 450 mill. kroner for 2012. Det vises til omtale under kap. 582, post 61.

2.15 Finansdepartementet

Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 01 Driftsutgifter

I vedtatt budsjett for 2012 ligger det på kap. 20, post 01 inne midler til dekning av merutgifter etter ødeleggelsene i regjeringskvartalet 22. juli 2011. Behovet for biltjenesten har økt som følge av at Statsministerens kontor og flere departementer har fått nye, midlertidige plasseringer. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 20 Statsministerens kontor, post 01 Driftsutgifter, med 0,4 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, 22. juli-kommisjonen

I vedtatt budsjett for 2012 er det avsatt 12 mill. kroner til 22. juli-kommisjonens arbeid. I Prop. 1 S (2011–2012) for Finansdepartementet er det opplyst at utgiftsanslaget er usikkert. Omfanget av arbeidet er blitt større enn først antatt. Videre har utgiftene til sikkerhetsløsninger for kommisjonens lokaler vist seg å bli høyere enn opprinnelig regnet med. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 20 Statsministerens kontor, post 21 Spesielle driftsutgifter, 22. juli-kommisjonen, med 5,4 mill. kroner.

Kap. 21 Statsrådet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter, med 8,3 mill. kroner. Merbehovet skyldes:

- Økt bruk av regjeringens biltjeneste, jf. omtalen under kap. 20, post 01 ovenfor, har medført større behov for både nytt materiell og utskifting av gammelt. Til dette formål er det behov for 2,0 mill. kroner ekstra.
- Det er besluttet å øke antall statssekretærer med én og antallet politiske rådgivere med tre. Dette gir merutgifter på 2,9 mill. kroner.
- I forbindelse med skifter i politisk ledelse, er det utbetalt fratredelsesytelser med til sammen 1,0 mill. kroner.
- Med virkning fra 1. mai 2011 økte Stortinget godtgjørelsen til Regjeringens medlemmer med 3,7 pst. Etter etablert praksis reguleres godtgjørelsen til øvrig politisk ledelse ved Statsministerens kontor og i departementene tilsvarende og fra samme tidspunkt. Merutgiften for 2012 utgjør 2,4 mill. kroner.

Kap. 24 Regjeringsadvokaten

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 24 Regjeringsadvokaten, post 01 Driftsutgifter, med 1,5 mill. kroner. Merbehovet skyldes bl.a. utgifter i forbindelse med større lokaler og nødvendig utskifting av gammelt telefonsystem.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 24 Regjeringsadvokaten, post 21 Spesielle driftsutgifter, med 1,5 mill. kroner. Merbehovet henger særlig sammen med en sterk økning i antallet utlendingssaker. Slike saker settes i stor utstrekning ut til private advokater, og utgifter i den forbindelse dekkes over post 21.

Kap. 1600 Finansdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Finansdepartementets utgifter til utredninger mv. ventes å bli noe lavere enn tidligere forutsatt. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, med 3 mill. kroner.

Kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring

Post 01 Driftsutgifter

Direktoratet for økonomistyring fakturerer kundene for en del direkte utgifter ved lønnskjøringer og elektronisk fakturabehandling, bl.a. lisensutgifter. Utgiftene anslås nå 6 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring, post 01 Driftsutgifter, med 6 mill. kroner. Inntektene fra kundene foreslås økt tilsvarende, jf. forslag under kap. 4605.

Kap. 4605 Direktoratet for økonomistyring

Post 01 Økonomitjenester

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 4605 Direktoratet for økonomistyring, post 01 Økonomitjenester, med 6 mill. kroner. Økningen gjelder utgiftsrefusjoner fra kunder, jf. tilsvarende forslag under kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring.

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Siden 1993 har bileiere fått tilsendt kontrollmerker (oblater) til å klebe på kjennemerkene som bevis for betalt årsavgift og ansvarsforsikring, og for gjennomført periodisk kjøretøykontroll. Oblatordningen er utgiftskrevende og ble besluttet avviklet per 1. mai 2012. En ny og mindre ressurskrevende kontroll ved hjelp av elektroniske skiltavlesere gjør at kontrollmyndighetene raskt og effektivt kan kontrollere om et kjøretøy har nødvendig godkjenning. Til anskaffelse av slikt skiltavlesingsutstyr til Toll- og avgiftsetaten foreslås det bevilget 6,0 mill. kroner. Det er videre behov for økt bemanning i etaten for å opprettholde kontrollnivået. Til dette formål foreslås det bevilget 3,8 mill. kroner. Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter, med 9,8 mill. kroner, hvorav 3,8 mill. kroner er en varig økning. Hele utgiftsøkningen dekkes av tilsvarende innsparing på kap. 1320 Statens vegvesen, jf. nærmere omtale under dette kapittel.

Kap. 1618 Skatteetaten

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten omfatter utgifter i forbindelse med innfordring av skatter og avgifter. En stor del av utgiftene gjelder gebyrer ved skatteoppkrevernes eller Skatteetatens bruk av den alminnelige namsmann til å utføre innfordringsoppdrag. På grunnlag av nye anslag, bl.a. som følge av endret skattøre som påvirker kostnadsfordelingen mellom staten og de kommunale skatteoppkreverne, foreslås bevilgningen på kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter, økt med 8,5 mill. kroner.

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Regjeringen foreslår en ny, felles ordning for arbeidsgiveres innrapportering til Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Statistisk sentralbyrå (SSB) av opplysninger om arbeidstakeres ansettelses- og inntektsforhold m.m., jf. Prop. 112 L (2011–2012) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga. Ordningen er gitt betegnelsen EDAG – Elektronisk Dialog med ArbeidsGiver. Formålet med den nye ordningen er i første rekke å forenkle arbeidsgivers innrapportering ved at arbeidsgiver ikke skal måtte levere de samme opplysninger flere ganger. Arbeidsgivernes bruk av ressurser til rapportering blir dermed mindre. Den nye ordningen vil gi bedre tjenester fra det offentlige til arbeidsgivere og inntektsmottakere. For etatene vil EDAG bl.a. bety mer oppdaterte opplysninger, mindre kontrollbehov og lavere unndragelsesrisiko. Ansvaret for fellestjenestene for ordningen legges til Skatteetaten.

I dag leverer arbeidsgiver til dels samme opplysninger om ansettelses- og inntektsforhold til både Skatteetaten, NAV og SSB og på ulike tidspunkt. Den nye ordningen innebærer at flere av de oppgaver og skjema som i dag leveres, erstattes av én ny, felles ordning hvor arbeidsgiver innrapporterer minimum en gang per måned. Ordningen medfører hyppigere levering av opplysninger enn i dag. For å unngå at dette skal gi økt belastning for arbeidsgiverne, legges det opp til at opplysningene i all hovedsak kan leveres elektronisk fra lønssystemer eller andre IT-systemer som arbeidsgivere benytter. I en konsulentrapport fra 2011 er det beregnet årlige besparelser for arbeidsgiverne på om lag 500 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn at Finansdepartementet i 2012 kan igangsette prosjektet EDAG (Elektronisk dialog med arbeidsgiver) innenfor en kostnadsramme på 580 mill. kroner. Kostnadene vil komme i perioden 2012-2015. Av kostnadsrammen utgjør basiskostnaden 448 mill. kroner og usikkerhetsavsetningen 132 mill. kroner. Usikkerhetsavsetningen må bl.a. ses på bakgrunn av at prosjektet er komplisert, og at det involverer flere etater og eksterne løsningsleverandører. I tillegg må nødvendig regelverk må på plass. Utviklingsarbeidet vil i hovedsak skje i Skattedirektoratet. Basiskostnaden fordeler seg med 376 mill. kroner til Skatteetaten, 60 mill. kroner til NAV og 12 mill. kroner til SSB.

Utover den omtalte kostnadsrammen kommer utgifter på 24 mill. kroner til diverse tilretteleggingsutgifter i Statistisk sentralbyrå, jf. nærmere omtale under kap. 1620 Statistisk sentralbyrå.

Ordningen vil innebære samlede årlige merutgifter til drift og forvaltning på om lag 55 mill. kroner årlig fra og med 2016, fordelt med 45 mill. kroner for Skatteetaten, 7 mill. kroner for NAV og 3 mill. kroner for SSB.

Bevilgningsbehovet for 2012 er på til sammen 40 mill. kroner, fordelt med 35 mill. kroner til Skatteetaten, 3 mill. kroner til NAV og 2 mill. kroner til SSB. I saldert budsjett for 2012 er det allerede avsatt 5 mill. kroner til Skatteetatens arbeid med forprosjekt for utforming av ordningen. Det foreslås derfor nå å øke bevilgningen på kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter, med 30 mill. kroner.

Kap. 4618 Skatteetaten

Post 01 Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr

Posten omfatter refusjon av pante- og tinglysningsgebyr som Skatteetaten eller skatteoppkreverne har betalt til den alminnelige namsmann, og som dekkes av skattyter eller den avgiftspliktige når innfordringen fører fram, jf. kap. 1618, post 21. På grunnlag av nye volumanslag med utgangspunkt i 2011-regnskapet foreslås bevilgningen på kap. 4618, post 01 økt med 8,5 mill. kroner.

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå

Post 01 Driftsutgifter

Som omtalt under kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter, er det i 2012 behov for 2 mill. kroner til Statistisk sentralbyrås (SSBs) del av EDAG-prosjektet.

I tillegg til kostnadene som er direkte relatert til EDAG, og som inngår i kostnadsrammen for prosjektet, er det behov for å videreutvikle SSBs IT-plattform, både eksternt (i hovedsak Altinn-baserte løsninger) og internt for SSBs fagsystemer. Økt elektronisk samhandling, herunder utvikling av fellesløsninger, er en forutsetning for å oppnå effektiv utnyttelse av EDAG. Til dette utviklingsarbeidet ventes det å medgå om lag 24 mill. kroner i årene 2012–2016. For 2012 foreslås det bevilget 2 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 01 Driftsutgifter, med 4 mill. kroner.

Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

Post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning

På grunnlag av regnskapstall og anslått betalingsutvikling ut året, foreslås bevilgningen økt med 50 mill. kroner.

Kap. 1634 Statens innkrevingsentral

Post 01 Driftsutgifter

Som omtalt under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten blir ordningen med kontrollmerker (oblater) på biler avvirket. Avviklingen antas å bidra til en viss økning i antall ubetalte krav på årsavgift og som blir overlatt Statens innkrevingsentral for tvangsinnfordring. Det foreslås derfor å øke bevilgingen på kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter, med 1,5 mill. kroner. Utgiftsøkningen er varig og dekkes av tilsvarende innsparing på kap. 1320 Statens vegvesen, jf. nærmere omtale under dette kapittel.

Kap. 1638 Kjøp av klimakvoter

Post 21 Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres

Statens behov for å kjøpe klimakvoter i inneværende Kyoto-periode (2008–2012) ble i Prop. 1 S (2011–2012) for Finansdepartementet anslått til om lag 20 mill. kvoter. Statistisk sentralbyrå publiserte 8. mai 2012 foreløpige utslippsstall for 2011 og reviderte tall for 2009 og 2010. Samlet sett trekker disse i retning av et litt lavere kjøpsbehov enn tidligere anslått.

Det er inngått kontrakter om levering av om lag 28 mill. kvoter. Det er fortsatt usikkert hvor mange kvoter som vil bli levert. Analyser tyder på at en kan forvente leveranser på rundt 18 mill. kvoter fra prosjektene i kontraktsporteføljen. Flesteparten av disse kontraktene er inngått til en fast pris. I budsjettet for 2012 er det lagt til grunn at prisen på nye kontrakter er 85 kroner per kvote eksklusiv merverdiavgift. I slutten av april 2012 lå prisene, eksklusiv merverdiavgift, på rundt 30 kroner per kvote. På bakgrunn av dagens lave priser kan bevilgningen til kjøp av kvoter i 2012 settes ned fra 500 mill. kroner til 450 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1638 Kjøp av klimakvoter, post 21 Kvotekjøp, reduseres med 50 mill. kroner.

Kap. 4638 Salg av klimakvoter

Post 01 Salgsinntekter

Salget av kvoter for 2012 gjennom EUs kvotesystem startet 19. mars. Fram til utgangen av oktober 2012 skal det samlet selges om lag 9,6 mill. kvoter, fordelt på jevne daglige volum. I dette tallet inngår ubenyttede kvoter fra kvotereserven. I tillegg skal om lag 0,26 mill. flykvoter selges i 2012.

Basert på prisene på EU-kvoter i perioden fra 1. januar til midten av april 2012 er prisen justert ned fra 110 kroner per kvote til om lag 60 kroner. På dette grunnlaget er anslaget på inntekter fra salg av klimakvoter satt ned med 500 mill. kroner til 600 mill. kroner. Det er uvanlig stor usikkerhet knyttet til utviklingen i kvoteprisen, og inntektsanslaget er derfor beheftet med vesentlig usikkerhet.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 4638 Salg av klimakvoter, post 01 Salgsinntekter, reduseres med 500 mill. kroner.

Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens foretningsdrift

Post 30 Avskrivninger

Avskrivninger under forvaltningsbedriftenes driftsbudsjett inntektsføres på denne posten. Forslag til endringer av bevilgningen til Statsbygg innebærer reduserte avskrivninger med 52,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2445, post 24 Driftsresultat. Videre innebærer forslag til endringer av bevilgningen til Statens pensjonskasse reduserte avskrivninger med 11,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2470, post 24 Driftsresultat. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 63,4 mill. kroner.

Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

Post 70 Toppskatt mv.

Post 72 Fellesskatt

Finansdepartementet vil justere forskriften for overgangsreglene for pensjonsskatt slik at disse også vil omfatte ektepar hvor den ene er uførepensjonist med for høy inntekt til å kunne skattlegges etter skattebegrensningsregelen, mens den andre ikke er pensjonist, men har lav eller ingen inntekt. Se nærmere omtale i Prop. 112 L (2011–2012) Endringer i skatte-, avgifts- og tollgivning, kapittel 12. Justeringen av forskriften anslås samlet sett å bidra til å redusere skatteinntektene med 49 mill. kroner bokført i 2012, hvorav 5 mill. kroner kommer på kap. 5501 Skatter på formue og inntekt, post 70 Toppskatt mv., og 25 mill. kroner på samme kapittels post 72 Fellesskatt.

Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift

Post 80 Renter av statens faste kapital

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene føres på denne posten. Forslag til endringer av bevilgningen til Statens Pensjonskasse innebærer økte renter på 0,9 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2470, post 24 Driftsresultat. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 0,9 mill. kroner.

Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

Post 87 Renteinntekter mv. fra Statens finansfond

I saldert budsjett 2012 er det bevilget 65 mill. kroner på denne posten. En bank gjorde sent i 2011 opp sitt mellomværende med Statens finansfond. Dette reduserer renteinntektene i 2012 med om lag 11 mill. kroner. Hittil i 2012 har ytterligere banker tilbakebetalt sine lån og samtidig innbetalt renter for 2012 med 3 mill. kroner. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 8 mill. kroner. I den utstrekning flere banker velger å innfri lån i 2012, vil renteinnbetalingene for 2012 øke.

Kap. 5700 Folketrygdens inntekter

Post 71 Trygdeavgift

Finansdepartementet vil justere forskriften for overgangsreglene for pensjonsskatt slik at disse også vil omfatte ektepar hvor den ene er uførepensjonist med høy inntekt til å kunne skattlegges etter skattebegrensningsregelen, mens den andre ikke er pensjonist, men har lav eller ingen inntekt. Se nærmere omtale i Prop. 112 L (2011–2012) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga, kapittel 12. Justeringen av forskriften anslås samlet sett å bidra til å redusere skatteinntektene med 49 mill. kroner bokført i 2012, hvorav 19 mill. kroner kommer på kap. 5700 Folketrygdens inntekter, post 71 Trygdeavgift.

Andre saker

Fullmakt til å inngå leiekontrakter for Stortinget

Som omtalt i Prop. 1 S (2011–2012) for Finansdepartementet skal det gjennomføres oppgradering og oppussing av stortingsbygningens fløy mot Akersgaten og av Stortingets eiendom Prinsens gate 26. I forbindelse med disse arbeidene er det behov for å inngå leieavtaler for 100–120 kontorplasser for en periode på om lag seks år. Stortingets administrasjon har bedt om fullmakt til å inngå slike avtaler. Det vises til forslag til romertallsvedtak om inngåelse av avtaler om leie av kontorlokaler i forbindelse med oppgradering og oppussing av Stortingets bygninger.

2.16 Forsvarsdepartementet

Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 20,5 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 21,2 mill. kroner til dekning av Forsvarsdepartementets merkostnader i 2012 som følge av at Statsministerens kontor har flyttet inn i Forsvarsdepartementets lokaler på Akershus festning.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,7 mill. kroner grunnet omdisponering til kap. 1719, post 01, for å dekke kostnader til arrangement av årlig veterankonferanse og pilotprosjektet "Østerdalen". Pilotprosjektet er en del av Regjeringens handlingsplan for personell før, under og etter operasjoner i utlandet.

Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 303,8 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 316,8 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kap. 4710, post 01.

Bevilgningen foreslås redusert med 13 mill. kroner grunnet omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet.

Post 46 Ekstraordinært vedlikehold

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner grunnet omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet.

Post 47 Nybygg og nyanlegg

Bevilgningen foreslås økt med netto 132 mill. kroner.

Økningen knytter seg til tiltak for særskilt sikring av Statsministerens kontor og Forsvarsdepartementet. Tiltakene planlegges gjennomført i 2012 og 2013. Tiltakene er kostnadsberegnet til totalt 330 mill. kroner, inkludert usikkerhet, jf. forslag til romertallsvedtak om kostnadsramme for prosjektet. Beløpet fordeler seg med 148 mill. kroner i 2012 og 182 mill. kroner i 2013.

Bevilgningen foreslås redusert med 16 mill. kroner grunnet omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4710 Forsvarsbygg

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 316,8 mill. kroner, grunnet følgende forhold:

- Høyere inntekter pga. leiemodellen enn det som ble lagt til grunn ved budsjetteringen (330 mill. kroner). Bevilgningen er basert på inngåtte avtaler og tar derfor ikke høyde for ikke-avtalefestede inntekter som måtte påløpe i gjennomføringsåret. Økningen skyldes nye avtaler med brukersiden i forsvarssektoren, og gjelder behov som ikke var kjent på budsjetteringstidspunktet. Beløpet omfatter høyere inntekter knyttet til energi (50 mill. kroner), vertskapstjenester (180 mill. kroner), renholdstjenester (40 mill. kroner), sikringstjenester (10 mill. kroner) og brukerdefinert utvikling (50 mill. kroner).
- Høyere oppdragsinntekter enn det som ble lagt til grunn ved budsjetteringen knyttet til NATO-investeringsoppdrag (24 mill. kroner).
- Lavere avskrivingsinntekter enn det som ble lagt til grunn ved budsjetteringen (-20 mill. kroner).
- Lavere driftsinntekter enn det som ble lagt til grunn ved budsjetteringen knyttet til eldre festningsverk (-17 mill. kroner).

Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 8,6 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 0,7 mill. kroner for å dekke kostnader til arrangement av årlig veterankonferanse og Forsvarsdepartementets kostnader knyttet til pilotprosjekt "Østerdalen", som er et sektorovergripende samarbeidsprosjekt som ledd i Regjeringens handlingsplan for personell før, under og etter operasjoner i utlandet.

Bevilgningen foreslås redusert med 7,3 mill. kroner grunnet omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 2,0 mill. kroner som følge av overføring av budsjettansvar for saker knyttet til andre verdenskrig.

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet

Bevilgningen foreslås redusert med 4,7 mill. kroner grunnet omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet.

Post 71 Overføring til andre

Bevilgningen foreslås økt med netto 1,5 mill. kroner.

Økningen gjelder teknisk omdisponering til kap. 1719, post 71, for saker knyttet til andre verdenskrig (2 mill. kroner).

Reduksjonen gjelder teknisk omdisponering av midler til Forsvarets seniorforbund til kap. 1725, post 01.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett

Bevilgningen foreslås redusert med 76 mill. kroner fordi behovet blir mindre enn opprinnelig forventet.

Kap. 1720 Felles ledelses- og kommandoapparat

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 224,3 mill. kroner.

Reduksjonen på posten gjelder bl.a. teknisk omdisponering for gjennomføring av øvelse *Cold Response 2012* (246,9 mill. kroner). Midlene ble budsjettert på dette kapitlet og omdisponeres til de kapitler hvor utgiftene har påløpt. Reduksjonen skyldes videre teknisk justering som følge av overføring av budsjettansvar for utdanningstilbud (2 mill. kroner), justering av rutiner for horisontal samhandel (6,1 mill. kroner), samt overføring av budsjettansvar for bedriftshelsetjenesten fra Forsvarets sanitet til Oslo garnisonsforvaltning (3,1 mill. kroner). Videre foreslås posten redusert med 9,3 mill. kroner grunnet omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet. I tillegg foreslås det andre omdisponeringer som samlet gir en netto reduksjon på 0,6 mill. kroner.

Økningen på posten skyldes bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (14,6 mill. kroner), samt tilbakeføring av midler som ble benyttet til å balansere forsvarsbudsjettet i 2011 (29,1 mill. kroner).

Kap. 1723 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet har en sentral rolle som rådgiver for ulike virksomheter med beskyttelsesbehov og beskyttelsesverdige objekter. Økningen skal styrke arbeidet med veiledning om virksomhetenes ansvar for egenbeskyttelsestiltak og objektsikring.

Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 163 mill. kroner.

Det foreslås herunder å omdisponere 172,2 mill. kroner til kap. 1725, post 21 Spesielle driftsutgifter, knyttet til den særskilte kompensasjonsordningen for psykiske senskader som følge av deltakelse i utenlandsoperasjoner. Reduksjonen skyldes videre bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (4,6 mill. kroner), overføring av budsjettansvar for vakt og sikring i Linderud leir og Huseby (3,4 mill. kroner) samt omdisponering til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet (14,6 mill. kroner).

Videre foreslås posten redusert med 0,6 mill. kroner grunnet mindreinntekter på kap. 4725, post 90. I tillegg foreslås det andre omdisponeringer som samlet gir en netto reduksjon på 1,6 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder omdisponering for gjennomføring av øvelse *Cold Response* 2012 (1,5 mill. kroner), omdisponering av støtte til Forsvarets seniorforbund fra kap. 1719, post 71, (0,5 mill. kroner), samt tilbakeføring av midler som ble benyttet til å balansere forsvarsbudsjettet for 2011 (32 mill. kroner).

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås en bevilgning på 172,2 mill. kroner.

Posten er ny og er knyttet til den særskilte kompensasjonsordningen for psykiske senskader som følge av deltakelse i utenlandsoperasjoner. Ordningen er i dag budsjettet under kap. 1725, post 01. For å forenkle oppfølgingen av ordningen foreslås det at ordningen blir budsjettet under kap. 1725, post 21 Spesielle driftsutgifter, og at stikkordet ”*kan overføres*” påføres posten.

Post 50 Overføring Statens pensjonskasse

Bevilgningen foreslås redusert med 3,5 mill. kroner fordi behovet blir mindre enn opprinnelig forventet. Midlene er foreslått omdisponert til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet.

Post 70 Renter låneordning

Bevilgningen foreslås redusert med 1,1 mill. kroner. Av dette gjelder 1,1 mill. kroner redusert behov til formålet i 2012, og disse midlene er foreslått omdisponert til høyere prioritert virksomhet på forsvarsbudsjettet. Videre foreslås bevilgningen redusert med 36 000 kroner grunnet reduserte inntekter på kap. 4725, post 70. Inntektsreduksjonen medfører en parallell reduksjon av Forsvarets utgiftsramme.

Kap. 4725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Post 70 Renter låneordning

Bevilgningen foreslås redusert med 36 000 kroner grunnet avvikling av inntektskravet i 2012.

Reduksjonen i inntekten medfører en parallell reduksjon av Forsvarets utgiftsramme.

Post 90 Lån til boligformål

Bevilgningen foreslås redusert med 0,6 mill. kroner grunnet avvikling av inntektskravet i 2012.

Reduksjonen i inntekten medfører en parallell reduksjon av Forsvarets utgiftsramme.

Kap. 1731 Hæren

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 199 mill. kroner.

Økningen på posten er bl.a. knyttet til arbeidet for å sikre at Hæren når målsetningene i inneværende langtidsplan i 2012 (40 mill. kroner). Økningen gjelder videre omdisponering for å gjennomføre øvelse *Cold Response 2012* (144,5 mill. kroner), omdisponering som følge av overføring av budsjettansvar for utdanningstilbud (2 mill. kroner), justering av rutiner for horisontal samhandel (6,1 mill. kroner) samt overføring av budsjettansvar knyttet til vakt og sikring i Linderud leir og Huseby (3,4 mill. kroner). Økningen skyldes videre endringer i forbindelse med styrkeproduksjon for Afghanistan (17 mill. kroner) samt justering av rutiner for dekning av fraktkostnader for materiell (7,2 mill. kroner). Videre foreslås posten tilført 10,8 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kap. 4731, post 01. I tillegg foreslås det omdisponeringer til andre poster som samlet gir en netto økning på 2,2 mill. kroner.

Reduksjonen på posten skyldes bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (1,6 mill. kroner), samt til tilbakeføring av midler i forbindelse med merforbruk på posten i 2011 (32,6 mill. kroner).

Kap. 4731 Hæren

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 10,8 mill. kroner.

Økningen gjelder inntekter fra utleie av boliger m.m., samt salg ved Hærens messer. Inntektene har en tilsvarende utgiftsside og medfører derfor en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Kap. 1732 Sjøforsvaret

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 27,6 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder omdisponering for å gjennomføre øvelse *Cold Response 2012* (47 mill. kroner), samt endret budsjettering av vedlikeholdskostnader (18,9 mill. kroner). I tillegg foreslås det andre omdisponeringer som samlet gir en netto økning på 3 mill. kroner.

Reduksjonen på posten skyldes bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (2,2 mill. kroner), samt tilbakeføring av midler i forbindelse med merforbruk på posten i 2011 (39,2 mill. kroner).

Kap. 1733 Luftforsvaret

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 109,8 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder i hovedsak omdisponering for å gjennomføre øvelse *Cold Response 2012* (35,5 mill. kroner) samt høyere drivstoffkostnader enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet (65 mill. kroner).

Det ble med virkning fra 1. oktober 2011 inngått en avtale mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet om helikopterberedskap på Rygge som kan støtte politiet ved behov. Avtalen er forlenget til 31. desember 2012. Utgiftene fordeles mellom partene. Bevilgningen foreslås økt med Forsvarsdepartementets andel av kostnadene (2,3 mill. kroner). Økningen på posten gjelder også opplæring for å kunne utvide helikopterberedskapen på Rygge til å omfatte kapasitet til håndhevelsesbistand (4 mill. kroner).

Videre foreslås posten tilført 40,8 mill. kroner grunnet merinntekter. Inntektene medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. FDs generelle merinntektsfullmakt. I tillegg er det foreslått andre omdisponeringer som samlet gir en netto økning på 56 000 kroner.

Reduksjonen på posten skyldes bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (1,3 mill. kroner) samt tilbakeføring av midler i forbindelse med merforbruk på posten i 2011 (36,5 mill. kroner).

Kap. 4733 Luftforsvaret

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 40,8 mill. kroner.

Økningen gjelder inntekter iht. samhandlingsavtale om drift av flyplasser med AVINOR (37,8 mill. kroner), samt økte utgifter til helikopterberedskap på Rygge for å kunne støtte politiet ved behov (3 mill. kroner).

Inntektene medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Kap. 1734 Heimevernet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 14,7 mill. kroner.

Reduksjonen på posten skyldes bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (2,2 mill. kroner), samt tilbakeføring av midler i forbindelse med merforbruk på posten i 2011 (32 mill. kroner).

Økningen på posten skyldes bl.a. utbetaling av signeringsbonus for innsatsstyrkene i Heimevernet (6,7 mill. kroner). Økningen gjelder videre omdisponering for å gjennomføre øvelse *Cold Response* 2012 (8,4 mill. kroner). I tillegg er det foreslått andre omdisponeringer som samlet gir en netto økning på 4,4 mill. kroner.

Kap. 1735 Etterretningstjenesten

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten foreslås redusert med 1,3 mill. kroner. Endringen er en budsjetteknisk omdisponering.

Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 83,3 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder omdisponering for å gjennomføre øvelse *Cold Response* 2012 (10 mill. kroner) samt tilbakeføring av midler som ble benyttet til å balansere forsvarsbudsjettet i 2011 (71,4 mill. kroner). Videre foreslås posten tilført 37 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kap. 4740, post 01.

Reduksjonen på posten skyldes bl.a. endret budsjettering av utgifter til IT-systemet FISBasis (1,4 mill. kroner), omdisponering knyttet til justering av rutiner for dekning av fraktkostnader for materiell (11,9 mill. kroner) samt budsjetteknisk justering av Sjøforsvarets vedlikeholdskostnader (18,9 mill. kroner). I tillegg foreslås det andre omdisponeringer som samlet gir en netto reduksjon på 2,9 mill. kroner.

Kap. 4740 Forsvarets logistikkorganisasjon

Post 01 Driftsinntekter

Posten foreslås økt med 37 mill. kroner.

Økningen på posten skyldes salg av drivstoff til allierte og samarbeidsnasjoner på øvelse i Norge (24 mill. kroner), samt salg av ukurant ammunisjon til "NATO *Maintenance and Supply Agency*" (NAMSA) (13 mill. kroner). Inntektene medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 45,2 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder tiltak for å styrke investeringsvirksomheten og sørge for nødvendig tilgang på kompetanse i Forsvarets logistikkorganisasjon (33,2 mill. kroner). Økningen skyldes videre tilbakeføring av midler som ble benyttet til å balansere forsvarsbudsjettet i 2011 (4,1 mill. kroner), samt omdisponeringer knyttet til

innkjøpsfunksjonen i Forsvarets logistikkorganisasjon (2,7 mill. kroner) og sikkerhetsgodkjenning av graderte informasjonssystemer i Forsvaret (5,2 mill. kroner).

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan nyttes under kap. 1761, post 45

Bevilgningen foreslås økt med netto 60 mill. kroner.

Som følge av ulykken i Sverige, hvor et C-130J Hercules transportfly styrtet, er det behov for snarlig gjenanskaffelse av et tilsvarende transportfly. Dette anslås å koste 720 mill. kroner. Økningen på posten skyldes videre merinntekter, jf. omtale under kap. 4760, post 45 (45,2 mill. kroner). Inntektene medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Reduksjonen på posten skyldes i hovedsak omdisponering av 700 mill. kroner til kap. 1761 Nye kampfly med baseløsning, post 45. Beløpet er forventede utgifter i 2012 til den planlagte kampflyanskaffelsen (700 mill. kroner). Reduksjonen på posten gjelder videre omdisponering til post 01 av utgifter til sikkerhetsgodkjenning av graderte informasjonssystemer i Forsvaret (5,2 mill. kroner).

Anskaffelsen av kampfly med baseløsning innebærer en særskilt utfordring knyttet til å fordele de samlede utbetalingene slik at de er tilpasset forsvarsrammen for det enkelte budsjettår. Det vises til nærmere omtale i Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid, kapittel 6.2.2. Det er nødvendig med tilpasninger i Forsvarets øvrige investeringsportefølje. For å få økt fleksibilitet i disponeringen av de samlede investeringsbevilgningene til Forsvaret, foreslås det at kap. 1760, post 45 tilføres stikkordet "kan nyttes under kap. 1761, post 45". For 2012 vil det, som et engangstiltak, være behov for å holde tilbake midler på posten fra formål under kap. 1760, post 45 slik de var angitt i Prop. 1 S (2011-2012) for Forsvarsdepartementet. Disse vil bli omdisponert til kampflyinvesteringen for etterfølgende år. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget vedrørende konkrete disponeringsendringer innenfor kap. 1760, post 45 senest i forbindelse med Forsvarsdepartementets omgrupperingsproposisjon for 2012.

Kap. 4760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg

Post 45 Store nyanskaffelser

Det foreslås en bevilgning på 60,9 mill. kroner.

Beløpet gjelder merinntekter fra royalties (13,8 mill. kroner), salg av materiell (1,9 mill. kroner), konvensjonalbøter (0,6 mill. kroner) og tilbakebetaling av utlegg for påløpte kostnader knyttet til Norges "lead nation"-utgifter innenfor P4387 Multinational Geospatial Coproduction Program der Norge viderefakturerer utgifter til Danmark, Finland og Sverige (44,6 mill. kroner). Inntekten medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Kap. 1761 Nye kampfly med baseløsning

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det foreslås opprettet et eget budsjettkapittel, kap. 1761 *Nye kampfly med baseløsning*, post 45 *Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold*. Det foreslås bevilget 700 mill. kroner på posten. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760, post 45. Posten foreslås gitt stikkordet "kan overføres". Opprettelsen av nytt budsjettkapittel vil synliggjøre utgifter til kampflyanskaffelsen med baseløsning.

Kap. 1790 Kystvakten

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner. Forslaget gjelder i all hovedsak tilbakeføring av midler som ble benyttet til å dekke inn merforbruk på andre deler av forsvarsbudsjettet i 2011.

Kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 60,4 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder dekning av ikke-refunderte utgifter for Forsvarets bidrag i 2012 til Justis- og beredskapsdepartementets redningshelikopterprosjekt (17 mill. kroner). Videre foreslås posten tilført 43,4 mill. kroner grunnet merinntekter. Merinntekten har en tilsvarende ikke-budsjettert utgiftsside, jf. omtale under kap. 4791, post 01.

Kap. 4791 Redningshelikoptertjenesten

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 43,4 mill. kroner, som gjelder forventede innbetalinger knyttet til ikke-budsjetterte oppdrag gitt av Justis- og beredskapsdepartementet, herunder bistand til politiet (11,4 mill. kroner) og gjennomføring av handlingsplan 2020 som har til hensikt å sørge for at redningshelikopterkapasiteten opprettholdes på dagens nivå inntil nye helikoptre er på plass (32 mill. kroner).

Inntektene har en tilsvarende utgiftsside, og medfører derfor en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Kap. 1792 Norske styrker i utlandet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med 40,7 mill. kroner.

Regnskapet for norske styrkers deltakelse i operasjonen i Libya i 2011 viser et totalt mindreforbruk på 40,7 mill. kroner forbundet med operasjonen. Det foreslås på dette grunnlag å redusere forsvarsbudsjettet for 2012 med 40,7 mill. kroner på dette kapitlet.

Kap. 4792 Norske styrker i utlandet

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder refusjoner som følge av forvaltningsavtaler som regulerer kostnadsdeling mellom samarbeidsnasjoner og FN. Inntektene har en tilsvarende utgiftsside og medfører derfor en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

Kap. 1795 Kulturelle og allmenntilgode formål

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 13,8 mill. kroner.

Posten foreslås tilført 12,5 mill. kroner grunnet merinntekter. Merinntekten har en tilsvarende ikke-budsjettet utgiftsside, jf. omtale under kap. 4795, post 01. I tillegg er det foreslått andre tekniske justeringer mot andre kapitler som samlet gir en netto økning på 1,3 mill. kroner.

Kap. 4795 Kulturelle og allmenntilgode formål

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 12,5 mill. kroner.

Økningen på posten gjelder merinntekter til gjennomføring av Norsk militær tatoo (6 mill. kroner), arrangementer i regi av Forsvarets museer (5,4 mill. kroner) samt konserter arrangert av Forsvarets musikk (1,1 mill. kroner).

Andre saker

Endelig bevilgning i forbindelse med omdanning av Luftforsvarets Hovedverksted Kjeller (LHK) til statsforetak

Etableringen av AIM Norway SF ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 60 S (2011–2012) til Prop. 3 S (2011–2012) Omdanning av Luftforsvarets hovedverksted Kjeller til statsforetak og andre investeringer. Basert på foreløpig estimert åpningsbalanse ble det bevilget 388 mill. kroner på kap. 1715, post 95 til innskutt egenkapital i nytt statsforetak, hvorav 219 mill. kroner ble dekket ved et estimert tingsinnskudd bevilget på kap. 4715, post 95 Netto inntekter ved overføring av eiendeler og forpliktelser fra staten til statsforetaket. Det ble i forbindelse med budsjettvedtaket fastslått at endelig bevilgning og egenkapital først kunne fastsettes på grunnlag av revisorbekreftet tingsinnskudd på omdanningstidspunktet. I henhold til Stortingets vedtak ble Kongen i statsråd gitt fullmakt til å fastsette endelig bevilgning vedrørende overdragelse av eiendeler, rettigheter og forpliktelser i forbindelse med omdanningen.

Ved omdanningen av Luftforsvarets hovedverksted Kjeller til AIM Norway SF per 15. desember 2011 ble nettoverdien av tingsinnskuddet beregnet og fastsatt til 184 mill.

kroner. Statsforetaket ble dermed stiftet med en egenkapital på 353 mill. kroner. Tingsinnskuddet og egenkapitalen ble således 35 mill. kroner lavere enn hva som lå til grunn i foreløpig åpningsbalanse i Prop. 3 S (2011-2012) og i bevilgningsvedtaket. I statsregnskapet for 2011 framkommer 35 mill. kroner som henholdsvis en mindreutgift og en mindreinntekt på utgiftssiden og inntektssiden av bevilgningsregnskapet, ettersom det innen utgangen av budsjettåret formelt sett ikke ble foretatt et oppdatert bevilgningsvedtak, jf. det endelige revisorbekreftede tingsinnskuddet.

Økning av tilsagnsfullmakt – forskning og utvikling

Tilsagnsfullmakten under kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 73 Forskning og utvikling foreslås økt med 18 mill. kroner, fra 22 mill. kroner til 40 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Planlagt støtte til sikkerhets- og forsvarspolitiske forskningsprosjekter gjør at det er behov for en slik økning av tilsagnsfullmaktens ramme. Bevilgningen på posten har økt betydelig de senere år, uten at tilsagnsfullmakten er blitt økt tilsvarende.

2.17 Olje- og energidepartementet

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Oljedirektoratet får økt arbeidsbelastning i 2012 i forbindelse med gjennomføring av søknadsrunden for tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO). Bevilgningen for 2012 foreslås derfor økt med 1,5 mill. kroner, fra 232,1 mill. kroner til 233,6 mill. kroner. Utgiftsøkningen motsvares av en tilsvarende inntektsøkning under kap. 4810 post 01 Gebyrinntekter.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 82 mill. kroner til Oljedirektoratets oppdrags- og samarbeidsvirksomhet på grunn av høyere aktivitetsnivå i Oljedirektoratets Norad-prosjekter enn tidligere antatt. Dette gjelder hovedsakelig prosjekter i Vest-Afrika, Irak og Sudan. Utgiftsøkningen motsvares av en tilsvarende inntektsøkning under kap. 4810 post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.

Geologisk kartlegging i nordlige havområder

Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2011-2012) fikk Oljedirektoratet fullmakt til å overskride bevilgningen for 2012 med inntil 100 mill. kroner til videre seismikkundersøkelser og andre geologiske datainnsamlinger ved Jan Mayen mot tilsvarende merinntekter fra salg av innsamlede seismiske data under kap. 4810 post 04. Det er til nå solgt data for 594 mill. kroner, jf. omtale under kap. 4810 post 04. Det foreslås på den bakgrunn å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i 2012.

Det foreslås å gjennomføre geologisk kartlegging i Barentshavet nordøst for å ivareta Norges interesser etter delelinjeavtalen med Russland. Kartleggingen planlegges gjennomført i 2012 og 2013 og er kostnadsberegnet til totalt 150 mill. kroner, hvorav 90 mill. kroner er beregnet å påløpe i 2012. Det foreslås å øke bevilgningen med 60 mill. kroner til dette formålet i 2012. Resterende beløp vil dekkes gjennom omprioriteringer innenfor eksisterende bevilgning under posten.

Bevilgningen på posten foreslås økt med totalt 242 mill. kroner, fra 220,1 mill. kroner til 462,1 mill. kroner for 2012. Videre foreslås overskridelsesfullmakten knyttet til posten opphevet, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 4810 Oljedirektoratet

Post 01 Gebyrinntekter

I forbindelse med gjennomføring av søknadsrunden for tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) vil Oljedirektoratet få økt arbeidsbelastning i 2011, jf. omtale under kap. 1810 post 01. Det anslås at gebyrinntektene knyttet til TFO vil bli høyere enn gjeldende bevilgning.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2012 økt med 1,5 mill. kroner, fra 23,7 mill. kroner til 25,2 mill. kroner, jf. kap. 1810 post 01.

Post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet

Det foreslås å øke bevilgningen med 82 mill. kroner, fra 66,4 mill. kroner til 148,4 mill. kroner for 2012, jf. omtale og tilsvarende økning under kap. 1810 post 21.

Post 04 Salg av undersøkelsesmateriale

Det ble i 2011 besluttet at seismiske data fra områdene utenfor Lofoten skulle legges ut for salg som datapakker. Det er per utgangen av april solgt 11 pakker for 54 mill. kroner stykket.

Det foreslås på denne bakgrunn bevilget 594 mill. kroner under posten.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 22 Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72

Ved Stortingets behandling av Prop. 27 S (2011-2012) fikk NVE fullmakt til å pådra forpliktelser utover gitt bevilgning for 2011 innenfor en ramme på 64 mill. kroner under kap. 1820 post 22. Fullmakten ble gitt i tilknytning til tiltak etter flommene i 2011. Bevilgningen foreslås økt med 64 mill. kroner, fra 100,3 mill. kroner til 164,3 mill. kroner for 2012. Midlene vil benyttes til ulike sikringstiltak og reparasjoner etter flomhendelsene i 2011. Distriktsbidrag for tiltakene vil først komme til innbetaling i 2013.

Post 60 Tilskudd til skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72

Ved Stortingets behandling av Prop. 27 S (2011-2012) fikk NVE fullmakt til å pådra forpliktelser utover gitt bevilgning for 2011 innenfor en ramme på 10 mill. kroner under kap. 1820 post 60. Fullmakten ble gitt i tilknytning til tiltak etter flommene i 2011. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner, fra 14 mill. kroner til 24 mill. kroner for 2012. Midlene vil benyttes til ulike sikringstiltak og reparasjoner etter flomhendelsene i 2011.

Kap. 1833 CO₂-håndtering

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Fullskala CO₂-fangst på Mongstad – Steg 2

Gjennomføringsavtalen og Statoils utslippstillatelse danner rammen for prosjektet for å realisere fullskala CO₂-fangst på Mongstad. Statens bidrag er i hovedsak å finansiere CO₂-fangstanlegget, mens Statoil skal være prosjektgjennomfører.

I Prop. 120 S (2010-2011) ble det redegjort for Steg 2-Utviklingsavtalen som regulerer samarbeidet mellom staten og Statoil fram til investeringsbeslutning. Avtalen ble forelagt EFTAs overvåkingsorgan (ESA) for statsstøtterettslige avklaringer. I vedtak av 15. mars 2012 fant ESA avtalen forenlig med statsstøttereguleringen og avtalen har dermed trådt i

kraft. Staten og Statoil har et felles mål om å inngå avtalen som skal regulere utbyggings- og driftsfasen innen utløpet av 2013.

Anleggene på Mongstad består av et oljeraffineri, et NGL-prosessanlegg og en råoljeterminal, i tillegg til kraftvarmeverket og Teknologisenter Mongstad. Alle anleggene er i større eller mindre grad tilknyttet raffineriet. Kraftvarmeverket på Mongstad er tett integrert med raffineriet, og dampbehovet ved raffineriet er førende for driften av kraftvarmeverket. Kraftvarmeverket kom i ordinær drift på nyåret 2011 og har siden oppstarten gått med om lag 50 prosent kapasitetsutnyttelse. I det pågående planleggingsarbeidet tas det hensyn til usikkerhet om kapasitetsutnyttelse og røykgassmengder ved kraftvarmeverket, jf. Meld. St. 9 (2010-2011).

Statoil har foretatt regnskapsmessige nedskrivninger av raffineriet de siste årene, siste gang i regnskapet for 2011. I etterkant av siste nedskrivning har Statoil orientert Olje- og energidepartementet om utfordringer i raffineribransjen og et krevende kostnadsbilde for raffineriet på Mongstad. Statoil har vist til etterspørselssvikt som følge av finanskrisen, som har ført til at det i dag er overkapasitet på raffinering i Europa. Selskapet forventer nedbygging av raffinerikapasitet i Europa. Samtidig viser Statoil til at driftsutgiftene er relativt høye ved raffineriet på Mongstad. Statoil sier at situasjonen ved raffineriet er krevende, men selskapet arbeider med sikte på fortsatt lønnsom drift. Olje- og energidepartementet vil følge utviklingen for raffineriet og kapasitetsutnyttelsen av kraftvarmeverket.

Planleggings- og prosjekteringsarbeidet for fullskala CO₂-håndtering på Mongstad vil danne grunnlag for investeringsunderlaget, som basert på dagens informasjon vil kunne fremlegges for Stortinget senest i 2016. Et omfattende teknologikvalifiseringsprogram, hvor flere teknologileverandører deltar, er igangsatt. Når teknologikvalifiseringsprogrammet er avsluttet, planlegges prosjekteringen av selve fangstanlegget å starte i samsvar med redegjørelsen i Meld. St. 9 (2010-2011).

Det foreslås ingen bevilgningsendringer for arbeidet med planlegging og forberedelse av fullskala CO₂-fangst på Mongstad.

Transport og lagring av CO₂ fra Mongstad

Olje- og energidepartementet har invitert rettighetshavere på norsk sokkel til å melde inn aktuelle lokasjoner for lagring av CO₂ fra et framtidig renseanlegg ved kraftvarmeverket på Mongstad. Olje- og energidepartementet vurderer innspillene i samråd med Oljedirektoratet. Det legges opp til at en rettighetshaver eller gruppe av rettighetshavere vil gjennomføre den tekniske kvalifiseringen av lagringslokasjon.

Arbeidet med Johansen-formasjonen som egnet lagringssted, samt Troll Kystnær som alternativ lagringsløsning, har blitt forskjøvet. Dette innebærer at utgiftene i 2012 kan reduseres. Gassnova arbeider med en plan for eierskap og drift av transport- og lagringsløsninger for CO₂ og noe teknisk arbeid vil videreføres for å opprettholde og videreutvikle kjernekompetanse om geologisk lagring av CO₂ i foretaket.

Budsjettbehovet for 2012 til transport og lagring av CO₂ fra Mongstad er redusert med 50 mill. kroner, fra 177 mill. kroner til 127 mill. kroner.

Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM) - eieroppfølging

Det foreslås en økt bevilgning på 4 mill. kroner til videreutvikling og oppfølging av TCM. Dette knytter seg først og fremst til arbeidet med rekruttering av nye brukere/teknologileverandører til TCM. Oppfølging av dette arbeidet vil være viktig i 2012 og vil medføre økt ressursbehov. Dette innebærer bruk av konsulenttjenester til juridisk og kommersiell bistand til utarbeiding av avtaler, interessentanalyser, markedsundersøkelser etc. Kostnader i forbindelse med åpningen av TCM belastes også denne posten. Så langt har Gassnovas arbeid hovedsakelig knyttet seg til oppfølging av utbyggingen av anlegget.

Budsjettbehovet for 2012 til eieroppfølging av TCM øker med 4 mill. kroner, fra 10 mill. kroner til 14 mill. kroner.

Oppsummering

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen for 2012 redusert med 46 mill. kroner, fra 996 mill. kroner til 950 mill. kroner for 2012.

Post 71 Forskningstjenester TCM DA, kan overføres

Bevilgningen til kjøp av forskningstjenester dekker nedbetalingen av lån, samt driftsutgifter ved teknologisenteret på Mongstad (TCM). Utgiftene for staten forventes å bli 395 mill. kroner lavere enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes at TCM vil komme i drift senere enn forventet, noe som igjen medfører at TCM DA vil bli belastet med tre måneders nedbetaling av lån i 2012 i stedet for seks måneder.

Det anslås likevel at statens andel av driftskostnadene vil øke med 60 mill. kroner i forhold til det som ble lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes blant annet økt behov for bemanning, høyere lønnskostnader og innkjøp av eksterne tjenester. Gassnova jobber med å identifisere muligheter for å redusere driftskostnadene for TCM.

Ovennevnte endringer medfører en netto reduksjon i utgifter til merverdiavgift på om lag 84 mill. kroner.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås posten redusert med 419 mill. kroner, fra 1 088 mill. kroner til 669 mill. kroner for 2012.

Post 72 Lån, TCM DA, kan overføres

Teknologisenteret på Mongstad (TCM) har revisjon av sine kostnadsestimater og planer to ganger per år. Det syvende kostnadsestimatet, som ble lagt fram i februar, var på 5 859 mill. kroner, en økning på 85 mill. kroner i forhold til forrige estimat. Statens andel (75,12 pst.) blir dermed om lag 4 401 mill. kroner, en økning på om lag 64 mill. kroner. Av økningen skyldes 81 mill. kroner mangelfull prosjekthåndtering og produktivitet fra

Alstom. Videre er det meldt inn om lag 4 mill. kroner i andre tillegg og endringer vedtatt av TCM DAs selskapsmøte siden forrige kostnads- og tidsplan.

Utover dette er det også forventet en kostnadsøkning på 50 mill. kroner til modifikasjoner på Alstoms anlegg, hvorav statens andel er om lag 37 mill. kroner. I den opprinnelige kontrakten er det avtalt en 80/20 kostnadsdeling mellom TCM DA og Alstom. Denne kostnadsdelingen opphører ved en øvre beløpsgrense som nå er nådd. Det er inngått en avtale med Alstom om at kostnadsdelingen videreføres dersom det åpnes for en modifikasjon som vil forbedre anleggets fangstprosess.

I tillegg til ovennevnte utgiftsøkninger kom en forskyving av kostnader fra 2011 til 2012 på 118 mill. kroner.

Posten foreslås til sammen økt med 219 mill. kroner, fra 577 mill. kroner til 796 mill. kroner for 2012.

Ved investeringstidspunktet var det såkalt P50-estimatet (dvs. lik sannsynlighet for at prosjektet blir dyrere eller rimeligere enn estimert) for TCM anslått til 4 637 mill. kroner. Det nye totalestimatet for byggingen av TCM på 5 859 mill. kroner ligger innenfor det såkalte P70-anslaget, som var på 5 918 mill. kroner ved investeringstidspunktet. P70-estimatet er beregnet slik at det skal være 70 pst. sannsynlighet for at man holder seg innenfor estimatet.

Kap. 4833 CO₂-håndtering

Post 80 Renter, TCM DA

Renteinntekter fra TCM DA anslås til 47 mill. kroner i 2012, en reduksjon på 54 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012. Reduksjonen har sammenheng med forskyving av tilbakebetalingsperioden som følge av forsinket oppstart av TCM, jf. kap. 1833 post 71.

Post 86 Avdrag, TCM DA

Avdragsinntekter fra TCM DA anslås til 271 mill. kroner i 2012, en reduksjon på 341 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012. Reduksjonen har sammenheng med forskyving av tilbakebetalingsperioden som følge av forsinket oppstart av TCM, jf. kap. 1833 post 71.

Kap. 1870 Petoro AS

Post 71 (Ny) Unitisering, kan overføres

Johan Sverdrup-funnet er anslått å være blant de fem største oljefunnene på norsk sokkel. Oljedirektoratets foreløpige anslag er om lag 1 800 mill. fat oljeekvivalenter. Funnet strekker seg over utvinningstillatelsene 265, 501 og 502. I henhold til petroleumsloven § 4-7 er rettighetshaverne pålagt å søke enighet om samordnet utvinning av forekomsten og fordeling av denne (unitisering).

I interessentskapene for Sverdrup-funnet pågår det nå et omfattende kartleggings- og avgrensingsarbeid for å bekrefte ressursene i de tre utvinningstillatelsene og arbeid for valg av utbyggingsløsning. Arbeidet gjennomføres av operatørene for utvinningstillatelsene på vegne av alle rettighetshaverne. Denne informasjonen vil være viktig for samordningen og fordelingen av funnet. SDØE er representert i utvinningstillatelsene 265 og 502. Nevnte kostnader belastes SDØE forholdsmessig under kap. 5440 post 24 Driftsresultat, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingsutgifter.

Petoro AS skal ivareta SDØEs interesser i forhandlingene om fordelingen av funnet. I tillegg til arbeidet som gjøres for fellesskapet i utvinningstillatelsene, vil Petoro måtte gjennomføre eget arbeid på tilsvarende måte som de andre selskapene gjør. Større omfang og kompleksitet i denne saken enn i tidligere samordningsprosesser, kombinert med skjev eierfordeling, gjør at Petoro har behov for å innhente eksternt bistand. Det er viktig for Petoro å forstå undergrunnen tilstrekkelig og ha et godt grep om feltutviklingen for å kunne ivareta SDØEs interesser på samme måte som øvrige rettighetshavere ivaretar sine interesser. Dette er igjen grunnlaget for å sikre en rettmessig SDØE-andel i det samordnede Johan Sverdrup-funnet.

Bevilgningsbehovet til Petoros arbeid med oppfølging av SDØEs interesser i samordningsforhandlingene er totalt beregnet til inntil 80 mill. kroner fordelt på 2012 og 2013. Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgning på 40 mill. kroner til oppfølging av ovennevnte arbeider, og at posten tilføres stikkordet "kan overføres". Det foreslås videre at Petoro gis fullmakt til å inngå kontrakter og forpliktelser for inntil 40 mill. kroner utover forslag til bevilgning i 2012, til utgifter som vil påløpe i 2013, jf. forslag til romertallsvedtak.

**Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i
petroleumsvirksomheten**

Tabell 2.1 Endring av bevilgninger på statsbudsjettet for 2012 under kap. 2440 og kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i mill. kroner):

Kap/post/underpost	Saldert budsjett 2012	Forslag til ny bevilgning for 2012	Endring
<i>Kap. 2440</i>			
30 Investeringer	25 000	26 000	1 000
Sum kap. 2440	25 000	26 000	1 000
<i>Kap. 5440</i>			
24.1 Driftsinntekter	169 500	197 400	27 900
24.2 Driftsutgifter	-31 600	-32 200	-600
24.3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 300	-2 800	-500
24.4 Avskrivninger	-17 300	-18 400	-1 100
24.5 Renter av statens kapital	-6 900	-6 800	100
24 Driftsresultat	111 400	137 200	25 800
30 Avskrivninger	17 300	18 400	1 100
80 Renter av statens kapital	6 900	6 800	-100
Sum kap. 5440	135 600	162 400	26 800
Kontantstrømmen til SDØE:			
Innbetalinger	169 500	197 400	27 900
Utbetalinger	58 900	61 000	2 100
Netto kontantstrøm fra SDØE	110 600	136 400	25 800

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.1 Driftsinntekter¹ er økt med 27 900 mill. kroner, fra 169 500 til 197 400 mill. kroner. Endringen under driftsinntekter skyldes høyere prisforutsetninger og forventet høyere produksjon enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2012. Anslagene baserer seg på en oljepris for 2012 på 650 kroner per fat sammenliknet med 575 kroner per fat i saldert budsjett 2012.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.2 Driftsutgifter² er økt med 600 mill. kroner, fra 31 600 til 32 200 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak økte kostnader til kjøp av gass for videresalg. Dette blir også reflektert i økte driftsinntekter.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.3 Lete- og feltutviklingskostnader er økt med 500 mill. kroner, fra 2 300 til 2 800 mill. kroner. Økningen er basert på forventninger om høyere leteaktivitet i 2012.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.4 og post 30 Avskrivninger er oppjustert med 1 100 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012. Endringen har sammenheng med økt produksjon og høyere investeringer i 2012.

Anslaget under kap. 5440 underpost 24.5 og post 80 Renter av statens kapital er redusert med 100 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig oppdatering av anslag for statens faste kapital. Driften belastes med renter av statens faste kapital for å ta hensyn til kapitalkostnader. Dette gir et mer korrekt bilde av ressursbruken. Dette er en kalkulatorisk rente uten kontantstrømseffekt.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat foreslås økt med 25 800 mill. kroner, fra 111 400 til 137 200 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er økt fra 110 600 til 136 400 mill. kroner, en økning på 25 800 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012.

Mulig norsk deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel

Norge og Island inngikk den 22. oktober 1981 en overenskomst om kontinentalsokkelen mellom Island og Jan Mayen som ble fremlagt for Stortinget i St.prp. nr. 61 (1981-1982). Ved overenskomsten avgrenses kontinentalsokkelen mellom de to land. I overenskomsten bestemmes det også at det skal etableres et særlig samarbeid for så vidt gjelder petroleumsvirksomhet i et nærmere definert område mellom Island og Jan Mayen. I den delen av samarbeidsområdet som ligger på norsk sokkel skal Island ha adgang til å delta med en andel på 25 prosent ved utvinning av petroleumsforekomster. I den delen av

---

¹ Driftsinntektene består av inntekter fra salg av petroleumsprodukter, netto tariffinntekter knyttet til prosessering og transport av olje og gass samt andre inntekter fra utvinningstillatelser med netto overskuddsavtaler i Valhall/Hod- og Jotunområdet.

² Driftsutgifter består av netto tariffkostnader for bruk av rørledninger og prosesseringsanlegg, drift av anlegg, kostnader for kjøp av gass for videresalg som Statoil gjør i henhold til avsetningsinstruksjonen og SDØEs andel av administrasjonskostnadene til Statoil i forbindelse med avsetning av statens gass.

samarbeidsområdet som ligger på islandsk sokkel skal Norge ha adgang til å delta i petroleumsvirksomheten med en tilsvarende andel, det vil si 25 prosent. For Norges del må retten til deltakelse på islandsk del av samarbeidsområdet eventuelt benyttes ved tildeling.

Island utlyste 2. konsesjonsrunde den 3. oktober 2011³. Det er blant annet utlyst et antall blokker i den sydlige delen av samarbeidsområdet som er regulert av ovennevnte overenskomst. Eventuell tildeling planlegges i november 2012.

Dersom det blir aktuelt med en norsk deltakelse på islandsk sokkel, legges det opp til at denne organiseres så likt som mulig som på norsk sokkel. Det vises til St.prp. nr. 67 (2008-2009) og Prop. 1 S (2009-2010) hvor det legges opp til at Petoro AS skal ivareta de forretningsmessige oppgavene på vegne av staten knyttet til eventuell deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel. I det tilfellet at dette blir aktuelt foreslås det at Petoro AS etablerer et 100 pst. eid norsk datterselskap for å forestå den løpende forvaltningen av eventuelle norske deltakerandeler. Det foreslås at selskapet etableres som et aksjeselskap. Selskapets navn skal være Petoro Iceland AS. Olje- og energidepartementet vil utforme vedtekter med videre for selskapet i samråd med Petoro AS. Selskapet vil ikke bli opprettet før norske myndigheter har mottatt og vurdert tilstrekkelig informasjon fra islandske myndigheter om søknadene i denne konsesjonsrunden. Dersom selskapet opprettes, vil det pådras utgifter til å yte innskuddskapital, forberedelse, etablering og drift av det nye selskapet.

Videre legges det opp til at det registreres en utenlandsk filial av Petoro Iceland AS på Island. Dette selskapet vil være rettighetshaver og deltaker i aktuelle interessentskap på islandsk sokkel.

Det foreslås at fordeling av ev. inntekter og kostnader mellom SDØE og Petoro Iceland AS gjøres etter samme modell som for andeler på norsk sokkel. Statens andel av utgifter og inntekter som påløper i utvinningstillatelser eller transportanlegg og som fordeles etter deltakerandel, regnskapsføres under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten. Nødvendige utgifter til etablering og drift av datterselskapet samt filialen regnskapsføres under kap. 1870 Petoro AS.

For at den norske stat skal kunne delta direkte i islandsk petroleumsvirksomhet må Petoro AS kunne stille morselskapsgaranti til den islandske stat for innfrielse av forpliktelsene til datterselskapets filial. Petoro AS kan i henhold til petroleumslovens § 11-4 ikke stille garanti uten Stortingets samtykke.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at beslutningen om norsk deltakelse i utvinningstillatelser på islandsk kontinentalsokkel vil fattes på samme måte som ved beslutning om statlig deltakelse i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel. Oljedirektoratet har fått tilgang til de innkomne søknadene og vil vurdere dem på samme

---

³ Ingen tillatelser ble tildelt i 1. konsesjonsrunde i 2009.

måte som søknader til konsesjonsrunder på norsk kontinentalsokkel. Oljedirektoratet vil deretter gi Olje- og energidepartementet råd om hvorvidt norsk deltakelse anbefales eller ikke. Departementets anbefaling om norsk deltakelse vil i hovedsak være basert på vurderinger av lønnsomhet og ressurspotensial. Beslutning om deltakelse fra norsk side vil eventuelt fattes ved egen beslutning av Kongen i Statsråd.

Basert på ovennevnte tilrås det at Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2012 kan pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 5440/2440 til utgifter som påløper i interessentskapene eller transportanlegg, utgiftsføre uten bevilgning innskuddskapital ved etablering av et norsk aksjeselskap under kap. 1870 post 96 Aksjer i Petoro Iceland AS og utgiftsføre uten bevilgning nødvendige utgifter i forbindelse med forberedelse, etablering og drift av nevnte aksjeselskap med filial under kap. 1870 post 72 Administrasjon, Petoro Iceland AS, jf. forslag til romertallsvedtak. Videre tilrås det at Stortinget samtykker i at Petoro AS kan garantere for eventuelle forpliktelser som filialen av selskapets datterselskap pådrar seg som rettighetshaver i tildelte utvinningstillatelser på Island, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 5680   Innskuddskapital i Statnett SF

Post 85   Utbytte

Konsernets realiserste overskudd etter skatt, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt for 2011, ble på 234 mill. kroner. For regnskapsåret 2011 er utbyttet fastsatt til 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt, jf. Prop. 1 S (2011-2012) for Olje- og energidepartementet. På denne bakgrunn oppjusteres inntektsanslaget for utbytte fra Statnett SF med 24 mill. kroner, fra 93 til 117 mill. kroner. Vedtak om utbytte fattes på Statnett SFs foretaksmøte i juni 2012.

Kap. 5685   Aksjer i Statoil ASA

Post 85   Utbytte

Staten eier 67 pst. av aksjene i Statoil ASA. Konsernets overskudd for 2011 ble 78 443 mill. kroner. I henhold til selskapets utbyttepolitikk er det Statoils ambisjon å øke årlig utbyttebetaling, målt i norske kroner per aksje, i takt med den langsiktige underliggende inntjeningen. Styret vil vurdere forhold som forventet kontantstrøm, investeringsplaner, finansieringsbehov og nødvendig finansiell fleksibilitet ved fastsettelse av årlig utbyttенivå. I tillegg til å betale kontantutbytte, vil Statoil også vurdere tilbakekjøp av aksjer som et middel for å øke aksjonærenes totalavkastning.

For regnskapsåret 2011 har styret i Statoil ASA foreslått et kontantutbytte på 6,50 kroner per aksje, mot et kontantutbytte for regnskapsåret 2010 på 6,25 kroner per aksje. Vedtak om utbytte blir fattet på selskapets generalforsamling 15. mai 2012. Den norske stat eier i dag 2 136 393 559 aksjer i Statoil ASA. Totalt utbytte fra statens aksjer i Statoil ASA beløper seg da til 13 887 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for utbytte fra Statoil ASA for regnskapsåret 2011 økt med 534 mill. kroner, fra 13 353 mill. kroner til 13 887 mill. kroner.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2012.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2012 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag
til vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet
2012

I

I statsbudsjettet for 2012 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
20		Statsministerens kontor:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 92 800 000 til kr 93 200 000	400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, 22. juli-kommisjonen, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 12 000 000 til kr 17 400 000	5 400 000
21		Statsrådet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 139 100 000 til kr 147 400 000	8 300 000
24		Regjeringsadvokaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 51 400 000 til kr 52 900 000	1 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 14 900 000 til kr 16 400 000	1 500 000
61		Høyesterett:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 80 808 000 til kr 83 208 000	2 400 000
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 749 965 000 til kr 1 753 965 000	4 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 11 795 000 til kr 16 895 000	5 100 000
103		Regjeringens fellesbevilgning for representasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 45 805 000 til kr 51 305 000	5 500 000
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling:	
	72	Demokratistøtte/partier, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 8 000 000 til kr 4 000 000	4 000 000
	77	Uttevkslingsordninger gjennom Fredskorpset, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 135 000 000 til kr 140 000 000	5 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter:	
	70	Naturkatastrofer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 500 000 000 til kr 525 000 000	25 000 000
	71	Humanitær bistand, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 196 200 000 til kr 2 218 200 000	22 000 000
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 260 000 000 til kr 269 000 000	9 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering:	
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 400 000 000 til kr 419 311 000	19 311 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 531 185 000 til kr 1 424 874 000	106 311 000
168		Kvinner og likestilling:	

	70	Kvinner og likestilling, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 307 000 000 til kr 312 000 000	5 000 000
170		FN-organisasjoner mv.:	
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 753 400 000 til kr 778 400 000	25 000 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner:	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 814 000 000 til kr 810 000 000	4 000 000
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 742 500 000 til kr 721 500 000	21 000 000
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 444 500 000 til kr 469 500 000	25 000 000
200		Kunnskapsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 235 794 000 til kr 239 794 000	4 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 19 015 000 til kr 21 110 000	2 095 000
225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	64	Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere, nedsettes med fra kr 134 822 000 til kr 133 498 000	1 324 000
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, forhøyes med fra kr 225 339 000 til kr 230 339 000	5 000 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 101 946 000 til kr 1 113 946 000	12 000 000
227		Tilskudd til særskilte skoler:	
(NY)	74	Tilskudd til Signo og Briskeby, bevilges med	17 453 000
228		Tilskudd til private skoler mv.:	
	72	Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 161 008 000 til kr 154 962 000	6 046 000
	75	Private skoler for funksjonshemmede elever, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 184 720 000 til kr 195 034 000	10 314 000
230		Kompetansesentre for spesialundervisning:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 655 894 000 til kr 628 127 000	27 767 000
231		Barnehager:	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 9 400 000 til kr 19 400 000	10 000 000
252		EUs program for livslang læring:	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 210 207 000 til kr 184 317 000	25 890 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.:	
	71	Falstadsenteret, forhøyes med fra kr 15 655 000 til kr 15 970 000	315 000
258		Tiltak for livslang læring:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 1</i> , nedsettes med fra kr 47 427 000 til kr 47 112 000	315 000
276		Fagskoleutdanning:	
	72	Annen fagskoleutdanning, forhøyes med fra kr 56 868 000 til kr 62 914 000	6 046 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 177 646 000 til kr 214 794 000	37 148 000

	73	Tilskudd til internasjonale programmer, forhøyes med	3 186 000
		fra kr 16 124 000 til kr 19 310 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, nedsettes med	16 590 000
		fra kr 218 397 000 til kr 201 807 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	168 642 000
		fra kr 1 376 686 000 til kr 1 208 044 000	
	74	Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	2 095 000
		fra kr 14 036 000 til kr 11 941 000	
300		Kulturdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 200 000
		fra kr 111 350 000 til kr 114 550 000	
314		Kultur og samfunn:	
(NY)	1	Driftsutgifter, bevilges med	17 500 000
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv, nedsettes med	5 485 000
		fra kr 5 485 000 til kr 0	
	79	Ymse kultur og samfunnsformål, nedsettes med	2 900 000
		fra kr 10 768 000 til kr 7 868 000	
315		Frivillighetsformål:	
	79	Ymse frivillighetsformål, nedsettes med	1 350 000
		fra kr 5 414 000 til kr 4 064 000	
(NY)	84	Tilskudd til Ungdoms-OL, bevilges med	8 600 000
320		Allmenne kulturformål:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i> , forhøyes med	400 000
		fra kr 112 471 000 til kr 112 871 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , nedsettes med	3 350 000
		fra kr 7 283 000 til kr 3 933 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 820 000
		fra kr 14 791 000 til kr 16 611 000	
	50	Kunst i offentlige rom, forhøyes med	400 000
		fra kr 18 860 000 til kr 19 260 000	
323		Musikkformål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 650 000
		fra kr 158 315 000 til kr 159 965 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i> , forhøyes med	4 835 000
		fra kr 494 778 000 til kr 499 613 000	
	78	Ymse faste tiltak, nedsettes med	1 000 000
		fra kr 103 339 000 til kr 102 339 000	
329		Arkivformål:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	9 500 000
		fra kr 7 834 000 til kr 17 334 000	
334		Film- og medieformål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 141 682 000 til kr 142 682 000	
	79	Til disposisjon, nedsettes med	1 000 000
		fra kr 1 185 000 til kr 185 000	
400		Justisdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	14 550 000
		fra kr 337 047 000 til kr 351 597 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	23 300 000
		fra kr 1 728 086 000 til kr 1 751 386 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten:	

	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 9 738 170 000 til kr 9 883 770 000	145 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 193 485 000 til kr 198 185 000	4 700 000
(NY)	72	Tilskudd til Det mosaiske trossamfunn, bevilges med	7 200 000
441		Oslo politidistrikt:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , nedsettes med fra kr 2 117 292 000 til kr 2 060 992 000	56 300 000
445		Den høyere påtalemyndighet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 142 356 000 til kr 146 356 000	4 000 000
451		Samfunnssikkerhet og beredskap:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 570 065 000 til kr 571 865 000	1 800 000
452		Sentral krisehåndtering:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 10 385 000 til kr 20 265 000	9 880 000
455		Redningstjenesten:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 647 000 til kr 20 647 000	14 000 000
456		Direktoratet for nødkommunikasjon:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 526 340 000 til kr 256 740 000	269 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 483 562 000 til kr 456 327 000	1 027 235 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 978 386 000 til kr 1 008 386 000	30 000 000
470		Fri rettshjelp:	
	70	Fri sakførsel, forhøyes med fra kr 459 922 000 til kr 469 922 000	10 000 000
	71	Fritt rettsråd, nedsettes med fra kr 190 900 000 til kr 175 900 000	15 000 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 45 608 000 til kr 44 108 000	1 500 000
490		Utlendingsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 763 105 000 til kr 793 080 000	29 975 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, nedsettes med fra kr 1 757 100 000 til kr 1 656 340 000	100 760 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, nedsettes med fra kr 57 581 000 til kr 52 581 000	5 000 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger, nedsettes med fra kr 263 185 000 til kr 252 472 000	10 713 000
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak, nedsettes med fra kr 518 596 000 til kr 493 811 000	24 785 000
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i mottak mv., forhøyes med fra kr 14 000 000 til kr 16 500 000	2 500 000
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 125 325 000 til kr 124 825 000	500 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 14 415 000 til kr 13 853 000	562 000

491	Utlendingsnemnda:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 249 032 000 til kr 264 032 000	15 000 000
500	Kommunal- og regionaldepartementet:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 152 890 000 til kr 153 390 000	500 000
551	Regional utvikling og nyskaping:	
60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, forhøyes med fra kr 1 500 950 000 til kr 1 550 950 000	50 000 000
552	Nasjonalt samarbeid for regional utvikling:	
72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 484 100 000 til kr 483 600 000	500 000
571	Rammetilskudd til kommuner:	
60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 105 326 073 000 til kr 105 448 073 000	122 000 000
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , forhøyes med fra kr 2 111 000 000 til kr 2 256 000 000	145 000 000
581	Bolig- og bomiljøtiltak:	
61	Husleietilskudd, nedsettes med fra kr 3 400 000 til kr 2 400 000	1 000 000
582	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg:	
60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 764 500 000 til kr 546 000 000	218 500 000
61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 69 225 000 til kr 48 750 000	20 475 000
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, nedsettes med fra kr 1 253 700 000 til kr 1 103 500 000	150 200 000
64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 071 900 000 til kr 920 900 000	151 000 000
601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.:	
21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 58 870 000 til kr 59 320 000	450 000
50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 115 410 000 til kr 121 410 000	6 000 000
70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 24 140 000 til kr 23 690 000	450 000
604	Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i> , nedsettes med fra kr 27 568 000 til kr 2 068 000	25 500 000
605	Arbeids- og velferdsetaten:	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 10 057 290 000 til kr 10 056 040 000	1 250 000
612	Tilskudd til Statens pensjonskasse:	
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 9 500 000 000 til kr 8 856 000 000	644 000 000
70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 106 000 000 til kr 99 000 000	7 000 000
613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden:	
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 825 000 000 til kr 922 000 000	97 000 000
70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	1 000 000

	fra kr 9 000 000 til kr 10 000 000	
614	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	2 000 000
	fra kr 52 000 000 til kr 54 000 000	
	90 Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	1 400 000 000
	fra kr 15 200 000 000 til kr 16 600 000 000	
615	Yrkesskadeforsikring:	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	6 000 000
	fra kr 79 000 000 til kr 85 000 000	
616	Gruppelivsforsikring:	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	17 000 000
	fra kr 157 000 000 til kr 174 000 000	
621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering:	
	63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	6 000 000
	fra kr 184 525 000 til kr 178 525 000	
634	Arbeidsmarkedstiltak:	
	76 Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	157 075 000
	fra kr 7 274 537 000 til kr 7 117 462 000	
635	Ventelønn:	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	7 000 000
	fra kr 133 000 000 til kr 140 000 000	
640	Arbeidstilsynet:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	5 000 000
	fra kr 465 600 000 til kr 470 600 000	
642	Petroleumstilsynet:	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med	2 526 000
	fra kr 189 700 000 til kr 187 174 000	
664	Pensjonstrygden for sjømenn:	
	70 Tilskudd, nedsettes med	25 400 000
	fra kr 311 672 000 til kr 286 272 000	
703	Internasjonalt samarbeid:	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	2 619 000
	fra kr 55 729 000 til kr 53 110 000	
710	Nasjonalt folkehelseinstitutt:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	13 400 000
	fra kr 569 200 000 til kr 582 600 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	13 400 000
	fra kr 536 096 000 til kr 522 696 000	
719	Annet folkehelsearbeid:	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med	100 000
	fra kr 82 098 000 til kr 81 998 000	
	60 Kommuneilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	600 000
	fra kr 5 677 000 til kr 6 277 000	
	70 Smittevern mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med	500 000
	fra kr 15 487 000 til kr 14 987 000	
720	Helsedirektoratet:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	5 250 000
	fra kr 878 633 000 til kr 883 883 000	
732	Regionale helseforetak:	
	72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	1 261 300 000
	fra kr 44 296 293 000 til kr 45 557 593 000	
	73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	442 000 000
	fra kr 15 522 238 000 til kr 15 964 238 000	
	74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	335 000 000

	fra kr 11 766 085 000 til kr 12 101 085 000	
75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 417 141 000 til kr 10 713 841 000	296 700 000
76	Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 15 657 084 000 til kr 15 682 284 000	25 200 000
86	Driftskreditter, nedsettes med fra kr 1 730 000 000 til kr 0	1 730 000 000
734	Særskilte tilskudd til psykiske helse og rustiltak:	
21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 485 000 til kr 15 485 000	6 000 000
761	Omsorgstjeneste:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , forhøyes med fra kr 143 461 000 til kr 146 461 000	3 000 000
66	Brukerstyrt personlig assistanse, nedsettes med fra kr 87 334 000 til kr 84 334 000	3 000 000
762	Primærhelsetjeneste:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 30 979 000 til kr 31 779 000	800 000
50	Samisk helse, nedsettes med fra kr 13 200 000 til kr 5 800 000	7 400 000
70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 28 903 000 til kr 35 503 000	6 600 000
763	Rustiltak:	
72	Kompetansesentra mv., nedsettes med fra kr 88 371 000 til kr 83 371 000	5 000 000
764	Psykisk helse:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 85 061 000 til kr 104 561 000	19 500 000
60	Psykisk helsearbeid, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 205 600 000 til kr 199 600 000	6 000 000
73	Vold og traumatisk stress, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 112 906 000 til kr 111 906 000	1 000 000
780	Forskning:	
50	Norges forskningsråd mv., forhøyes med fra kr 284 141 000 til kr 289 141 000	5 000 000
781	Forsøk og utvikling mv.:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , forhøyes med fra kr 63 619 000 til kr 83 619 000	20 000 000
800	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 148 886 000 til kr 149 586 000	700 000
821	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 49 020 000 til kr 47 043 000	1 977 000
60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 4 563 218 000 til kr 4 512 341 000	50 877 000
61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 334 262 000 til kr 360 900 000	26 638 000
62	Kommunale innvandrer tiltak, forhøyes med fra kr 108 494 000 til kr 109 278 000	784 000
70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging, forhøyes med fra kr 4 145 000 til kr 4 638 000	493 000
822	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med	44 704 000

	fra kr 1 690 352 000 til kr 1 645 648 000	
840	Krisetiltak:	
	21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	2 000 000
	fra kr 5 719 000 til kr 3 719 000	
843	Likestillings- og diskrimineringsnemnda:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
	fra kr 3 409 000 til kr 4 409 000	
844	Kontantstøtte:	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	23 000 000
	fra kr 1 223 000 000 til kr 1 200 000 000	
845	Barnetrygd:	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	70 000 000
	fra kr 15 030 000 000 til kr 14 960 000 000	
846	Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.:	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i> , nedsettes med	1 900 000
	fra kr 28 435 000 til kr 26 535 000	
(NY)	60 Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor, bevilges med	1 900 000
	70 Tilskudd, forhøyes med	1 000 000
	fra kr 14 501 000 til kr 15 501 000	
847	Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne:	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , nedsettes med	8 000 000
	fra kr 26 550 000 til kr 18 550 000	
(NY)	72 Tilskudd, bevilges med	8 000 000
853	Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
	fra kr 137 448 000 til kr 147 448 000	
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , forhøyes med	3 600 000
	fra kr 79 048 000 til kr 82 648 000	
	60 Kommunalt barnevern, nedsettes med	3 600 000
	fra kr 290 460 000 til kr 286 860 000	
	65 Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige	
	mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	381 000 000
	fra kr 539 000 000 til kr 920 000 000	
	72 Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet, forhøyes med	1 253 000
	fra kr 50 575 000 til kr 51 828 000	
855	Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , forhøyes med	50 000 000
	fra kr 3 433 510 000 til kr 3 483 510 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	1 253 000
	fra kr 27 118 000 til kr 25 865 000	
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	11 000 000
	fra kr 243 214 000 til kr 254 214 000	
857	Barne- og ungdomstiltak:	
	60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	5 000 000
	fra kr 57 493 000 til kr 62 493 000	
900	Nærings- og handelsdepartementet:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med	7 000 000
	fra kr 185 588 000 til kr 192 588 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 500 000
	fra kr 68 100 000 til kr 66 600 000	
(NY)	22 Utgifter til kontrollfunksjoner, bevilges med	6 500 000
(NY)	30 Miljøtiltak Søve, bevilges med	5 000 000
(NY)	74 Tilskudd til Nasjonalt senter for komposittkompetanse, bevilges med	1 500 000
904	Brønnøysundregistrene:	

	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 311 200 000 til kr 315 700 000	4 500 000
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 167 200 000 til kr 202 700 000	35 500 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 61 400 000 til kr 0	61 400 000
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd, forhøyes med fra kr 1 360 000 000 til kr 1 380 000 000	20 000 000
934		Internasjonaliseringstiltak:	
(NY)	22	Interimsstyre for statlig eksportfinansieringsordning, <i>kan nyttes under kap. 2429, post 70</i> , bevilges med	40 000 000
(NY)	74	Tilrettelegging av overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån, bevilges med	80 000 000
(NY)	75	Utgifter til overtakelse av lån, bevilges med	9 000 000
1020		Havforskningsinstituttet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 338 700 000 til kr 350 700 000	12 000 000
1050		Diverse fiskeriformål:	
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, forhøyes med fra kr 13 700 000 til kr 14 900 000	1 200 000
1062		Kystverket:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med fra kr 1 499 703 000 til kr 1 529 703 000	30 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , nedsettes med fra kr 117 900 000 til kr 87 900 000	30 000 000
1070		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 43 646 000 til kr 45 969 000	2 323 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk, nedsettes med fra kr 63 760 000 til kr 63 740 000	20 000
(NY)	96	Andeler i Rogaland Landbrukspark SA, bevilges med	20 000
1115		Mattilsynet:	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser, forhøyes med fra kr 7 225 000 til kr 7 985 000	760 000
1143		Statens landbruksforvaltning:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 174 995 000 til kr 174 775 000	220 000
1147		Reindriftsforvaltningen:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 958 000 til kr 7 958 000	1 000 000
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 500 000 til kr 1 500 000	1 000 000
1148		Naturskade - erstatninger:	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 150 000 000 til kr 163 000 000	13 000 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket:	
	71	Tilskudd til verdiskapings- og klimatiltak i skogbruket m.m., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 69 977 000 til kr 119 977 000	50 000 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen:	

	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet, forhøyes med fra kr 42 146 000 til kr 43 346 000	1 200 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 3 100 000 til kr 1 900 000	1 200 000
1310		Flytransport:	
	70	Kjøp av innenlandske flyruter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1311 post 71</i> , nedsettes med fra kr 705 600 000 til kr 675 600 000	30 000 000
1320		Statens vegvesen:	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , forhøyes med fra kr 7 437 400 000 til kr 7 516 100 000	78 700 000
	29	Vederlag til OPS-prosjekter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med fra kr 434 000 000 til kr 414 000 000	20 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , forhøyes med fra kr 5 610 400 000 til kr 5 680 400 000	70 000 000
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, nedsettes med fra kr 175 000 000 til kr 125 000 000	50 000 000
1350		Jernbaneverket:	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , forhøyes med fra kr 5 185 600 000 til kr 5 385 600 000	200 000 000
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 395 600 000 til kr 4 495 600 000	100 000 000
(NY)	33	Fysisk skille Jernbaneverket - BaneTele AS, <i>kan overføres</i> , bevilges med	26 400 000
1370		Posttjenester:	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, forhøyes med fra kr 89 000 000 til kr 179 000 000	90 000 000
1380		Post- og teletilsynet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 167 500 000 til kr 161 000 000	6 500 000
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 27 000 000 til kr 57 000 000	30 000 000
1400		Miljøverndepartementet:	
	22	Spesielle driftsutgifter knyttet til lokalt miljøvern og universell utforming, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 3 000 000 til kr 0	3 000 000
(NY)	61	Framtidens byer, <i>kan overføres</i> , bevilges med	19 000 000
(NY)	65	Groruddalen, <i>kan overføres</i> , bevilges med	31 000 000
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 31 000 000 til kr 0	31 000 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 21 346 000 til kr 21 846 000	500 000
	80	Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i> , nedsettes med fra kr 600 000 til kr 0	600 000
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 29 000 000 til kr 10 600 000	18 400 000
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking:	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, forhøyes med fra kr 20 188 000 til kr 21 888 000	1 700 000

1426	Statens naturoppsyn:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 124 103 000 til kr 124 503 000	400 000
	31 Tiltak i naturreservat og utvalgte kulturlandskap i jordbruket, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 38 502 000 til kr 41 502 000	3 000 000
1427	Direktoratet for naturforvaltning:	
	21 Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 301 263 000 til kr 336 763 000	35 500 000
	34 Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 154 100 000 til kr 232 200 000	78 100 000
(NY)	65 Handlingsplaner for friluftslivet, bevilges med	2 000 000
	74 Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 17 693 000 til kr 18 193 000	500 000
1429	Riksantikvaren:	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 117 512 000 til kr 113 640 000	3 872 000
1441	Klima- og forurensningsdirektoratet:	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 337 786 000 til kr 332 286 000	5 500 000
	39 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 69 og 79</i> , nedsettes med fra kr 64 760 000 til kr 23 660 000	41 100 000
(NY)	69 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 39 og 79</i> , bevilges med	37 300 000
	76 Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 60 000 000	10 000 000
(NY)	79 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 39 og 69</i> , bevilges med	3 800 000
1465	Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur:	
(NY)	30 Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i> , bevilges med	23 100 000
1471	Norsk Polarinstittutt:	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 186 521 000 til kr 186 221 000	300 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 59 395 000 til kr 60 295 000	900 000
1472	Svalbard miljøvernfond:	
	50 Overføringer til Svalbard miljøvernfond, forhøyes med fra kr 11 730 000 til kr 12 280 000	550 000
1500	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 179 441 000 til kr 179 541 000	100 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 32 750 000 til kr 37 630 000	4 880 000
1520	Departementenes servicesenter:	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 469 119 000 til kr 564 386 000	95 267 000
	22 Fellesutgifter i regjeringskvartalet, forhøyes med fra kr 83 467 000 til kr 86 460 000	2 993 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 71 856 000 til kr 123 956 000	52 100 000
1533	Sametinget:	
	50 Sametinget, forhøyes med fra kr 233 650 000 til kr 234 350 000	700 000
1534	Tilskudd til samiske formål:	
	72 Samisk språk, informasjon m.m., nedsettes med	580 000

	fra kr 9 446 000 til kr 8 866 000	
1550	Konkurransetilsynet:	
23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser, forhøyes med fra kr 7 726 000 til kr 8 716 000	990 000
1580	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 57 000 000 til kr 107 500 000	50 500 000
1590	Kirkelig administrasjon:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 207 648 000 til kr 207 748 000	100 000
72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 10 515 000	515 000
1600	Finansdepartementet:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 43 700 000 til kr 40 700 000	3 000 000
1605	Direktoratet for økonomistyring:	
1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 313 600 000 til kr 319 600 000	6 000 000
1610	Toll- og avgiftsetaten:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 399 600 000 til kr 1 409 400 000	9 800 000
1618	Skatteetaten:	
21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 131 500 000 til kr 140 000 000	8 500 000
22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 163 200 000 til kr 193 200 000	30 000 000
1620	Statistisk sentralbyrå:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 502 200 000 til kr 506 200 000	4 000 000
1632	Kompensasjon for merverdiavgift:	
72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 550 000 000 til kr 1 600 000 000	50 000 000
1634	Statens innkrevingsentral:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 268 100 000 til kr 269 600 000	1 500 000
1638	Kjøp av klimakvoter:	
21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 500 000 000 til kr 450 000 000	50 000 000
1700	Forsvarsdepartementet:	
1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 330 821 000 til kr 351 321 000	20 500 000
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:	
1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 860 870 000 til kr 3 164 670 000	303 800 000
46	Ekstraordinært vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 61 564 000 til kr 60 564 000	1 000 000
47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 715 950 000 til kr 1 847 950 000	132 000 000
1719	Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet:	
1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 232 746 000 til kr 224 168 000	8 578 000
43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 18 000 000 til kr 13 300 000	4 700 000
71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 68 321 000 til kr 69 821 000	1 500 000

	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 240 000 000 til kr 164 000 000	76 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 914 228 000 til kr 2 689 942 000	224 286 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 129 617 000 til kr 133 617 000	4 000 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 985 053 000 til kr 1 822 022 000	163 031 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	172 200 000
	50	Overføring Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 19 393 000 til kr 15 847 000	3 546 000
	70	Renter låneordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 224 000 til kr 5 087 000	1 137 000
1731		Hæren:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 5 540 610 000 til kr 5 739 612 000	199 002 000
1732		Sjøforsvaret:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 417 958 000 til kr 3 445 508 000	27 550 000
1733		Luftforsvaret:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 4 133 922 000 til kr 4 243 715 000	109 793 000
1734		Heimevernet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 109 252 000 til kr 1 094 552 000	14 700 000
1735		Etterretningstjenesten:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 998 104 000 til kr 996 807 000	1 297 000
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 317 090 000 til kr 2 400 378 000	83 288 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , forhøyes med fra kr 922 061 000 til kr 967 261 000	45 200 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under kap.1761, post 45</i> , forhøyes med fra kr 8 092 324 000 til kr 8 152 342 000	60 018 000
1761		Nye kampfly med baseløsning:	
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	700 000 000
1790		Kystvakten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 993 385 000 til kr 997 409 000	4 024 000
1791		Redningshelikoptertjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 524 137 000 til kr 584 577 000	60 440 000
1792		Norske styrker i utlandet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 234 320 000 til kr 1 193 624 000	40 696 000
1795		Kulturelle og allmennyttige formål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 246 271 000 til kr 260 071 000	13 800 000
1810		Oljedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 500 000

	fra kr 232 100 000 til kr 233 600 000	
1820	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 220 100 000 til kr 462 100 000	242 000 000
	Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	22 Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72</i> , forhøyes med fra kr 100 300 000 til kr 164 300 000	64 000 000
	60 Tilskudd til skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i> , forhøyes med fra kr 14 000 000 til kr 24 000 000	10 000 000
1833	CO ₂ -håndtering:	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 996 000 000 til kr 950 000 000	46 000 000
	71 Forskningstjenester TCM DA, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 088 000 000 til kr 669 000 000	419 000 000
	72 Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 577 000 000 til kr 796 000 000	219 000 000
1870	Petoro AS:	
(NY)	71 Unitisering, <i>kan overføres</i> , bevilges med	40 000 000
2410	Statens lånekasse for utdanning:	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med fra kr 301 267 000 til kr 302 387 000	1 120 000
	50 Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 5 036 313 000 til kr 5 113 246 000	76 933 000
	70 Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 976 742 000 til kr 2 942 890 000	33 852 000
	71 Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 598 289 000 til kr 647 010 000	48 721 000
	72 Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 265 271 000 til kr 962 450 000	302 821 000
	73 Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 452 020 000 til kr 583 970 000	131 950 000
	74 Tap på utlån, nedsettes med fra kr 350 000 000 til kr 322 500 000	27 500 000
	90 Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 19 695 084 000 til kr 19 641 083 000	54 001 000
2412	Husbanken:	
	90 Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 16 192 000 000 til kr 16 132 000 000	60 000 000
2421	Innovasjon Norge:	
	50 Innovasjon - prosjekter, fond, forhøyes med fra kr 233 200 000 til kr 248 200 000	15 000 000
(NY)	51 Tapsfond, såkornkapitalfond, bevilges med	199 700 000
(NY)	53 Risikoavlastning for nye såkornfond, bevilges med	75 000 000
	70 Bedriftsutvikling og administrasjon, forhøyes med fra kr 311 000 000 til kr 314 000 000	3 000 000
	71 Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 380 700 000 til kr 385 700 000	5 000 000
(NY)	95 Egenkapital, såkornfond, bevilges med	425 000 000
2426	SIVA SF:	
	70 Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 44 500 000 til kr 59 500 000	15 000 000
2427	Kommunalbanken AS:	
(NY)	90 Aksjekapital, bevilges med	924 000 000
2429	Eksportkreditt Norge AS:	
(NY)	70 Tilskudd, bevilges med	71 000 000

(NY)	90	Utlån, bevilges med		10 000 000 000
(NY)	95	Egenkapital, bevilges med		5 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:		
	30	Investeringer, forhøyes med		1 000 000 000
		fra kr 25 000 000 000 til kr 26 000 000 000		
2445		Statsbygg:		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, ...	-3 624 291 000	
		2 Driftsutgifter, ...	2 039 383 000	
		3 Avskrivninger	639 429 000	
		4 Renter av statens kapital	56 134 000	
		5 Til investeringsformål	924 594 000	
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000	
			<hr/>	
			12 001 000	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med		5 000 000
		fra kr 207 750 000 til kr 202 750 000		
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> ,		
		forhøyes med		130 000 000
		fra kr 168 350 000 til kr 298 350 000		
2470		Statens pensjonskasse:		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-542 477 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	419 027 000	
		3 Avskrivninger	124 144 000	
		4 Renter av statens kapital	25 404 000	
		5 Til investeringsformål	18 070 000	
			<hr/>	
			44 168 000	
2530		Foreldrepenger:		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med		760 300 000
		fra kr 15 575 000 000 til kr 16 335 300 000		
2541		Dagpenger:		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med		1 036 000 000
		fra kr 11 540 000 000 til kr 10 504 000 000		
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes		
		med		116 000 000
		fra kr 584 000 000 til kr 700 000 000		
2620		Stønad til enslig mor eller far:		
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med		40 000 000
		fra kr 2 522 000 000 til kr 2 482 000 000		
	76	Forskuttering av underholdsbidrag, nedsettes med		40 000 000
		fra kr 860 000 000 til kr 820 000 000		
2650		Sykepenger:		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med		2 350 000 000
		fra kr 33 050 000 000 til kr 30 700 000 000		
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med		240 000 000
		fra kr 1 830 000 000 til kr 1 590 000 000		
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med		35 000 000
		fra kr 1 815 000 000 til kr 1 780 000 000		
2651		Arbeidsavklaringspenger:		
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med		3 165 000 000
		fra kr 37 850 000 000 til kr 34 685 000 000		
2655		Uførhet:		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med		270 000 000

	fra kr 21 965 000 000 til kr 22 235 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	290 000 000
	fra kr 34 390 000 000 til kr 34 680 000 000	
2661	Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.:	
74	Tilskudd til biler, nedsettes med	63 000 000
	fra kr 783 500 000 til kr 720 500 000	
75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, nedsettes med	38 000 000
	fra kr 2 728 000 000 til kr 2 690 000 000	
2670	Alderdom:	
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	530 000 000
	fra kr 50 860 000 000 til kr 51 390 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	1 730 000 000
	fra kr 89 200 000 000 til kr 90 930 000 000	
73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	510 000 000
	fra kr 5 950 000 000 til kr 5 440 000 000	
2680	Etterlatte:	
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	45 000 000
	fra kr 1 315 000 000 til kr 1 270 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	52 000 000
	fra kr 1 095 000 000 til kr 1 043 000 000	
2711	Spesialisthelsetjeneste mv.:	
72	Tannlegehjelp, forhøyes med	81 000 000
	fra kr 1 618 000 000 til kr 1 699 000 000	
2751	Legemidler mv.:	
70	Legemidler, nedsettes med	135 000 000
	fra kr 8 199 000 000 til kr 8 064 000 000	
2752	Refusjon av egenbetaling:	
70	Egenandelstak 1, nedsettes med	52 600 000
	fra kr 4 164 600 000 til kr 4 112 000 000	
2755	Helsetjenester i kommunene mv.:	
70	Allmennlegehjelp, nedsettes med	113 537 000
	fra kr 3 664 100 000 til kr 3 550 563 000	
71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , nedsettes med	130 000 000
	fra kr 1 755 000 000 til kr 1 625 000 000	

Inntekter:

Kap	Post	Formål	Kroner
3225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 50 423 000 til kr 50 729 000	306 000
3329		Arkivformål:	
	2	Inntekter ved oppdrag, forhøyes med fra kr 7 834 000 til kr 17 334 000	9 500 000
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten:	
	2	Refusjoner mv., forhøyes med fra kr 246 237 000 til kr 296 237 000	50 000 000
	3	Salgsinntekter, forhøyes med fra kr 52 173 000 til kr 62 173 000	10 000 000
	6	Gebyr - utlendingssaker, forhøyes med fra kr 111 650 000 til kr 112 100 000	450 000
3452		Sentral krisehåndtering:	
(NY)	1	Diverse inntekter, bevilges med	5 560 000
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon:	
	1	Brukerbetaling, nedsettes med fra kr 103 074 000 til kr 65 201 000	37 873 000
	2	Refusjoner, nedsettes med fra kr 18 479 000 til kr 5 273 000	13 206 000
3470		Fri rettshjelp:	
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m., forhøyes med fra kr 2 340 000 til kr 3 340 000	1 000 000
3490		Utlendingsdirektoratet:	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 14 270 000 til kr 13 714 000	556 000
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 961 661 000 til kr 917 999 000	43 662 000
	5	Refusjonsinntekter, forhøyes med fra kr 10 310 000 til kr 18 335 000	8 025 000
3600		Arbeidsdepartementet:	
(NY)	96	Aksjer, bevilges med	500 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	1	Gebyrinntekter, lån, forhøyes med fra kr 35 000 000 til kr 37 000 000	2 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån, forhøyes med fra kr 7 200 000 000 til kr 7 600 000 000	400 000 000
3615		Yrkesskadeforsikring:	
	1	Premieinntekter, forhøyes med fra kr 151 000 000 til kr 155 000 000	4 000 000
3635		Ventelønn mv.:	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., forhøyes med fra kr 40 009 000 til kr 48 009 000	8 000 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, forhøyes med fra kr 1 500 000 til kr 1 700 000	200 000
3642		Petroleumstilsynet:	
	6	Refusjoner/ymse inntekter, nedsettes med fra kr 2 876 000 til kr 350 000	2 526 000
3700		Helse- og omsorgsdepartementet:	
(NY)	96	Aksjer, bevilges med	2 700 000
3703		Internasjonalt samarbeid:	

	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet, nedsettes med fra kr 2 619 000 til kr 0	2 619 000
3732		Regionale helseforetak:	
(NY) 86		Driftskreditter, bevilges med	370 000 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 82 100 000 til kr 90 099 000	7 999 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 13 124 000 til kr 13 332 000	208 000
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 116 614 000 til kr 103 740 000	12 874 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1	Diverse inntekter, nedsettes med fra kr 27 497 000 til kr 17 497 000	10 000 000
	60	Kommunale egenandeler, nedsettes med fra kr 899 357 000 til kr 872 357 000	27 000 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 173 160 000 til kr 115 440 000	57 720 000
3904		Brønnøysundregistrene:	
	1	Gebyrinntekter, forhøyes med fra kr 413 000 000 til kr 463 000 000	50 000 000
3934		Internasjonaliseringstiltak:	
(NY) 70		Gebyrer fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån, bevilges med	1 000 000
(NY) 80		Renter fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån, bevilges med	84 000 000
(NY) 90		Avdrag fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån, bevilges med	370 000 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap:	
(NY) 87		Innbetaling - garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med	16 200 000
4020		Havforskningsinstituttet:	
	3	Oppdragsinntekter, forhøyes med fra kr 353 971 000 til kr 368 971 000	15 000 000
4143		Statens landbruksforvaltning:	
	1	Driftsinntekter m.m., nedsettes med fra kr 36 726 000 til kr 36 506 000	220 000
4162		Statskog SF - Forvaltning av statlig eierskap:	
	90	Avdrag på lån, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 44 000 000	34 000 000
4380		Post- og teletilsynet:	
	1	Diverse gebyrer, nedsettes med fra kr 161 800 000 til kr 155 300 000	6 500 000
4426		Statens naturoppsyn:	
	1	Ymse inntekter, forhøyes med fra kr 151 000 til kr 551 000	400 000
4429		Riksantikvaren:	
	2	Refusjoner og diverse inntekter, nedsettes med fra kr 4 052 000 til kr 1 408 000	2 644 000
	9	Internasjonale oppdrag, nedsettes med fra kr 1 498 000 til kr 270 000	1 228 000
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet:	
	4	Gebyrer, nedsettes med fra kr 40 759 000 til kr 35 259 000	5 500 000
4520		Departementenes Servicesenter:	
	7	Parkeringsinntekter, nedsettes med	1 715 000

	fra kr 1 715 000 til kr 0	
4550	Konkurransetilsynet:	
	2 Ymse inntekter, nedsettes med	115 000
	fra kr 231 000 til kr 116 000	
(NY)	4 Klagegebyr, bevilges med	990 000
4605	Direktoratet for økonomistyring:	
	1 Økonomitjenester, forhøyes med	6 000 000
	fra kr 38 000 000 til kr 44 000 000	
4618	Skatteetaten:	
	1 Refunderede utleggs- og tinglysningsgebyr, forhøyes med	8 500 000
	fra kr 63 000 000 til kr 71 500 000	
4638	Salg av klimakvoter:	
	1 Salgsinntekter, nedsettes med	500 000 000
	fra kr 1 100 000 000 til kr 600 000 000	
4710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	316 800 000
	fra kr 3 667 457 000 til kr 3 984 257 000	
4725	Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben:	
	70 Renter låneordning, nedsettes med	36 000
	fra kr 36 000 til kr 0	
	90 Lån til boligformål, nedsettes med	648 000
	fra kr 648 000 til kr 0	
4731	Hæren:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	10 849 000
	fra kr 49 651 000 til kr 60 500 000	
4733	Luftforsvaret:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	40 800 000
	fra kr 165 030 000 til kr 205 830 000	
4740	Forsvarets logistikkorganisasjon:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	37 000 000
	fra kr 90 277 000 til kr 127 277 000	
4760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg:	
(NY)	45 Store nyanskaffelser, bevilges med	60 900 000
4791	Redningshelikoptertjenesten:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	43 440 000
	fra kr 480 071 000 til kr 523 511 000	
4792	Norske styrker i utlandet:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	20 000 000
	fra kr 10 368 000 til kr 30 368 000	
4795	Kulturelle og allmennyttige formål:	
	1 Driftsinntekter, forhøyes med	12 535 000
	fra kr 2 465 000 til kr 15 000 000	
4810	Oljedirektoratet:	
	1 Gebyrinntekter, forhøyes med	1 500 000
	fra kr 23 700 000 til kr 25 200 000	
	2 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, forhøyes med	82 000 000
	fra kr 66 400 000 til kr 148 400 000	
(NY)	4 Salg av undersøkelsesmateriale, bevilges med	594 000 000
4833	CO2-håndtering:	
	80 Renter, TCM DA, nedsettes med	54 000 000
	fra kr 101 000 000 til kr 47 000 000	
	86 Avdrag, TCM DA, nedsettes med	341 000 000
	fra kr 612 000 000 til kr 271 000 000	
5310	Statens lånekasse for utdanning:	
	89 Purregebyrer, nedsettes med	4 789 000
	fra kr 91 009 000 til kr 86 220 000	

	90	Redusert lån og rentegjeld, nedsettes med fra kr 8 235 800 000 til kr 7 919 148 000	316 652 000
	93	Omgjøring av studielån til stipend, forhøyes med fra kr 4 915 449 000 til kr 5 034 668 000	119 219 000
5312		Husbanken:	
	11	Tilfeldige inntekter, forhøyes med fra kr 500 000 til kr 2 800 000	2 300 000
5325		Innovasjon Norge:	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 11 600 000	6 600 000
	70	Låne- og garantiprovisjoner, nedsettes med fra kr 54 500 000 til kr 53 900 000	600 000
(NY) 5326	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, bevilges med SIVA SF:	123 200 000
(NY) 5329	95	Tilbakeføring av kapitalinnskudd fra IT Fornebu Holding AS, bevilges med Eksportkreditt Norge AS:	40 800 000
(NY)	70	Gebyrer m.m., bevilges med	1 000 000
(NY) 5440	90	Avdrag på utestående fordringer, bevilges med	1 200 000 000
		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, ...	197 400 000 000
		2 Driftsutgifter, ...	-32 200 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter, ...	-2 800 000 000
		4 Avskrivninger, ...	-18 400 000 000
		5 Renter av statens kapital, ...	-6 800 000 000
			<u>137 200 000 000</u>
	30	Avskrivninger, forhøyes med fra kr 17 300 000 000 til kr 18 400 000 000	1 100 000 000
	80	Renter av statens kapital, nedsettes med fra kr 6 900 000 000 til kr 6 800 000 000	100 000 000
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt:	
(NY) 5491	50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen, bevilges med	2 800 000
		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift:	
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 846 337 000 til kr 782 903 000	63 434 000
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt mv., forhøyes med fra kr 35 300 000 000 til kr 35 305 000 000	5 000 000
	72	Fellesskatt, forhøyes med fra kr 191 000 000 000 til kr 191 025 000 000	25 000 000
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet:	
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond, forhøyes med fra kr 11 705 000 til kr 12 280 000	575 000
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift:	
	80	Renter av statens faste kapital, forhøyes med fra kr 83 940 000 til kr 84 840 000	900 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond, nedsettes med fra kr 65 000 000 til kr 57 000 000	8 000 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 1 609 000 000 til kr 1 168 000 000	441 000 000
5611		Aksjer i NSB AS:	
	85	Utbytte, nedsettes med	76 000 000

	fra kr 76 000 000 til kr 0	
5615	Husbanken:	
	80 Renter, nedsettes med	487 000 000
	fra kr 4 349 000 000 til kr 3 862 000 000	
5616	Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS:	
	85 Aksjeutbytte, nedsettes med	194 000 000
	fra kr 194 000 000 til kr 0	
5617	Renter fra Statens lånekasse for utdanning:	
	80 Renter, nedsettes med	1 087 146 000
	fra kr 4 824 471 000 til kr 3 737 325 000	
5618	Aksjer i Posten Norge AS:	
	85 Utbytte, forhøyes med	120 000 000
	fra kr 156 000 000 til kr 276 000 000	
5622	Aksjer i Avinor AS:	
	85 Utbytte, nedsettes med	80 200 000
	fra kr 502 000 000 til kr 421 800 000	
5623	Aksjer i Baneservice AS:	
	85 Utbytte, nedsettes med	5 300 000
	fra kr 5 300 000 til kr 0	
5625	Renter og utbytte fra Innovasjon Norge:	
	80 Renter på lån fra statskassen, nedsettes med	140 000 000
	fra kr 490 000 000 til kr 350 000 000	
	81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen, forhøyes med	9 500 000
	fra kr 3 000 000 til kr 12 500 000	
(NY)	83 Tilbakeføring av renter fra såkornkapitalfond, bevilges med	19 600 000
	85 Utbytte, lavrisikolåneordningen, forhøyes med	600 000
	fra kr 15 000 000 til kr 15 600 000	
	86 Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, nedsettes med	1 800 000
	fra kr 2 000 000 til kr 200 000	
5629	Renter fra utlånsvirksomheten i Eksportkreditt Norge AS:	
(NY)	80 Renter, bevilges med	278 000 000
5652	Statskog SF - Renter og utbytte:	
	80 Renter, nedsettes med	3 000 000
	fra kr 24 900 000 til kr 21 900 000	
	85 Utbytte, forhøyes med	35 100 000
	fra kr 5 000 000 til kr 40 100 000	
5656	Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning:	
	85 Utbytte, nedsettes med	877 800 000
	fra kr 13 180 453 000 til kr 12 302 653 000	
5680	Innskuddskapital i Statnett SF:	
	85 Utbytte, forhøyes med	24 000 000
	fra kr 93 000 000 til kr 117 000 000	
5685	Aksjer i Statoil ASA:	
	85 Utbytte, forhøyes med	534 000 000
	fra kr 13 353 000 000 til kr 13 887 000 000	
5700	Folketrygdens inntekter:	
	71 Trygdeavgift, forhøyes med	19 000 000
	fra kr 101 500 000 000 til kr 101 519 000 000	
5701	Diverse inntekter:	
	73 Refusjon fra bidragspliktige, nedsettes med	21 000 000
	fra kr 405 000 000 til kr 384 000 000	
5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs:	
	2 Dividende, forhøyes med	10 000 000
	fra kr 140 000 000 til kr 150 000 000	
5705	Refusjon av dagpenger:	

1	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 60 000 000	10 000 000
3	Refusjon for dagpenger fra EØS-land, nedsettes med fra kr 6 000 000 til kr 4 000 000	2 000 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2012 kan overskride bevilgningen under kap. 1550 Konkurransetilsynet, post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser mot tilsvarende merinntekter under kap. 4550 Konkurransetilsynet, (NY) post 04 Klagegebyr.

III

Opphevelse av fullmakt til overskridelse

Stortingets vedtak av 12. desember 2011 om fullmakt for Olje- og energidepartementet til å overskride bevilgningen i statsbudsjettet for 2012 under kap. 1810 Oljedirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 100 mill. kroner mot tilsvarende inntekt under kap. 4810 Oljedirektoratet, post 04 Salg av undersøkelsesmateriale, oppheves.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2012 kan bestille materiell og lignende utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1465		Statens kartverk	
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	196 mill. kroner

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	

2. Justis- og beredskapsdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	490	Utlendingsdirektoratet	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i mottak mv.	3 mill. kroner

3. Kommunal- og regionaldepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd	1 762 mill. kroner

4. Arbeidsdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	634	Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 277,4 mill. kroner

5. Miljøverndepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	1427	Direktoratet for naturforvaltning	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	271,9 mill. kroner

6. Forsvarsdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	73	Forskning og utvikling	40 mill. kroner

7. Utenriksdepartementet i 2012 kan gi IMF tilsagn om inntil 5,54 mill. SDR som benyttes til IMF's låneordninger for lavinntektsland.

VI

Fullmakter til å pådra forpliktelser mv. for petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel

Stortinget samtykker i at:

1. Olje- og energidepartementet i 2012 ved eventuell norsk statlig deltakelse og forberedelse til deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel, kan:
  - a. pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor en total økonomisk ramme på 1,5 mrd. kroner under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, til utgifter som påløper i regnskapene for utvinningstillatelser eller transportanlegg som skal fordeles mellom deltakerne i utvinningstillatelsene etter deltakerandel.
  - b. utgiftsføre uten bevilgning i statsregnskapet for 2012 under kap. 1870 Petoro AS, post 96 Aksjer i Petoro Iceland AS med inntil 2 mill. kroner til å yte innskuddskapital ved etableringen av et norsk aksjeselskap direkte, eller indirekte eid av den norske stat, med filial på Island som rettighetshaver for utvinningstillatelser og deltaker i aktuelle interessentskap på islandsk kontinentalsokkel.
  - c. utgiftsføre uten bevilgning i statsregnskapet 2012 under kap. 1870 Petoro AS, post 72 Administrasjon, Petoro Iceland AS med inntil 1 mill. kroner til nødvendige utgifter til forberedelse, etablering og drift av nevnte aksjeselskap med filial.
2. Petoro AS ved eventuell norsk statlig deltakelse og forberedelse til deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel, kan stille ubegrenset morselskapsgaranti overfor islandske myndigheter for forpliktelser som filialen av selskapets datterselskap pådrar seg som rettighetshaver i tildelte utvinningstillatelser på Island.

VII

Andre fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

Stortinget samtykker i at:

1. det i forbindelse med oppgradering og oppussing av Stortingets bygninger inngås nødvendige avtaler om leie av kontorlokaler for den tid arbeidene vil pågå.
2. Norge tiltrer Global Green Growth Institute som medlem.
3. Kongen i 2012 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utstillinger av kunstverk både i utenlandsk og norsk eie innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.
4. Kommunal- og regionaldepartementet i 2012 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en samlet investeringsramme på 450 mill. kroner over kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg, post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg.
5. Arbeidsdepartementet i 2012 kan starte opp Prosjekt 1 i IKT-moderniseringsprogrammet i Arbeids- og velferdsetaten med en kostnadsramme på 1 750 mill. kroner, jf. omtale i Prop. S 111 (2011-2012).
6. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i 2012 kan forplikte seg til merutgifter på inntil 45 mill. kroner per år i 10 år fra og med 2013, til leie av lokaler for Miljøverndepartementet i Kongensgate 18/ Kirkegata 21.
7. Finansdepartementet i 2012 kan sette i gang prosjektet EDAG innenfor en kostnadsramme på 580 mill. kroner, jf. omtale i Prop. S 111 (2011–2012).
8. Forsvarsdepartementet i 2012 kan sette i gang arbeider med tiltak for særskilt sikring av Statsministerens kontor og Forsvarsdepartementet innenfor en kostnadsramme på 330 mill. kroner, jf. omtale i Prop. S 111 (2011-2012).
9. Olje- og energidepartementet i 2012 kan pådra forpliktelser utover gitte bevilgninger med inntil 40 mill. kroner under kap. 1870 Petoro AS, post 71 Unitisering, til arbeidet med unitisering av Johan Sverdrup-funnet.

Andre fullmakter

VIII

Fullmakter i forbindelse med EFFEKT-programmet

Stortinget samtykker i at:

1. kostnadsrammen for gjenstående del av EFFEKT-programmet per 1. januar 2012 settes til 149 mill. kroner.
2. Justis- og beredskapsdepartementet om nødvendig kan overskride bevilgningen under kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 45 Større utstyranskaffelser og vedlikehold, med inntil 12,3 mill. kroner, mot tilsvarende innsparing under kap.

440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter og kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 01 Driftsutgifter.

IX

Fullmakt til å gi driftskreditt til helseforetakene

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2012 kan gi regionale helseforetak inntil 10 532 mill. kroner i driftskreditt, men slik at utestående lån ved utgangen av 2012 ikke skal overstige 8 432 mill. kroner.

X

Fullmakter i forbindelse med eksportfinansieringsordningen

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2012 kan:

1. overskride bevilgningene under:
  - a. kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet, post 22 Utgifter til kontrollfunksjoner, til dekning av utgifter til en kontrollfunksjon i forbindelse med tilrettelegging og undertegning av låneavtaler under overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån.
  - b. kap. 934 Internasjonaliseringstiltak, post 22 Interimsstyre for statlig eksportfinansieringsordning, til dekning av interimsstyrets utgifter til etablering av Eksportkreditt Norge AS.
  - c. kap. 934 Internasjonaliseringstiltak, post 74 Tilrettelegging av overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån, til dekning av vederlag til Eksportfinans ASA for de tjenester selskapet utfører for staten som følge av overgangsordningen for CIRR-kvalifiserte lån.
  - d. kap. 934 Internasjonaliseringstiltak, post 75 Utgifter til overtakelse av lån, til dekning av utgifter i forbindelse med overtakelse av allerede gitte lån av Eksportfinans ASA.
  - e. kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 90 Utlån, til utbetaling av lån under den statlige eksportfinansieringsordningen, men slik at samlede utlån ikke overstiger 40 mrd. kroner.
2. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutakursgevinst og valutakurstap i eksportfinansieringsordningen under kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Agio og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Disagio.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportfinansieringsordningens formål uten en øvre ramme.
4. overdra til Eksportkreditt Norge AS eiendeler for inntil 10 mill. kroner som er anskaffet under kap. 934 Internasjonaliseringstiltak, post 22 Interimsstyre for statlig eksportfinansieringsordning.

XI

Fullmakt til salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet kan selge aksjer i Nord-Salten Kraft AS.

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett. Utgifter.

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
20		Statsministerens kontor				
	1	Driftsutgifter	92 800	-	400	93 200
	21	Spesielle driftsutgifter, 22. juli-kommisjonen	12 000	-	5 400	17 400
21		Statsrådet				
	1	Driftsutgifter	139 100	-	8 300	147 400
24		Regjeringsadvokaten				
	1	Driftsutgifter	51 400	-	1 500	52 900
	21	Spesielle driftsutgifter	14 900	-	1 500	16 400
Sum endringer Regjering				-	17 100	
61		Høyesterett				
	1	Driftsutgifter	80 808	-	2 400	83 208
Sum endringer Høyesterett				-	2 400	
100		Utenriksdepartementet				
	1	Driftsutgifter	1 749 965	-	4 000	1 753 965
	21	Spesielle driftsutgifter	11 795	-	5 100	16 895
103		Regjeringens fellesbevilgning for representasjon				
	1	Driftsutgifter	45 805	-	5 500	51 305
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling				
	72	Demokratistøtte/partier	8 000	-	-4 000	4 000
	77	Uttevslingsordninger gjennom Fredskorpset	135 000	-	5 000	140 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter				
	70	Naturkatastrofer	500 000	-	25 000	525 000
	71	Humanitær bistand	2 196 200	-	22 000	2 218 200
	72	Menneskerettigheter	260 000	-	9 000	269 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
167	71	Faglig samarbeid	400 000	-	19 311	419 311
		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)				
168	21	Spesielle driftsutgifter	1 531 185	-	-106 311	1 424 874
		Kvinner og likestilling				
170	70	Kvinner og likestilling	307 000	-	5 000	312 000
		FN-organisasjoner mv.				
171	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv.	753 400	-	25 000	778 400
		Multilaterale finansinstitusjoner				
	70	Verdensbanken	814 000	-	-4 000	810 000
	71	Regionale banker og fond	742 500	-	-21 000	721 500
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner	444 500	-	25 000	469 500
Sum endringer Utenriksdepartementet				-	14 600	
200		Kunnskapsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	235 794	-	4 000	239 794
	21	Spesielle driftsutgifter	19 015	-	2 095	21 110
225		Tiltak i grunnopplæringen				
	64	Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere	134 822	-	-1 324	133 498
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	225 339	-	5 000	230 339
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen				
	21	Spesielle driftsutgifter	1 101 946	-	12 000	1 113 946
227		Tilskudd til særskilte skoler				
	74	Tilskudd til Signo og Briskeby	-	-	17 453	17 453
228		Tilskudd til private skoler mv.				
	72	Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven	161 008	-	-6 046	154 962
	75	Private skoler for funksjonshemmede elever	184 720	-	10 314	195 034

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
230		Kompetansesentre for spesialundervisning				
	1	Driftsutgifter	655 894	-	-27 767	628 127
231		Barnehager				
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler	9 400	-	10 000	19 400
252		EUs program for livslang læring				
	70	Tilskudd	210 207	-	-25 890	184 317
255		Tilskudd til freds- og menneskerettsentre mv.				
	71	Falstadsenteret	15 655	-	315	15 970
258		Tiltak for livslang læring				
	21	Spesielle driftsutgifter	47 427	-	-315	47 112
276		Fagskoleutdanning				
	72	Annen fagskoleutdanning	56 868	-	6 046	62 914
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler				
	1	Driftsutgifter	177 646	-	37 148	214 794
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	16 124	-	3 186	19 310
288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	218 397	-	-16 590	201 807
	73	EUs rammeprogram for forskning	1 376 686	-	-168 642	1 208 044
	74	Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi	14 036	-	-2 095	11 941
Sum endringer Kunnskapsdepartementet				-	-141 112	
300		Kulturdepartementet				
	1	Driftsutgifter	111 350	-	3 200	114 550
314		Kultur og samfunn				
	1	Driftsutgifter	-	-	17 500	17 500
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 485	-	-5 485	0

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
315	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768	-	-2 900	7 868
		Frivillighetsformål				
320	79	Ymse frivillighetsformål	5 414	-	-1 350	4 064
	84	Tilskudd til Ungdoms-OL	-	-	8 600	8 600
322		Allmenne kulturformål				
	1	Driftsutgifter	112 471	-	400	112 871
323	79	Til disposisjon	7 283	-	-3 350	3 933
		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom				
326	1	Driftsutgifter	14 791	-	1 820	16 611
	50	Kunst i offentlige rom	18 860	-	400	19 260
329		Musikkformål				
	1	Driftsutgifter	158 315	-	1 650	159 965
334		Språk-, litteratur- og bibliotekformål				
	1	Driftsutgifter	494 778	-	4 835	499 613
339	78	Ymse faste tiltak	103 339	-	-1 000	102 339
		Arkivformål				
344	21	Spesielle driftsutgifter	7 834	-	9 500	17 334
		Film- og medieformål				
	1	Driftsutgifter	141 682	-	1 000	142 682
	79	Til disposisjon	1 185	-	-1 000	185
Sum endringer Kulturdepartementet				-	33 820	
400		Justisdepartementet				
410	1	Driftsutgifter	337 047	-	14 550	351 597
		Tingrettene og lagmannsrettene				
430	1	Driftsutgifter	1 630 386	97 700	23 300	1 751 386
		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning				
440	1	Driftsutgifter	3 392 123	3 000	-	3 395 123
		Politidirektoratet - politi- og				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
		lensmannsetaten				
	1	Driftsutgifter	9 707 770	30 400	145 600	9 883 770
	21	Spesielle driftsutgifter	193 485	-	4 700	198 185
	72	Tilskudd til Det mosaiske trossamfunn	-	-	7 200	7 200
441		Oslo politidistrikt				
	1	Driftsutgifter	2 110 192	7 100	-56 300	2 060 992
445		Den høyere påtalemyndighet				
	1	Driftsutgifter	142 356	-	4 000	146 356
451		Samfunnssikkerhet og beredskap				
	1	Driftsutgifter	570 065	-	1 800	571 865
452		Sentral krisehåndtering				
	1	Driftsutgifter	10 385	-	9 880	20 265
455		Redningstjenesten				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 647	-	14 000	20 647
456		Direktoratet for nødkommunikasjon				
	1	Driftsutgifter	526 340	-	-269 600	256 740
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	1 483 562	-	-1 027 235	456 327
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.				
	1	Driftsutgifter	978 386	-	30 000	1 008 386
470		Fri rettshjelp				
	70	Fri sakførsel	459 922	-	10 000	469 922
	71	Fritt rettsråd	190 900	-	-15 000	175 900
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre				
	1	Driftsutgifter	45 608	-	-1 500	44 108
473		Statens sivilrettsforvaltning				
	1	Driftsutgifter	38 033	1 000	-	39 033
490		Utlendingsdirektoratet				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	1	Driftsutgifter	763 105	-	29 975	793 080
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	1 757 100	-	-100 760	1 656 340
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	57 581	-	-5 000	52 581
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	263 185	-	-10 713	252 472
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	518 596	-	-24 785	493 811
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i mottak mv.	14 000	-	2 500	16 500
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger	125 325	-	-500	124 825
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	14 415	-	-562	13 853
491		Utlendingsnemnda				
	1	Driftsutgifter	249 032	-	15 000	264 032
Sum endringer Justis- og beredskapsdepartementet				139 200	-1 199 450	
500		Kommunal- og regionaldepartementet				
	1	Driftsutgifter	152 890	-	500	153 390
551		Regional utvikling og nyskaping				
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 500 950	-	50 000	1 550 950
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling				
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	484 100	-	-500	483 600
571		Rammetilskudd til kommuner				
	60	Innbyggertilskudd	105 326 073	-	122 000	105 448 073
	64	Skjønnstilskudd	2 111 000	-	145 000	2 256 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak				
	61	Husleietilskudd	3 400	-	-1 000	2 400

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg				
	60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg	764 500	-	-218 500	546 000
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg	69 225	-	-20 475	48 750
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser				
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 253 700	-	-150 200	1 103 500
	64	Investeringsstilskudd	1 071 900	-	-151 000	920 900
Sum endringer Kommunal- og regionaldepartementet				-	-224 175	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.				
	21	Spesielle driftsutgifter	58 870	-	450	59 320
	50	Norges forskningsråd	115 410	-	6 000	121 410
	70	Tilskudd	24 140	-	-450	23 690
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen				
	21	Spesielle driftsutgifter	27 568	-	-25 500	2 068
605		Arbeids- og velferdsetaten				
	1	Driftsutgifter	10 057 290	-	-1 250	10 056 40
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	9 500 000	-	-644 000	8 856 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse	106 000	-	-7 000	99 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden				
	1	Driftsutgifter	825 000	-	97 000	922 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse	9 000	-	1 000	10 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	52 000	-	2 000	54 000

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	90	Utlån	15 200 000	-	1 400 000	16 600 000
615		Yrkesskadeforsikring				
	1	Driftsutgifter	79 000	-	6 000	85 000
616		Gruppelivsforsikring				
	1	Driftsutgifter	157 000	-	17 000	174 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering				
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	184 525	-	-6 000	178 525
634		Arbeidsmarkedstiltak				
	76	Tiltak for arbeidssøkere	7 274 537	-	-157 075	7 117 462
635		Ventelønn				
	1	Driftsutgifter	133 000	-	7 000	140 000
640		Arbeidstilsynet				
	1	Driftsutgifter	465 600	-	5 000	470 600
642		Petroleumstilsynet				
	1	Driftsutgifter	189 700	-	-2 526	187 174
664		Pensjonstrygden for sjømenn				
	70	Tilskudd	311 672	-	-25 400	286 272
Sum endringer Arbeidsdepartementet				-	672 249	
703		Internasjonalt samarbeid				
	21	Spesielle driftsutgifter	55 729	-	-2 619	53 110
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt				
	1	Driftsutgifter	569 200	-	13 400	582 600
	21	Spesielle driftsutgifter	536 096	-	-13 400	522 696
719		Annet folkehelsearbeid				
	21	Spesielle driftsutgifter	82 098	-	-100	81 998
	60	Kommunetilskudd	5 677	-	600	6 277
	70	Smittevern mv.	15 487	-	-500	14 987
720		Helsedirektoratet				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	1	Driftsutgifter	878 633	-	5 250	883 883
732		Regionale helseforetak				
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF	44 296 293	-	1 261 300	45 557 593
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF	15 522 238	-	442 000	15 964 238
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF	11 766 085	-	335 000	12 101 085
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF	10 417 141	-	296 700	10 713 841
	76	Innsatsstyrt finansiering	15 657 084	-	25 200	15 682 284
	86	Driftskreditter	1 730 000	-	-1 730 000	0
734		Særskilte tilskudd til psykiske helse og rustiltak				
	21	Spesielle driftsutgifter	9 485	-	6 000	15 485
761		Omsorgstjeneste				
	21	Spesielle driftsutgifter	143 461	-	3 000	146 461
	66	Brukerstyrt personlig assistanse	87 334	-	-3 000	84 334
762		Primærhelsetjeneste				
	21	Spesielle driftsutgifter	30 979	-	800	31 779
	50	Samisk helse	13 200	-	-7 400	5 800
	70	Tilskudd	28 903	-	6 600	35 503
763		Rustiltak				
	72	Kompetansesentra mv.	88 371	-	-5 000	83 371
764		Psykisk helse				
	21	Spesielle driftsutgifter	85 061	-	19 500	104 561
	60	Psykisk helsearbeid	205 600	-	-6 000	199 600
	73	Vold og traumatisk stress	112 906	-	-1 000	111 906
780		Forskning				
	50	Norges forskningsråd mv.	284 141	-	5 000	289 141
781		Forsøk og utvikling mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter	63 619	-	20 000	83 619
Sum endringer Helse- og omsorgsdepartementet				-	671 331	

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	148 886	-	700	149 586
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling	49 020	-	-1 977	47 043
	60	Integreringstilskudd	4 563 218	-	-50 877	4 512 341
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger	334 262	-	26 638	360 900
	62	Kommunale innvandrertiltak	108 494	-	784	109 278
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	4 145	-	493	4 638
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere				
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 690 352	-	-44 704	1 645 648
840		Krisetiltak				
	21	Spesielle driftsutgifter	5 719	-	-2 000	3 719
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda				
	1	Driftsutgifter	3 409	-	1 000	4 409
844		Kontantstøtte				
	70	Tilskudd	1 223 000	-	-23 000	1 200 000
845		Barnetrygd				
	70	Tilskudd	15 030 000	-	-70 000	14 960 000
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter	28 435	-	-1 900	26 535
	60	Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor	-	-	1 900	1 900

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
847	70	Tilskudd Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne	14 501	-	1 000	15 501
	21	Spesielle driftsutgifter	26 550	-	-8 000	18 550
853	72	Tilskudd Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	-	-	8 000	8 000
	1	Driftsutgifter	137 448	-	10 000	147 448
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet				
	21	Spesielle driftsutgifter	79 048	-	3 600	82 648
	60	Kommunalt barnevern	290 460	-	-3 600	286 860
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	539 000	-	381 000	920 000
855	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575	-	1 253	51 828
		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Driftsutgifter	3 433 510	-	50 000	3 483 510
856	21	Spesielle driftsutgifter Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	27 118	-	-1 253	25 865
	1	Driftsutgifter	243 214	-	11 000	254 214
857		Barne- og ungdomstiltak				
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	57 493	-	5 000	62 493
Sum endringer Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				-	295 057	
900		Nærings- og handelsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	185 588	-	7 000	192 588
	21	Spesielle driftsutgifter	68 100	-	-1 500	66 600
	22	Utgifter til kontrollfunksjoner	-	-	6 500	6 500

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	30	Miljøtiltak Søve	-	-	5 000	5 000
	74	Tilskudd til Nasjonalt senter for komposittkompetanse	-	-	1 500	1 500
904		Brønnøysundregistrene				
	1	Driftsutgifter	311 200	-	4 500	315 700
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen	167 200	-	35 500	202 700
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard				
	31	Miljøtiltak Løkken	61 400	-	-61 400	0
920		Norges forskningsråd				
	50	Tilskudd	1 360 000	-	20 000	1 380 000
934		Internasjonaliseringstiltak				
	22	Interimsstyre for statlig eksportfinansieringsordning	-	-	40 000	40 000
	74	Tilrettelegging av overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån	-	-	80 000	80 000
	75	Utgifter til overtakelse av lån	-	-	9 000	9 000
Sum endringer Nærings- og handelsdepartementet				-	146 100	
1020		Havforskningsinstituttet				
	1	Driftsutgifter	338 700	-	12 000	350 700
1050		Diverse fiskeriformål				
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	13 700	-	1 200	14 900
1062		Kystverket				
	1	Driftsutgifter	1 499 703	-	30 000	1 529 703
	21	Spesielle driftsutgifter	117 900	-	-30 000	87 900
1070		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C				
	1	Driftsutgifter	43 646	-	2 323	45 969
Sum endringer Fiskeri- og kystdepartementet				-	15 523	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	63 760	-	-20	63 740
	96	Andeler i Rogaland Landbrukspark SA	-	-	20	20
1115		Mattilsynet				
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	7 225	-	760	7 985
1143		Statens landbruksforvaltning				
	1	Driftsutgifter	174 995	-	-220	174 775
1147		Reindriftsforvaltningen				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 958	-	1 000	7 958
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark	8 904	-500	-	8 404
	82	Radioaktivitetstiltak	2 500	-	-1 000	1 500
1148		Naturskade - erstatninger				
	71	Naturskade, erstatninger	150 000	-	13 000	163 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket				
	71	Tilskudd til verdiskapings- og klimatiltak i skogbruket m.m.	69 977	-	50 000	119 977
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen				
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	32 800	9 346	1 200	43 346
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd	60 000	-8 846	-	51 154
	79	Velferdsordninger	3 100	-	-1 200	1 900
Sum endringer Landbruks- og matdepartementet				-	63 540	
1310		Flytransport				
	70	Kjøp av innenlandske flyruter	705 600	-	-30 000	675 600
1320		Statens vegvesen				
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m.	7 437 400	-	78 700	7 516 100

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1350	29	Vederlag til OPS-prosjekter	434 000	-	-20 000	414 000
	30	Riksveginvesteringer	5 610 400	-	70 000	5 680 400
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	175 000	-	-50 000	125 000
		Jernbaneverket				
	23	Drift og vedlikehold	5 185 600	-	200 000	5 385 600
	30	Investeringer i linjen	4 395 600	-	100 000	4 495 600
	33	Fysisk skille Jernbaneverket - BaneTele AS	-	-	26 400	26 400
1370		Posttjenester				
	70	Kjøp av post- og banktjenester	89 000	-	90 000	179 000
1380		Post- og teletilsynet				
	1	Driftsutgifter	167 500	-	-6 500	161 000
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap	27 000	-	30 000	57 000
Sum endringer Samferdselsdepartementet				-	488 600	
1400		Miljøverndepartementet				
	22	Spesielle driftsutgifter knyttet til lokalt miljøvern og universell utforming	3 000	-	-3 000	0
	61	Framtidens byer	-	-	19 000	19 000
	65	Groruddalen	-	-	31 000	31 000
	75	Miljøvennlig byutvikling	31 000	-	-31 000	0
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	21 346	-	500	21 846
	80	Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle	600	-	-600	0
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming	29 000	-	-18 400	10 600
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking				
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	20 188	-	1 700	21 888

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1426		Statens naturoppsyn				
	1	Driftsutgifter	124 103	-	400	124 503
	31	Tiltak i naturreservat og utvalgte kulturlandskap i jordbruket	38 502	-	3 000	41 502
1427		Direktoratet for naturforvaltning				
	21	Spesielle driftsutgifter	301 263	-	35 500	336 763
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	154 100	-	78 100	232 200
	65	Handlingsplaner for friluftslivet	-	-	2 000	2 000
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	17 693	-	500	18 193
1429		Riksantikvaren				
	1	Driftsutgifter	117 512	-	-3 872	113 640
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	337 786	-	-5 500	332 286
	39	Oppryddingstiltak	64 760	-	-41 100	23 660
	69	Oppryddingstiltak	-	-	37 300	37 300
	76	Refusjonsordninger	50 000	-	10 000	60 000
	79	Oppryddingstiltak	-	-	3 800	3 800
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur				
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	-	-	23 100	23 100
1471		Norsk Polarinstitut				
	1	Driftsutgifter	186 521	-	-300	186 221
	21	Spesielle driftsutgifter	59 395	-	900	60 295
1472		Svalbard miljøvernfond				
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	11 730	-	550	12 280
Sum endringer Miljøverndepartementet				-	143 578	
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet				
	1	Driftsutgifter	179 441	-	100	179 541

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	21	Spesielle driftsutgifter	32 750	-	4 880	37 630
1520		Departementenes servicesenter				
	1	Driftsutgifter	469 119	-	95 267	564 386
	22	Fellesutgifter i regjeringskvartalet	83 467	-	2 993	86 460
	45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold	71 856	-	52 100	123 956
1533		Sametinget				
	50	Sametinget	233 650	-	700	234 350
1534		Tilskudd til samiske formål				
	72	Samisk språk, informasjon m.m.	9 446	-	-580	8 866
1550		Konkurransetilsynet				
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	7 726	-	990	8 716
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen				
	30	Prosjektering av bygg	57 000	-	50 500	107 500
1590		Kirkelig administrasjon				
	1	Driftsutgifter	207 648	-	100	207 748
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	10 000	-	515	10 515
Sum endringer Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet				-	207 565	
1600		Finansdepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter	43 700	-	-3 000	40 700
1605		Direktoratet for økonomistyring				
	1	Driftsutgifter	313 600	-	6 000	319 600
1610		Toll- og avgiftsetaten				
	1	Driftsutgifter	1 399 600	-	9 800	1 409 400
1618		Skatteetaten				
	21	Spesielle driftsutgifter	131 500	-	8 500	140 000
	22	Større IT-prosjekter	163 200	-	30 000	193 200

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1620		Statistisk sentralbyrå				
	1	Driftsutgifter	502 200	-	4 000	506 200
1632		Kompensasjon for merverdiavgift				
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter	1 550 000	-	50 000	1 600 000
1634		Statens innkrevingsentral				
	1	Driftsutgifter	268 100	-	1 500	269 600
1638		Kjøp av klimakvoter				
	21	Kvotekjøp, generell ordning	500 000	-	-50 000	450 000
Sum endringer Finansdepartementet				-	56 800	
1700		Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	330 821	-	20 500	351 321
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsutgifter	2 860 870	-	303 800	3 164 670
	46	Ekstraordinært vedlikehold	61 564	-	-1 000	60 564
	47	Nybygg og nyanlegg	1 715 950	-	132 000	1 847 950
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	232 746	-	-8 578	224 168
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	18 000	-	-4 700	13 300
	71	Overføringer til andre	68 321	-	1 500	69 821
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett	240 000	-	-76 000	164 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat				
	1	Driftsutgifter	2 914 228	-	-224 286	2 689 942
1723		Nasjonalt sikkerhetsmyndighet				
	1	Driftsutgifter	129 617	-	4 000	133 617
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben				
	1	Driftsutgifter	1 985 053	-	-163 031	1 822 022

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	21	Spesielle driftsutgifter	-	-	172 200	172 200
	50	Overføring Statens Pensjonskasse	19 393	-	-3 546	15 847
	70	Renter låneordning	6 224	-	-1 137	5 087
1731		Hæren				
	1	Driftsutgifter	5 540 610	-	199 002	5 739 612
1732		Sjøforsvaret				
	1	Driftsutgifter	3 417 958	-	27 550	3 445 508
1733		Luftforsvaret				
	1	Driftsutgifter	4 133 922	-	109 793	4 243 715
1734		Heimevernet				
	1	Driftsutgifter	1 109 252	-	-14 700	1 094 552
1735		Etterretningstjenesten				
	21	Spesielle driftsutgifter	998 104	-	-1 297	996 807
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon				
	1	Driftsutgifter	2 317 090	-	83 288	2 400 378
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsutgifter	922 061	-	45 200	967 261
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	8 092 324	-	60 018	8 152 342
1761		Nye kampfly med baseløsning				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	-	700 000	700 000
1790		Kystvakten				
	1	Driftsutgifter	993 385	-	4 024	997 409
1791		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsutgifter	524 137	-	60 440	584 577
1792		Norske styrker i utlandet				
	1	Driftsutgifter	1 234 320	-	-40 696	1 193 624
1795		Kulturelle og allmennyttige formål				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	1	Driftsutgifter	246 271	-	13 800	260 071
Sum endringer Forsvarsdepartementet				-	1 398 144	
1810		Oljedirektoratet				
	1	Driftsutgifter	232 100	-	1 500	233 600
	21	Spesielle driftsutgifter	220 100	-	242 000	462 100
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	22	Flom- og skredforebygging	100 300	-	64 000	164 300
	60	Tilskudd til skredforebygging	14 000	-	10 000	24 000
1833		CO ₂ -håndtering				
	21	Spesielle driftsutgifter	996 000	-	-46 000	950 000
	71	Forskningstjenester TCM DA	1 088 000	-	-419 000	669 000
	72	Lån, TCM DA	577 000	-	219 000	796 000
1870		Petoro AS				
	71	Unitisering	-	-	40 000	40 000
Sum endringer Olje- og energidepartementet				-	111 500	
2410		Statens lånekasse for utdanning				
	1	Driftsutgifter	301 267	-	1 120	302 387
	50	Avsetning til utdanningsstipend	5 036 313	-	76 933	5 113 246
	70	Utdanningsstipend	2 976 742	-	-33 852	2 942 890
	71	Andre stipend	598 289	-	48 721	647 010
	72	Rentestøtte	1 265 271	-	-302 821	962 450
	73	Avskrivninger	452 020	-	131 950	583 970
	74	Tap på utlån	350 000	-	-27 500	322 500
	90	Økt lån og rentegjeld	19 695 084	-	-54 001	19 641 083
2412		Husbanken				
	90	Lån fra Husbanken	16 192 000	-	-60 000	16 132 000
2421		Innovasjon Norge				
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	233 200	-	15 000	248 200
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	-	-	199 700	199 700

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	53	Risikoavlastning for nye såkornfond	-	-	75 000	75 000
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	311 000	-	3 000	314 000
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer	380 700	-	5 000	385 700
2426	95	Egenkapital, såkornfond	-	-	425 000	425 000
		SIVA SF				
	70	Tilskudd	44 500	-	15 000	59 500
2427		Kommunalbanken AS				
	90	Aksjekapital	-	-	924 000	924 000
2429		Eksportkreditt Norge AS				
	70	Tilskudd	-	-	71 000	71 000
	90	Utlån	-	-	10 000 000	10 000 000
	95	Egenkapital	-	-	5 000	5 000
Sum endringer statsbankene				-	11 518 250	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	30	Investeringer	25 000 000	-	1 000 000	26 000 000
Sum endringer statlig petroleumsvirksomhet				-	1 000 000	
2445		Statsbygg				
	24	Driftsresultat:	-433 999	-	446 000	12 001
	30	Prosjektering av bygg	205 750	2 000	-5 000	202 750
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter	168 350	-	130 000	298 350
2470		Statens pensjonskasse				
	24	Driftsresultat:	52 104	-	-7 936	44 168
Sum endringer statens forretningsdrift				2 000	563 064	
2530		Foreldrepenger				
	70	Foreldrepenger ved fødsel	15 575 000	-	760 300	16 335 300
2541		Dagpenger				
	70	Dagpenger	11 540 000	-	-1 036 000	10 504 000

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.				
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	584 000	-	116 000	700 000
2620		Stønad til enslig mor eller far				
	70	Overgangsstønad	2 522 000	-	-40 000	2 482 000
	76	Forskuttering av underholdsbidrag	860 000	-	-40 000	820 000
2650		Sykepenger				
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv.	33 050 000	-	-2 350 000	30 700 000
	71	Sykepenger for selvstendige	1 830 000	-	-240 000	1 590 000
	75	Feriepenger av sykepenger	1 815 000	-	-35 000	1 780 000
2651		Arbeidsavklaringspenger				
	70	Arbeidsavklaringspenger	37 850 000	-	-3 165 000	34 685 000
2655		Uførhet				
	70	Grunnpensjon	21 965 000	-	270 000	22 235 000
	71	Tilleggs pensjon	34 390 000	-	290 000	34 680 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.				
	74	Tilskudd til biler	783 500	-	-63 000	720 500
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 728 000	-	-38 000	2 690 000
2670		Alderdom				
	70	Grunnpensjon	50 860 000	-	530 000	51 390 000
	71	Tilleggs pensjon	89 200 000	-	1 730 000	90 930 000
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv.	5 950 000	-	-510 000	5 440 000
2680		Etterlatte				
	70	Grunnpensjon	1 315 000	-	-45 000	1 270 000
	71	Tilleggs pensjon	1 095 000	-	-52 000	1 043 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.				
	72	Tannlegehjelp	1 618 000	-	81 000	1 699 000
2751		Legemidler mv.				

Vedlegg 1 Endringer etter saldert budsjett			Utgifter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2752	70	Legemidler	8 199 000	-	-135 000	8 064 000
		Refusjon av egenbetaling				
2755	70	Egenandelstak 1	4 164 600	-	-52 600	4 112 000
		Helsetjenester i kommunene mv.				
	70	Allmennlegehjelp	3 664 100	-	-113 537	3 550 563
	71	Fysioterapi	1 755 000	-	-130 000	1 625 000
Sum endringer Folketrygden				-	-4 267 837	
Sum endringer utgifter				141 200	11 586 647	
Herav 90 - 99 poster				-	12 640 019	

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett. Inntekter.

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3225		Tiltak i grunnopplæringen				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	50 423	-	306	50 729
3329		Arkivformål				
	2	Inntekter ved oppdrag	7 834	-	9 500	17 334
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten				
	2	Refusjoner mv.	246 237	-	50 000	296 237
	3	Salgsinntekter	52 173	-	10 000	62 173
	6	Gebyr - utlendingssaker	111 650	-	450	112 100
3452		Sentral krisehåndtering				
	1	Diverse inntekter	-	-	5 560	5 560
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon				
	1	Brukerbetaling	103 074	-	-37 873	65 201
	2	Refusjoner	18 479	-	-13 206	5 273
3470		Fri rettshjelp				
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 340	-	1 000	3 340
3490		Utlendingsdirektoratet				
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	14 270	-	-556	13 714
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	961 661	-	-43 662	917 999
	5	Refusjonsinntekter	10 310	-	8 025	18 335
3600		Arbeidsdepartementet				
	96	Aksjer	-	-	500	500
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	1	Gebyrinntekter, lån	35 000	-	2 000	37 000
	90	Tilbakebetaling av lån	7 200 000	-	400 000	7 600 000
3615		Yrkesskadeforsikring				
	1	Premieinntekter	151 000	-	4 000	155 000

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3635		Ventelønn mv.				
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	40 009	-	8 000	48 009
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn	1 500	-	200	1 700
3642		Petroleumstilsynet				
	6	Refusjoner/ymse inntekter	2 876	-	-2 526	350
3700		Helse- og omsorgsdepartementet				
	96	Aksjer	-	-	2 700	2 700
3703		Internasjonalt samarbeid				
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	2 619	-	-2 619	0
3732		Regionale helseforetak				
	86	Driftskreditter	-	-	370 000	370 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	82 100	-	7 999	90 099
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter	13 124	-	208	13 332
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere				
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	116 614	-	-12 874	103 740
3855		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Diverse inntekter	27 497	-	-10 000	17 497
	60	Kommunale egenandeler	899 357	-	-27 000	872 357
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asyløkere				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	173 160	-	-57 720	115 440
3904		Brønnøysundregistrene				
	1	Gebyrinntekter	413 000	-	50 000	463 000

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3934		Internasjonaliseringstiltak				
	70	Gebyrer fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån	-	-	1 000	1 000
	80	Renter fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån	-	-	84 000	84 000
	90	Avdrag fra overgangsordning for CIRR-kvalifiserte lån	-	-	370 000	370 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap				
	87	Innbetaling - garantiordning, Eksportfinans ASA	-	-	16 200	16 200
4020		Havforskningsinstituttet				
	3	Oppdragsinntekter	353 971	-	15 000	368 971
4143		Statens landbruksforvaltning				
	1	Driftsinntekter m.m.	36 726	-	-220	36 506
4162		Statskog SF - Forvaltning av statlig eierskap				
	90	Avdrag på lån	10 000	-	34 000	44 000
4380		Post- og teletilsynet				
	1	Diverse gebyrer	161 800	-	-6 500	155 300
4426		Statens naturoppsyn				
	1	Ymse inntekter	151	-	400	551
4429		Riksantikvaren				
	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 052	-	-2 644	1 408
	9	Internasjonale oppdrag	1 498	-	-1 228	270
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet				
	4	Gebyrer	40 759	-	-5 500	35 259
4520		Departementenes Servicesenter				
	7	Parkeringsinntekter	1 715	-	-1 715	0
4550		Konkurransetilsynet				
	2	Ymse inntekter	231	-	-115	116
	4	Klagegebyr	-	-	990	990

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
4605		Direktoratet for økonomistyring				
	1	Økonomitjenester	38 000	-	6 000	44 000
4618		Skatteetaten				
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	63 000	-	8 500	71 500
4638		Salg av klimavoter				
	1	Salgsinntekter	1 100 000	-	-500 000	600 000
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsinntekter	3 667 457	-	316 800	3 984 257
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben				
	70	Renter låneordning	36	-	-36	0
	90	Lån til boligformål	648	-	-648	0
4731		Hæren				
	1	Driftsinntekter	49 651	-	10 849	60 500
4733		Luftforsvaret				
	1	Driftsinntekter	165 030	-	40 800	205 830
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon				
	1	Driftsinntekter	90 277	-	37 000	127 277
4760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg				
	45	Store nyanskaffelser	-	-	60 900	60 900
4791		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsinntekter	480 071	-	43 440	523 511
4792		Norske styrker i utlandet				
	1	Driftsinntekter	10 368	-	20 000	30 368
4795		Kulturelle og allmennyttige formål				
	1	Driftsinntekter	2 465	-	12 535	15 000
4810		Oljedirektoratet				
	1	Gebyrinntekter	23 700	-	1 500	25 200
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	66 400	-	82 000	148 400

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
4833	4	Salg av undersøkelsesmateriale	-	-	594 000	594 000
		CO2-håndtering				
5310	80	Renter, TCM DA	101 000	-	-54 000	47 000
	86	Avdrag, TCM DA	612 000	-	-341 000	271 000
5312		Statens lånekasse for utdanning				
	89	Purregebyrer	91 009	-	-4 789	86 220
5325	90	Redusert lån og rentegjeld	8 235 800	-	-316 652	7 919 148
	93	Omgjøring av studielån til stipend	4 915 449	-	119 219	5 034 668
5326		Husbanken				
	11	Tilfeldige inntekter	500	-	2 300	2 800
5329		Innovasjon Norge				
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000	-	6 600	11 600
5326	70	Låne- og garantiprovisjoner	54 500	-	-600	53 900
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond	-	-	123 200	123 200
5329		SIVA SF				
	95	Tilbakeføring av kapitalinnskudd fra IT Fornebu Holding AS	-	-	40 800	40 800
5329		Eksportkreditt Norge AS				
	70	Gebyrer m.m.	-	-	1 000	1 000
	90	Avdrag på utestående fordringer	-	-	1 200 000	1 200 000
Sum endringer Inntekter under departementene				-	2 735 798	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	24	Driftsresultat:	111 400 000	-	25 800 000	137 200 000
	30	Avskrivninger	17 300 000	-	1 100 000	18 400 000
	80	Renter av statens kapital	6 900 000	-	-100 000	6 800 000
Sum endringer Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet				-	26 800 000	
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt				
	50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond	-	-	2 800	2 800

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5491		for SUS/Baltikum-ordningen				
		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift				
	30	Avskrivninger	846 337	-	-63 434	782 903
Sum endringer Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.				-	-60 634	
5501		Skatter på formue og inntekt				
	70	Toppskatt mv.	35 300 000	-	5 000	35 305 000
	72	Fellesskatt	191 000 000	-	25 000	191 025 000
5578		Sektoravgifter under Miljøverndepartementet				
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	11 705	-	575	12 280
Sum endringer Skatter og avgifter				-	30 575	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift				
	80	Renter av statens faste kapital	83 940	-	900	84 840
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer				
	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond	65 000	-	-8 000	57 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	80	Renter	1 609 000	-	-441 000	1 168 000
5611		Aksjer i NSB AS				
	85	Utbytte	76 000	-	-76 000	0
5615		Husbanken				
	80	Renter	4 349 000	-	-487 000	3 862 000
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS				
	85	Aksjeutbytte	194 000	-	-194 000	0
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning				

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5618	80	Renter Aksjer i Posten Norge AS	4 824 471	-	-1 087 146	3 737 325
5622	85	Utbytte Aksjer i Avinor AS	156 000	-	120 000	276 000
5623	85	Utbytte Aksjer i Baneservice AS	502 000	-	-80 200	421 800
5625	85	Utbytte Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	5 300	-	-5 300	0
	80	Renter på lån fra statskassen	490 000	-	-140 000	350 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	3 000	-	9 500	12 500
	83	Tilbakeføring av renter fra såkornkapitalfond	-	-	19 600	19 600
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	15 000	-	600	15 600
5629	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa Renter fra utlånsvirksomheten i Eksportkreditt Norge AS	2 000	-	-1 800	200
5652	80	Renter Statskog SF - Renter og utbytte	-	-	278 000	278 000
	80	Renter	24 900	-	-3 000	21 900
5656	85	Utbytte Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning	5 000	-	35 100	40 100
5680	85	Utbytte Innskuddskapital i Statnett SF	13 180 453	-	-877 800	12 302 653
5685	85	Utbytte Aksjer i Statoil ASA	93 000	-	24 000	117 000
	85	Utbytte	13 353 000	-	534 000	13 887 000
Sum endringer Renter og utbytte mv.				-	-2 379 546	
5700		Folketrygdens inntekter				

Vedlegg 2 Endringer etter saldert budsjett			Inntekter			1000 kroner
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5701	71	Trygdeavgift	101 500 000	-	19 000	101 519 000
		Diverse inntekter				
5704	73	Refusjon fra bidragspliktige	405 000	-	-21 000	384 000
		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs				
5705	2	Dividende	140 000	-	10 000	150 000
		Refusjon av dagpenger				
	1	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	50 000	-	10 000	60 000
	3	Refusjon for dagpenger fra EØS-land	6 000	-	-2 000	4 000
Sum endringer Folketrygden				-	16 000	
Sum endringer inntekter				0	27 142 193	
Herav 90 - 99 poster				-	1 973 119	